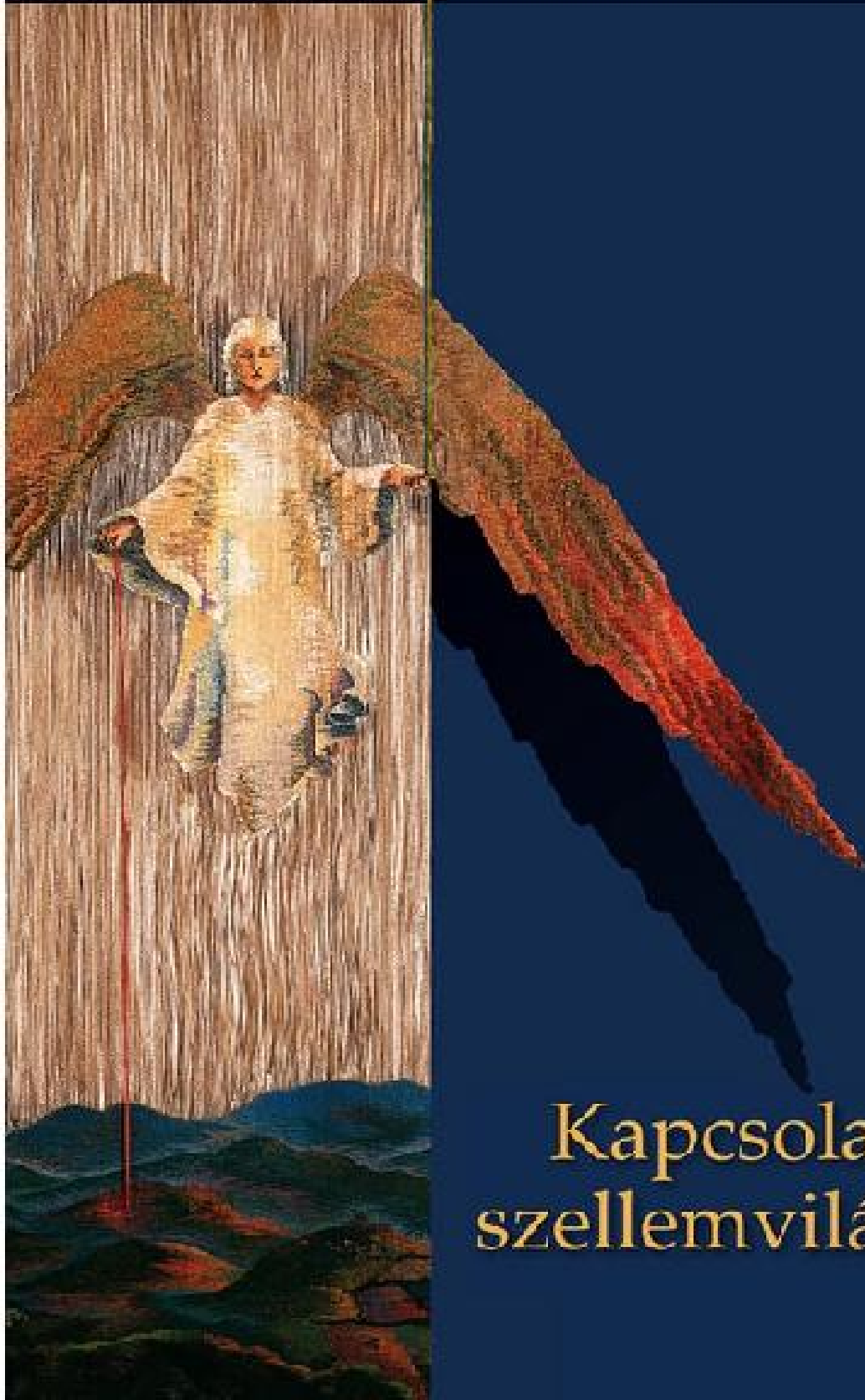
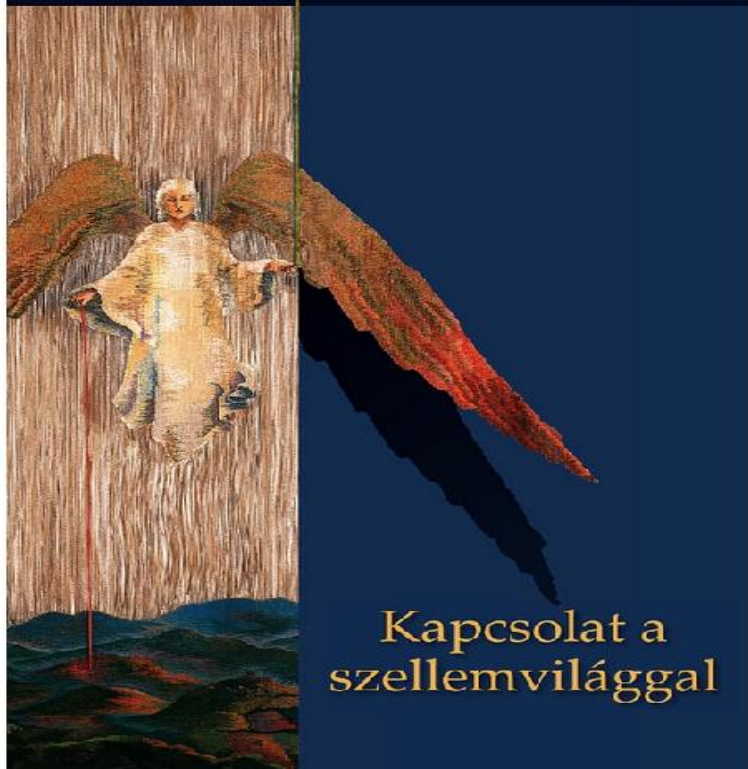

MÜLLER PÉTER
ARANYFONÁL

Kapcsolat a
szellemvilággal

MÜLLER PÉTER
ARANYFONÁL

Kapcsolat a
szellemvilággal

Harminchat éve vagyok egy szellemvilágbeli Mester tanítványa.

1980. február 16. óta találkozunk, rendszeresen.

Mindaz, amit gyerekkoromban hittem, amiről csak könyvekben olvastam, valóra vált és életem része lett. Mesterem és barátom nem földi testben él. Tanít, tanácsol, vezet és szeret. Legerősebben a *Kígyó és kereszt*, és a *Jóskönyv* megírásában segített a sugalmazásaival.

Most látta időszerűnek, hogy részletesen beszéljek róla, találkozásunk történetéről, és főleg a tanításairól. Arra kért, adjam tovább.

Az *Aranyfonál* gondolatból és szeretetből van sodorva.

A magasból engedik le, és el kell érjen mindazokhoz, akik életük értelmét keresve felnyúlnak érte.

Minden írónak a saját élete és tapasztalata adja művei nyersanyagát. Az enyém a csoda, amelyről igyekeztem egyszerűen és érthetően írni.

Ez a könyv a lélek halhatatlanságáról szól. És mindazokról a művésztársaimról és példaképeimről is, akik felismerték a szellemvilággal való összeköttetés jelentőségét.

Onnan jöttünk, oda megyünk. Szellemházánkkal akkor is kapcsolatban állunk, ha ez egyáltalán nem tudatosul bennünk.

Összeköt minket az *Aranyfonál*.

Tudom, hogy nincs halál. Átutazó vagyok ezen a válságban levő Földön.

A lelke mélyén mindenki tudja, hogy halhatatlan. Csak rá kell ébrednie.

Szerkesztette:
Müller Péter Sziámi

A borítót Szabadvári Attila Imre tervezte
Pérel Zsuzsa *Aequilibrium* című
falikárpitja részletének felhasználásával.

© Müller Péter, 2016
© Rivaldafény Kiadó, 2016

Rivaldafény Kiadó
Budapest, 2016
www.mullerpeter.hu
www.facebook.com/mullerpeterszerzo

Felelős kiadó: Müller Júlia,
a Rivaldafény 64 Kft. ügyvezetője
Korrektúra: Bánki Lászlóné Katona Ilona
Tördelés: Layout Factory Grafikai Stúdió

Készült 2016-ban az Alföldi Nyomda Zrt.-ben
Felelős vezető György Géza vezérigazgató
ISBN 978-963-89852-7-9

MÜLLER PÉTER

ARANYFONÁL

Kapcsolat a szellemvilággal

Rivaldafény Kiadó
Budapest, 2016

I.

A halhatatlanságról

Ki vagy te?

Amikor kilenc hónapos várakozás után, többórás, néha többnapos szenvedéssel a magzat, együtt gyötrődve az anyával, kiküzdí magát a világba, segítő kezek kihúzzák a nő öléből, levágják a bömbölő, vacogó kis embert az anyatestről, amelyben létrejött, lemossák róla a méh tengervizét, odateszik az anya karjába, aki először néz rá... és azt kérdi:

Ki vagy te?

Ki ez az üvöltő, vörös fejű kis Buddha a levegőt kapkodó ráncos kezecskéivel? Ki ez a vénnek tűnő, ázott kis fejecske?

Kit tartok a karomban?

Ki vagy te, akivel össze lesz kötve az életem?

Ki ő?

Honnan jött?

Nincs még egy emberi lény a világon, akivel sorsom ennyire össze lesz kötve. Mellettem tanul állni, járni, beszélni, iskolába menni, kamaszodni, felnőni. Idős ember lesz, és még mindig ő lesz az én fiam vagy lányom. Megvénül, őszül, elveszti a fogait – mégis én leszek az anyja. Még a halálom után sem úgy fog emlékezni rám, mint egy másik embertársára, barátjára, szerelmére, mert lelkében én maradok az anyukája, „szürke haja lebben az égen, kékítőt old az ég vizében”.

„Ki vagy te?” – kérdi a nő.

Ez a kérdés végigkíséri az életét.

És nem kap rá feleletet.

Azt már az első pillanatban látja, hogy egy sajátos jellemű, összetéveszthetetlen egyéniség. Emlékszik erre a legelső pillanatra. Az ősfényképre, melyet még ötven év múlva is fölfedez a gyereke arcán.

Anyám azt mondta harminc év után:

– Olyan lettél, mint ahogy első pillanatban gondoltalak.

Néha fürkésző, kíváncsi az anya szeme.

Keresi az apa, a nagyszülők, vagy a saját hasonlóságát rajta.

Egy ismeretlen ismerős nyöszörög a karján.

Nincs olyan anya, aki az első pillanatban ne sejtene, hogy ennek a kicsinek sokkal mélyebb múltja van, mint az a kilenc hónap, amelyet a méhében eltöltött. Sokkal érettebb emberi lény, mint amit egy ilyen méhen belüli fejlődés után sejtteni lehetne.

Ő már Valaki.

Öregebb, mint egy kétnapos lény.

Van benne Valaki, akit nem az anyjától és apjától kapott. Testet adtak neki – lelket nem. Hiába hasonlít a szülőre, nagyszülőre – ő egy egyedi, megismételhetetlen teremtmény.

Sok anyai vallomást őrzök.

Voltak, akik hetekig ismerkedtek a gyermekükkel. Nézegették, kicsoda ő, és mi lesz belőle. Próbálták megszeretni. Először nem ment.

Volt, aki első ránézés után azt mondta a babájára:

– Szegénykém!

Ebben az is benne volt, hogy: „Ember lettél te is, szegénykém, meglátod, ez nem könnyű vállalkozás.”

Volt, aki az első pillanatban azt érezte, hogy: „Ismerem őt valahonnan, nem tudom, honnan!” Ez a leggyakoribb. Fölismeri, bár valójában sohasem láthatta őt.

Vannak anyák, akiknek egy másik, lehunytt szemű valóságban, képzeletben vagy álomban, megjelent már leendő gyermekük. Beszélgettek, néha mókáztak egymással.

Én a lányom arcát álmomban láttam először, hónapokkal a születése előtt. Elmeséltem a feleségemnek, hogy néz ki.

Főleg a szemére emlékszem. És a húsos szájára. Ma is olyan, sok évtized múltán. A szeme és a szája is. Amikor megszületett, s éjjel stikában megmutatták nekem a nővérek az üvegablak mögött, én azt mondtam:

– Köszönöm, már láttam.

Ritka az olyan anya, akinek ne lettek volna hasonlóan megmagyarázhatatlan, észfeletti tapasztalatai.

De a kérdésre, hogy „Ki vagy te?”, nincs felelet. Sokszor egy élet eltelik, s nem kapunk választ rá.

Az ember előtt rejtély a másik ember, még akkor is, ha az a saját gyereke.

Nem lehet tudni, honnan jött, és mit hozott magával.

Márpedig ha ezt nem tudom, nevelni is nehéz lesz, mert nem látom meg benne az örök út vándorát, aki számtalan tapasztalattal és sorsfeladattal érkezett hozzám. Hiába picike még, benne van már egy eljövendő élet teljes forgatókönyve. Minden, amit meg kell valósítania az életében, itt rejlik már benne.

Nem látni még – *Misztérium*.

A szó a görög „müsztérion”-ból ered, ami azt jelenti, hogy Titok, amit csukott szemmel jobban látni, mint nyitottal. Vagyis az ész előtt rejtve van, csakis a lélek sejtelve tudhat róla valamit.

Most érkeztünk a lényeghez.

A mai ember nem tud misztériumban élni. Nem bírja a „nem tudom” bizonytalanságát.

Valaha egy anyuka nem tudta, hogy a „Ki ő?” kérdésére a genetika ad választ.

Akkor még azt hitték, hogy az „Isten küldte,” ami ma is érvényes felelet, amennyiben valaki ezt nem teológiai értelemben, hanem misztikusan fogja fel.

A genetika a gyermek testének mély múltjába lát. Főleg a családi eredet és a magával hozott hajlamok tekintetében. Az emberi test – mely a méhen belüli kialakulásával végigrohan a törzsfajlódás minden tapasztalatán – sok milliárd év emlékét hordozza magában.

De a „Ki ő?” után a tudomány otthagyja a kérdőjelet.

Ugyanezt teszik azok a vallások, amelyek nem tudják, hogy a Léleknek éppolyan időtlenül mély múltja van, mint a testnek. Azt képzelik, hogy egy újszülött *vadonatúj*, most jelenik meg először a világ színpadán, és ezért kénytelenek egy *értelmetlen Istenben hinni*, aki a teremtés nokedli szaggatóján, mint egy friss nokedlit, most pottyantja ki magából ezt a kis teremtményt, minden előzmény nélkül.

Így aztán nem tudják megmagyarázni a végtelen számú gikszer, elvetélést, koraszülést, a gyermekek közötti elmondhatatlan különbségeket, a korán megtapasztalható lelki érettséget vagy éretlenséget. Nem tudnak válaszolni a „Ki ő?” kérdésre, s arra az anyai sejtésre, hogy gyermeke egy gazdag *lelki múltat* is hozott magával, ami már nagyon korán megnyilvánulhat a kis emberkében.

A jelenlegi pszichológia, mely az anyáig és apáig, de legfeljebb csak a méhen belüli emlékekig visszamenve próbál megérteni egy emberi lelket, a felszínen jár, és sokszor a szülőket, főképpen az anyát vádolja olyasmért, amiről nem tehet, mert gyermeke a gubancot, mint sorsfeladatot *eleve magával hozta*.

Az ábrahámi vallások nem tudnak a Lélek végtelen útjáról. Egyetlen ugrással akarják megmenteni a lelket a bűntől, vagy elveszejteni a kárhozatban, ha éppenséggel éretlen még az ugrásra.

Az anyákat pedig magukra hagyják a „Ki vagy te?” kérdésével.

Az első misztérium tehát: „Honnan jöttünk?”

A halál

A második misztikus kérdés a „Hová megyünk?”. Amikor semmivé válik előttünk az, akit szeretünk.

Amikor szeméből megszökik a Te, és ott marad egy meredt szemű hulla, egy hústömeg, melyet gyorsan el kell ásni, mert bűzleni kezd. Nevetése, ölelése, gondolatai, érzései, kedvessége, de még az indulatai is semmivé lesznek. Ruhái kidobandó jelmezzé válnak, melyet egy olyan szerephez használt, melyet sohasem játszik el már senki.

Szelíd halálról beszélek, nem egy utcai baleset, háború, vagy éppenséggel egy kínhalál áldozatáról, például Jézuséről, ahol vér ömlik a roncsolt tagokból, s az ember iszonyodva látja, hogy miféle hús-, ín-, ideg- és véres szervtömeget szeretett. Ha nem állnánk értetlenül a misztérium előtt, most azt kellene írnom, hogy „semmivé vált.”

A szerelmem, az anyám, a gyerekem, a barátom semmivé vált. Lehet ez?

A semmiből is jött. Az agysejtek rövid ideig úgy tüntették föl, mintha valaki lenne – de kiderül, hogy nincs.

Ezt az élményt valamennyien átéljük.

Fiatalkoromban megírtam egyszer.

A *Búcsúelőadás* című cirkuszi darabomban volt egy búcsúkeringő. Szerelmesek éneklnek, akik halni mennek a háborúba. Egy férfibohóc, Bárió és egy női bohóc, Merylin éneklnek odafönt a kupolában, két trapézon keringve egymás körül, miközben az égbolton csillagok születnek, és köddé foszlanak megint.

*Semmiből jöttem, semmibe mész
Akárcsak te, akárcsak én,
S mi elhozott, már tovaűz,
A félelem, a rettegés –
Ez a szerelem! Ez a szerelem!
Ez a szerelem!*

És összefonódnak. De nem sokáig. Bárió józanul lepillant az ágyékán csüngő lányra.

- Isten veled, Merylin! Holnap meg kell halnunk, ugye tudod?

- Tudom, kedves! - feleli a lány.

- És ha együtt is halunk meg, együtt lőnek szíven, azt ugye tudod, hogy halni egyedül kell, önzőn, magunkba roskadva?

Merylin nevet.

- Megtanultam. Nem lesz nehéz. Szerencsére már kezdem felejtani az arcodat.

- Én is a tiédet - mondja Bárió.

S a lány már felszabadultan, mégis fájdalmasan dalol:

*Ismerős illat, ismerős hang,
Ismerős szó, ismerős arc.
S ki mindenem volt, messzi ment,
És újra nincsen semmi sem!
Ez a szerelem! Ez a szerelem!
Ez a szerelem!*

Ez a „szerencsére már kezdek elfelejtani” motívum még fájdalmasabban tér vissza a *Mária Evangéliumában*, ahol Szűz Mária készül fiának kínhalálára, s így imádkozik az Istenhez:

*Atyám, Atyám, mért hagytál el engem?
Miért adtad őt nekem, hogyha visszavetted?
Fájdalom szeretni, ha engem nem szeretnek,
Pokol szeretni, ha nem szeretnek...
Nem élném túl, ha elveszíteném,
Bár nem volt soha az enyém...
Gyöngé asszony, az vagyok csak,
Ments föl immár engem!
Oldozz föl e csapdából,
És hagyd, hogy ne szeressem!
Add, hogy ne szeressem!*

(Müller Péter Sziámi dalszövege,
Tolcsvay László zenéje)

Azért imádkozik az anya, hogy ne szeresse a fiát, mert akit szeretünk, annak a halála elviselhetetlen.

Sokan tapasztaltuk ezt.

A legboldogabb lélekállapotunk miatt éljük át a legnagyobb poklot. Ha egy idegen ember meghal, akár egy kedves munkatársunk, nem fáj ennyire.

Ha fáj egyáltalán.

De ha szeretünk valakit, a halála olyan véres kérdőjelet éget a lelkünkbe, hogy legszívesebben meghalnánk mi is.

Anyámból hullá lesz?

Fiaimból egy véresre vert halott?

És a szerelmemre, akit oly szorosán öleltem, mintha örökké össze akarnék olvadni vele, most földet dobnak egy tömegsírba, s ha pár év múlva exhumálják, már csak egy hiányos fogsorú koponya lesz? Szép szeme helyén üreg, és ha megkérdik tőlem, „Ki ő?”, nem tudok felelni rá, mert ez már nem ő.

Amikor megszületett, az anyja nem tudta, „Ki ő?”, ha később megszerette, homályos sejtelve támadt róla... most, hogy meghalt, megint nem tudja: bizonyos, hogy nem az, akit eltemettek.

A halál a második misztérium.

Nem tudom, „Ki ő?”

Szándékosan így írom.

Mert ahhoz, hogy így mondjam: „Ki volt ő?”, az kellene, hogy elfogadjam magamban, hogy ő már nincs, nem is lesz soha.

Erre képtelen vagyok.

Mások haláláról írok. A sajátomról később. Most csak azt kérem: tartsd magad a misztérium lelkiállapotában. Tartsd csodának a születést és a halált. Ne akard azonnal valami bonctani ténnyel magyarázni azt az elfogadhatatlan gondolatot, hogy hullát szültél a világra, és hullát szerettél, amely pár esztendeig élt, vert a szíve, csókkolt a szája, és azt hitted róla, hogy lakik benne Valaki, akinek élete – a legjobb esetben – harmincezer napra van korlátozva.

Maradj a „nem tudom” csodájában.

Az élet misztériuma

És ha nem tudom, hogy honnan jött és hová tűnt az, akit szeretek, nem tudom azt sem, hogy mi az egész életnek *az értelme?*

Ezt az égető kérdést szüntelen igyekszünk elnyomni magunkban.

Jó-rossz napjaink, pillanatnyi örömeink, éppen működő egészségünk elfeledtetik velünk azt, hogy a semmiből jöttünk és a semmibe megyünk.

Anyuka ölében biztonság van.

Nem sírunk, mert az örökkévaló nyugalom érzésével ajándékoz meg.

De nem lehet itt maradni.

Az ember, még a legprimitívebb ember is, Logosz-lény, vagyis értelme van. Gondolkodik. Tudni akar.

A „Ki vagyok én?” kérdésre azt válaszolják neki, hogy ő molekulák mázlis összműködésének az eredménye. Kérdésének megválaszolásához forduljon az agysejtjeihez, azok szülik érzéseit, gondolatait, életét, szerelmét, lelkét, s mint egy senki által be nem indított komputerben, azt az információt ismétlik benne, hogy „én vagyok,” „én gondolkozom, én érzek, szenvedek, örülök, reménykedem” – de abban a pillanatban, amikor ez a komputer bedöglik, az „Én vagyok” semmivé válik.

Semmiből jöttem, és semmibe megyek.

Nem csak én. Mindenki.

Így működik a világ.

Ha így van, nem szabad értelmet keresni az életben. De morált sem. Istent sem. Jót és rosszat sem. Először is látom, hogy mérhetetlen az igazságtalanság. Van, aki csak két napot él. Van, aki tovább, de betegen. Van, akit csecsemőkorában megölnek. A jó nem nyeri el a jutalmát. A gonosz nem bűnhődik meg. Ilyen csak a naiv operettekben van. Ahol az agysejt az isten, ott gazembernek lenni nem szégyen, sőt, tanácsos is, mert ha ügyes vagy, mindent megszerezhetsz,

pénzt, hatalmat, élvezetet, mégpedig büntudat nélkül, mert az agysejteknek fölösleges funkciója a lelkiismeret. Bűn nincsen, mert ha hatalmad van, te mondd meg, mi a bűn és mi az erény.

Addig a pár napig, amíg élsz.

Utána mindegy, mert te már megfoghatatlan vagy – nem leszel. Bármit tettél, meglóghatsz a semmibe.

Ha ezt a világot nem a molekulák teremtették, hanem „isten”, akkor azt kell mondjam, hogy egy rendkívül igazságtalan és értelmetlen isten lehetett.

Ahhoz, hogy a testem kialakuljon, az ősteremtés óta sok milliárd évre volt szükség. Az ontogenezis „pillanatok” alatt végighalad az anyaméhben a filogenezis sok évmillió folyamán, voltunk többsejtűek, halak, kételtűek, emlősök, míg kialakult az a testecskenk, mely már alkalmas arra, hogy a tudatos Ember hordozója legyen.

De amit a testnek bölcsen megadnak az értelmetlen vallások – a végtelen fejlődést –, azt a léleknek nem adják meg. A pillanat milliomodrészének a sanszát sem adják meg, hogy: beteljesítse azt a krisztusi parancsot, hogy: „Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok.”

Hogyan?

Egy pillanat alatt?

Amikor egy vallás nem lát vissza a lélek időtlenül mély múltjába, s nem látja át, legalább homályosan, a *lélek fejlődésének a végtelen útját*, egy roppant igazságtalan és buta teremtőt képzel el. És olyan hitvilágot szül, amely nem az értelemre épít, csakis a vakhitre – fanatizmusra.

Az ábrahámi vallások, amikor tiltottá nyilvánították a reinkarnációt, türelmetlenné váltak (hatalmas vallásháborúk), másrészt megteremtették annak a lehetőségét, hogy *a hitével elégedetlen ember a tudását ne a vallásból, hanem világi forrásból szerezzék meg. Így születhetett meg az anyagelvű, racionalista nyugati tudomány.*

Ez a lázadás az oka annak, hogy a mai szcientifikus szemlélet Nyugaton jött létre, és nem Keleten, mert a kínai taoizmus, India védikus bölcsessége, vagy a buddhizmus mindig is *tudásalapú* volt – a hit nemigen játszott bennük szerepet. Ősi tudásuk ma is érvényes. A nyugati tudományos felfedezések sorban igazolják. Minden keleti

vallás ismeri a lélek végtelen fejlődésének útját. A karma és a reinkarnáció törvényét.

Életünk értelme azért misztérium, mert el van rejtve bennünk. Lelkünk mélyén, amelyről keveset tudunk.

Ahogy a testünkben rejlő genetikai üzenet megfejtése is nehéz, életünk értelme is rejtve van.

Néha, egy pillanatnyi föleszmélésben, mint a villámfényben, messzire láthatunk, de aztán újra sötét lesz, és ha nem emlékszünk arra, amit megpillantottunk, újra homályban járunk, hétköznapi „valóságban” botorkálunk. Tudatunkat elborítja az, amit szellemi tanítómesterem úgy nevezett, hogy „egy életre szóló tévedés.”

A villámfény nem más, mint halhatatlanságélmény.

Bevillan – elsötétedik.

Fölriadunk – majd visszaálmodjuk magunkat a hétköznapi halandók valóságába. És valótlannak tartjuk a villanás emlékét. Racionális magyarázatot fűzünk hozzá.

Amikor az anya a gyermekét először a karjára veszi, s ránéz, bevilanhat egy ilyen élmény – megpillantja azt a lelket, akivel mindenkinél mélyebb, közös sorsa lesz.

Ez nemcsak boldogság-villanás, de *értelem-villanás* is.

Mert a mellén lévő kis ismeretlent mint *életének értelmét* éli meg.

A szellemi személy

Megtalálhatom életem értelmét nemcsak az örömben, de a szenvedésben és a pokolban is.

A huszadik század egyik legnagyobb szellemisége az iszonyatban találta meg élete értelmét.

Ő Viktor E. Frankl, pszichiáter, a logoterápiának és a harmadik bécsi pszichológiai iskolának a megteremtője.

Egyike azoknak, akik az aranyszálat átadták nekem.

Családjával együtt deportálták. Három évet töltött különféle koncentrációs táborokban. Először az apja halt meg. Frankl életének legszebb élménye – így meséli –, ahogy az éhhalál szélén álló, tudóvizenyőtől haldokló apját az útjára bocsátotta. Beadott neki egy táborba becsempészett morfiumampullát.

*Megkérdeztem őt, van-e még valami kívánságod. Van-e még fájdalmad, kell-e még valamit mondanod nekem. Néhány pillanatig még ott ültem mellette, míg a morfium hatott. Elmentem, s tudtam, hogy többé nem találom életben. Ez életem egyik legboldogabb pillanata volt. Megtettem a magamét. Kitartottam a haláláig, s ezt a halált, orvosi mércével meg is könnyítettem neki. Attól a pillanattól kezdve van egy infantilis érzésem, hogy most **van valakim odafent**.*

Az anyját is megölték. És amit még nem tudhatott akkor, feleségét, magzattal a méhében, agyonverték.

De ha tudtam volna – írja később –, itt a pokolban a szeretet már nem függvénye annak, hogy a szeretett személy életben van-e vagy sem. Ha akkoriban tudtam volna, hogy a feleségem halott, a szeretetemen, azon a belső szellemi párbeszéden nem változtatott volna, mert itt értettem meg az írást, mely azt mondja, hogy „erős a szerelem, mint a halál...”.

Aki nem élt még maga is a mindennapos halál közelében, nem értheti ezt.

Frankl az auschwitzzi táborban gyógyító orvosként működik. Hihetetlen, de ott is volt ilyen. A pokol pszichológiáját tanulja és éli. Itt döbben rá az ellenkezőjére, mint a Nobel-díjas Kertész Imre, vagyis hogy ez az iszonyatos három év nem „sorstalanság”, hanem éppen fordítva, az ő sorsa, melyet meg kell élnie, és fel kell fedeznie az értelmét.

Frankl, a szó klerikális értelmében, nem vallásos ember. Nem is foglalkozik behatóan a vallások kutatásával, de ha megfogalmazásra kényszerül, ugyanazt mondja, mint a fizikus Albert Einstein:

*Meg vagyok győződve róla, hogy a világot Tökéletes Intelligencia terem-
tette.*

Vagy amit János apostol, a legezoterikusabb evangélium írója mond:

*Kezdetben volt a Logosz, és a Logosz volt az Isten... Minden Őáltala lett,
és nélküle semmi sem lett. Őbenne volt az élet, és az élet volt az emberek vi-
lágossága. És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség ezt nem fo-
gadta be.*

A sötétség alatt Frankl azt érti, amit a lágerben átélt. Döbbenetes, mennyit tud erről. De ami sokakat felháborított, azt mondja, hogy nemcsak a nácikban, de a „gonosz” kivétel nélkül minden emberben van. „Bennem is” – mondja. Ebből a Logosz szóból nevezte el Frankl a gyógyítást „logoterápiának”, mert látta, hogy aki nem ismeri fel a lét értelmét, *lélektanilag beteg ember*. (Sokan a Tao szót is „Értelemnek” fordítják, és nem járnak messze az igazságtól.)

Az „értelem” itt messze többet jelent, mint racionális magyarázatot. Sokszor nem is lehet megfogalmazni, hogy mi az „értelem”. Élethelyzeteinkben adott a válasz, melyet meg kell találni a legelvesztettebb állapotokban is. Viktor Frankl az auschwitzzi borzalomban találta meg. Ez egy önmagára ébredés. Hogy ez mit jelentett, csak tudományos nyelven tudja elmondani. A humanista ember, a vallásos zsidó és a hívő keresztény hite megrendül, amikor az elaljasodásnak és az ártatlanok szenvedésének ezt a poklát átéli. Hát ez is benne van Isten világában? Milyen Teremtő az, akinek világában ilyen borza-

lom is előfordulhat? És milyen ember, akit Isten a saját képére teremtett? Ilyen gonosz? Viktor Frankl azt mondta: Igen. Ilyen is. A borzalom, a pokol és a gonosz ott van minden ember lelkének mélyén. Ugyanakkor rádöbrent, hogy az ember nem csak biológiai okból létezik születésétől a halálig, minden magasabb cél nélkül, mint egy baktérium. Életének igenis értelme van, melyet csakis akkor tud fölfedezni, ha a sötétségben – akár az infernális szenvedésben is – föl-villan a fény, amely minden emberi lény legmélyén ott van eltemetve.

Úgy hívja: *szellemi személy*.

Erre ébred rá a pokolban.

Hogy halhatatlan, az életért felelős szellemi lény.

És ez ott van a kétségbeesés legmélyebb mocsarában is.

Egzisztálni (ex-sistiren) azt jelenti, hogy önmagunkból kilépni, és önmagunk elé állni. Önmagunktól, mint pszichofizikai szervezettől eltávolodunk, sőt szembeállunk – írja. A szöveg első változatából, mivel azt tapasztalta, hogy páciensei a pokolban elvesztették az „istenben” való hitüket, kihúzza ezt a mondatot: A szellemi személy végső soron nem más, mint Isten képe.

(Erről a kérdéstről szellemi mestereim sokat beszéltek, ezt könyvem második részében írom le. Most Viktor Frankl gondolatainál tartunk.)

Amíg az ember erről nem tud, mondja Frankl, addig nem is gyógyítható, mert állandó feszültségben és félelemben él. Racionális tudatánál egy jóval mélyebb Tudás, vagyis az eltemetett *szellemi személye* szüntelenül figyelmezteti, hogy rossz felé él. Állandóan jeleket kap. Bárhol van, jólétben vagy nyomorban, nem jó irányba megy vele a vonat.

Frankl a háború előtt öngyilkosokkal és a depresszióval foglalkozott. Már akkor tudta, hogy az ember nem „valamiért” lesz depressziós, és nem „valamiért” lesz öngyilkos, hanem azért mert „elszakadt az aranyfonál” – elvesztette halhatatlan lényével a kapcsola-

tát, és innen kezdve úrrá lesz rajta az értelmetlen létezés nyomasztó érzése.

Később rengeteg élményt gyűjt össze a koncentrációs táborban szenvedő nyomorultaktól. Főleg a haldoklóktól. Megerősödik a meggyőződése, hogy a végső iszonyatban felvillan bennünk valami fény, ami a pokolban is világít. Sőt, a halál-határon átlépő embereknél ez gyakrabban villan fel, mint gondolnánk, míg a „szerencsés” élők gyakran elfelejtik, sőt, nem is akarnak tudni róla.

Frankl azt mondja, hogy életünk minden filmkockájának csak akkor van értelme, ha az egész filmnek is mélységes értelme van – vagyis ha valaki nem látja át az egész lét célját, akkor minden napját beárnyékolja a szorongás. És a dermesztő tudat, hogy minden szép és jó végső soron megrohad.

A mai ember, mondja, *egzisztenciális vákuumban* él, azaz nem villan fel benne létének értelme. A semmiből jött és a semmibe vész el. Ami közte van, virtuóz önbecsapások sorozata, hogy ezt elfelejtse. Nincs eszménye, nem tudja, hogy élni nemcsak vízszintesen kell, máról holnapra, hanem fölfelé is; nemesedni kell, jobbá kell válni, bölcsébbé, mert ha nincs az egésznek értelme, a földi élete akkor is pokol, és meg kell halnia végül, ha nem is Auschwitzban vagy Bergen-Belsenben.

Maga Frankl, aki aránytalanul sokat szenvedett, olyan borzalomban, melyet legtöbben nem éltek túl, vagy megnyomorodott lélekkel, sőt, az utódaikat is megnyomorító rettegéssel kerültek ki belőle, eleven példája annak, hogy még ilyen borzalmas tapasztalattal is lehet egy ember derűs, harmonikus – és hosszú, értelmes életet élni.

Auschwitz iszonyú sors – de sors. És a sorsnak akkor is értelme van, ha iszonyú. Gondoljunk itt a Golgotára, ahol „Isten akarata” teljesedik be. A golgotai iszonytörténetben Jézus az Isten teremtette embernek ugyanazzal a gonosz, szadista szörnyarcával szembeül, amivel Viktor Frankl Auschwitzban.

Húsz évvel később, mint világhírű bécsi zsidó tudóst fogadja őt és új feleségét egy magánaudiencián VI. Pál pápa. Ismerte az életét, a könyveit, a logoterápia új módszerét. Ezt csak azért írom le, mert drámaírói ösztönöm súgja, hogy az ilyen jeleneteknek gazdag üzenetük van. Frankl akkoriban még nem tudja, hogy némileg Pál felelős-

sége is benne volt abban, hogy az Olaszországban bujkáló öccsét, aki az előző pápa védelme alatt állt, nem sikerült megmenteni. Éppúgy elhurcolták és agyonverték, mint az egész családját.

Frankl egy lelkiismeretével viaskodó férfival találkozik. A pszichiáter szemével látja. A pápa olyan döntéseket hozott akkoriban, melyek nemcsak őt, de egész egyházát népszerűtlenné tették. Frankl felesége hangosan végigzokogja az audienciát, melyet egy olasz titkár, egy monsignore tolmácsol nekik. Csak sírt, sírt és sírt, meséli a tudós. Pedig csak fordításban hallotta az olasz mondatokat. Nem azért sírt, amit hallott, hanem azért, *ahogy mondta* ez az ember, aki egy aranyozott karosszékekben ült előttük.

Végül a pápa egy rózsafüzért ad Franklnak, a feleségének pedig egy medált.

Elbúcsúznak.

Már mennek el, amikor VI. Pál hirtelen föláll. Ez nem szokás. Oda-siet a távozó tudóshoz, és egészen közélről, már a nyitott ajtóban, halkán, bizalmasan és németül azt súgja neki:

- *Bitte, betet für mich!*

(„Kérem, imádkozzon értem!”)

Viktor E. Frankl nem volt vallásos ember. Mint tudós foglalkozott a különböző vallások szövegeivel.

Terápiájának alapja, hogy minden ember: *szellemi személy*. Ezt a szellemet nem a szüleitől örökli, nem az agyvelő és az idegtestek hordozzák, hanem örök és halhatatlan. Ez a „szellemi személy” nem betegedhet meg, nem fél, és semmilyen helyzetben nem érzi, hogy léte reménytelen. Ott van minden pszichózis mögött, akkor is, ha az még a pszichiáter számára is alig érthető, vagy sokszor megfejthetetlen.

A betegség, a fóbia, a rettegés, a depresszió mindig csak a pszichofizikai lényt érinti, a szellemi személyt soha.

A szellemi személy a létet értelmesnek tartja, akkor is, ha az ember azt szörnyűnek és teljesen reménytelennek éli meg.

És csak ez képes meggyógyítani a lelket.

A nevető Jézus

A tiszta forrástól távolodva a folyóvíz beszennyeződik. Ez minden ősi hagyománnyal, vallással, minden forradalommal így történik.

Ma már fogalmunk sincs arról a csodákkal és valódi spirituális élményekkel teli őskeresztény világról, amely az élő Jézust körülvette.

A szellemvilág közel került a földihez, az emberek közül sokan hangolttá váltak a szellemire. Az, ami számunkra már csak jelképesen értelmezhető mese, akkoriban valóban megtörtént. Jézus fölvitte Pétert, Jánost és Jakabot egy magas hegyre, és itt megidézte Mózesnek és Illésnek a szellemét.

Látták.

Beszélgettek egymással.

Számomra, akinek régóta vannak nagy szellemiségekkel való találkozásaim, ez a történet éppolyan valóságos, mint életem bármelyik eseménye. Később erről bővebben beszélek majd. Harminchat éve rendszeresen élek meg ehhez hasonló élményeket. Azt is hitelesnek találom, hogy ilyenkor az ember elámul, majd egy szavakkal leírhatatlan, megrendítő boldogságot él át, amelyben benne akar maradni. Sátort akartak építeni nekik, oly naivak, és olyan „reális” élményük volt. A tanítványok meggyőződtek róla, hogy Mózes és Illés nem haltak meg több ezer évvel ezelőtt, hanem élnek, és szólnak hozzánk Jézus médiumi lényének megidéző ereje által. Ahogy mindenki él, aki egy másik dimenzióba került. Nemcsak a szentek halhatatlannak, hanem – Frankl kifejezésével élve – minden *szellemi személy*.

Anyám is, apám is, én is.

1945-ben, Mohamed Ali Samman és fivére, az egyiptomi Nag Hammádi nevű város mellett, egy lezárt, közel egy méter magas piros cserépkorsóban rábukkant egy tizenkét kötetes papyruszkódexre. Trágyát ástak a mészkőbarlangok környékén, és rátaláltak az emberiség szellemi kincsére.

Hozzászoktam, hogy minden igazság szamizdatban jut el hozzám. Abban a korban nőttem fel, amikor az igaz szót rejtegetni kellett. Az igazságnak az a természete, hogy a fennálló hatalmat és hitrendszert veszélyezteti.

Ezeket az írásokat már nem a keresztényeket üldözők, hanem a világhatalommá vált dogmatikus új „keresztények” üldözték, mint eretnek tanításokat.

Ez is sokszor ismétlődő történelmi folyamat: az üldözöttből üldöző lesz.

Van ebben egy írás, *Péter apokalipszise*, amelyben feltűnik a Megváltó igazi arca.

A boldogan nevető Jézus.

Ebben Péternek látomása, pontosan szólva: „kettős látása” támad, mert egyszerre látja, mi történik a valóságnak tartott, megszokott, ismerős földi dimenzióban, de ugyanakkor azt is, ami ezzel egyidejűleg, a másik, szellemi világban zajlik.

Jézus fölkészíti Pétert, hogyan fogadja, ha tanúja lesz a kereszthalálának.

Mikor ezeket elmondta, láttam, hogy látszólag megragadták a Megváltót. Akkor így szóltam:

– Mit látok, ó, Uram, te magad vagy az, akit elvisznek, miközben a karomat fogod? És ki az ott fönt a keresztfa fölött, aki boldogan nevet? És ki az a másik, akinek kezét és lábát ostorozzák?

Mondá a Megváltó:

– Akit a keresztfa fölött láttál, és aki boldogan nevet, ő az élő Jézus. És az, akinek kezébe és lábába most szögeket vernek, ez a húsból való része, csupán a hasonmása, aki az ő hasonlatosságára jött létre, s akit most megszegyenítnek! De nézz rá – és Rám!

– Uram, nem látnak! Meneküljünk innen!

De ő így szólt hozzám:

– Mondtam már neked, ne törődj a vakokkal!

És láttam egy közeledő alakot, aki arra hasonlított, aki a keresztfa fölött nevetett. Hatalmas, leírhatatlan fény vette körül, leírhatatlan angyalok seregei áldották.

És Ő így szólt hozzám:

- E dolgokat, melyeket most láttál, mondd el egy másik faj képviselőinek, akik nem a mi korunk fiai. Mert nem lesz becsület egyetlen emberben sem, aki nem halhatatlan. Ezért mondtam, hogy „akinek van, adatik”. De akinek nincs – vagyis ennek a helynek az embere, aki teljesen halott, és aki azt hiszi, hogy a Halhatatlan megragadható és megölhető –, attól az is elvételik, amije van. Ezért hát légy te bátor, és egyáltalán ne félj!

Mielőtt kibontanám a szöveg rejtett jelentését, melyen az első olvasás élménye átszalad, elmondom, hogy ez számomra nem csoda, mert egy részét magam is átéltem.

Amikor 1956-ban meglőttek, átéltem a halál-élménynek a kezdeti fázisát. Magam is „boldogan nevettem” a földön heverő véres testem fölött, melyből dőlt a vér, s amelynek – így nevezem, „amelynek”, mert ehhez a „húsból való hasonmásomhoz” nem fűzött már én-élmény – a jobb lába rövidebb volt, mint a másik, és cipőstül olyan irányba fordul, ahogy nem fordulhatott volna soha.

Hason feküdtem. A jobb lábam, mint egy tövestől kicsavart, érzéketlen műláb, fölfelé állt. Vér borította az utcát és a több helyen átlőtt kordbársony kabátomat. Egy rongytömeg hevert a vértócsában az aszfalton, iszonyú „hasonmásom”, miközben én a legboldogabb pillanatomat éltem át.

Sokan beszámoltak már hasonlóról.

A hiteles halál-élmények legtöbbször erről szól. A hirtelen halálnál – karambolnál, zuhanásnál, lövésnél – megelőzi még egy döbbenet, majd egy zavart valóságtevesztés is. Először nem tudja a lélek, hogy ő már nem azonos a testével. Egyre bizonytalanabbul próbálja folytatni az életét, még sérülten is. Eltelik egy idő, míg ráébred, hogy ő már nem azonos azzal a testtel, amelyben eddig élt, s amellyel teljesen egynek érezte magát.

Nem tudja elképzelni, hogy testen kívül is él.

Sok ilyen sorstársammal beszéltem. Közös élményünk volt az a pillanat, amikor a „halhatatlan lélek” föléje kerül a földi dimenzióknak. Ez egy objektív rálátást jelent, másrészt egy szavakkal leírhatatlan, felszabadult örömeleményt. Ha más is látna ilyenkor, bizonyára „boldogan nevetek”. Az objektív rálátás az én esetemben azt jelentette, hogy megláttam a gyilkosomat a tank tetején, aki hátulról, kb.

száz-százhusz méternyiről lőtt le. Azt is láttam, hogy újra lő. A hatodik golyót lőtte a „hasonmásba”, mert rángatózott a test, és úgy vélte, hogy élek még. És láttam a túloldali, nyitott ablakokban lapuló embereket, akik a szobájuk védettségekben – mint a színházi páholyokból – nézték a haldoklásomat, és hangosan tanácsolták, hogy maradjak mozdulatlan, mert akkor abbahagyja az orosz a lövöldözést. Nem tudták, hogy a rángatózást már nem én csinálom, és egyáltalán, én már a testemmel nem tudok csinálni semmit, mert nem voltam azonos velem.

Vagyis amit leír *Péter apokalipszise*, azt megtapasztaltam.

Kelet egész hagyománya erről szól. Krisna úgy írja le a halált, mint egy ruha levetését, a lélek, vagy ahogy Frankl nevezi, a „szellemi személy” kibújik belőle, megszünteti azonosulását a „hús-testtel”, és többé nem tudnak ártani neki, mert „megfoghatatlan és megölhetetlen”.

Évekig kutattam a halálközeli élményeket. A legnagyobb változást tapasztaltam. Kezdve onnan, hogy a haldokló semmire sem emlékszik (hasonlóan ahhoz, ahogy valaki nem hozza át ébrenléti állapotába az álmait), egészen odáig, hogy mint dr. Eben Alexander neurológus, aki egész életében azok közé a tudósok közé tartozott, akik úgy vélték, hogy ez a kómában átélt boldogságélmény csupán a megviselt idegpályák és a még működő agysejtek terméke, ekkor, a hét napig tartó fizikai halálállapota során megjárta a szellemvilágot, találkozott egy angyalszerű lényel, aki bevezette őt a testen túli létezés titkaiba. Túlvilági útja során találkozott lelke isteni forrásával is. Megtapasztalta, hogy *a mennyország létezik*.

Könyvének is ezt a címet adta.

Sok száz halált ismertem meg. Mindegyik más. Egyben hasonlítanak. A legtöbb fényélményről, csillogásról beszél, szeretetről... és egy olyan üdvélményről, melyet nem tudnak szavakkal leírni.

Valamennyien „boldogan nevetnek”.

A halhatatlan lélek, amikor kitépődik a testéből, és a hasonmására teremtett, földi szerepéből, nem csupán „találkozik” valami rajta kívüli boldog országgal, hanem ő maga lesz a Boldogság. Belőle jön az, amit úgy él meg, hogy benne is van, és kívüle is, egyszerre.

Erről utólag nem tud beszélni – a vagy-vagy világnak nincsenek ilyen egységelményei.

Az indiai mélylélektan tudja, hogy az utolsó „test”, ami az igazi Valónkat körülveszi, boldogságból van szőve.

Ananandamaya kosha – így nevezik ezt az utolsó, isteni ruhánkat.

„Boldog káprázatburok.”

Ebben látta meg Jézust a tanítványa, Péter.

Valahányszor az életünk során boldogok vagyunk, mélyvalónknak ezt a bevillanását érezzük.

Más szóval: lelke mélyén minden ember boldog.

De csakis ott.

A felszín még a legszerencsésebb életben is sivár, mert ez már egy olyan világa a léleknek, mely halálra van ítélve. Éppen az hiányzik belőle, ami a boldogság lényege, hogy nem múlhat el soha.

Az igazi boldogság a földi életben csak ízelítő ebből a nem evilági lélekszférából. Néha fölvilan az életünkben, mint egy tűzijáték fénylabdája, szétszóródik a semmibe, aztán sötét lesz újra.

A boldogság a hazatalálás élménye. Ez hiányzott. Innen voltunk kiűzve. Ezt sejtettük. Erre vágytunk s ezt próbáltuk elérni rögeszmékkel, szenvedéllyel, éhséggel, szomjúsággal. Most végre hazataláltunk. A csepp visszatér hazájába, a tengerbe – lélekszakra a fénybe, a boldogságba. Az egyetlen olyan állapotába, amelyben otthon van – minden más helyen számkivetett és idegenként él.

A meggyötört, holt teste felett „boldogan nevető” *szellemi személy* Jézus igazi arca. Ez az arc ott rejlik bennünk.

„Én bennetek vagyok s ti énbennem.”

Egyszer mi is így fogunk nevetni a halálon.

Nagy baj, hogy több mint másfél ezer éven át ez a boldogan nevető arc rejtve volt.

A képzőművészet egész történetében nem emlékszem egyetlen boldog, teli szájjal kacagó Jézus-arcra. Elképzelni sem tudom a kacagását. Mindegyik arca fájdalmas. Szomorú, komor. Szeme hol vádlón néz rám, hol könnyesen az égbe. Tekintete nemes, átható – és boldogtalan. A teste pedig iszonyúan megkínzott.

Fölidézni sem tudom másképp.

Amire ebben az írásban figyelmezteti Pétert, hogy nyissa ki a lelki szemeit, és lássa meg a korbácsolás és a kereszten való hosszú kínszenvedés mögött a „boldogan nevető” halhatatlan Lelket, vagyis az igazi Jézust – azt nem sikerült megvalósítani az emberiségnek.

Gyermekként ismertem meg az akkoriban még szintén szamizdatban terjedő Bibliát. Amikor elolvastam a szenvedéstörténetet, nem tudtam aludni. A képtárban odavonzották tekintetemet Jézus sebei. A gyerek ilyen: vonzza szemét a vér, a seb látványa. Azon tűnődtem, ha már úgyis megölnék valakit, miért kell előtte megkorbácsolni. Nézttem, hogy hátán csak piros csíkok vannak, vagy csurog-e a vére is. És miért vele cipeltetik a borzalmas kín eszközét, a keresztet? Persze tudtam, hogy a háborúban a foglyokkal is megásatják a sírjukat. És a kivégzésük előtt összeverték őket.

Jól emlékszem első érzéseimre.

Bosszút lihegtem!

És rettegni kezdtem.

Hiába mondta ez az agyonvert Jézus, hogy szeressem az ellenségeimet, eszeveszetten gyűlöltem a szadista gyilkosait. Kiirtottam volna valamennyit. Ugyanakkor rettegtem, mert tudtam, hogy ebben a betegesen gonosz világban előbb-utóbb engem is így fognak elpusztítani.

Gyermeki emlékeimet mondom.

Élő emlékek ezek.

Később más érzések is felbukkantak bennem. A szadizmusnak a buja képzelete. A gyerek néha maga is kínozza az állatot. Lassan öli meg a legyet. Először kitepi a szárnyait s aztán a lábait. S figyeli a vergődését. A testi világét, amelyre Jézus azt mondta Péternek, hogy ne csak azt nézze, *a kín a természetéhez tartozik*. A születés is kínnal jár. A halál és a betegség is. A testi ember akkor is kínokat él át, ha nem kínozzák.

Az a gondolat, hogy Jézust akkor szeretem igazán, ha olyan intenzíven élem át szenvedésének minden kínját, hogy a tenyeremen megjelennek véres sebeinek stigmái, teljesen idegen volt tőlem. Ha egy szenvedő embert láttam, akkor én nem azon gondolkodtam, hogyan tudnám a szenvedéseit átélni, hanem azon, hogyan tudom a fájdalmát orvosolni.

A nevető Jézust másfél évezreden át egy kőkorszóban rejtegették.
Kultúránk az igazság nélkül nőtt fel.

Amiről itt szó van, az a „szellemi személy” öröklét-mámora.

Minden ember lelke mélyén ez él.

Ez tör fel minden önfeledt örömélményében; a szorongó „ön” elfelejti magát, és felszínre tör a megölhetetlen Szellem létélménye: a boldogság.

A keresztre feszítés előtti utolsó estén Jézus táncol és dalol.

Mielőtt átadatom amazoknak, énekeljünk himnuszt az Atyának, így menjünk elébe annak, ami történni fog.

Megparancsolta nekünk, hogy formáljunk kört. Megfogtuk egymás kezét. Ő pedig a kör közepére került s így szólt: „Az áment ti feleljétek rá nekem.”

És énekelni és táncolni kezdtek. Mintha azt mondaná: „Én vagyok a tánc és az élet ura! És ha nem táncoltok velem, soha nem fogjátok megérteni, mit tanítok, mert kimaradtok az örömből – vagyis a halhatatlan lélek derűjéből.”

Weöres Sándor így fordítja az apokrif János evangéliumából a „táncdal” szövegét:

Szabadulni vágyom és szabadítani vágyom.

Üdvözülni vágyom és üdvözíteni vágyom.

Oldódni vágyom és oldani vágyom.

Nemzeni vágyom és megfoganni vágyom.

Sebesülni vágyom és sebzeni vágyom.

Dalolni vágyom és dallá válni vágyom.

Mind táncoljatok!

Enni vágyom és etetni vágyom.

Értésre vágyom, mert Értelem vagyok.

A kegyelem vezeti a táncot.

Fuvolázni vágyom, mind táncoljatok.

Jajdulni vágyom, mind jajongjatok.

A Nyolc dicséret énekel velünk.

A Tizenkettő körtáncot jár fenn.

A Minden táncot jár fenn.

*Aki nem táncol: nem ismeri meg az előtte állót.
Menekülni vágyom és maradni vágyom.
Ékeskedni vágyom és ékesíteni vágyom.
Egyesülni vágyom és egyesíteni vágyom.
Nincs hajlékom és hajlékaim vannak.
Nincs szállásom és szállásaim vannak.
Nincs templomom és templomaim vannak.
Lámpád vagyok, ha látsz engem.
Tükröd vagyok, ha gondolsz rám.
Ajtód vagyok, ha zörgetsz rajtam.
Út vagyok néked, a vándornak.*

*Ha pedig körtáncomat követed: nézd meg magad bennem,
aki beszélek, és ha látod, mit teszek, hallgasd el titkaim...*

Dr. Eben Alexander, aki pontosan akarja leírni a saját halálélményét, „Forgó Dallamról” beszél, szárnyas lényekről: *akiknek boldogsága akkora volt, hogy muszáj lehetett valami hangot kiadniuk. Egyszerűen nem bírták magukban tartani, kénytelenek voltak magukból kiénekelni.*

Az ekstatisztikus öröm nemcsak a vallásunkból maradt ki, de a tudományból is. A lélektannak, amely az ember egészével foglalkozik, tudnia kellene, hogy a lélek legmélyén ez az életöröm él, ennek forró felbuggyanása gyógyítja meg a beteg pszichét; ez rejlik ugyanis a földi hétköznapi hangolt tudat görcsei és szorongásai mögött. Az öngyógyítás képessége innen ered; itt rejlik ugyanis az a szellemi erő, mely tudja, hogy nincs semmi baj.

Hogy a baj nem igazi baj.

Ilyen körtáncal kell elindulni a kikerülhetetlen szenvedés felé – és nem szabad elfelejteni közben sem, hogy ez a tánc nem szűnik meg soha, mert az emberi lélek halhatatlan természetéhez tartozik:

*Lámpád vagyok, ha látsz engem,
Tükröd vagyok, ha gondolsz rám,
Ajtód vagyok, ha zörgetsz rajtam.*

Ebben a Jézusban nem hinni kell, mert magadat látod benne. „Tükröd vagyok” – saját lelked mély valóságát nézed.

Aki kimarad a táncból, az élet értelméről nem tudhat, és szavakkal ezt az élményt átadni nem lehet.

*

Amit Jézus a halálakor átélt, ma már jól ismert tapasztalat. Azon még vitáznak, hogy ez a halálélmény a még mindig funkcionáló agy- és idegsejtek játéka-e vagy sem, de abban a vallomások nagyjából megegyeznek, hogy a Jézus által leírt boldogság a kómában lévő lélek gyakori tapasztalata. Sokan nem hozzák vissza magukkal, de akik visszahozzák, mind erről számolnak be.

Dr. Elizabeth Kübler-Ross a tanatológia és a hospice zseniális megalapítója több mint húszezer embert kísért végig a haldoklás fázisaiban. Köztük sok gyereket is. És arra a tapasztalatra jutott, hogy a halál: ragyogó kezdet. Hasonlatos ahhoz, mint amikor a *színes pillangó* kiszabadul a bábállapotából. Ezt a gyerekek mesélték neki. Akkor döbrent rá, amikor a majdanecki haláltábor falán számos gyerekrajzot talált: a gázkamrába induló gyerekek firkálták a falra, s a legtöbb pillangót ábrázolt, nagy, széttárt szárnyakkal.

Ma már a halálközeli élményeknek bőséges irodalmuk van. Visszatérő motívum a vallomásokban, hogy a testből való kiszabadulás öröm, és egy szavakkal nehezen leírható fényélmény – a visszatérés azonban a megszületéshez, szűk zsákba bújáshoz hasonló, ami kellemetlen tudati lefokozódással jár.

Egyfajta szabadságvesztésről beszélnek, amit magam is átéltem.

*

Ha ez mélyebben érdekel, tanácsolom, nézd meg Fliegauf Benedek *Csillogás* című filmjét, amelyben Nádas Péter író, Dobronay László tévés rendező-operatőr és Gesztelyi Nagy Judit fuvolaművész beszélnek a klinikai halálban megtapasztalt élményeikről.

Nádas Péter fogalmaz a legobjektívebben. Az író pontosságával próbál szavakat találni a leírhatatlan élményéhez. Dobronay – éppúgy, mint Nádas – szürkés-ezüstös fényről beszél. Drámai átéltség-

gel idézi fel túlvilági utazását, melyben megjelennek azok a tipikus helyzetek, melyek mások élményeiben is felbukkannak: találkozás szellemi vezetőjével; apjával, aki olyan fiatalon jön elé, ahogy őt életében sohasem láthatta; találkozás öngyilkos barátjával, s azokkal a szellemi élményekkel, melyeket nehéz leírni:

Semmi sem fáj, és azt éreztem, hogy minden bennem van, és mindenben vagyok én.

Lényeges, hogy Dobronay váratlanul, egy iszonyú karambollaal került a halálközeli állapotba, mely koponyáját teljesen összeroncsolta, s mivel ezt már nem érzékelte, nem is tudta, hogy ő már odaát van. Jelezte az embereknek, hogy nincs semmi baja, ő majd ezt elintézi, pánikra nincs semmi ok, ugyanakkor csodálkozott, hogy szavait senki sem érti, ő viszont nagyon is értette másoknak nemcsak a szavait, de még a gondolatait is; például azt, hogy a mentő éppen egy szülő nőt vitt a kórházba – *valaki érkezik, miközben a másik távozik* – gondolta, s látta, hogy egy járókelő agyában az a gondolat fordult meg, hogy megérdemli a halált egy olyan fickó, akinek ilyen drága autója van. Ami egyébként ronccsá tört, mint tulajdonosának az arca.

Dobronaynak egy ideig „kettős látása” volt, éppúgy, mint az apokrif írásban Péternek. Látta önmagát, a roncsautóját, sőt, az egész környéket, a szemben lévő nyomdaüzem portáját; egy fiatalember rohant a portáshoz, aki az Árpád Kórházat hívta; látott egy rohanó, szakállas férfit, aki egy feszítővassal próbálta kifeszíteni a roncsautó ajtaját; látta a borzalmas szerencsétlenségre összegyűlt járókelőket, látta az autóját, azt is, hogy *ül benne valaki*, és aztán, ahogy tudata átváltott egy magasabb dimenzióba, elindult azon a túlvilági tájon, amelyet Nádas „opálos csillogásnak”, ő „szürkés-ezüstös fénynek” ír le. Útján sokan kísérték. Nagyszülei, falubeli emberek lelkei, végül édesapja állt elé, olyan fiatalon, ahogy sohasem láthatta. *Korán jöttél – mondta –, nem kellett volna még meghalnod. Nem értette. Miért haltam volna meg? Hisz itt vagyok. És akkor édesapja azt mondta: Akit eddig magadnak gondoltál, ott van az autóban. Te nem halhatsz meg soha.*

Lényeges, hogy mindhármuknak egyfajta megvilágosodásélménye volt. Nádas azt mondja: *hidegebb lettem, végletebben fogalmazok. Bizonyos élethazugságokba már nem megyek bele.* Dobronay úgy látja, hogy: *régen rossz ember voltam, még ha más nem is vette észre.* Amikor kérdik,

mi az a rossz, hiszen senki sem ismerte őt „rossz emberként”, azt válszolja, hogy rosszul szeretett. Önzőn, erőszakosan. Nem tartotta tiszteletben a másik lényét, s azt, hogy a jó szándék csak a másik ember pontos lélek- és sorsismeretében lehet jó, különben illetéktelen beavatkozás, amelyre nem szívesen emlékszünk odaát. Dobronay fölismeri azt, amit Viktor Frankl mond, és minden keleti metafizika lényege:

Meghatározott feladattal jövünk a világra – mondja –, ez ezer százalék.

Gesztelyi Nagy Judit pedig, akivel gyerekkorában történt a bal eset, még mindig benne él az élményben, melynek hatására zenbuddhista szerzetes lett.

Sok száz élményt vizsgáltam meg.

Minden halál más. Ahogy minden emberi lélek más, bár vannak az élményekben hasonlóságok.

Színezhets például, hogy valaki milyen hitrendszerben élt, bár néha ateistáknak magasztosabb élményeik vannak, mint a hívőknek.

Dr. Eben Alexander, aki egész életében abban a megkérdőjelezhetetlen tudatban élt, hogy a lélek az agy sejtjeinek a terméke, melyet számos műtétje során megtapasztalt, amikor átkerült a másik oldalra, vagyis nem mások idegsejtjeivel foglalkozott, hanem maga is átélte a halál élményét, egészen az „istenig” repült.

Bár nem nevezte annak. Azt mondta: „Mag.” „Hipervalóság.”

Ami közös: a halhatatlanságélmény megváltoztatja az ember életét.

Az ugyanis nem egy új táj, vagy egy magasabb lélektudat felfedezését jelenti, hanem a valóságét.

Az Élet értelmét.

Hasonlít ez ahhoz, mintha örökké sötétben élnénk, reggeltől estig sötétben, csakis gyertyáink fénykörében pillantanánk meg egymást és a világot, amelyben múlandó életünket éljük – s egyszerre kiragyogna a Nap, bevilágítaná a végtelen tájat, hegyeket, tengereket, és mások arcát is, a „Legyen világosság!” fénye.

Ezek után – ha vissza is megy az ember a valóságnak tartott sötétbe –, tudja, hogy van fény, tudja, mi hol van, mert átlátta az összefüggések rendszerét, még akkor is, ha a felejtés homálya újra visszatér. A felejtés Platón szerint a psziché legdöntőbb funkciója. A hét-

köznapi valóság törli az élményt, amit „megvilágosodásnak” neveznek, s jó esetben emlékezetté válik. Hasonlít ez az élmény ahhoz, mint aki álmából hirtelen felriad – s aztán visszaalszik újra.

Nagy kérdés, hogy ehhez a felébredéshez eljuthat-e valaki halálélmény nélkül is.

Azt kell felelnem, hogy *igen* – ha nem is olyan drámaian, mint amikor egy halálélmény katarzisa kényszerít erre a megrendítő, tudati átváltozásra.

Meggyőződésem, hogy a legtöbb gyerek ezt több-kevesebb intenzitással hozza is magával.

Dobronay például négy-öt éves korában egy nyári táborozást megelőző éjszaka azt álmodta, hogy fekszik a saját ágyában, a gyerekszobában, hirtelen leszakad a plafon, a lyukon bekukucskál a nagymamája és elköszön tőle. Másnap ezt elmesélte anyukájának, aki azt mondta neki, ne törődjön vele, csak egy rossz álom volt.

Kiderült, hogy éppen akkor halt meg a nagyanyja.

Az ismeretlenre való érzékenység minden gyerekben megvan. Bennem is volt. Bár az iskolában marxizmus-leninizmusra neveltek, éreztem, hogy nem igaz. Nem a tan volt hamis, azt nem tudtam megítélni még – az embereken éreztem, hogy csakis a jól felfogott érdekükből mondják, hogy hiszik.

„A felnőttek hazudnak” – közös gyermeki alapélményünk.

Stikában faltam a Bibliát. A csodák sokkal valóságosabbnak tűntek nekem, mint az a tanítás, amit az iskolában kaptam, s ami lelkem egyetlen kérdésére sem tudott válaszolni. Főleg arra, hogy miért pusztul el minden és mindenki. Háború után voltunk. Láttam, hogy bár az ember kétségtelenül egy beteg társadalomban és egy tébolyult történelemben hanyódik, mint falevél a viharban, de legbelsőbb lényemhez sem a politika, sem a marxista ideológia nem tudott hozzáférni. Nem papok tanítottak. Magánúton haladtam. Személyes élményem volt a Biblia – s a mai napig az.

Ma már, visszatekintve, örülök, hogy akkoriban voltam gyerek, mert megtapasztalhattam két lényeges dolgot.

Az egyik, hogy egy hitrendszernek, amit akkoriban „kommunizmusnak” neveztek, milyen totális uralma lehet. A kommunizmus éppúgy működött, mint bármelyik vallásrendszer. „Valóságnak” ne-

vezték, és hinni kellett benne. A térítőket úgy nevezték, hogy agitátorok. Ami sokáig összetartotta, az nem a közös eszme volt, hanem egyesek gátlástalan hatalomszomja, és a tőlük való általános félelem. A rettegés talán pontosabb szó lenne rá, mert aki nem „hitt az eszmében”, és kételkedett a marxizmus-leninizmusban, az ellenséggé vált, pártjának, hazájának, sőt, az emberiségnek az ellenségévé. Átolták a politikai Gonosz oldalára, az „imperialisták” közveszélyes táborába, amiért jó esetben kitelepítés, rossz esetben üldözés és kezserves halál járt.

Éppúgy, mint egykor az eretnekeknek.

A zenekar más kottából játszott – a tánc ugyanaz volt.

Azt tapasztaltam, hogy a félelemnek sokkal nagyobb összetartó ereje van, mint a szeretetnek. Ezt minden hatalom tudja, a vallási éppúgy, mint a politikai. Akiket a félelem rabságban tart, sokkal inkább irányíthatók, mint azok, akiket a szeretet szabaddá tesz.

A másik – egészen ritka élmény –, hogy *láthattam, hogyan omlik össze egy hitrendszer*. A görög, a római és a kelta hitvilág sok évszázadig tartott. Nyilván az ősi magyar hitvilág is, amelyből alig maradt valami, nemcsak azért, mert elpusztították, hanem azért is, mert kénytelen volt föladni önmagát.

Semmi sem kívülről, minden belülről omlik össze.

Ezt gyerekkoromban tapasztaltam meg. A kommunizmust sem az imperializmus tette tönkre, hanem a hívei.

Ma már elmondhatjuk azt a páratlan világtörténelmi tapasztalatot, hogy *a kommunizmus a világ legrövidebb ideig tartó vallása volt*.

Valaha húsz-harminc inkarnációra volt szükség, hogy megtapasztaljuk egy hitrendszer minden létfázisát, a tiszta születéstől a virágzáson át a teljes elrohadásáig – én pedig már életem első felében végig tudtam követni egy vallás aranykorát, ezüstkorát, vaskorát és világának végét.

Láttam diadalmas május elsejei menetéléseit. Milliók között dalolva és táncolva lengettem én is vörös zászlómat az Apám felé, kezdetben még hittel is – és láttam a hitrendszer farizeizmusát, végelgyengülését, és végül a sóhajtás nélküli, könnyű halálát. Nem is meghalt, hanem kimúlt.

A kommunizmus az egyetlen olyan világvallás volt a történelemben, melyet lefújtak, mint egy futballmeccset a rossz idő miatt. A játékosok pedig már a meccs közben más csapathoz igazoltak, miközben ellopták a mezeket, a cipőket, a labdát és az egyesület teljes bevételét.

Azóta más hiedelemrendszerben élünk.

Ami megmaradt a régiből, az a materializmus. Ma már szabadon hirdethetők a vallások, az ezoterikus tanok, de a különféle teológiai elméletek nem hatják át az ember egész valóját – a szóbeli információk alatt meghúzódik az a közös *meggyőződésünk*, hogy azért mégis csak egyszer élünk, lelkünk nem más, mint az agysejtjeink funkciója –, és életünk meghatározója a gazdaság, a pénz, ami a politikai hatalmat és sorsunkat irányítja.

A ma általános meggyőződése hogy „egyszer élünk”. Utána mindennek vége. Ebben a tudatban futnak az éveink, és ha valamelyik vallás hívei vagyunk, akkor is nagy ritkaság, hogy valóban megszólalt bennünk a boldogan nevető lélek – aki vezetne a hétköznapi tetteinkben.

Mert ez lenne a hit. Szüntelen derű, s nevetés a halálon.

Péter kettős látása azt jelentette, hogy egyszerre látta a fizikai testben haldokló „hasonmást” a harminchárom esztendő názáreti Joshua ben Miriamot, vagyis Jézust, akit jól ismert – és ugyanakkor a halhatatlan, boldogan nevető szellemi személyét is, akit most pillantott meg először.

Ez a látomás rádöbbenette, hogy *neki is két énje van*.

Egy halálra ítélt, mint a mesteréé.

És egy másik, aki nevet és halhatatlan.

Ez a kettős látás nem valami különleges, parapszichológia képesség, hanem a szó legmélyebb értelmében vett önismereti kérdés.

Van egy általunk létrehozott énünk, akit születésünk óta táplálunk a környezetünk segítségével, aki csakis az érzékszervi benyomásai-ból építi fel a „hús-vér” valóságát, akinek a napjai – még ha nem is óhajt tudni róla – meg vannak számlálva.

(Emlékszem, hason feküdtem az utcán, a véremlében. Tenyerem az utca kövét tapogatta, és azt gondoltam: „Addig élek, amíg ujjaim he-

gyén érzem a hideg, érdes követ.” A tapintás volt az utolsó üzenet arról, hogy vagyok. Vele együtt szűnök meg én. Ez a gondolat megelőzte a halálélményt. Utána kerültem a testem fölé – de ekkor már nem tudtam, mi az, hogy tapintás. Az új valósághoz már nem kellett.)

És van az örök Énünk, a szellemi személyünk, akit nem látunk, mégis bennünk él és földi életünk során – sőt utána is – folyamatosan véd, tanácsot ad, néha ellenez, sőt, tilt. Tudja, hogy sorsunknak értelme és feladata van, melyet meg kell találnunk, hogy kiteljesedjünk.

Ez a „boldogan nevető” Énünk.

A gyerekkoromból – és több előző inkarnáció emlékeiből – hoztam magammal a földi világnak, mint nem végleges otthonomnak az érzetét.

„Kisherceg-tudat” ez, melyet minden pici átél.

Én valahogy nem felejtettem el.

Szeretem ezt a világot. Beleéltem magam. De csak úgy, mint egy színész, aki tudja, hogy egy isteni Szerző darabjában játszik, csodálatos díszletben, örül, szenved és szeret, boldog, hogy a tengert nem kell elképzelnie, mert ott van előtte, és bele tud rohanni, meg tud mártózni a sós vízben.

Most, hogy visszaemlékszem a fiatalkoromra, látom már, ha valaki életének értelmét keresi, nemcsak magányosan túr előre a földben, mint egy fényszomjas vakondok – de *hívják* is. A magyar *hívás*, *elhívás*, *hivatás* szó olyan ihletett forrásból ered, ahol az igazságot még ismerték. (*Hivatás* itt sorsot jelent – nem szakmát.)

Túrtam, túrtam előre a különböző eszmékben, ismeretekben, mindegyiket igyekeztem átélni, de amikor éreztem, hogy szűk, elhagytam, és tovább kerestem. Az *átélés* fontos, nemcsak azért, mert a csupán elméleti *megértés* nem elegendő, hanem azért is, mert egy-egy ideológiai vagy vallási rendszernek a maga szintjén *teljesen érvényes*

világa van, amelyet a benne élők éppolyan valóságnak tartanak, mint én az utca követ.

Két évig próbáltam valóságnak vélni a dialektikus materializmust. Beleöltöztem, mint egy ruhába, voltak benne szép és nemes anyagok, de aztán rájöttem, hogy szűk nekem.

Továbbléptem. A „más fejével” való gondolkodás képességét úgy tanulja meg az ember, hogy emlékszik rá: volt idő, amikor ő is így gondolkodott.

Mindig iránymutató volt számomra, ha valamit tiltottak.

Ott kerestem!

Így ismertem meg – roppant szerencsés pillanatban – az *Evangéliumokat* akkor, amikor a papokat üldözték és börtönbe vetették. *Jézus a boldogság alapfeltételének tartja azt, ha valakit üldöznek az igazságért.* Akkoriban, a Rákosi-időekben sokan lehettek boldogok. Vagyis igazhívők. Ma már ez ritkaság.

Kamasz marxistának nagy élményt jelentett egy olyan könyv, mely teli van okkult jelenségekkel, mint a sugalmazottság, a távolba látás, a jövőbe látás, a gondolatolvasás, a halló és látó médiumitás, a levitáció, az asztrálestet kihelyezése a fizikai testből, a holtak újraéledése, a test átvitele zárt falakon át, és főleg az, hogy Jézus az igazság forrását a szellemi világba helyezi, és az eljövendő követőit nem földi mesterek, bölcs rabbik, még csak nem is papok és püspökök, hanem médiumi úton a Szent Szellem (*pneuma hagion*) tanítja majd, melyet ő küld nekik, a magas szférákból.

Bizonyos voltam abban, hogy ez a sok csoda sokkal valóságosabb, mint a „kézzel fogható” filozófia, mely körülvelt.

Abban is, hogy van Szent Szellem. (Amit úgy hívnak ma is tévesen, hogy „Szentlélek”.)

Akkoriban már foglalkoztam a keleti hagyományokkal is. Szembeötlő volt a különbség, hogy amíg a hindu tradíció, még Buddha is élő guruokról, tanítványi láncolatokról beszél, melyekben mindig, még a legsötétebb korokban is, van legalább egyetlen olyan földi inkarnáció, amelyben egy testet öltött isteni szellem, egy guru ott ül előtted és tanít, vagyis éppolyan ember, mint te – Jézus ebben már nem bíz. Követőit, még a saját tanítványait is az égi Hangra bízza. „Akinek füle van, hallja.”

A keresztény ember guruja nem evilágból szól.

Krisztus követőinek ma is „médiumi” képességgel kell rendelkezniük, különben nem értik a szavát. Könyvből nem lehet megtanulni, hogyan legyünk keresztények, mert: „A betű öl, a szellem éltet.”

Pünkösöd napján...

Hirtelen a mennyei légkörből megérkező Szellem hangja betöltötte a házat, ahol ültek...

Majd szétoszló tűznyelvek jelentek meg és leereszkedtek mindegyikükre.

Ekkor mindnyájan beteltek Szent Szellemmel és különböző nyelveken kezdtek beszélni, amint a Szent Szellem adta nekik. Amikor ez a Hang hallatszott, tömeg verődött össze a ház körül és megzavarodott. Mindenki saját nyelvén hallotta beszélni őket. Íme, ezek, kik beszélnek, hogyan halljuk mégis, mindegyikünk a saját nyelvünket?

(Ap. Csel. 2.)

Tizennégy nyelven, a pártusok, frigiaiak, médek, pamfiliaiak, elamiták, egyiptomiak, mezopotámok, líbiaiak, judabeliek, rómaiak, kappadóciaiak, krétaiak és arabok, a Római Birodalom népei a saját nyelvükön hallották a Szent Szellem hangját. Ez volt az őskereszténység nagy pillanata, amikor áttörtek a mai napig is zárt zsidó vallás korlátai, és Jézus tanítása a Szent Szellem által egyetemes emberi tudássá vált.

Tolmács nélkül.

A Szellem mindig jelen van.

A bajban:

Ne legyen rá gondotok, hogyan és mit mondjátok.

Megadatik néktek abban az órában, mert nem ti beszéltek, hanem Atyátok szelleme szól bennetek.

(Mt. 10: 19–20.)

Otthonosan mozogtam a jézusi csodák világában. Útmutatóm az a gondolat volt, hogy „az igazi felfedezőúthoz nem más tájakra van szükség, hanem új szemre”.

Ösztönös tapasztalat tanított arra, hogy mindig ott keressek, ahol tiltottak valamit. Ez is jézusi tanács volt, mert a sötétség nem fogadja be, sőt, iszonyodik a világosságtól.

Könyvégetéseknél mindig az igaz műveket égetik el. A hazugot, vacakot soha. Hamvas Béla művei is csak szamizdatban terjedhettek. Ma már tény, hogy a qumráni és a holt-tengeri tekercseket lepecsételt agyagkorsóban, egy sivatagi barlangban rejtegették, több mint másfél évezreden át. Nyilvánvaló, hogy így csak az igazságot rejtegetik.

Nagy szerencsémre a kommunizmus évei alatt az elméleti fizika eredményeit is elrejtették előlem. Tilos volt tanulni. Így aztán a Széchenyi Könyvtárban, némi személyes protekció révén (ami szerencsére minden közveszélyes tébolyban működik), megismerkedhettem Einstein, Niels Bohr, Max Planck, Oppenheimer és Werner Heisenberg gondolataival, melyeknek lényegét a taoista, buddhista és főleg védikus tanokban is megtaláltam: az Anyag, úgy ahogy azt az ember idáig gondolta, nem létezik. Amikor az iskolában minden nap azt a (sokak által mai is érvényesnek vélt) definíciót tanították, hogy „Az anyag a tudatunkon kívül lévő objektív valóság” – kiderült, hogy ez egyszerűen nem igaz.

Semmi a tudatunkon függetlenül nem létezik, mert az emberi tudat kreatív módon működik, amit látunk, az tudatunk előfeltevése és kivetítése csupán, és nem rajtunk kívül lévő „objektív” valóság.

A fizika a „megfigyelőről és megfigyeltről” beszél, Patandzsali a *Jóga szútráiban* pedig ezt úgy mondja, hogy a Látót a Látott-tól elválasztani nem lehet, és ebben a kapcsolatban a Látónak – vagyis a teremtő szellemnek – kreatív szerepe van.

Az emberi tudat nem passzív befogadója, hanem teremtője annak a világnak, melyet „valóságnak” vél, s amelyet – ha látásán módosít, vagyis új szemmel lát – meg is tud változtatni. Az elemek átalakíthatósága, az anyagi atomok energiává robbantása már ennek az igazságnak az alkalmazása volt, melyet később követett a kvantumelmélet és a holografikus univerzum elmélete, ahol az anyagnak, mint istennek, sőt mint objektív valóságnak a szerepe is megszűnt. Amit kézzel tapintasz, füleddel hallasz és szemeddel láatsz, *nem a Végső Valóság*. Csupán az érzékszerveid által kreált világ, melyet mindad-

dig „végsőnek” vélsz, míg tudatod a testeddel azonosul – illetve addig, míg el nem alszol, s álmodni nem kezdesz, vagy a hétköznapi tudatodnál magasabb inspirációt nem élsz meg.

Akik a Tudományra, mint korunk egyetlen igaz vallására hivatkoznak, nem tudják, hogy az élenjáró tudományos elméletek filozófiája régóta megtalálható Buddhánál, Lao-ce-nél, a gnosztikus bölcselőknél és János apostolnál, aki az Istent úgy definiálja, hogy *Isten: szellem, szeretet és valóság*.

Ez a definíció olyan pontos, mint egy matematikai egyenlet végeredménye.

Más szavakkal:

Isten az abszolút Tudat, a mindennel és mindenkivel összefüggő Egység és a Végső Valóság.

Amikor azt kérdik, mikor fog a tudomány és a vallás egyesülni, nem veszik észre, hogy régóta egyesült már. Csak az elavult tudomány és az álvallás nem egyesült, és nem fog egyesülni soha.

Mert nem látják a boldogan nevető Szellemet.

Aranyfonál

Visszanézve látom, hogy magányos útkeresésemben egy hívásnak engedelmeskedtem.

Szellemi tanítómesterem hívott, akiről nem tudtam még. Ő készítette el a pillanatot a velem való első találkozásra, ami földi időszámítás szerint 1980. február 16-án történt meg.

Erről könyvem második része szól.

Kapcsolatunk több mint harminchat éve folyamatosan tart, ami azt jelenti, hogy bölcs barátom nem földi testben él, és harminchat esztendeje „boldogan nevet” felém.

Meggyőződésem, hogy még egy virág is hívásra válaszol. Nemcsak tolja magát fölfelé, de hívják is fönről. Magja a sötét földbe gyökereket ereszt, táplálékot szív magába, de csak azért, hogy kidugja hajtását a föld felszínére, s egy vonzásnak engedelmeskedve szirmait kitarja a Nap felé, ami hívja, s amihez mélységes köze van.

Tudta, hogy van Nap?

Valahol bizonyára tudta.

Ez nem hit, hanem előre tudás.

(Ez a fordítva gondolkozás a szellemvilágra való ráébredés lényege. A tudat megfordulása. Vagyis hogy fent már potenciálisan megvan, ami itt lent még csak lesz. A magban már benne rejlik a fa – csak munka és idő kérdése, hogy sikerüljön testet öltenie a mintának.)

Szellemi személyünk boldogan nevet.

Nem csak Jézusé – a miénk is.

Ez a halhatatlan lényünk arca.

Számomra minden könyv értékét az dönti el, hogy sejt-e valamit írója a „boldogan nevető” szellemről. Nem a derűjét keresem. Nem is a szellemvilágról való ismereteit, hanem azt, hogy *tud-e a valamit az élet értelméről, vagy sem.*

Egy villámtréfában, egy kupléban, egy ihletett nótában több érték lehet, mint egy ezeroldalas nagyregényben, mely az élet értelmetlen-

ségéről szól. Nem műfaj kérdése ez, nem a nyelvezet a döntő – a kérdés az, hogy a szerző tud-e a lélek halhatatlanságáról, látta-e akár csak egyszer is az „ eget” és ez az élmény áthatja-e azt a bármilyen, eszét vesztett sötét világot, melyet lefest.

Tolsztoj *Háború és békéjében* szó szerint is az égről van szó. Egy rettenetes világtörténelmi panoráma leírásában, vak szenvedélyük, ostoba és hazug társadalmuk rögeszméi között értelmetlenül vergődő és háborúzó emberek között akad egy, Andrej Bolkonszkij, aki az austerlitz-i csatamezőn vérbe fagyva haldoklik. A véletlen közelébe sodorja Napóleont, akinek Bolkonszkij a nevéhez kötötte az emberiség sorsának az alakulását. A császár fölébe hajol, s azt mondja:

– *Ez szép halál.*

Hallja ezeket a szavakat...

...mégis úgy hallgatta, akár a légyzümmögést. Egy cseppet sem érdekelték, sőt, észre sem vette, mindjárt elfelejtette őket. Égett a feje, érezte, hogy elvészlik, és látta maga felett a messzi, magas, örök eget. Tudta, hogy ez a Napóleon, az ő hőse, de ebben a pillanatban Napóleon jelentéktelen kis ember volt a szemében ahhoz képest, ami a szálló felhők borította, végtelen magas ég és az ő lelke között végbement.

Andrej találkozik a Valósággal, és kicsinyes vágyakkal teli, emberhez méltatlan hétköznapi életének végén kitérül előtte sorsának csodálatos értelme.

Mintha hirtelen egy lyuk támadna a barlang tetején, amiben eddig élt, amelyet eddig nem is látott homályosnak, hiszen azt sem tudta, mi az a fény – és a lyukon át megpillantaná az Istent. Úgy is mondhatnám, saját lényének halhatatlan fényét. Olyan, mintha egy született vak először látna.

Megvilágosodik.

Ilyen pillanatot csakis egy felébredt szerző tud leírni. Aki ilyen élményről nem tud, annak, bármilyen virtuóz módon ír, lényegében értelmetlen a munkássága, mert nem látja a fényt. Műve ego-mutatvány, vagy egy nem létező istenhez írt panaszkönyv, amelyben nemcsak azt bizonyítja, hogy az életnek nincs értelme, és az ember egy menthetetlen szörnyeteg, hanem azt is, hogy valójában írni is értelmetlenség. Csak a hiúság készíti arra, hogy egy jéghegybe – melyről tudja, hogy hamarosan pocsolyává olvad – belekarcolja a nevét.

Olvasmányaimat az *aranyfonál* vezette. Először azt hittem, bennem van, de aztán, úgy mint amikor egy életre kelt bábu fölfedezi, hogy ez a fonál létezik, sőt, ez az ő áramszedője, a keze végigcsúszik ezen az aranszálon, és hirtelen rájön, hogy fönről éltetik, és hogy ő csupán földi szerepe egy isteni Játékosnak, akinek sugarából él, s aki neki erőt ad fentről – úgy tartottam figyelmemet ezen a fonálon. Próbáltam megérezni, mit üzen nekem a magasból.

Így mondom: aranyfonál, mert aranynak látom. Van, aki szalagot mond, és ezüstnek látja. Néha kéknek is.

Az ember – amikor megszületése után elvágják a köldökzsínjét, és már nem az anyja, hanem a saját szíve élteti, azt képzelem, hogy ő már senkivel nincs összeköttetésben. Nem tudja, hogy *az aranyfonál tartja életben*.

A szíve megállhat, attól még él, és újra lehet indítani.

De ha az aranyfonál megszakad: az a halál.

Az aranyfonál úgy köti össze a földi embert az égivel, ahogy valaha a köldökzsín kötötte össze az anyatest kozmoszával.

A halál az, amikor elszakad a fonál.

A *Prédikátor könyve* (12: 6,7) ezt így írja le:

Végül elszakad az ezüstkötél, összetörik az aranypohár, a korsó eltörik a forrásnál, és a kerék belezuhan a kútba.

A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a szellem pedig visszatér Istenhez, aki adta.

A köldökzsín elvágása után önálló testi életet lehet élni – de ha az aranyfonál – vagy ahogy a *Prédikátor könyve* írja: az „ezüstkötél” elszakad, már nem, mert ha a szellemi gyökereink nem táplálóak, a földiek sem élnek tovább.

Az aranyfonál azonban nemcsak a testünket köti össze a szellemünkkel, de mivel sokszálú szövevény, összeköt más emberekkel is.

Mióta sejtelmem támadt róla, észrevettem, hogy egy párkapcsolatban is ez a fonál működik – vagy nem.

Ha két ember között megpillantom ezt az összekötő aranyfonalat – lelki szemmel, persze, vagyis a láthatatlan erőszálat sejtő, belső érzékszervvel –, azonnal látom, hogy a kapcsolat él. Ha látom, hogy el-

szakadt, akkor ez a kapcsolat halálát jelenti. Akkor is, ha azonnal nem válnak el egymástól, ha érzelmileg, talán még testileg sem hidegültek el egymástól; ha az aranyfonál már nem tartja össze őket, az a kapcsolat haldoklását jelenti.

És ez fordítva is így van.

Amíg az aranyfonál él, a kapcsolat is él, akkor is, ha közös életük teli van drámával, szakítással és újra találkozással, fájdalommal, marakodással, sértéssel, sérüléssel, sebesüléssel, bántással, szenvedéssel.

Amíg az aranyfonál tart, a kapcsolat él.

Akkor is él, ha az egyik meghal.

Van rá egy gyönyörű irodalmi példa.

Ez *Márai Sándor* naplójából való, melyet *Szepes Mária* fedezett fel, aki az élőt és holtat összekötő aranyfonálról személyes megtapasztalásból is sokat tudott. Életének utolsó tizenhat évét párja nélkül élte itt a Földön, de úgy, hogy ez a fonál sohasem tépődött el közöttük. Nem érezte magát egyedül – mert társával ezután is kapcsolatban élt.

Összekötötte őket az aranyfonál.

Az aranyfonál sokszálú szövevénye a bölcs írónővel szellemi rokonságba hozott. Sajnos, későn. Nem sokkal az átköltözése előtt döbentünk rá mindketten, hogy testvérek vagyunk. Könyvét, amelyből idézek, így is dedikáltatta, diktálva, mert akkoriban nem látott már: „Testvéremnek, örök útitársamnak, Péternek.”

Ő hívta föl a figyelmemet erre az írására, a *Lángoló időfolyam* című művében.

Szepes Máriát idézem hát, szó szerint, és az ő szemén keresztül Márai Sándort.

„Márai Sándor az egyik legnagyobb magyar stilsztaként halt meg, öregen, betegen is megőrizve tiszta értelmét, tökéletes fogalmazó képességét. Utolsó percéig dátumozott naplót vezetett mindarról, ami

történt vele. Három esztendővel élte túl feleségét, Lolát, akivel hatvankét év három hónapot töltött együtt olyan mélységes, szerelmes barátságban, amely szinte egygé forraszt két embert, akik – Márai szavait idézve: *ocsmány és nagyszerű élethelyzetek után* – mindig visszamenekültek egymáshoz... *Nem tudom, szerettem-e... A vesémet, a hasnyálmirigyjeimet sem »szerettem«.* Csak éppen az is én vagyok, ahogy ő is én volt. (Márai Sándor: *Napló, 1984–1989*, Helikon.)

Lola hosszú haldoklás után, egy minden higiéniaiával, szakszemélyzettel ellátott luxuskórházban élte át agóniáját... Márai természetesen Lola mellett volt, aki már nem látott, nem hallott, és etetni kellett. Csak néha mondott egy-két szót. Márai fogta a kezét, beszélt hozzá. Felesége időnként megszorította a kezét, jelezve, hogy hallja, amit mond. E szörnyű, hosszú időszak alatt egyetlen mondatot sutogott: *Milyen nehezen halok meg...*

Végül is a néger ápolónő, aki szívverését mérte a rá kötött gépekkel, intett, hogy vége. Szinte alig megállapítható időpont volt ennek az amúgy is létnélküli életnek a megszűnése. Úgy körülbelül déli 1 óra 20 perckor állhatott be a halál, 1986. január 4-én.

Azután lemosták, felöltöztették abba a hosszú, elegáns ruhába, amelyet egykor férje színdarabjának pesti premierjén viselt. Aztán elvitték. Megtörtént a hamvasztás. Kívánsága szerint porait a tengerbe szórták.

Annak ellenére, hogy Márai úgy érezte, ha nincs Lola, nincs kinek írnia, naplófeljegyzéseit mégis folytatta. Itt kezdődött a csodálatos ajándék, amely minden lélekhez, szellemhez eljut... Nehezen tudta felfogni, hogy ő most özvegy. Minden gondolata Lolára összpontosult. Felesége szintén naplót írt egész életében, s ő most úgy olvasott ezekből a füzetekből, mintha levelet kapott volna tőle. Fogalma sem lehetett arról, hogy ösztönösen egy olyan rituálét alakít ki így a halott asszony által keltett »túlvilági huzatban«, amely ősi idézés. Szellemidézés. Szerelme, ragyogó szelleme kapcsolatot teremtett a Túlsó Partról feléje nyúló lélekkel, akinek vágya éppoly erős volt, mint az övé. Nála azért különbözött ez a többi gyászoló hasonló vágyrituálétól, mert ő mindazt, ami történt, zseniális íróként pontosan lejegyezte... létrehozta a hihetlent, az addig lehetetlent, sőt, némi megvetéssel tagadottat is. E »túlvilági krónikán« nem változtatott semmit

teste gyengesége, kora. Írói pontossága, ragyogó stílusa tiszta és tökéletes maradt.

Amikor elaludt, létrejött egy olyan kapcsolat Lolával, amelyet »hot line-nak«, »forró drótnak« nevez. Lola beszél hozzá. A halott Lola. Legelső közlése így hangzott: *Minden másként van*. Később ezt többször megismételte.

Pontosan idézek most egy naplórészletet:

1986. március 7. Két hónapja halt meg. Arca az utolsó pillanatban, amikor a kórházi ágyból elvitték a halottasházba. Az a mindennél titokzatosabb komolyság, amikor a halál letöröl egy arcról mindent, ami elébb kozmetika volt: a mosolyt, az incselkedést, a szépséget. Ami maradt, nem »fenséges«, más, elmondhatatlan. Nem kér, nem hív, nem üzen. Mint aki végre tud valamit, amiről egész életében hallgatott.

Álomban megint »hot line«. A betűírás fut az álom tükrében, mint a komputervagy a tv képernyőjén a szöveg... Hosszú szövegek, adatok, nevek, amelyekre soha nem gondoltam, kész mondatok futnak az álomban, érthetően megformált mondatok. Hol voltak, milyen »memory bankban«? Értelmetlen. Lehet, hogy az írás is ilyen felidézése a tudatban valaminek, ami egyszer megtörtént... (127. o.)

Március 16. Éjjel álomban megint a »hot line«. Fénybetűk futnak az alvó tudatban. Lehet, hogy a halottak ilyen korszerűen érintkeznek az élőkkel. »Mincsike nem szerette Pincsikét« – írja a fénybetű. A szüleiről beszél. Aztán: »Te másoknak írtad a naplót, én neked.« Megkeresem a hajóládában az 1948 óta írott naplóit, füzeteket, ahová minden nap felírta, mi történt aznap. Mintha minden nap kapnék tőle egy levelet. Száznál több ilyen füzet maradt, ugyanannyi valahol Pesten, ha van még valahol. (129. o.)

Most idejegyzem Márai Sándor halott feleségének, Lolának a halála utáni szerelmi vallomását, amelynél szebbet, csodálatosabbat, megrendítően igazabbat, s a halhatatlanságot bizonyítóbb erejű leírt szöveget nem olvashat senki, mint éppen a szkeptikus, tiszta értelmű kassai polgár, Márai naplójából.

1986. május 21. Éjjel négykor megszólal a »hot line«. Hosszan, sokáig beszél a hang, aminek zenéje, virágillata van. Nem tudta abbahagyni. A sötét

szobában hallgatom, félek, hogy megakad, valami megakadályozza, hogy »mindent« elmondjon. Ma éjjel elmondta a »mindent«. Hosszú szerelmi vallomás a »minden«. Az a szerelmi vallomás, amit hatvankét éven át vártam, de közben valahol mindig másról beszéltünk. Az »életben« nem is lehet elmondani, csak holtan, az óceán mélyéből, úgy tör föl a vallomás, mint valamilyen forró vízáradás a tengerfenék mélyéből, ahol a mélyvízi vulkánok lobognak. Elmondja, hogy szeretett, csak engem szeretett, szerelemmel szeretett, hatvankét éven át. A naplójában mindig újra csak ennyit ír: »Ő«. Vagy »Vele«. Vagy »Nála«. Most elmond mindent. Mi lehet ez? Én beszélek vagy ő? Sokáig tart a vallomás. Hajnal felé elakad a szava, ismétlet két-három szót, mint amikor a hanglemezzel egyik rovátkájában megakad a tű, és a lemez forog, de már csak ugyanazt ismétli. A szerelmi vallomásnak vége.

Ezt is megéltem.

1986. július 10. A »hot line« minden éjjel. Nem emlékezés, más. Mintha újraélném a múltat: nem »emlékezem«, de újraélek sok mindent, hallom Lola hangját, megélek ízeket, hangokat, jeleneteket. De úgy, ahogy egy tetszhalott éli meg újra az életét.

Saját jegyzet e részhez: arra gondolok, a halál utáni hosszú éjszakában így élheti át a szellem előző élete plasztikusan lepergő történéseit, szenvedélyeit, mindazt, ami hatott rá, amire vágyódik, amitől iszonyodik, de még nem tudja sem feldolgozni, sem elengedni magától.

1986. november 10. Éjjel a »hot line«. »Az Isten nagyon jó. De erről nem szabad beszélni. Csend van itt. Nagy csend. Van a tűz, a víz, azután a nagy csend. Semmi sem fáj. Nincsenek vágyak«.

Lehet, hogy van »hot line«.

Aki továbbra sem tud hinni a halál utáni életben, a szellem halhatatlanságában, az ne olvassa el Márai Sándor naplósorozatát, mert nem érdemli meg.”

*

Innen kezdve már nem Szepes Mária beszél – én folytatom tovább.

Amit Márai „hot line”-nak nevez, nem más, mint az *aranyfonál*. Sok jelentése van.

Itt egyszerre három értelmét is látjuk.

Az első, hogy *informális kapcsolat*. Én tudok rólad, te tudsz rólam, én érzek téged, te engem – még beszélgetünk is egymással.

Kommunikálunk.

És olyasmit tudunk meg, amit eddig nem tudtunk.

A másik, hogy erőszál. Mai nyelven: *energiafonál*. Minden gondolat sugárzik, a saját hullámhosszán, és hangoltság kérdése, pontosabban, *összehangoltság* kérdése, hogy ez a kapcsolat létrejöjjön.

Távolság nem számít, mert ez telepatikus működés. Még a dimenziók sem számítanak, mert át tudja hatni a különböző valóságrendszerek határát – evilág és túlvilág dialógusa ez, melyben nem számítanak a dimenziók. Az elköltözött, már testetlen lélek sugárzása áttöri a még agyvelőhöz kötött lélek határait, átsugárzik a racionális tudat falán, és képesek egymással kommunikálni, olyan mélységben, melyben azelőtt talán sohasem tudtak.

Márai Sándor hatvanhárom évet élt Lolával, de ez nem volt elégséges idő ahhoz, hogy egymással az igazság szintjén beszélgetni tudjanak.

Ehhez Lolának ki kellett lépnie a testi „álcarendszeréből” amely a lelket elrejt, befalazottá, még önmagával szemben is óvatossá teszi – és a magányos, vén írónak médiummá kellett válnia, hogy párkapcsolatának és egész életének az igazságát meghallja.

Az aranyfonál harmadik, legfontosabb jelentése tehát, hogy *szere-
tetből* van szöve.

Ez a megrendítő történet erről szól.

Szó, Energia, Szeretet. Ezek a szavak csak az embervilágban esnek szét három fogalomra. Föltehető, hogy a három egy.

Márai, akinek tekintete mindenkinél élesebben látott a racionalitás szemüvegén át, nem tudta, hogy ez a hot line létezik. Nyilván akkor is volt, amikor a felesége még élt, csak nem tapasztalta, mert nem volt ráhangolva.

Nem tudta, hogy ennyire szereti ezt az asszonyt.

Most jött rá, amikor egyedül maradt. Gondolat és energia eddig is működött közöttük – de szeretet, ebben a valódi, időtlen intenzitás-

ban, nem. Ez lobbant fel, túl későn ebben az öregemberben, s művelt olyasmit, amiről csak Szepes Mária tapasztalatokban járatos és szellemileg éber figyelme tudja, hogy micsoda: *Márai öntudatlanul szellemet idézett.*

Nem ritka az ilyen.

Az emberek gyakori tapasztalata, hogy a „holtak visszajárnak”, rendszerint álomban, vagy félálomban, megszólítják őket, beszélgetnek velük, s amikor felébrednek, nem tudják, hogy akivel beszéltek, az „tényleg ő” volt, vagy csak saját sóvárgó hiányérzetük kivetített álomalakja.

Álmunkban látunk és teremtünk is. Ahhoz már egy bölcs mester kell, hogy megállapítsa, mi történt itt: kreatív álmódás, vagy szellemi látogatás.

Márai Sándor is hosszasan vizsgálja magát. Mindennel így tett. Élettel, vallással, politikával, irodalommal, történelemmel is. Meg akarta különböztetni a hazugot a valótól, az önbecsapást az igazságtól.

Itt is egy hónapig tart a vizsgálat hol gyanakvó, hol bizakodó folyamata, míg végül megrendülten leírja a tényt:

Van hot line.

*

Szerelemből van az aranyfonál, melyet Ariadné ad Thészeusznak, aki elindul a labirintus barlangjába, hogy legyőzze a mélyén élő szörnyet, a Minótauroszt. A görög mitológia sokjelentésű mítosza ez. A tisztaságot és erényt fölfaló szörnyeteg ott él minden társadalomban, és ott él a lelkünk mélyén is. A labirintus maga a földi életünk. Ravasz útvesztő, sötét kerengő, forgás a „szamszára kerekén” melyből a szeretet fonala nélkül nem tudunk kikeveredni.

Aranyfonál nélkül elveszünk.

Szellemi vezetés nélkül nem találjuk a kiutat.

Amikor azt mondjuk, hogy létünk gubancos, teli van problémákkal, megoldhatatlan gondokkal, önismétlő kudarccokkal, amikor ta-

pogatunk faltól falig, és minden útról előbb-utóbb kiderül, hogy tév-út és zsákutca, csakis az *aranyfonál* mutatja a kivezető utat.

Aranyfonál lehet egy bölcs gondolat, de lehet néha egy vers, zene-mű vagy könyv, mely föntről üzen, a labirintuson kívülről, onnan, ahol fény van, és tisztán látó szeretet.

Aranyfonál köti össze az embert az ősi hagyományokkal. A kezdek tisztaságából indul, s a történelem kilátástalan útvesztőjében mutatja, merre van a kijárat a léthazugságok labirintusából.

Szellemi mesterek a történelmi idők kezdetén, és később is, ha megjelennek a sötét világban, éppúgy aranyfonalat adnak az ember kezébe, mint Ariadné Thészeusznak. Mert nevezhetjük ezt a fonalat tudásnak, vagy hitnek, a végső szó rá mégis a Szeretet.

Aki ezt a fonalat nem leli (ami valójában azt jelenti, hogy elvesztette, mert nincs ember, aki ne hozná magával), szóval, aki ezt a fonalat hagyja kihullani a kezéből, az elvesz a labirintusban.

Az elveszés azt jelenti, hogy nem tudja, hogy van más világ is, mint az útvesztő, amelyben reménytelenül tekereg, s amelynek középpontjában ott él a minden humánus értéket fölfaló szörnyeteg.

*

Nevezik a fonalat *életfonálnak* is.

Ez az, ami a szellemet összeköti a fizikai testtel. Lényegében két világot köt össze, éppúgy, mint a hot line. Összeköti a szellemi otthonunkat az anyaginak nevezett, földi világunkkal.

Látók azt mondják, valahonnan felülről, a tobozmirigy tájáról nyúlik fel a halandóságból az öröklét világába. De elképzelted úgy is, mint az ember szellemi antennáját, mely föntről, a szimbolikus Égből veszi a létehez szükséges magasrendű erőit.

Az ember addig él, amíg ez működik. Ha ez a fonál elszakad, a szellem-lélek elválik a fizikai testtől, amely azonnal szétesik.

Igazából ez az, amit halálnak neveznek.

Lehet valaki kómában éveket – amíg az életfonál csak „megnyúlik” és nem szakad el: él. De ha megszakad, vagyis az ember szellemi

valójával a kapcsolat megszűnik, beáll a halál – vagyis a testtől és a földi léttől való elszakadás.

Elválnak az itt-lét és az ott-lét.

Hogy mi történik *itt*, azt az itt maradottak látják. Hogy mi történik *ott*, azt nem, mert ahhoz egy másik dimenzióba kellene átlátni, amire a földi ember, mindaddig, míg meg nem szólal lelkében a hot line, képtelen.

Márai Sándor a legpontosabb íróink egyike volt. Ami a naplóit illeti, a legjobb. Ízlése magasrendű, morálja tiszta, tudása és tájékozottsága egyetemes. Ha meg akarjuk ismerni, mi történt az emberrel a huszadik században, el kell olvasni a naplóit. Hatalmas sorskatalógus. Szellemi tekintete, mint egy periszkópon át, körbenézett a világban és mindent pontosan leírt. Realizmus, racionalizmus és magas fokú költészet jellemzi sorait.

Mindenlátó krónikása volt az emberi életnek.

Csakhogya lehet-e mindenlátónak nevezni valakit, aki még a hozzá legközelebb állót sem látta igazán? Halála után fedezi fel, hogy ki élt mellette, s hogy mennyire szerette.

Több mint hatvan év nem volt elég ahhoz, hogy ezt az egyetlen embert megismerje. Nem az egész világot – ezt az egyetlen embert! Meg kellett halnia, és üzennie a túlvilágról ahhoz, hogy Márai Sándor megértse, mi az, hogy szerelem, s főleg azt, hogy: „Van hot line.”

Szepes Mária így ír erről, a Skorpió-lélek könyörtelen szeretetével:

Realizmusa becsapta őt, mert minden színe, íze, ígérete hazugság volt. Csalás, csalódás, borzalom. És amit képzelésnek, fölösleges, ostoba erőfeszítésnek hitt, fölényes megvetéssel, abban rejlik az örök valóság, amely csak teste megfeszítésének gyötrelmei között mutatja meg meztelenül szelíd, vigasztaló, halhatatlan létét.

A periszkóp tekintet, bármilyen éles, és bármilyen messzire lát, bármilyen nagy írói talentummal képes leírni azt a „valóságot”, amelyet maga körül érzékel, mindig csak a felszínt látja, a hullámokat, a partokat, a tengeri csaták véres történetét, de nem lát a tenger legmélyére, és nem néz maga fölé, a végtelen égboltra sem.

Katarzis kellett hozzá és halál, hogy a megszokott periszkópján láttott háromdimenziós világot, amelyet idáig „valóságnak” nevezett, fölváltsa egy másik látás, az igazlátás, mely nemcsak átnéz egy másik világba, hanem fölfedezi végre azt, hogy ki ő, és mi az a szeretet.

Feleségét is a periszkópján nézte. Ezért valójában nem látta, hogy ki él mellette.

Nem tudta, hogy hatvankét éven át boldog volt. Szerencsés férfi, mert együtt élt jóban és rosszban az ember számára létező legnagyobb értékkel, a szerelemmel, melyet nem vett észre.

Boldog volt, és nem vette észre.

Az aranyfonál fölfedezése nem csupán azt jelenti, hogy halhatatlan szellemiségek vagyunk, és van túlvilág, de azt is, hogy van az elmúláson diadalmaskodó szeretet, amelyet még egy elhamvasztott, az óceán mélyére vetett test semmivé válása sem tud legyőzni, mert *az életnek értelme van.*

Így van.

Egyébként nincs.

Ez az Értelmem még az ész mégoly tisztán látó, az emberi kultúrát fölényesen ismerő periszkópján át sem fedezhető fel.

Márai megtalálta az aranyfonalat, s ez tekintetét váratlanul abba a dimenzióba vezette, ahol már szerelme élt, s ahová néhány év múlva maga is követte.

Kérdés, milyen életnaplót írt volna, ha ezt már a sorsa legelején is tudja.

Mit írt volna, ha a szív szemével is látott volna?

A játék misztériuma

Színésznek készültem. Színházban élem az életemet. Hatvan éve vagyok a Madách Színház tagja, ahol ma is rendszeres előadásokat tartok – egyedül.

Aranyfonalam ide vezetett.

Régebben sokszereplős drámáimat játszották a színpadon, tánc-karral, nagyzenekarral, látványos díszletekben s jelmezekben. Mind-egyik szellemjáték volt. Hullt a hó, lángoltak a gyertyák, szellemek érkeztek az égből, mint az öngyilkos Seress Rezső, aki visszatér a túlvilágról, hogy újra eljátssza és eldalolja elhibázott életét; mint Albert Einstein, hogy tudásával megmentse a pusztulástól földi barátait. Megírtam nagyanyám történetét, akinek fiát megölték és fájdalmában fényjeleket ad az éjszakai égen úszó bombázók felé; meg akar halni, s csupán akkor nyugszik meg, amikor fia visszatér a túlvilágról, és megnyugtatja a lelkét. Szellemjáték volt Lugosi Béla – Drakula – visszajövele is a túlvilágról; a látványos „Isten pénze” is evilág és túlvilág játéka, egy vezeklő szellem és egy boldogtalan földi ember drámája; és hatalmas visszatérés volt a kereszten meghalt Jézus Krisztus szellemi eljövetele is, aki fölviszi holt anyjának, Máriának boldog lelkét a mennybe, a *Mária evangéliumában*. Sok angyal dalolt a magasban, harsogtak a kürtök, trombiták, zengett a láthatatlan világ kórusa, és lángoló fényglóriában úszott fölfelé a két isteni lélek, anya és fia a színpadi mennyországba. Tolcsvay László muzsikája benne maradt a színház falaiban, az emberek lelkében, és ma is föl-zeng, színházakban, koncerttermekben, még a templomokban is, mert a szépség legyőzi az időt.

Ma egyedül ülök a színpadon, egy kopott széken, és beszélek.

Jobban mondva, játszom.

És járom az országot. Ez a játék néha száz, néha ötszáz, vagy ezer ember előtt zajlik, amit „előadásnak” hirdetnek. Valójában nem az,

hanem játék, a szónak abban a spirituális értelmében, ahogy a színház is elképzeltem.

Az aranyfonalat kezdetben az anyám, majd tizenkét éves koromban egy csodálatos orosz mester, K. Sz. Sztanyiszlavszkij adta a kezembe.

Üldözött ember volt. Lenin mentette meg az életét, melyet hol ünnepeelve, hol rettegve élt végig a Szovjetunióban. Egy darabig a világhírű Művész Színház vezetője, majd élete utolsó szakaszában saját otthonába száműzték. Ott volt a színháza. Ott tanított, ott is halt meg. A szíve vitte el, de jelképes értelemben a légszomja, mert milyen színház az, ami egy művésznek a saját otthonában van, ahová nézőknek már nem szabad járni.

Én is a saját lakásomban tanultam és gyakoroltam Sztanyiszlavszkij híres módszerét.

Akkoriban nem tudtam, hogy ő egy magas fokú jógamesternek, Ramacsarakának és a hagyomány nagy szentjének, Patandzsalinak a tanítványa, aki a „misztikus” keleti tanokat a színház művészetére alkalmazta. Ezt titkolnia kellett. Kéziratából ki kellett irtani mindent, ami a materialista filozófiával ellentétes. „Intuíció” helyett azt kellett írnia, hogy „művészi ösztön”, a „szellem életének megteremtése” helyett ezt írta szegény: „A színpadon játszó személyek belső világának megteremtése, s e világról alkotott képzet közvetítése a művészi formán keresztül.”

A *szellem* szó tilos volt. A *tudatalatti*, az *emanáció*, az *intuíció* és a *lélek* szavak is.

A *prána* szót „energiával”, még veszélytelenebbül, „izomenergiával” kellett helyettesíteni.

Ezt elfogadták a Párt cenzorai is.

Az „aura” fogalmát bonyolultán körül kellett írni.

A „kisugárzás” jelenségét „mikromimikának” nevezték.

A „jóga” szót azonnal ölü méregnek tartották.

Mindezt azért mondom el, mert ifjúságom ebben a veszélyes örületben telt el, és csak jóval később vált nyilvánvalóvá, hogy ez a nagy művész az ezoterikus keleti mélylélektant tanította, az *emberi szellem mágikus hatalmának a kifejlesztését*.

Nagyjából elmondom, mi az, amit ettől a gurutól a szobaszínházban, félig lehúzott redőnyök mögött, sokéves gyakorlattal megtanultam.

Az első a pszichoszomatikus folyamatok felfedezése.

Egy író csak betűket ír le. Eszköze a szó és a papír. De egy színész eszköze a teste, ezért lelki folyamatait testivé kell tennie, és a testit visszavezetni a lelkébe.

A színész az alkotás állapotában más emberré változik.

Míg az író csak *elképzeli* egy világot, a színésznek abba *bele is kell lépnie*, szenvedni, szeretni, gyűlölni és halálba rohanni. Testileg kell átélnie, hogy megkíván egy nőt; be kell rúgnia a whiskynek képzelt teától, verejtékeznie kell a félelemtől, és valódi könnyekkel kell megsiratnia szerelmét, ha elveszíti.

A színésznek a szíve, a tüdeje, a gyomra, az agya, a karja, a lába, a nemi szerve, a tíz ujjja és az agyveleje is játszik. Szemével, ha vakot játszik, másképp kell néznie, mint eddig, el kell hinnie, hogy ő most nem lát, s ha jó színész, ilyenkor nem is egészen úgy működik benne a látás funkciója, mint a szerepén kívül; mozdulatait a tapogatás koordinálja, vagy fehér botja, melynek kopogását füleli.

Nem tudtam, hogy amikor Sztanyiszlavszkijt gyakoroltam, a legmélyebb keleti ezotéria megvalósításával foglalkoztam, mivel a kulcsszavakat materialista terminológiával helyettesítette.

Íme, néhány, később visszafordított fogalom, melyet oly mértékben szívtam magamba, hogy életem részévé vált.

A lényünk legbelső Valóját több tudati réteg burkolja.

Legbelül van a Felsőbbrendű ÉN, mely mint egy figyelő szem, mindig lát. Az elvarázsoltság játékában nem vesz részt, mint Tanú van jelen. („Látom az egyéniséget, akinek sorsát én-ként élem, de most nem vagyok azonos vele.”)

A Tanút övezi a boldogság-burok. Majd az értelem-burok, aztán az individuális ész burka, az érzelmek világa, alatta az érzékek világa, s végül a fizikai „durvatest.”

Ezek az ember valóságsszintjei.

Istentől a testi ruháig és érzékszervekig.

A varázsfolyamat megismétli a teremtés művét, mert a színház egy mini-univerzum. Világteremtés. Az, hogy a nézők ezt látják is,

már a hatásra vonatkozik, de az én-szerep megteremtése egy benső „jógagyakorlat” eredménye.

Egy szobában, közönség nélkül is lehet valaki művész, és a közönség előtt is lehet ostoba műkedvelő.

Az emberteremtés végigjárja az összes stációt. A hatodik az *emelkedett tudat, vagyis az ihlet* – és a hetedik az alkotó *boldogsága*.

Ha ez a boldogság (*ananda*) nem jelenik meg a művészen, mint a teremtés öröme, azt jelenti, hogy Felsőbbrendű Én-je nem igazolta vissza erőfeszítéseit. Munkája hamis. A boldogságot nem ismerő alkotó erőfeszítése terméketlen. Olyan, mint a kéj nélküli szeretkezés.

A lényeg, hogy önmagunk megvalósításához az Istennél kell járni. Ha Sztanyiszlavszkij használhatta volna a keresztény terminológiát, úgy mondta volna, hogy a Szent Szellem segítségével az erőfeszítéseken nincs áldás.

Amikor az emberi lélek a Földre születik, ezeket a valóságsszinteket bejárja – föntről lefele. Mintegy rétegesen beöltözik. És amikor mélyen meditál, akkor is bejárja a szinteket, csak fordított sorrendben: földről az égre, testtől a Felsőbbrendű Én-ig emelkedik a tudata. Saját lélekrétegein keresztül utazik lentől felfelé.

A megszületésnél szellemből testbe varázsolja magát – a meditációnál testből szellembé.

Sztanyiszlavszkij ezt tette – titokban.

Rejtett följegyzéseiben leírta, hogy igen fontos az egyetemes Erőnek az uralása. Ez mágikus művelet. A művész: mágus. A gyakorlatok során még az ujja hegyéből is Erő árad, melynek varázshatalma van.

Az ember (szándékosan nem „színészt” írok, mivel ez mindenkire érvényes önmegvalósítási művelet) megtanulja az erőt uralni, és ki-sugárzását (auráját) növelni és csökkenteni.

Van a figyelemnek kis köre, nagy köre és óriási köre.

Ha akarom, csak rád figyelek. Akár egy tömegben is. Csakis terád, egyedül. Rád szűkítem figyelmem fókuszát.

Figyelmem körét szélesíthetem egy iskolai osztályra, vagy akár egy népgyűlésen húszeszes tömegre is.

A gondolati erőt a figyelem irányítja.

Nekem például mindegy, hogy egyetlen emberhez beszélek, kettőhöz, vagy ezerhez. Akik részt vesznek az előadásaimon, tudják. Persze, az Én-Te kapcsolat a valódi. Dialógusnak hívják. Az imádság is ilyen. Ez az igazi vétel és átadás. „A hangunk hullámain, sőt, még a némaságunkon át is, lelkünk részecskéi járnak ki és be.” Ahogy egy csóknál, vagy egy beszélgetésnél baktériumokat adhatsz és vehetsz át a másiktól, úgy járnak ki és be a jó és rossz minőségű lelki részecskék, gondolati mikrolények közöttünk.

„Érzéseinkre és gondolatainkra ajánlatos nem elvont erőként, hanem eleven lényekként gondolni” – mondta Sztanyiszlavszkij. Szomorúságod, depressziód éppúgy fertőző, mint a boldogságod, vagy a jókedved. Ezek a lelkiállapotok egy tudatos pszichotechnikával előidézhetők, de meg is szüntethetők. Gondolataid és képzeleted finom anyagú: lényeket teremtenek, melyeket a néző is „lát”. Ha egy jó színész egy képzelt citromot nyal, a néző látja a tenyerén az éretlen, zöldessárga gyümölcsöt, és összerándul a savanyú íztől.

Ha ezt megtanulja az ember, azt érzi és gondolja, amit akar, mert alacsonyabb lelki síkjait a felsőbb uralja.

A lelkiállapotoknak az uralhatósága bizonyítja, hogy az ember nem rabja, hanem mestere a lelkének.

Egy boldogtalan ember a meditációja során boldog lesz.

Egy szomorú: vidám.

Ehhez azonban önismeret és szüntelen gyakorlás kell.

A másik titok a *képzelet ereje*.

A színész azt mondja magának: tudom, hogy ami a színpadon körülvesz, a valóság durva hamisítóványa. Hazugság. Festett ponyva, kellék, hamisgyöngy. Én nem vagyok Rómeó, a partnernőm nem Júlia. De mi lenne, ha mindez igaz lenne? És ebben a pillanatban megjelenik lelkében az isteni Alkotó, az őt körülvevő reális világ elveszti valóságát, és átlép egy másik, képzelete által teremtett életbe.

Ezek már mágikus szavak.

Egy sámán gondolatai.

Amit erős képzelettel megidézek, az van.

Nem lesz – hanem van. Létezik. És abba már át is tudok lépni.

Ha nagyon erős a hitem, beleköltözöm. Azzá válok. És nemcsak én látom, hanem mások is.

Ez a gondolat messze túlvezet a színház világán.

Isten így teremt.

Az egész Teremtés és az ember is ilyen mágikus módon jött létre, és ezt ismétli meg a művészet is. Varázshatalom működése – kicsiben.

És ebben az uraltságnak döntő szerepe van. Vagy engem varázsolnak el a külső körülményeim, vagy én varázslom át magamat s körülményeimet, lelkem hatalmával.

Láttam színészt áradó, kacagó jókedvvel játszani, három órával az édesanyja halála után.

Láttam a válóper szélén álló, már-már gyilkos indulatok között élő színész házaspárt Rómeó és Júliát játszani – igaz szerelemmel.

Ügyeletes rendezője voltam annak az előadásnak, melyet az orvos nem engedett elkezdni, mivel a főszereplőn a haldoklás jeleit tapasztalta. A színész vállalta az előadást, és fergeteges estét csinált. (Ez Molnár Ferenc *Játék a kastélyban* című darabja volt.)

Mivel az előadásaim nem elméleti tudás átadását jelentik, hanem hittel és gondolattal megvalósított „világteremtési” kísérleteket, számtalanszor tapasztaltam, hogy a betegségek minden esetben elmúlnak. Legkésőbb a színpadra lépés pillanatában.

A belőlem áradó erő minősége sokkal lényegesebb, mint a gondolataim, melyek könyveimben is elolvashatók. Amit igyekszem átadni, láthatatlan. Ha valaki jegyzetel, megkérem, ne tegye.

Ebben a sugárzásban segítségemre vannak azok a különféle koncentrációs pránagyakorlatok, melyeket Sztanyiszlavszkijtől tanultam. És főleg a hitem, hogy itt nem rólam lesz szó, hanem arról a világról, melyet szellemi segítőimmal megteremtünk.

Átélem személyes énem elvesztésének a félelmét, a „Mi lesz velem?” lámpalázát, és azt a bátorságot, melyről az orosz mester beszél, mint a jóga negyedik lépcsőfokáról.

Innen kezdve várok.

Az ember semmit sem vehet, ha nem a mennyből adatott neki. (János 3.27)

Vagy jön, vagy nem.

Az *ihletnek* – mondja Sztanyiszlavszkij – *meg kell teremteni az előfeltételeit. A többi már kegyelem kérdése.*

Itt nem kevesebbről van szó, mint átmenni a profán világból a szakrálisba, ami nemcsak a művészetnek, de az életnek is az előfeltétele.

Előadásaim előtt kétperces meditációt tartok a színpadon. Ez zajos énem elcsendesítéséről és *szellemi mesterem megidézéséről* szól.

Ő tanított rá, hogyan kell.

„Gondolj rám!” – mondta.

Várom, jön-e.

Amíg nem jön, várom.

Ha kell percekig.

Az emberek ilyenkor türelmesek: a várakozásnak is hatása van. Ők nem tudják, miért várnak, de azt egyértelműen megérik, ha a csönd „megtelik”.

Mert mindig jön.

Rendszerint bő, magasból leomló köpenyben jelenik meg a képzeletemben, ami – Sztanyiszlavszkij tanításai alapján tudom – sokkal valóságosabb, mint egy nyitott szemmel látott, igazi kínai köpeny.

A köpeny színei minden alkalommal mások. Van, amikor bíbor, van, amikor égszínkék, narancssárga, néha élénksárga; van, amikor mintákat is látok rajta, ősi, kínai jeleket és csillagok szikrázását; néha még azt is érzékelem, hogy a közelemben van-e, a nézőtér fölött, vagy jóval magasabban, a terem feletti égen. Néha a kezét nyújtja felém, és tréfásan azt mondja:

„Kapj el!”

Különös csönd jelzi a teremben, hogy a mutatvány sikerült. A jelenlét-érzés, ha ihletett az előadásom, mindig megérint.

Az „aura” Sztanyiszlavszkij fontos szava volt, csak másképp kellett neveznie.

Nos, gyakran vannak előadásaimon olyanok, akik ezt az aurát látják. Utána megvárnak, és amikor mások már nem hallják, megsúgják nekem, milyen fényt láttak körülöttem. A ránk borított köpeny színeét gyakran pontosan látják.

Nem tudják, hogy szavuk visszaigazolás. Amilyen szín a lehunyt szemeim mögött (vagy fölöttem) megjelenik, kék, bíbor vagy sárga, azt rendszerint látják.

Mivel Sztanyiszlavszkij tanítványa vagyok, tudom, hogy a színház művészete nem más, mint hogy *mások is látják, amit én látok*. Egy jó előadásban, amelyben nagy hitű színészek játszanak, a nézők bizonyos fokig „auralátók”. Akkor is, ha ez nem tudatosodik bennük.

Magányos gyakorlatok során tanultam meg, tizenhat esztendőskoromban, hogy más sugárzása van a bal kezemnek, más a jobbnak. Ujjaim végéből erő árad; az egyikből jin, a másiktól jang energia.

Akkoriban tanultam meg, hogy az *érzést* nem lehet elválasztani az *értéstől*. Ezek csak szavak. Egy másik embert csakis a megérezés-megértés szétválaszthatatlan egységével tudom a magam számára átélhetővé tenni.

Sztanyiszlavszkij pszichológiai laboratóriumában azonban a legdöntőbb szó a cselekvés. Vagyis megtudni azt, hogy *mi az, amit egy ember valójában akar, mert azt fogja tenni is*. És ez néha fényévnnyi távolságban van mindattól, amit eszével helyesnek gondol, vagy lelkében érez, és gyakran ellentéte annak, amit hisz, vagy mond.

Szövegalatti

A színháztörténet csodálatos együttállása volt, amikor a két géniusz, a rendező *Sztanyiszlavszkij* és a drámaíró *Csehov* találkozott.

Ő rendezte először a nagy író művét.

A Csehov-darabokban mutatkozott be teljes gazdagságában az a lélektani tény, hogy az emberek nem azt mondják, amit gondolnak, és nem azt teszik, amit éreznek.

Ezt az elhazudott valóságot hívják *szövegalattinak*.

Ez a szétszakítottság a modern ember lélektanához tartozik, s ezért az, amit valaki mond, még annyira sem jellemző rá, mint a kalap, amit a fején visel.

Miért mondjátok nekem: Uram, Uram, ha nem teszitek, amit mondok? (Lukács 6.46.)

Ez már Jézus idejében így volt.

A szöveg csupán azt tükrözi, hogy milyen szavakkal rejti el magát az ember mások előtt. Álcarendszer. Másat mondok, mint ami vagyok, és másat teszek, mint amit ténylegesen gondolok.

Lényegében ez a szeretet hiánya.

Csakis a kiáradó-befogadó szeretet állapotában maradhat a lelünk fedetlen, mert akkor nem félünk látni és mások előtt is láthatóvá tenni, ami van. Egyébként hazudnunk kell. Lehetőleg olyan ügyesen, hogy ez számunkra se derüljön ki, mert nemcsak a másiktól, de a saját lelkiismeretünktől is tartani kell.

(Emberek végighazudhatják az egész életüket anélkül, hogy észrevennék. Én például végigéltem a kommunizmust úgy, hogy alig találkoztam kommunistával. Nem jobb a helyzet a keresztényekkel sem. Hányan élnek a *Hegyi beszéd* szerint? Hányan szeretnek őszintén? Mennyivel lett nemesebb a történelmünk Krisztus óta?

Egészen mást élünk, mint amiről azt hisszük, hogy hisszük.)

Egy színész, mielőtt átélne egy szerepet, ízekre szedi és megvizsgálja, *mit akar valójában, és mit hazudik helyette*.

Amíg ezt nem ismeri, nem tudja átélni sem. Nem tud belebújni a bőrébe. A dhyána jógának ez a kezdete. Úgy hívják: megkülönböztetés. Az ego hazug világából indul, és egyre mélyebbre merül az ember lelkébe, igazi valója felé. Ha már az első lépésnél hazudik, az egész útja a semmibe vezet.

Csakis így, a leplek félrehajtása után pillanthatod meg, ki a te valódi Én-ed, és *kit élsz mégis magad helyett.*

A *léthazugság* fogalmát később megtaláltam Hamvas Bélánál, aki ezt életünk – és a saját élete – alapszavává tette.

Sztanyiszlavszkij volt az első, aki átadta nekem az aranyfonalat. Anélkül, hogy említést tett volna a hindu filozófiáról. Ez az életébe kerülhetett volna. Tehát ügyesen hazudott, mert tudta, hogy nemcsak az igazság feltárása, de elhazudása is művészet.

Mágia.

Mára már minden kiderült.

Az is, hogy bár Csehov és Sztanyiszlavszkij páros csillagként ragyognak az égen, Sztanyiszlavszkij igazi szellemi társa nem Csehov volt.

Csehov a költői realizmus és a léleklátás zsenije *nem tudott az aranyfonálról.* Művei az élet értelmetlenségéről szólnak. Hősei ettől szenvednek, de hiába. Szenvedésük terméketlen. Katarzisképtelenek. Vagyis nem tudnak a szenvedésben megtisztulni. Nem tudnak megneemesedni. Nincs szellemi távlatuk. Nem tudnak a halhatatlanságról. Nem tudják, hogy az életük során többször is meg kell halni, hogy újjászülethessenek. Az ügyesek túlélnek ezt a menekülő taktikát, boldogtalanul, az érzékenyebbek öngyilkosok lesznek.

Sztanyiszlavszkij igazi szellemi társa a görög Aiszkülosz volt. Aki tudott az aranyfonálról, s akinek műveiről Hamvas Béla azt mondja: *Életünk egyik legmélyebb alapja az ősidőktől fogva átöröklött kép a fenségről. Isten, az Ég, a Tenger, a Lét, a Lélek. Aiszkülosz a fenség költője: csupa nagyság csupa komoly lassúság, és tenger – csupa Isten.*

Az ő művét akarta megrendezni az én orosz mesterem. És a drámaírónak harmadrangú hindu költő, Rabindranath Tagore művét, *A sötét kamra királyát*, mely a megvilágosodásról szól. Egy olyan királyról, aki népe előtt homályba burkolózva jelenik meg. Csak sejtik,

hogy ki ő, és csupán a hitükön keresztül fogadhatják el. Nyilvánvaló, hogy az emberi lélek mélyén lakó istenről, Atmanról szól ez a mű.

Aiszkhülosz és Tagore – ezek az igaziak, írja Sztanyiszlavszkij. Mély, vallási misztériumok. Nem bírjuk eljátszani őket.

Ezt mondja.

Ekkor már ő is kezd láthatatlanná válni. A szovjetrendszer a saját lakásába zárja ezt az egész világ színjátszását átformáló, istenkereső lángelmét. Nem ez az első eset, hogy a világ legjobb színháza egy szobában, egy pincében, vagy, a legvégső, tiszta formájában, az emberi lélekben van.

Az utolsó lépés, amely nélkül lehetetlen élni a művészetben: a Boldogság – írja, már a szobaszínházi próbái során, ami éppúgy templom számára, mint egy remetének a barlangja. – Hosszú életet éltem. Sok mindent láttam. Gazdag is voltam. Aztán szegény lettem. Láttam a világot. Jó családom volt, gyerekeim. Az élet szétszórta őket a világban. Hírnévre törektem. Megtaláltam. Megtapasztaltam a dicsőséget, fiatalon. Aztán megöregedtem. Közeledik a halál. Vajon tudom-e, hol a boldogság a Földön? A megismerés folyamatában. A művészet újrafelfedezésében. Mert a művészet megismerve ismered meg a világ rendjét, az élet értelmét és a lelket. Nincs boldogság, ami ennél többet érne.

Ma már a színház csak szórakoztatás, mélyre ható lelkizés, esetleg politika, jobb esetben a fennálló társadalmi rendszer bírálatának színhelye.

A katarzist, ami a lényege, már nem ismeri.

A görög *teatron* (színház) szó egy olyan helyet jelöl, ahonnan látni az Istent.

A beavatás helye.

Nem a történelmi kort akarta bemutatni, nem csupán az emberek társadalmi világát, hanem az Örök Ember sorsát a Földön. A vak rögeszmét, az összetörést és a feleszmélést.

Ahol ezt nem látni, az már nem színház.

De nem is értelmes emberi élet.

Az átélés művészete

Sztanyiszlavszkijtől egyszerre kaptam két olyan misztériumot, melyet ilyen szerves egységben sehol sem találhattam volna meg.

Az egyik az ősi hindu hagyomány. A másik az átélés lélektana. Itt nem arról a színházról van szó, amit a néző lát, hanem egy beavatási folyamatról. A lelket ilyen mélységben, és főleg működésben semmilyen más lélektani kísérlettel nem lehet megismerni.

Mondhatnám úgy is, ez a *lélek teremtő mágiájának iskolája*.

Megismerni az éneket: örök tanulási folyamat, mint ahogy az is, hogy hány „én” vagyok. És az is, hogyan kell elfelejtenem a saját éneket, a hétköznapi, egyedülinek hitt valóságomat ahhoz, hogy egy másik én-né váljak, és egy másik világot tartsak valóságnak.

Mint mondtam, sámántanfolyam.

Mielőtt a Rómeót játszó színész belépne a kulisszák mögötti hétköznapi valóságából a holdfényes színpadra (ahol a kék színű reflektor fényeit kell majd titkokat üzenő Holdnak látnia, de olyan erősen, hogy a néző is annak lássa!), el kell felejtenie, hogy ki volt eddig, hány éves, milyen családjába van, el kell felejtenie a gyermekét és a feleségét, el kell felejtenie, hol hagyta a parkoló gépkocsiját, és el kell hinnie, hogy ő most Veronában van, méghozzá Shakespeare képzeletének Veronájában, ahol halálosan szerelmes egy nőbe, akit nem a színház társulatából ismer, nem az imént beszélgetett vele a büfében, hanem most pillantott meg először egy bálon, álarc mögött is megsejtve, hogy az Igazival találkozott.

Evilágból átlép egy másvilágba.

Itt minden valóban *más*.

A szerelmi érzése is *más*.

Civilben nem tudta, hogy a szerelembe bele lehet halni.

Most már tudja, és belehal.

De ez fordítva is lehetséges. Egy életben szerelmes színész pár a színpadon teljes közönyt, sőt, kölcsönös utálatot is érezhet egymás

iránt. Az érzelmek ugyanis – és ez a titok – mindig az énhez tapadnak. Ha más ént élek át, mások lesznek az érzéseim is.

A színészi átélés, vagyis az egyik valóságból való kilépés és egy másik valóságba való beöltözés *az ember földi megszületésének az analógiája*. Emberteremtés. Amikor egy újszülött próbálja mozgatni kezecskéit és arcizmait, ezt a lelki és fizikai beöltözési folyamatot látjuk. Kezd beletanulni a testébe.

(„Elfelejttem, ki voltam, hogy azzá legyek, akivé lennem kell.” A hinduk ezt úgy hívják: *viparjaja*.)

A *labirintusból kivezető aranyfonalat* Sztanyiszlavszkij adta a kezembe.

Most továbbadom. Ez a fonál nemcsak a művész, de minden ember számára hasznos, mert:

*Színház az egész világ, és
Színész benne minden férfi és nő.*

Igazság és hazugság

Régen a színészek nem élték át a szerepüket, csupán „illusztráltak”. Kifinomult hazugságtechnikákkal jelezték a fájdalmat, a gyászt, a hősiességet, a szerelmet. Jelezték érzéseiket és nagy hangú párosszal a hitüket.

Sztanyiszlavszkij mester mindig kopogott ceruzájával a rendezői asztalkáján, és azt kiáltotta:

- Nem hiszem! Nem hiszem! Nem hiszem!!

Híres kiáltás ez.

Ifjúkoromtól kezdve harsog bennem. Vizsgára készíteti az önismeretemet, és kellő gyakorlat után olyan emberismeretet is ad, ami egyáltalán nem veszélytelen.

A labirintusban ugyanis, ahol emberemlékezet óta kavargunk, a hazugság és az önbecsapás a létezés alapfeltétele. A labirintusnak hazug a levegője, és a falai hazugságból vannak építve.

„Az igazság szabadokká tesz benneteket!” - mondja Pál apostol.

Ez a mondat azokra vonatkozik, akik fogják az aranyfonalat, és ki akarnak keveredni innen. Ilyenek azonban kevesen vannak, mert ez már a szellemházánk felé vezető út. Fényösvény. És a labirintus homályában iszonyodnak a fénytől.

A világ hazug. És iszonyodik azoktól, akik ezt leleplezik.

A Sátán a Hazugság Fejedelme!

Egy művésznek azonban, akinek a labirintusban tévelygő ember ábrázolása a feladata, feltétlenül ismernie kell, hogy *mit hazudik*, különben képtelen belebújni a bőrébe.

Egy nő, aki ügyes praktikával, nyögéssel, sikongatással s néha elhomályosult szemmel azt hazudja, hogy élvezti utált férje ölelését (amit a férj el is hisz, mert ő viszont abban a hazugságban él, hogy pompás férfi, és ilyenkor a nő hazugsága visszaigazolja az övét), szóval, ha egy ilyen nő lelkébe és testébe kell a művésznek belebújnia, *tudnia kell, mi az igazság*, hogy milyen fogcsikorgató kompromisszu-

mokat kell tennie ahhoz, hogy a házasságát, úgy ahogy, összetartsa. És ha ez Karenina Anna, meg kell értenie, milyen testi-lelki eksztázisért rohan ez a nő egészen odáig, hogy a vonat elé veti magát.

Sztanyiszlavszkij mester nemcsak arra tanítja meg növendékeit, hogyan kell felismerni és átélni az igazságot, hanem arra is, hogyan kell *szakszerűen hazudni*.

Hogyan kell önmagunkat is tökéletesen becsapva alakoskodni, elhíttetni magunkról egy nemesebb képet, mint amilyenek vagyunk. Megmutatja azokat az *érvényesüléstechnikákat*, amelyekkel másokat meg tudunk győzni, és uralni is.

Ezt ismerni kell, hiszen erről szól a labirintusban élő, mai ember története is. Hozzátartozik a mágiához, akkor is, ha ez a fekete oldala.

Sztaniszlavszkij a keleti létbölcselet alapján pontosan látja, hogy a modern ember, aki meditációval nem ismeri meg saját lelke mélyvalóságát, önmagával is hazug viszonyban él. Akkor is, ha egyedül van egy szobában.

*

Ha egy megrendítő példáját akarod látni a léthazugság működésének – s egyben az illusztráló „színjátszás” hazugságának –, keresd meg a You Tube-on Kossuth Lajos utolsó beszédének a fonográf felvételét.

Szándékosan választottam egy közismert személyiséget, pusztán azért, hogy a „nem hiszem!” analízisét bemutassam. Hallgasd meg, hogyan szól egy történelmet formáló ember kifelé és befelé is szerepet játszó hangja.

Valaha, amikor jött az összeomlás, megszökött az országból. Ki-robantotta a forradalmat, sőt, háborút, és amikor már látta, hogy minden elveszett, szakállát leborotválta, meglógott, bukásának felelősségét szegény Görgey Arthurra kente, aki a gyalázattól a mai napig sem tudott igazán megszabadulni. Az „áruló” szégyenbélyegét hordja.

Az ország iszonyú tömegpusztítás áldozata lett. Több éven át tartó szadista rémuralomban kínozták és ölték meg a magyarok százezreit. Közöttük Kossuth legjobb barátait, bajtársait, harcostársait. Akiket ő vezetett, ő buzdított, ő vett rá az áldozatra.

1890 októberében, tehát 41 évvel a bukás és 23 évvel a kiegyezés után hazahívják, hogy vegyen részt a forradalom mártírjainak a szoboravatásán. Képzeld el, hogy a régi sorstársaidról, bajtársaidról és az iszonyatosan meggyötört és elpusztított barátaidról van szó.

Akkoriban már volt fonográf. Az agg politikus, aki abban az időben már a forradalom szimbóluma, erre a viaszhengerre beszél.

Ezt küldi haza, önmaga helyett.

Vagyis ahelyett, hogy azt üzenné: „Nem jövök” – a következőket szónokolja:

Legyenek a szent életű vértanúk megáldottak poraikban, szellemeikben a hon szabadság Istenének legjobb áldásával az örökkévalóságon keresztül. Engem, ki nem borulhatok le a magyar Golgota porában, engem október 6-ika térdeimre borulva fog hontalanságom remete lakában látni, a mint az engem kitagadott Haza felé nyújtva agg karjaimat a hála hő érzelmével áldom a vértanúk szent emlékét hűségükért a Haza irányába... 's buzgó imával kérem a magyarok Istenét, hogy tegye diadalmassá a velőig ható szót, mely Hungária ajkairól a magyar nemzethez zeng.

A hang még árulkodóbb, mint a leírt szöveg.

Kossuth mágikus erejű szónok volt. Ez itt is érződik, mindazzal, amit a színészek „öblögetésnek”, kulisszahasogató álpátosznak neveznek.

A szövegalatti igazság, Sztanyiszlavszkij szemével nézve az, hogy ez az ember, akit Ady Endre „néptribunná romlott, hiú, költőiségtelen költőnek”, „ügyes, számító embernek” nevez, *nem akar hazajönni.* Esze ágába sincs összetörni a már-már vallásos szentnek járó nimbuszát, amelyből öregén is jól él, s amelyre nagy politikusi ravaszsággal vigyáz.

Üzenetét Aradon 1 forintért, később leszállított áron, 50 krajcárért hallgathatták meg a „Kossuth apánkért” zokogó magyarok.

Pár év múlva a fia érkezett helyette, akit a vonatállomáson kokárdás, ünneplő sokaság várt. Pártás lányok, árvalányhajás legények, 48-as veteránok, nyomorék, kisémmizett egykori katonák, akiknek élete ráment a forradalomra. Csizmás parasztemberek sóval és kenyérral várakoztak. Amikor az állomásfőnök jelt adott, a fúvós bandérium játszani kezdte a himnuszát, régi nótát: „Kossuth Lajos azt üzen, / elfogyott a regimentje, / ha még egyszer azt üzeni, / mindnyájunknak el kell menni, / éljen a magyar szabadság, / éljen a Haza!”

Zokogtak.

Végre befutott a vonat, s leszállt róla egy sárga kamáslis piperkőc figura, de ahelyett, hogy tárt karokkal, vagy akár egy kézfogással sietett volna az ünneplők felé, visszamászott a pöfögő szerelvényre, végigrohant a kupékon, s elkezdte csomagjait hajkurászni. És hisztérikusan üvöltözött a kalauzzal:

– *Bagagli! Bagagli! Dove sono i miei bagagli?!*

A zokogó sokaság döbbenetben tapasztalta, hogy ez a divatos ficsúr, *Kossuth apánk fia, alig tud magyarul.*

Minden emigráns gyermeke megtanulja az anyanyelvét. Ez az egyszerű emberben is működő, ösztönös hűség a hazájához. Az összes gyökeret nem tépi ki. Kossuth fia nemigen tudott magyarul. Később a politikai cikkeit is házi újságírójával íratta meg.

Hiába mondta a vén Kossuth, hogy „remetelakában” (amely egyébként szép villa volt) letérdel majd a földre, mégpedig olyan pozícióban, hogy a Hazája irányába fordul, és *áldó karjait* nyújtja majd a vértanúk felé (micsoda kép! S ezen még zokogni is!) – a fiát nem taníttatta meg magyarul.

Nem véletlen, hogy, jól ismerve ezt az atyai színjátékot, „Kossuth apánk” fia, Ferenc, aki egyébként egy tehetséges hídépítő mérnök volt, hamarosan kezét nyújtott a forradalmat egykor vérbe fojtó Ferenc Józsefnek.

„Nem igaz! Nem igaz!” – kopogna az asztalán Sztanyiszlavszkij, ha valaki Kossuth szerepét játszaná. Vagyis ha eljátszaná a szobrát, mielőtt kianalizálná, mi van a szobor mögött.

Ezek veszedelmes szavak.

Mítoszt rombolnak. Ami nem is biztos, hogy jó. Viszont az egész ember és egy kor hiteles felidézéséhez ez szükséges.

Hogy mi az igaz, azt Petőfi Sándor mondja el, aki halála előtt levelet írt Arany Jánosnak, Mezőberényből:

Kedves barátom, azon a napon, melyen hirdettünk népgyűlést, amelyre föllovalt bennünket Kossuth, hogy fantáziáljuk a pesti népet a főváros környékén vívandó véres, utolsó leheletünkig tartó csatára, hol Kossuth maga is jelen lesz, s ha kell, meghal Pest romjai alatt stb., mint mondá; ugyanaz napon adta tudtunkra a kormány – hegedűszóval persze –, hogy esze ágában sincs Pest környékén harcolni, még kevésbé otthagyni becses fogát, hanem az első bokor zörrenésére el fog eblábolni világtalan világig, hol Árpád óta nem volt ellenség, hol hazamentő irhája biztosságban lehet. Én ezen komizságra teljes erőm és tehetségem szerint dühbe jövén, s megemlékezvén még sebeimről is, kaptam magam, főszedtem sátorfámat s családommal együtt ide, a békési magányba bujdokoltam, azon óhajtással, vajha soha többé a nyilvános életnek még csak a küszöbére se kényszerítene sorsom. Most itt vagyunk, s amely percekben végkép felejttem, hogy hazám is van, tökéletesen boldog vagyok.

Szándékosan hoztam föl példának a magyar történelem két ikonikus alakjának a példáját, hogy bemutassam egy ilyen „nem igaz!” kiáltás veszélyét.

Ennek a kiáltásnak meg kell előznie a felszín ismeretét, pontosan azért, hogy a művész a hazugság világában is otthonosan, sőt élvezettel mozogjon, hiszen a színpadi hősök, éppen úgy, mint a hétköznapi élet szereplői, végighazudják az életüket.

Vagyis nem azt gondolják, amit mondanak.

Ehhez tisztán látó analitikus tekintet kell. Csakis így tudjuk megpillantani, mi az igazság, amit el akar hazudni valaki, továbbá azt is, hogy miért akarja elhazudni.

Mert ezen a fonográf felvételen még az is hallatszik, amint ez a világhírű, kissé már elfeledett vénember belezokog ebbe a minősítetlenül hamis szövegbe. Sír. Tudja, hogy a fonográf a sírását is rögzíti.

„Miért sír?” – kérdezné Sztanyiszlavszkij.

Színész legyen a talpán, aki eljátssza az öreg Kossuth Lajost, aki mögött mégis ott volt egy lobogó lánggal izzó, gyönyörű ifjúság, kivételes szónoki és politikai tehetség, sok nemes szándék is, és egy olyan, több millió embert és a hazáját katasztrofális pusztulásba sodró élet, melyből *csakis egy hősi halállal lehetett volna szépen kijönni*. Így maradt az, hogy büntudatát, gyávaságát és kudarcát ügyesen áthárította Görgeyre, és maradt volna még az is, hogy elszámoljon a holtak árnyaival, és nemcsak megérje, de mélyen átélje a szó minden értelmében vett bukását.

Maradt volna a katarzis.

A Golgota. Aki megkísérli a legszentebb fogalmat, a szabadságot, arra a Golgota vár.

De arra nem volt hajlandó.

Azt másokra hagyta, valódi hősökre, akiknek neveire sem emlékszünk pontosan.

Ha ezt úgy elemezzük, mint egy életszerepet, roppant tanulságos. Talán nem is gyakori, hogy egy lélek ilyen vénen és ilyen közel a halálhoz, ennyire benne maradjon a szobrában, még mindig a mítosz foglya legyen, több mint negyven évvel a bukása után – hogy még mindig a *hatás* és a *szerep* legyen számára fontos, és nem a saját lelkével való elszámolás.

Ez a labirintus lélektana.

Menni körbe-körbe, inkarnációról inkarnációra, s nem venni észre, hogy olyan falnál tapogatunk, ahol már sokszor jártunk, és olyan lépcsőkön és akadályokon bukunk meg, amelyeken már számtalanszor megbuktunk.

Aranyfonál nélkül így működünk.

*

Sztanyiszlavszkij tanított meg a hatás művészetére.

A színész hitelessége nincsen arányban a sikerével. Hazugsággal lehet igazán nagyot nyerni, de ehhez tudni kell, hogy milyen hazugságot akar elhinni a közönség. A karizmatikus személyiség titka, hogy ismeri a *kollektív psziché* sóvárgását és vágytendenciáját.

A sikerhez olyasmit kell hazudni, ami másokban mint igazi szomjúság él. És ezt a sikert veszélyes sikernek, a szellem árulásának tartotta az orosz mester.

A magyarság évezredek gondja önazonosságának az elvesztése, amelyet mint szüntelen *szabadságvágyat* él meg, amit összekever *a függetlenséggel*. Nem akar tartozni senkihez, sem kelethez, sem nyugathoz, magányos meteorsorsot él, és rokontalan, roppant gazdag meteornyelvet beszél. Nem tudja, hogy önazonosságát nem lehet elvenni senkitől. A „nem hagynak azzá lenni, akivé lenni akarok,” a „mások miatt jutottam idáig” hamis érzése éppúgy kihárítja a világra a sorsának felelősségét, mint ahogy Kossuth tette Görgeyvel.

Az emberben Isten lelke él – ezt mások nem vehetik el tőle. Sem erős népek, sem balszerencsés történelem, sem a hazaárulók aljassága.

Az identitás kérdése mögött egyetlen nagy kérdés áll: Fogom-e az aranyfonalat, vagy sem?

Az ember a legnagyobb jólétben is lehet másoknak kiszolgáltatott szolgálkú rab. És a legszorultabb helyzetben, a gonoszság százszoros túlerejével szemben is lehet szabad. Ha tartja az aranyfonalat – ahogy Jézus tette a legnagyobb szenvedés közepette is. Mert élt benne az, aki „boldogan nevetett.” A megölhetetlen. A kizsákmányolhatatlan.

A derűs szellemi személy.

De az nem megúszásra játszik. És a tragédiát nem másokkal játszatja el, hanem megéli.

*

Az átélés iskolája arra tanított meg, hogyan kell önmagunkból egy másik lényt teremteni.

Minden ember tudja. Csak elfelejtette.

Az első fejezetben, amikor a születés misztériumáról beszéltünk, nyitva hagytuk a kérdést, amit az anya tesz fel az újszülöttjének:

– Ki vagy te?

Itt a válasz.

Szellemünk ebbe a számára genetikusan megfelelő testbe beleéli magát.

Átéli, hogy ő az.

Ez egy mágikus folyamat, s nem olyan egyszerű, ahogy azt a szülők elképzelik. Végtelen nagy múltat felejtünk el ilyenkor, hogy helyet adjunk annak a jövőbeli embernek, akik leszünk. Sokszor egy fél év is eltelik, míg a szellemünk teljesen „beleéli magát” kicsiny baba-testébe. Amíg megtanulja ennek a testnek a manipulálását, és azt az új valóságot, amelyben innen kezdve élni fog. (Magzati létében az anyja szívével élt, és nem kellett lélegeznie, ami a „lélek-lélegzet”, „kileheli a lelkét” szavak ismeretében különös jelentést ad az első levegővételnek.) Az anya nem tudja, hogy ez az azonosulás lassan megy végbe, s olyan jeleket is tapasztal a kicsin, amelynek az okát nem érti. Betegnek hiszi például, pedig semmi baja nincs, csak kijelzi a szülők közötti diszharmóniát. Lassan szokja csak testét és új, kialakítandó személyiségét. Néha a sírása nem hascsikarást jelez, hanem azt, hogy a szellemvilágban hagyott társaitól búcsúzik.

Ezt a mágikus folyamatot a jóga pszichológiája úgy hívja, hogy *ahamkar*.

Sztanyiszlavszkij jól ismerte.

Aham azt jelenti: „Én” – *kar* azt jelenti: „csinálni”.

Éncsinálás.

Azt mondja a halhatatlan Én: „Csinálok magamból, erre a múltó életre, egy én-t.” Hasonló folyamatot él át a színész, amikor egy szerepbe beleéli magát, s ebben a folyamatban átmenetileg (többé-kevésbé) elfelejti, hogy valójában ki a valódi Én-je, mert mágikusan azonosult azzal a személyiséggel, akit magából álmódott.

Ezt mindannyian így tettük.

A mai pszichológia az isteni Én által teremtett halandó én-t úgy hívja, hogy *ego*.

„Mielőtt belépsz a színpadra, hagyd kint a saját életedet, és éld annak a sorsát, akibe belevarázsoltad magad” – mondja Sztanyiszlavszkij.

Az átélés lélektana tehát egyszerre *felejtés* és ugyanakkor *beleélés*.

Amikor megszületek, elfelejtem, ki vagyok, hogy azzá lehessenek, akivé lennem kell.

A kettő csak együtt megy. Hatalmas múltra borul árnyék, s fénybe kerül egy parányi kis új életszerep.

(Szellemi mesterünk úgy nevezte önünket, hogy „csücsök”. Egy végtelen múlttal gazdag szellemi tömegnek az a kis része, mely ebben az életben egóvá fagy. Ami alatta van, azért válik „tudattalan-ná”, mert a csücsök, mint egy tengerből kiálló periszkóp, csak azt tartja valóságnak, amit lát. A mélyre nem lát le.)

De ez a felejtés-beleélés van az én-te viszonyban is.

Ahhoz, hogy beléd bújjak, el kell feledkezniem a saját rögeszmésen „önmagamnak” hitt szerepemről. Csak így tudok kinézni a te szemedből, és megérezni, hogyan látsz te, hol fáj neked, milyen a te speciális, egyedi labirintusod, amelyben botorkálsz.

Nekem is van labirintusom, de ezzel a pszichotechnikával meg tudom tenni, hogy egy pillanatig kibújok belőle, átbillenek a tiédbe, és a te fejeddel gondolkodom, a te szíveddel érzek, örömöd az én öröömöm lesz, sírok, amiért sírsz, s ha halálba rohansz, mert nem bírod tovább, veled rohanok én is – mert én vagyok te.

Hol itt az aranyfonál?

Ott, hogy bár a Teremtő minden embert önálló lényé teremtett, külön atommaggal és külön elektróhéjjal, vagyis mindannyian belülről önvezérelt univerzumok vagyunk, és minden fájdalmunk nekünk fáj, minden születés a mi születésünk, minden halálunkkal a mi, saját mindenségünk omlik össze, *mégsem vagyunk egymástól teljesen elhatároltak*, mert egymás világába bele tudunk bújni, és részt tudunk venni benne.

Ezt hívják *szeretetnek*.

Ez az aranyfonál.

Ez vezet éntőlem tehozzád.

Az átélésnek ez a lényege.

Meg kell szeretnem azt, akit átélek, akármilyen ember, túllépni a hibáin, az idegenségén, hogy meg tudjam tenni azt a mágikus folyamatot, ami a szeretet lényege: *főláldozom magamat, hogy te legyél.*

Ariadné szerelme és a szent örület

Az aranyfonál a görög mitológiában is a *szeretet fonalát* jelenti, amelyet Ariadné ad Thészeusz királyfinak, hogy kimenekítse szerelmesét az értelmetlenség veszélyes labirintusából, melynek mélyére lemászott, hogy megölje a sötétség közepében elrejtőzött, az egész várost rettegésben tartó mohó szörnyeteget, a Minótauroszt.

Mély szimbólum ez. A démon az útvesztő közepén él. Ide csalja ellenfelét, egyre beljebb, hogy vesztse el menekülő útvonalát és ne találjon ki belőle. Ez a taktikája. Nem őt nehéz legyőzni – ez egyetlen szúrás –, hanem a hazugságrendszer, mely körülveszi. Abból nem lehet kikeveredni soha. Csak életről életre botorkálni.

Ariadné szereti a királyfit. Szerelméből sodort aranyfonalat ad neki, hogy kitaláljon a pokolból, amelybe lemerült.

Az embernek szembesülni kell a Rosszal. Ez minden sorsproblémának az elkerülhetetlen célja és értelme. Csakhogy ez a Rossz egy útvesztő mélyére csalja, ahol nem ismeri ki magát. A labirintusban való tekergés, vagyis az önismétlő kóborlás a földi élet örök szimbóluma – fonál nélkül még senki sem szabadult ki belőle.

Égi fonál ez, mely tiszta értelemről és szerelemről van sodorva.

Áldott az a férfi, akit létharcaiban ilyen bölcs női lelkek óvnak a végzetes elvesztéstől.

Thészeusz megöli a szörnyeteget, és kiszabadul a labirintusból.

És amikor már kint van, elengedi az aranyfonalat, és hűtlenül elhagyja szerelmét. Kijutott a fényre, győzött, de a sóvárgás újabb kalandok felé hajszolja. Nehezen megváltható. Mint minden ember. Mert jön az „újra és újra és újra”. És a „még, még és még”. Így aztán partra teszi Ariadnét a lakatlan Naxos szigetén, és amikor a lányt elnyomja az álom, elhajózik újabb szenvedélyek és újabb labirintusok felé.

Talál magának egy másik, vonzó kalandot.

Ismerős pillanat ez!

Eláruljuk a szerelmet. Talán nem is árulás ez. Melyik férfi fizet hálaival a nő szerelméért? Mondják, Thészeusz fölkel az alvó nő mellől, halkán és vigyázva, hogy föl ne ébressze, tengerre szállt és elhagyta – mai szóval lelépett –, örökre.

Ariadné fájdalma híres fájdalom. Belefutott a tengerbe, és vérfagyasztó üvöltözésbe kezdett. Azt mondják, habzott a szája. Nagy sikolya évezredek távolából is hallható. Nemcsak a hűtlenség fáj, de még inkább, hogy elszakadt az aranyfonál. Nincs ember ezen a szigeten. Senki. El se tud menekülni innen. Ha széttépik a vadállatok, nincs, aki eltemesse. Körülötte a néma és végtelen tenger. Az sem jó hozzá, a halálba hívja.

Ariadné könnyeit sok női arcon fölfedeztem már. A mitológia szerint ez olyan emberfeletti fájdalom, melyet még a halál sem, csakis az istenek tudnak meggyógyítani.

És ez meg is történik! Azt mondja a mítosz, az istenek meghallották a lány sikolyát: megrendült a föld, megrázkódtak a tengerek, és egymáshoz ütötte a világ a ragyogó csillagokat.

A lányért lenyúltak egy aranszállal.

Van, amikor a segítőt is meg kell segíteni.

A sziget másik oldaláról feltűnt Dionüszosz isten tébolyultan táncoló, hömpölygő, boldog, önfeledt menete. Az isten Ariadnét kereste, mert iránta gyulladt szerelemre, kíséretében az őrzöngő Bakkhoszok részeg üvöltésbe kezdtek: Evoé! Evoé! Evoé! És orgiát ültek, titkos ünnepet. Hosszú tenyerükkel verték a dobot az asszonyok, réztányérok csengtek-bongtak, kürtök búgtak, sípok rikoltoztak.

Isten vigasztalta a lányt, és a soha nem tapasztalt kéjes, égi ölelésből és önfeledt örömből, ami egyszerre test és lélek eksztázisa, istenyerekek születtek. Kéje csúcsán „Istenem!” kiáltja az ember, mert ott jár nála, egy pillanatig. Miközben Ariadné elfeledett szerelme új labirintusban kóborolt. Mondják, csúnyán halt meg, lelökték egy sziklacsúcsról.

De valószínűbb, hogy megölte magát.

*

Az a Dionüszosz, aki magához ragadta a boldogtalan Ariadnét, nem ember volt, hanem isten.

És most jól figyelj! Miért írok erről a történetről?

Mert ő a színház istene.

A szent örület istene, aki kiragadja a testbe zárt, a földi világba beledermedt lelket a halandóságból, és fölröpíti égi hazájába, a szellem világába.

Szent örületben a költő szeme földről égre, s égről földre villan – mondja Shakespeare.

Ez az, amit az orosz mestertől megtanultam.

A színház szent hely.

És örült hely.

Bolondok temploma, mert azt állítja, hogy a hétköznapi életed nem az igazi életed, és a hétköznapi éned nem az igazi éned.

Van a létednek egy halhatatlan állapota, s ha a feleségeddel beülsz egy jó színházba, tévedsz, ha azt gondolod, hogy te teljesen az vagy, akinek hiszed magad, és tévedsz, ha azt hiszed, hogy a melletted ismerősen szuszogó nő teljesen az, akinek hiszed, vagy akinek ő hiszi magát. *Istenek vagytok, mindketten!* Halhatatlan szellemek, akik most földi szerepeket játszanak, pár esztendeig, saját személyi igazolvánnyal, lakcímmel, orvosi leletekkel, és egy-egy halandó testhez kötött, földi személyiséggel, akik éppen színházban ülnek.

Az a szó, hogy *személyiség* a latin *personare* szóból ered, ami azt jelenti: hanggal megtölteni. A görög színpadon ez egy *álarcot* jelentett, mely eltakarta a színész arcát, amiből az isteni Én hangja szólt, egy szerep mögé rejtőzve.

A személyiségek ilyenek. Erre mondta mesterem, hogy „csücsök”.

Te is ilyen vagy.

Halandó ember, akinek van egy sajátos személyisége – de isteni szellem is, akit elfelejtettél, s akire az igazi színházban ráébredsz.

(Meditációim során mindig van egy olyan elmélyülési szint, amikor az arcomat, az arcbőrömet, a homlokomat, az orromat, a számat és szememet egy idegen maszknak érzem, amelyet éber állapotban megszokott „én-arcomként” viselek – most csak álarc.

Nem olyan nagy csoda ez.

Álmunkban sem viseljük az arcunkat.
A halállal pedig végképp lejön rólunk.
Ekkor már tudjuk, hogy maszk volt.
Itt marad a ravatalon.)

Ezért varázslat, részegség és eksztázis Dionüszosz szent helye, a színház. Elfeledteti veled a személyi igazolványodat, a parkoló autódát, lelked pillanatnyi állapotát, még az aktuális érzelmeidet, politikai indulataidat is, és fölragad egy magasabb dimenzióba, szellemi hazádba, ahol igazi valód él. Ha ihletett művészetre részese vagy, az aranszál fölizzik, és kapcsolatba kerülsz a Valósággal.

Olyasmit mondok, ami ma már nemigen létezik.

Egy igazi színházi előadás: szellemidézés. Ehhez azonban az kell, hogy a művész beavatott legyen, aki tud az aranyfonárról, s akinek minden igyekezete, hogy azt el ne eressze, mert ez az egyetlen módja annak, hogy a halandó embert a halhatatlan valóságába visszavezesse abból a sötét társadalmi és egyéni labirintusából, amelyben börtörkál.

Az a színház, amely csak politizál, pszichologizál, vagy csupán bírálja a társadalmat, nem igazi színház.

A valódi – tehát beavatott – művészek, manapság főleg a muzikusok sokat tudnak a szerző személyéről, aki esetleg már rég nem él. Ha igazán ihletettek, visszalátnak a szerzőig is, és megidéznek érzéseit.

Ha valaki eljátssza Bartók *II. hegedűversenyét*, el kell felejtene saját „personáját” és Bartók Bélává kell válnia. Még pedig azzá a Bartókká, aki nem sokkal a halála előtt volt, amikor írta a művet. Ez megidézhető. Akkor is, ha az a szellemiség, aki valaha Bartók Béla személyét élte a Földön, már régen újraszületett, és egy másik személyiséget éltet.

Mesteremtől tudom azt a titkot, hogy a világ emlékezetében *minden megmarad*. És miközben emberek születnek, élnek, halnak és újra születnek, a Világmemóriában minden megmarad. Ha nem így lenne, a Teremtés elvesztené legfőbb értelmét, a *tapasztalást*. Semmi nem összegződne, semmi semmire nem épülhetne rá, mindig mindent előlről kellene kezdeni.

Nem így van.

„Még a hajatok szála is számon van tartva.”

Ezt Jézus mondta.

Ha ezt a könyvet valami csoda folytán száz év múlva elolvassa valaki, ott leszek vele. Ahogy most veled vagyok.

Sohasem érzem írás közben, hogy egyedül lennék.

Miért?

Mert összeköt bennünket az aranyfonál.

Ha sikerül ezt a fonalat megragadnod, és átengedni magadon a sugárzását, azt is érezni fogod talán, hogy csak az a múlt avul el, ami már a születésének a pillanatában is halott volt – a valóság megmarad.

Csak a halottak halnak meg – az élők örökké élnek.

„A világ elmúlik – de az én szavaim nem múlnak el, soha;” és: „Veletek leszek a világ végezetéig” – mondta az, aki az emberiségnek a legerősebb aranyfonalat adta.

Az Igazság nem megy ki a divatból.

Csak a divat megy ki a divatból.

Valójában az aranyfonál nem ismeri az időt.

Buddha, Lao-ce, János apostol, Szophoklész, Dante, Cervantes és Madách Imre sokkal inkább „kortárs” szerző, mint sok divatos, mai író, mert lelkük az Örök Valósággal van összefonódva, annak üzeneteit veszik és adják tovább.

Ahogy időtlen Dionüszosz is, a színháznak és a bornak istene, aki-ről Hérakleitosz is azt mondja:

Dionüszosz és Hadész egy.

Hadész a halottak országa.

A szellemvilág.

És ez a lényeg.

Önfeledtség és túlvilág egy.

Bor és halál, széttépettség és feltámadás, a lélek halhatatlan önmagára ébredése: ez a szent örület.

Meghal a maszk, a perszóna – s miközben összetörik a földi személyiség, az ember ráébred isteni énjére, aki „boldogan nevet” a ke-

reszt fölött.

A színház: beavatás.

Kettősen látunk benne, mint Péter a keresztfa lábánál: egyszerre látjuk a halálra kínzott testet és a boldogan nevető halhatatlan szellemet.

Ez a szent örület.

Egy igazi színházban ezért sírsz és nevetsz, ezért felejtet el az időt és aki eddig voltál, ezért érzed, hogy más emberré válsz, mert valójában ez is történik veled: meghalsz és föltámadsz.

Mint a jó részegségben.

Az ital föloldja egód páncélját, mindazt, amit szorongó éned egyedüli valóságnak élt meg, és átcsúszol egy magasabb valóságba, ahol szabadság van és nincs félelem.

Ilyen a jó részegség.

Van rossz részegség is: az idő előtt megöl. Az eksztázis lehet szent, de lehet menekülés és halál. A repülés magasztos, de veszélyes tudomány. Beavatott művészek ezt tudják.

Sok világ van

Még valamire tanított a színház.

Hogy sok világ él egymás mellett.

Úgy is mondhatnám: sok valóság.

Nem csak ez az egyetlen valóságunk van, melyben a személyiségünk befalazva él. A tudat én-határának ez a könnyelmű felpuhítása lehetővé tette számomra azt, hogy bizonyos értelemben *médiumként* működjek a két legnagyobb tudatváltást követelő valóság: az „*evilág*” és „*túlvilág*” között.

Egy színdarab előadása során három órán keresztül tartózkodik ezer ember – több-kevesebb megszakítással – egy másik valóságban.

Képzelt emberek miatt zokognak.

Amíg a játék tart, fel sem merülhet a kérdés, melyik az *igazi valóság*, legfeljebb néha és felrebbenésszerűen, ha a szuggesztív hatás nem elég erős.

Ne feledd, hogy hipnózisban fogat is húznak, fájdalom nélkül.

Nem véletlen, hogy a gyorsan spiritualizálódó fizika tudománya állandóan foglalkozik a *valóság* kérdésével.

Everett-Wheeler-Graham elmélete ugyanazt állítja, s talán még világosabban is, mint a színház, hogy „sok valóság” van. A kvantummechanika „sokvilág-interpretációja” azt mondja, hogy sok lehetséges világ él párhuzamosan egymás mellett.

Én, a Megfigyelő, választom ki, hogy melyiket tartom érvényesnek.

Amit tudati önvarázslásom elhítek velem – az a valóságom.

Abban a pillanatban, amikor a tudatomat áthelyezem egy másik világba, az lesz a valóságom, és ami volt, megszűnik.

Potenciálissá válik.

Ilyen a halál is.

Egyetlen mindenség van. De mivel ezt a hullámfunkciók alkotják, vagyis a gondolatunk teremtő energiája, különböző létsíkokat élünk

meg realitásként. Amikor alszunk, álmainkat tartjuk valóságnak, mert gondolataink más hullámhosszon rezegnek. Alfa, béta, téta állapot – jól ismert tudományos szavak ezek. Különbéféle valóságaimat idézik meg.

Amikor a Lélek testet ölt, hatalmas munkája van abban, hogy a szellemvilági valóságot elfelejtse, és ezt a „Kezem, lábam, fejem, éhes vagyok, szomjas vagyok, fájok, sírok, bepisilek, Anyuka segíts!” – világot tartsa valóságnak.

Érzékszerveimhez kötöm a realitást.

Fáj, tehát vagyok.

És ugye tudod, egyetlen jó szó – és már nem is fáj! Egy ringatás – és már nem fáj. A szeretet hipnózisa az enyhébb fájdalmat meg tudja szüntetni.

Az ősi hagyomány és minden hiteles művészet azon dolgozik, hogy az ember a szellemvilági hazáját ne veszítse el egészen.

Van bennünk valaki, aki sejti, hogy onnan jött, és olykor visszalát oda, ahonnan jött, és ahová menni fog.

Amitől ez nem nyilvánvaló, az tudatunk lefokozott állapota. Azonosítottuk magunkat a testünkkel. Számunkra az lett a valóság, amit orrunkkal szagolunk, nyelvünkkel megnyalunk, szemünkkel látunk, ujjunkkal tapintunk, fülünkkel hallunk, amit eszünkkel elgondolunk, idegzetünkkel érzünk, amit fájunk és élvezünk.

Ez az embervilág kollektív valósága.

A halálközeli élményeknek az a legmegrendítőbb pillanata, amikor kiderül a testi tudatból kiröppent szellemünk számára, hogy *nem halt meg*, de ugyanakkor nem is maradhat itt, ebben a szabadabb valóságban. Vissza kell mennie, és újra bele kell bújnia abba a szűk szkafanderbe, amit a testének hívott.

Ez a születéshez hasonló állapot. Bizonyára akkor sem volt könnyű, amikor babaként a világra jött, és most sem, hogy újra vissza kell bújnia a levetett ruhájába, és szellemi tudatának szabadabb állapotból le kell fokozódnia odáig, hogy ennek a mulandó világnak a dimenziójában újra létezni tudjon.

Én magam a „visszabújás” élményét megéltem. De ez semmilyen más, a lélektani irodalomban már nagy számban összegyűjtött vallo-mással nem rokonítható, mivel én a halálveszélybe azért mentem

bele, mert a szerelmemmel akartam találkozni, és amikor meglóttek és kiléptem a testemből, nem a „Jaj, meghalok!” élménye töltötte ki a tudatomat, hanem a kétségbeesés, hogy „Jaj, itt kell hagynom a szerelmemet!”. Mániásan közeledtem hozzá, utcáról utcára, át egész Pesten. Már csak három utca választott el tőle. De ha én „elszállok”, ő itt marad a Földön. Távolabb, mint ahogy eddig volt. Ezt nem gondoltam végig tudatosan, de amikor meghallottam egy hangot: „Vissza kell menned!” kifejezetten örültem. Még az sem zavart, hogy ez egy nyomorék testbe való „visszamenetelt” jelentett, melynek egyik lába rövidebb volt, és furán kicsavarodva, hátrafelé nézett. Egy lángoló egérlyukba is belebújtam volna, hogy vele lehessenek.

Ez nemcsak szerelem, hanem eljövendő közös sorsunk tévedhetetlen előre tudása is volt, amelyet azóta, *hatvan éve élünk itt*, a földi dimenzióban.

Senki sem jön vissza szívesen.

Én boldogan jöttem.

Van, aki szerelme után hal.

Én utána éltem. Mert sorsom volt vele.

Meggyőződésem, hogy a visszatérésnek mindig van valami sorszerű oka. Valamit még meg kell élnünk. Hogy mit, azt nem tudjuk. Az én esetem azért ritka, mert én azonnal tudtam. Fogtam az aranyfonalat, ami a halálba vitt, és fogtam akkor is, amikor visszatértem belőle. Nem engedtem el.

A halálból úgy rántott vissza, mint egy zuhanó légtornászt a biztosítókötél.

Ha egy pillantást vetsz a könyv borítóján Péreli Zsuzsa látomására, látod, hogy ez a titokzatos fonál nemcsak az Éggel, hanem a Földdel is összeköt bennünket. Ez a piros fonál.

A földi sors éppolyan fontos, mint az égi hovatartozás. Szellemi áramsze-dőnk és földi gyökerünk van. És bizonyára az áramlás is kettős: fönről le – lentről föl.

Múlандó életünk a lélek fejlődésének a színhelye.

A földi élet színpadán lelkünk drámája zajlik a végső megtapasztalhatóság formájában. Sorsnak nevezzük.

Ez történt velem is: a piros szál visszahúzott a Földre.

Álom és túlvilág

A pszichológiáról beszélünk még, de már itt el kell mondanom, hogy az *álmoknak* ebben az új tudományban döntő szerepük van.

Álmai nélkül a lelket nem lehet megérteni.

Teljesen mindegy, hogy valaki milyen világnézetet vall, materialista, szkeptikus, idealista, muszlim, katolikus, protestáns, zsidó vagy akár egy ősi sámánvallás híve, *pár napnál tovább az itt-létet az anyaghoz kötött tudatállapotban nem bírja ki.*

Marx és Engels éppúgy álomba szenderült, mint egy hívő szerzetes.

Álmában minden materialista a túlvilágon jár.

Még a lövészárkokban is elalszanak a katonák.

A fogolytáborban is alszanak. Radnóti Miklós legszebb verse egy halála előtti álom leírása. Ilyenkor a foglyok „hazaindulnak”.

Mindenki alszik.

Ennek vannak élettani okai is, mert a test, „kikapcsolt” állapotban gyorsabban regenerálódik.

De nem csak ezért alszunk.

Naponta ki kell lépnünk a földi valóságból, mert folyamatosan egyszerűen kibírhatatlan. Ha négy napig nem alszunk, pszichésen összeomlunk. Kénytelenek vagyunk egy „lelki-szellemi” hullámhosszra hangolódni, nemcsak a testünk, hanem a lelkünk miatt is: *folyamatosan ezt az érzékszerveinkhez kötött, testi életet egyszerűen nem viseljük el. Egyetlen lény sem.*

Ritmusosan ki kell lépni belőle, nappalból az éjszakába.

Ilyenkor derül ki, hogy ez a földi lét milyen mélytengeri bújárkaland, mely a fönti oxigén nélkül hosszabb ideig nem tartható ki.

Egy kilencvenéves ember elmondhatja, hogy harminc éven át nem a földi valóságban élt, mert aludt.

Marx is csak addig hitt a dialektikus materializmusban, amíg el nem aludt. Utána a vágyai után rohant, jószálmokat látott, holtakkal

találkozott, sohasem látott helyeken járt, és eszébe se jutottak a filozófiai alapvetései. Főleg azt nem tudta ilyenkor, hogy álmovilágban jár. Valóságnak hitte, mint minden álmodó.

Éppúgy, mint a szintén anyagelvű Sigmund Freud, aki felébredve aztán igyekezett földi eszére hagyatkozva megmagyarázni a különös álmokat, melyeknek rendszerint elfojtott szexuális tartalmakat adott, mivel *az ő inkarnációjának ez volt a centrális gondja.*

Sokféle álm van. Ezeknek a spirituális szintje különböző, de annyiban hasonlítanak egymáshoz, hogy kishalál-élmények, amelyben a lélek kiszabadul a testi világra hangolt hétköznapi *valóságából, és egy másik világba kerül, melyet – amíg benne van – szintén valóságnak tart.*

Erre a rendszeres tudatmódosulásra az embernek szüksége van, mivel a húsvilágnak a nyomását még akkor sem lehet sokáig bírni, ha szerencsésen mennek a dolgaink. Egy lottónyertes is elalszik, bízva abban, ha felébred, megtalálja még a szelvényét. Kedvesünk karjában is elalszunk, abban a reményben, hogy ha megjárjuk túlvilági kalandunkat – rendszerint nélküle –, reggel ott találjuk magunk mellett az „igazi” valóságban.

Néha ölelkezve alszunk el. De álmunkban nem érezzük szerelmünk testét. Gyakran hűtlenek is leszünk hozzá, amit ébren nem mesélünk el.

Karácsonykor a gyerekek odatolják ágyuk mellé az ajándék biciklit, és úgy alszanak el, hogy fél kézzel fogják a kormányát, hogy az még reggel is ott legyen. „A kezem fogja, ha én el is megyek a másvilágba.” Itt kezdődik a földi valósághoz való ragaszkodás örülete, melyben elvesztjük hitünket a mesék valóságában, és *realisták* leszünk.

A bicikli van. Jézuska nincs.

Ez az ideszületett ember realitása.

Az álmatlanság oka az ego rémülete – nem akar, még a másnapi biztos „feltámadás” reményében sem, meghalni.

Fél elengedni a biciklijét.

Álomhatáron

1986 áprilisában három hetet töltöttem a Filmgyár leányfalui alkotóházában. Csak művészek dolgoztak itt, írók, rendezők, dramaturgok.

A ház gróf Forgách Eszternek és Lamotte Károly egykori polgármester-helyettesnek a vidéki kúriája volt. Mindenkinek külön szoba jutott, melyekben délelőtt kopogtak az írógépek, este pedig a nagy dolgozószobában találkoztunk, és ha éppenséggel egy filmstáb dolgozott itt, megbeszéltük a közös forgatókönyv részleteit.

Éjszaka arra riadtam, hogy kivágódik az ajtóm. Valaki belökte. És bependerült a hálósobámba Major Tamás, a politikai és társadalmi funkcióiról akkoriban már lemondott nagy színész és rendező, a Nemzeti Színház volt igazgatója.

Olyan robajjal jött, hogy kiugrottam az ágyamból. Egy pillanatnyi kábaság után megpróbáltam kiáltani:

– Major elvtárs!...

Nem jött ki hang a torkomból.

Láttam, hogy éppúgy megrémült tőlem, mint én tőle.

Nem rám számított?

Azonnal értelmezni próbáltam a helyzetet. Nyilván rossz szobaszámot mondtak neki. Vagy amikor éjszaka megérkezett, tévedésből hozzám nyitott be a sötétben, és most riadtan látja, hogy felébresztett egy idegen embert, mert nem ismert engem, nem tudta, hogy ki vagyok.

Ami fura volt, az a viharos lendület, ahogy berobbant a szobámba. Mintha valaki üldözte volna. Fény volt mögötte a folyosón.

Így csak akkor viselkedik egy ember, ha menekül, vagy pánikban van.

Döbbenet meredtünk egymásra.

Ott állt előttem, kopaszon, csontsoványan, s miközben láttam magam előtt karnyújtásnyira a kiéhezett arcú, riadt Majort, bozontos,

fekete szemöldökével, égő, sötét szemével, melyben most nem bohócos huncutság, gúny vagy erő tükröződött, mint a színpadon, hanem ijedtség, hirtelen átsuhant rajtam az a gondolat, hogy *én most álmodom*.

Nem otthon aludtam el, hanem egy vendégszobában. A hirtelen ébredéskor ilyenkor nem tudjuk, hol vagyunk. De azért minden ismerős volt. Sokszor laktam már itt; a levetett ruhám a széken, a cipőm a földön, az ágy mellett a könyveim, papírjaim a földön, ahová elalvás előtt tettem... és mégis az volt az érzésem, hogy én most nem a filmekről és színpadról ismerős Major Tamást látom, hanem egy álomalakot.

És ahogy ez eszembe villant, el is tűnt.

Odaléptem az ajtóhoz, mert az imént még tárva volt. Most meg azt tapasztaltam, hogy be van zárva.

Kulccsal, belülről.

Persze, bezártam este.

Másnap tudtam meg a rádió híreiből, hogy Major Tamás meghalt.

*

Az ilyen élmény nem ritka. Alig van ember, aki ne élte volna át a kettős látásnak ezt a fura állapotát, amikor álmából hirtelen felriadva úgy billen át az éber tudatába, hogy az álmát sem engedi el egészen. Rövid ideig két valóságba lát. A megszokott, hétköznapi világában jelen vannak még álmának alakjai is, amit egy pillanatig furának tart. Nem érti, mit keresnek ezek, holott semmi helyük itt.

Gyakori az ilyen kettős látás álmainknak a valósághatárt feszegető csúcspillanataiban, amikor az embert meg akarják ölni. Már veszi elő a kést a gyilkos, akit fölriadva még lát az álmodó, de már nem fél tőle, mert tudja, hogy csak álomalak, nem tud neki valóban ártani. Nem bírja már megdöfni, mert otthagyja a másik dimenzióban. Ide már nem hat a gyűlölete, mert nem ebben a valóságban él.

A félelem azonban sokáig megmaradhat. A szívdobogás, a verejtékezés, a dulakodás emléke is. És a rémületes érzés, hogy meg akartam ütni, de nem tudtam parancsolni a karomnak. Le akartam rúgni

magamról, de nem működött a lábam. Kiáltani akartam, de nem ment. Végül a saját üvöltésem ébresztett föl, amit csak gyötrelmesen tudtam kipréselni a torkomon, mert lelkem nem volt még ura a hangszálaimnak.

(Olyan ez az álomból ébredő kiáltás, mint az újszülött első felsírása – kiszakad belőlünk, mert már működtetni tudjuk a szerveinket, ha ügyetlenül is.)

Utólag az sem biztos, hogy valóban üvöltöttem-e, vagy csak egy nyöszörgő hangot adtam ki. Talán még annyit sem, csak képzeltem, hogy üvöltök.

Ha valaki figyeli a saját lelki jelenségeit, pontosan ismeri a hirtelen ébredésnek azt a pillanatát, amikor az ember még ott van, de már itt is, és hiába ad parancsot magának, hogy mozdítsa meg a karját – képtelen rá. Én az előbb pontatlanul írtam le fölriadásom élményét. Mert nem „ugrottam ki” az ágyból – az csak jóval később történt –, csak ki akartam ugrani, és meg akartam mozdulni, és kiáltani is akartam, de nem bírtam, mert nem voltam még „itt”. Nem voltam még a testemben. Nem tudtam manipulálni az izmaimat. Föltehető, hogy amikor megszületünk, sem tudjuk még. Pedig késő magzati állapotban tanuljuk az anyaméhben. S amikor „kint” vagyunk már, karunk-lábunk remeg, de nem mi mozgatjuk. Nyúlkálunk a levegőbe, nem tudjuk, miért és hová. Nem vagyunk urai még a testünknek. Lassan tanulunk bele. Ezek ismerős valósághatár élmények.

Az ember néha sajnál fölébredni, ha szépet álmodik. De visszamenni nem tud. Gyakran pedig éppen fordítva: félünk visszaaludni, mert attól tartunk, hogy üldözönk újra jön a késsel (hiszen ott vár ránk, nem fejeződött be semmi, alig várja, hogy elé kerüljünk), és ha kábaságunk olyan erős, hogy visszaszédülünk az álomba, újra folytatja az üldözést, ha nem késsel, más formában és más színhelyen, de jön, vagy jönnek mások, hiszen nem az álmalak fontos, nem a kés, vagy a kötél, hanem a *félelmünk*.

És ez lényeges megfigyelés.

A félelemnek valóságteremtő ereje van, ami az álomra éppúgy érvényes, mint az éber világra.

Sokszor megteremttem a „valóságos” hétköznapi életeseményeimet az érzéseimmel és tudattalan gondolataimmal. Éppúgy, mint az álmaimat.

Egy ilyen álom néha olyan hatással van ránk, hogy áthangolja éber világunkat is. Egész nap szorongunk. Ha fontos üzenetet hordoz az álom, akár napokon át is ott lebeg körülöttünk a félelem nyomasztó felhője.

Sőt, ha ez egy mélyebb dimenzióból fölbukkant álom volt, lehet, hogy figyelmeztet egy jövőbeli eseményre, ami hetek, vagy hónapok múlva valóban bekövetkezik.

Jung, akinek élete teli volt ennél rejtélyesebb élményekkel is, tévedhetetlen bizonyossággal fejtette meg az álmok üzenetét, éppen azért, mert az álom és a képzelet világát is *valóságosnak* tartotta, bár nyelve más, mint a hétköznapi realitása. Képekben, szimbólumokban, történetekben beszél, és időnként megjelennek benne azok, akiket halottaknak vélünk.

Tőle származik az a híres definíció, hogy *a tudatalatti világa és a másvilág lényegében egy.*

Ez lényeges megállapítás. Nem új, beszéltünk már róla. „Hadész és Dionüszosz egy.” Ha valaki túllép az én-világ valósághatárán, a túlvilágra jut, melyet önmagában éppúgy megtalálhat, mint önmagán kívül.

A személyes és a kollektív tudattalan határa nem az emberben „belül” van, mint egy elválasztó hártya, hanem ez már a láthatatlan lélek tartománya, mely magába rejti a kívül-belült; egy másik valóságsszint, a maga teljes univerzumával, olyan érvényesen, mint egy fura, de valahonnan mégis ismerős ország, amelynek éppolyan teremtményei vannak, mint annak a nyitott szemű valóságnak, amelyet éber állapotban látunk.

Halottaink gyakran fölbukkanhatnak ebben a világban. Csakhogy az álomvilágnak, vagyis a „nem érzékszervekhez kötött valóságnak” a működését éppúgy meg kell tanulnunk, mint egy idegen ország nyelvét. Van, amikor ténylegesen találkozunk a túlvilág lakóival, van, amikor magunk teremtjük őket. Mindkét esetben ott vannak, és beszélnek velünk.

Nehéz megkülönböztetni, hogy gyászból, fájdalomból, elengedésre képtelen szeretetemből költöttem-e álmomban édesanyámat – vagy valóban eljött, mert szólni akart hozzám.

Katartikus állapotban lelkünk könnyebben engedi el a testhez kötött valóság kapaszkodóit. Rögeszmés belevarázsoltsága megrendül, és elfogadja egy olyan világ létét, amelyben sohasem hitt.

Sorscsapások alatt, főleg gyász idején, sokan válnak médiummá. És megszólal a „hot line”, ahogy ez Márai Sándornál is történt.

Amikor én a leányfalui alkotóházban ezt a jelenetet álmodtam, semmi kétségem nem volt, hogy Major Tamás lelki valójával találkoztam, akihez az életben soha semmiféle szál nem kötött.

Azt nem tudtam, hogy éppen akkor halt meg.

Kapcsolatban voltam már Mesteremmel, aki inkább az életemmel és barátaim életével foglalkozott, mint a „túlvilági dolgokkal”, de ha egy ilyen kérdés fölmerült, főleg ha annak az álomértelmezésben is jelentősége volt, szívesen válaszolt rá.

Elmondta, hogy Major Tamás azt a fajta hirtelen halálélményt élte át, amikor még nem értette, hogy ő meghalt.

Nem tudta, mi történt vele.

Még nem jöttek érte túlvilági segítők, nem nyúltak érte. Nem is érzekelte volna őket, mert tudata még a földi „valóságra” fókuszált, amelyben élt, és ami most hirtelen zavarossá vált neki, mint egy részegnek.

Nem tudta, hogy meghalt.

Elindult, de sötét volt. Itt a „menés” nem gyaloglást jelent, mert a térnek már más fogalmai vannak. Nem tudta, hol van, és hogyan került ide. A sötétben botorkált.

Mintha egy ismeretlen erdőben kóborolna, fogalma sem volt, merre jár.

Az első fényjelre, mely az én alvó lényemből sugárzott, hirtelen figyelmes lett, és bemenekült hozzám, a hálósobámba. Csak én láttam úgy, hogy kirántotta az ajtót, zaj és valami füstszínű fény is beáradt – ezt is nyilván csak én álmodtam.

Ő csak jött. Nem értette, hol van. A zárt ajtó számára nem volt akadály. A rémült Major Tamás ott állt előttem. Az már az én álomteremtő vízióm volt, hogy nyitott ajtót láttam mögötte – így próbáltam „értelmezni” a jelenlétét.

A helyzet azért volt komikus, mert mindketten megijedtünk egymástól. Az ijedtség nem neki szólt, hanem az érthetetlennek.

Két valóság határán álltunk, s meredtünk egymásra.

Ő még földközeli állapotban volt. Abban a „valóságban” volt még, melyet félig már elhagyott. Akkor kezdte fölfedezni, hogy ez már a halálának kezdete. Ezért volt számára minden reálisnak tűnő, s ugyanakkor fura – én pedig azt éreztem, hogy szellemet látok, olyan valóságosan, ahogy éberem láttam őt a színpadon vagy az utcán.

Soha nem történt még velem ilyen, de a médiumi látás így működik. Azzal a különbséggel, hogy egy avatott, képzett médium ilyenkor nem ijed meg; hosszan látja a szellemiséget, s pontosan le is tudja írni a megjelenését.

Szellemvilági törvény, hogy a lélek olyannak tudja mutatni magát, amilyennek elképzeli.

A színházban ez egy lassú folyamat. A beöltözés, a beleélés, maszkolás néha sokáig tart, de a lélek világát a képzelet hatalma működteti, s ott ez a kép azonnal megjelenik. Ezért látjuk álmainkban anyánkat vagy apánkat bizonyos öltözékben, rendszerint fiatalon, mert ilyennek akarja láttatni magát.

Ez az „igazi arca.”

A médiumi látás

A médiumi látás gyönyörű példáját írja le Füst Milán a magyar irodalom egyik legbölcsebb regényében, *A feleségem történetében*.

Egy holland hajósról, Störr kapitányról szól, aki rosszul szeret, s ezért elveszti azt a nőt, aki sorsszerűen hozzátartozik, akiről ma azt mondanánk, hogy a „lélektársa”, s aki a felesége. A regény az örült féltékenységnek, az ön- és egymásgyötrésnek páratlan leírása, melyet a franciásan könnyed és kacér nyelvtanárnő, Lizzy nem visel el. Elmenekül a férjétől. Még pontosabban, a férfi üldözi el magától, mert olyan veszetten és patológiásan féltékeny rá, hogy nem lehet élni vele.

Szeretni is lehet elviselhetetlenül.

Többé nem látják egymást.

Sok év telik el.

A szenvedély múltával a szenvedés is enyhül. Legalábbis elviselhető távolságba kerül a férfitől. Nem gondol rá. Olyan, mintha nem is lett volna soha.

Egy alkalommal Störr kapitány fölszáll a buszra, és azon gondolkodik éppen, ha volna fia, mit mondana neki. Valami olyasmi jut eszébe, hogy a halálról beszélne. Nem tudja, miért, ez jutott eszébe. Hogy éljen könnyen, és ne fájjon a szíve, ha egyszer el kell mennie innen. Vagyis ne sírjon, fogadja megadással az elmúlást.

Ilyesmin tűnődött, amikor kinézett a busz ablakán, s meglátta egy útkereszteződésnél egykori feleségét, Lizzyt. Hanyagul haladt előre a fényben, szórakozottan. Fekete köpeny volt rajta, összegombolva a nyakán. Szikráztak rajta a fekete színek, habossá tették, „szinte semmivé.” „Mintha nem is testi jelenés, csak a szelleme volna, mert oly csodásan fiatal volt.”

Az asszony továbbment, s hamarosan elvesztette őt szem elől.

Később fölhívja közös barátnőjüket, a „misztikus” Madame-ot, és a régi fájdmáról beszél neki. Az emlékeiről. Mással nem tudja meg-

beszélni, csak vele. Hogy mennyi idő telt el, mióta elváltak, mégis milyen meglepően fiatalnak tűnt neki a volt felesége.

– *Ma láttam az utcán... De miért hallgat ön?... Vagy férjhez ment talán? – tettem fel a kérdést. És nagyot dobbant a szívem.*

– *No de kiről beszél ön?*

– *Hát kiről beszélnék?... Drága Madame, az Isten áldja meg!... Ön először megkérdi tőlem: emlékszem-e rá? S most ezt. Biztosíthatom, hogy kitűnően emlékszem rá, és hogy róla beszélek. Sőt, a címét is szeretném, s most ezért is hívtam fel telefonon, ha nem veszi rossznéven.*

Megint hallgatott egy kicsit.

– *És hol látta őt ma, Kapitány?*

Megmondtam hát neki, hol láttam... Az Opera közelében... sőt, meg is neveztem körülbelül az utcát.

– *És biztosan ő volt?*

– *Biztosan ő. De miért kérdezi, Madame?... Vagy maga nem is tudja talán, hogy itt van?... Akkor ez most magának is meglepetés, no látja, hiszen ez nagyszerű. Felkutatjuk az éjjel, és elmegyünk hozzá látogatóba.*

Elmondtam hát neki töviről hegyire az egész estét, hogy milyen gyönyörű volt ma kinn a világ, a légköri sugárzás és minden egyebet, s hogy ez történetesen mennyire bele is illett a feleségem rendkívüli környezetébe – de még a ruházatát is részletesen, hogy lássa be: nincs ebben semmi tévedés. S ennek végre nagyon örült. Mert leírtam ám a cipőjétől a feje búbjáig. Pedig, mondani se kell, alig láttam egy pillanatig, minthogy az autóbusz nemigen áll meg az emberrel, ugye.

– *No, mit szól most ehhez, drága Madame?*

– *Ó – azt mondja –, akkor csakugyan ő volt. S még hozzá abban a kabátban, amelyet én küldtem neki Párizsból. Ó, szegénykém, milyen ódivatú lehetett – kiáltott fel utána. S máris éreztem a könnyeit a hangjában, úgy látszik, örömeiben sírva fakadt. – Ugye hogy csukva volt a nyakán a köpeny?... És à la Cretoise? És ugye sima volt? És vékony prémből a szegélye?... És apró virágok a kalapján? No látja, most sírok – vallotta be ő maga is. – Mert ezt a kalapot is én küldtem neki, közvetlen a halála előtt...*

– *Hogy mondja, Madame?*

– *Hát maga nem tudta? – kezdett el lobogni megint –, ne tudta volna, hogy meghalt az édes?... No látja, milyen szerencsés maga – mondja nekem. – Hogy milyen fényes kis vendége volt ma magának, és milyen fényes*

kis útitársa, amíg itt élt maga mellett... Úgy látszik, mutatkozni akart, vagy meg akarta óvni valamitől... Mikor annyira szerette.

Ezt így mondta, ezzel a szóval. Hogy ő szeretett engem, hogy mindig is szeretett, és emlegetett is az utolsó pillanatáig.

Megrendítő jelenet.

Azzal a felismeréssel tetézve egy ilyen szenvedély poklában tántorgó vad labirintusjárónak, hogy szerették.

Igen, most jön rá.

A halál kellett hozzá és a túlvilági visszatérés, hogy lássa: szerették. És észre sem vette.

Sírnivaló.

S még azt is hozzáteszi a Madame:

- No látja, ugye, milyen hitetlen ez a világ. Pedig hányszor megesik az ilyesmi, és hány ilyen tanúsága van, s elhinni az emberek mégsem akarják. Nem, a világért. És ha övelük, magukkal történik meg, akkor sem hiszik el...

Ezek az utolsó mondatok már az író saját tanulságai.

Füst Milán hosszú életet élt, és naplójában rengeteg hasonló spirituális élményét írta le.

Ő ezt nem spiritizmusnak nevezte, hanem egyszerűen az inspiráció kétségtelen jelének tartotta.

Nélküle nincs igazi műalkotás.

És hogy ez mennyire összefügg a „szent örülettel,” arról egy gondolatilag mély tanulmánya beszél, amelyben Arany Jánost idézi.

Aranynak meghalt valakije, akit nagyon szeretett. Verset akart írni a halálára.

El is kezdte, szépen... de félbehagyta.

S aláírkantotta:

Nagyon fáj. Nem megy.

Füst Milán, aki a magyar irodalom egyik legmélyebb pszichológusa volt, azt a törvényszerűséget látta ebben, hogy szomorúan, depressziósan az ember teremteni nem tud.

Nincs ihlete.

Csak ha már oszlik a gyász és múlik a fájdalom, s a lélek újra szabadon lebeg – akkor indulhat az alkotás folyamata.

Ehhez a mély gondolathoz barátja, Karinthy Frigyes még azt is hozzáteszi, hogy ő is így van ezzel, ha „nagyon fáj, nem megy,” csak hogy ő a jelenség mélyebb okát kereste, és arra a megállapításra jutott, hogy depressziósan nem a kedv hiánya miatt nem tud írni, hanem azért, *mert amit ilyenkor lát, az nem a VALÓSÁG*. Azt nem érdemes leírni.

Ez a lényeg.

Leverten, elkeseredetten, de még hideg józansággal sem lehet teremteni, mert az, amit ilyenkor él, az *nem valóságos!*

A valóságot az ember csak vidám szívvel látja meg.

Örömmel.

Mondjuk ki pontosan: önfeledten.

Szent örületben.

És ezzel nemcsak az írók vannak így, hanem minden ember.

A halhatatlanság felszabadult lelkiállapota kell az élethez. Meg kell látni azt a Jézus-arcot, amely a keresztfölött „boldogan nevet,” és azt üzeni a véres borzalom közepette, hogy „Nincs baj! Ez a halandó test, amit a szemeddel láatsz, csak a húsruhám, testi jelmezem, mely már nem is az enyém. Nekem nem tudnak ártani. A derűmet sem tudják elvenni, mert *az én valóságom* nem e világból való – itt nincs fájdalom és félelem, csak örök boldogság. És szeretet.”

Ez a valóság.

Füst Milán regényében, amelyben egy önpusztító és szeretetet pusztító szerencsétlen, de a féltékenységtől ördögien okossá, szinte zseniálissá vált ember tragédiáját írja meg, azt a folyamatot analizálja, ahogy mindent letiprunk az életben, ami szép, mert nem tudunk szeretni. Ennek a lelki nyomorultnak a története végén visszajön a halálból a kedvese. Ebben nem az a lényeges tanulság, hogy van túlvilági élet, hanem az, hogy *van szeretet*.

Vagyis hogy van az életnek értelme.

Eddig nem találta.

A halhatatlanság élményével együtt tapasztalta meg.

Hat évvel a kedvese halála után, akinek a teste már enyészik egy párizsi temetőben, hat hosszú év múltán jön rá a Kapitány, nemcsak

arra, hogy Lizzy valaha szerette őt, hanem arra is, hogy *most is szereti*, és *szeretni fogja most már örökké*, hiszen még mindig visszajön hozzá, mert óvni akarja.

Először lát a „szent örületében.”

És amit lát, azt hívja Karinthy valóságnak.

A valóság ilyen szép.

Szebb és igazabb, mint a lelki gyötrelem, és szebb, mint a sírban rothadó, egykor bájos arc és gyönyörű test.

Jól csak a szívével lát az ember

A Madame-nak ez a mondata, hogy „Mikor annyira szerette!”, úgy vág belém, olyan fájó, szabadító örömmel, mint amikor egy rabról lehullik a bilincs, és futhat. Övé a világ.

Itt mindig sírni kezd az olvasó.

Valószínű, az író is sírt.

Mert ahhoz már az egész regényt kell végigolvasni, hogy lássuk, mennyit szenvedett ez a Kapitány, amíg ehhez a szóhoz elért. Hogy őt szeretik. Nem csak akkor. Most is, hat évvel Lizzy halála után.

Mennyi gyanakvás, gyötrelem, gyűlölet, ordítás, verés, szadista gondolat volt a Kapitányban, sőt még a gyilkosságé és öngyilkosságé is. Hány köre van a pokolnak? Mind végigjárta. És egyiket követte a másik, a másikat még egy másik, még egy másik, a végtelenségig.

Füst Milán sokat tud a szellemlátásról és az inspiráció természetéről. Azért pontos ez a leírás, mert tapasztalatból beszél.

A kérdésekre azonban, amelyek itt felmerülnek, nem tud még választ adni, csak annyiban – ezt bőséges életismeretéből tudta –, hogy olyan élmény, melyet sok ember megél.

Csak nem érti.

Nem hisz benne.

Nem tudja a másvilág üzenetét a saját világára lefordítani.

Látó lett – és nem ismerte fel.

A Kapitány nem tudta, hogy „látott.”

Ha más mondja, hogy látta a holt Lizzyt, nem hitte volna el.

A földi hús-világba belevarázsolt tudatunk az ilyesmit lehetetlennek tartja.

Amennyiben itt „hit”-ről van szó, az nem azt jelenti, hogy valami nem létezőt kellene létezőnek hinni – hiszen Störr kapitány sem „hitt”, hiszen a saját szemével látta a holt feleségét –, hanem arról, hogy a fizikai világban mint egyetlen valóságban való „hitét” kellett ködfátyolként föllebbentenie, és elfogadni azt, hogy van más valóság

is, melyet éppúgy lehet látni, mint a megszokott, mindennapit – csak ilyenkor nem a kocsonyás két szemünkkel látunk, hanem közvetlenül a lelkünkkel. Vagy, ahogy *A kishercegben* mondják: a „szívünkkel” is.

A médiumi érzékenység minden ember veleszületett képessége. Van, akinek fogalma sincs róla, hogy ez most az. Van, akinél gyengén és ritkán működik. Gyerekeknél gyakoribb. De gyász, sorscsapás, megrendülés idején felnőtteknél is. Élmények, melyeket nem tudunk hová tenni, de sohasem felejtünk el.

Álomban, éber álomban, de még a képzeletünkben is előfordulhat. Számptalan olyasmi is felbukkan benne, amit *nem mi akarunk látni, hanem láttatnak velünk*.

A képzelet világa sokkal valóságosabb, mint hinnénk. Ezért van a vallásoknak, hiteknek, sőt, hiedelmeknek is ilyen világformáló és világpusztító erejük, mert amit az ember erősen elképzeli, az van, és a hatalmat az élete fölött átveszi.

Mesterem elmondta egyszer, hogy milyen különbség van a *fantázia* és a *képzelet* között.

A fantáziának nincs „realitása.”

Nem lesz belőle semmi, színes szappanbuborék.

A képzelet azonban – ha erős – megvalósul. Minden nagy találmány, felfedezés, kép, szobor és gondolati rendszer, de még a vallásos eszme is először az ember képzeletében él, s csak aztán sűrűsödik fizikai valósággá.

A Korán egyetlen ember hatalmas látomása – és látjuk, hogy világtörténelmet ír!

Aki lélektannal foglalkozik, érzékeny óvatossággal kezeli a képzelet világát, mert a látomás lehet a saját lelkének kivetített képe, de lehet az eljövendő élet megvalósítandó előképe, jósálma is.

Störr kapitány azonban nem képzeletében látta feleségét, hiszen sok év alatt vágyának intenzitása régen lecsökkent már. Nem is gondolt rá. Régóta eszébe se jutott. Nem! Ő nem képzelte, hanem *valóban* látta őt! Csak ennek a valóságnak más természete volt, mint amibe a Kapitány születésétől fogva belevarázsolta magát.

Szerelmese jelet akart adni neki, és ő megpillantotta. De ahhoz, hogy ezt az üzenetet megértse, vagyis azt, hogy *szeretik őt*, szüksége

volt egy olyan személyre, mint a Madame, akinek lelki szeme nyitva volt, s aki ezt a különös üzenetet megfejtette neki.

Spirituális tapasztalat, kellő gyakorlat és érettség nélkül a lelki élmények nem megfejthetők.

Ez fontos gondolata ennek a jelenetnek.

Mivel a szellemvilággal való kapcsolat a testet öltött emberi lélek mögött lezárult, de nem teljesen, ezért valamilyen bevillanás formájában, a látomás-hallás-megérezés élményével mindenki rendelkezik. Alig van ember, akinek ne lettek volna olyan élményei, melyeket „nem tudott hová tenni.” Ilyenkor elindul az a lélektani folyamat, amit „racionalizálásnak” neveznek: a lélek megmagyarázza a csodát. Jól is teszi, ha nem indul azonnal a nyomába, mert a barkácsolás és a pszichével való avatatlan bűvészkedés roppant veszedelmes. Egyrészt azért, mert itt *tudatmódosulásról* van szó, valóságváltásról, ami egy törvényszerűen leszigetelt folyamatot veszélyesen megbolygathat, egészen a tébolyig, másrészt azért, mert az avatatlan, aki egy számára ismeretlen világba indul el, irányítatlan úrhajóként bolyonghat benne, hiszen sem törvényeit, sem lakóit nem ismeri.

Egyetlen olyan tehetségünk sem igényel annyi munkát, műveltséget, rendszeres meditációs gyakorlatot és komoly önismeretet, mint a médiumi képesség.

Störr kapitány is „ösztönösen” vált látóvá, hirtelen, minden előzmény nélkül – de a Madame nélkül ezt az élményét nem értené.

Nem tudta volna, hogy szellemet látott.

És itt még az is van, amit Daubner Béla, a kitűnő pszichológus és a keleti hagyomány értője mond, hogy az ilyen megrendítő bevillanás értékes élmény ugyan – rendszeres meditációs gyakorlatok a különféle képességeket, így a szellemi látást is előidézhetik –, de túlbecsülni az ilyen tapasztalatokat nem szabad. Ez csak az út kezdete.

És csakis az értő tud bánni velük.

Ezt Füst Milán is tudja, mert így fejezi be Störr kapitány vallomását:

Ötvenhárom éves leszek ősszel, tehát nem vagyok már mai gyerek... De hiszek abban – és erről se próbáljon engem senki lebeszélni –, ma már minden bizalmamat abba vetem, hogy egy nap, verőfényes időben megint csak

fel fog tűnni valahol, egy néptelen utcában, valami sarkon, s ha nem is fiatalon többé, de éppolyan kedvesen tipegve, ismerős lépteivel. S hogy fekete köpenyén keresztül fog sütni a nap.

A lelkeket teszem rá, hogy így lesz. Különben minek élni? Mert én már csak erre várok, és mindaddig várni fogok, amíg élek. Ezt megígérem. Hogy kinek? Nem tudom.

Ezek pontos szavak.

A szerelem halhatatlanságáról szólnak.

Megpillantani a kereszt fölött a „boldogan nevető” Jézus szellemarcát: egy villanás.

Nem lehetetlen.

De az, hogy ez a lelki szem nyitva maradjon valakiben, és a két valóságot – a földit és az égit – élete során bármikor lássa, már hatalmas munka, és talán sok szenvedés eredménye is.

Szútratman

Most már leírhatom ezt a hindu szót: „Szútratman.”

Szútra azt jelenti, hogy „fonál.”

Az ősi tanítások ilyen *szútrák*. Vezérfonalak.

Úgy vannak a gondolatokból megfonva, hogy a fonálnak csak az egyik vége van a bölcs kezében – a másikat a te kezébe adja, azzal, hogy fond tovább.

Fejezd be.

Illetve, nem egészen így van. Befejezni nem lehet. Te fonod tovább, hogy mások még tovább fonják, és ők is adják tovább és tovább és tovább...

Ha nem tudod folytatni, önmagadból, akkor a fonál olyan lesz, mint az elektromos vezeték: hiába áramlik benne az energia, ha az izzó nincs bekapcsolva. Áram van – csak nem ég a lámpa.

Nem ad fényt benned.

Az első szó tehát a fonál: *szútra*.

A másik, az *atman*, az önvalód, Felsőbbrendű Éned. Egy aspektusa a Legfőbb Lénynek. Mi úgy mondjuk: Istennek.

A vezérfonál Tőle ered, akinek leáramlásából lett a testeddel azonosult halandó kis én-ed. Vagyis ez az összeköttetés nem más, mint a benned lakó Isteni szellemmel való kapcsolat. *Atman* a színész, és akit játszik a világ színpadán, az a szerepe. Ha azt mondod: „én” – mindkettő vagy egyszerre. Ha ujjadat a szíved tájára téve azt mondod: „Én,” azt hiszed, egyetlen valakire mutatsz, pedig Ő kettő. Van egy isteni s egy emberi én. A Játékos és a Játészó azonban két valóságban van: „evilágban” és „másvilágban” – ezt a két valóságot köti össze a fonál. Ezen a fonálon üzensz, ha imádkozol, ha meditálsz, ha életed értelmét kutatod, ha segítséget kérsz, ha meg akarod ismerni önmagadat, vagy sorsod célját – ebben a fonálban áramlik az a szellemi energia, mely életet ad.

Minden segítséget ezen a fonálon keresztül leáramló energiától kapsz.

Az aranyfonál, a szútra, szeretetfonál.

A múlandó, hétköznapi valóságodat összeköti az Örök Valósággal.

Most következik a lényeg.

Ez nem csupán magánvonal. Mert ez a fonál összeköt nemcsak önmagaddal, de más emberekkel, más lényekkel, más hitben és más „valóságokban” élő testvéreiddel is.

Ez a fonál kapcsol össze a pároddal, a szüleiddel, a családdal, és minden emberrel, bármilyen fajúak vagy vallásúak vagy meggyőződésűek.

Amikor Jézus azt mondja, hogy Istent szeretni és embertársadat szeretni ugyanaz – erről a *fonálhálózatról* beszél.

Ugyanaz a napfény csillog mindenki arcán.

Bár minden arc mögött egy más valóság él – de a „középpontunk” mégis egy.

Korunk tragédiája, hogy ez a szál elszakadt.

Kevesekben él már.

Amikor én a szellemvilági kapcsolatról beszélek, nem a holtak megidézéséről, nem a mulandóság függönye mögé való kíváncsi bekukucsálásról szólok, hanem a szeretetfonálról, mely összeköti a természetit a természetfelettel.

Ha az emberi lélek a természetfölöttivel a kapcsolatot megszünteti, egyúttal a természettel való kapcsolata is megszűnik. Elég egy ponton elszakítani a szálát. Azonnal nekiesik kifosztani a természetet: megmérgezi a folyókat, kipusztítja az erdőket, az állatfajokat és növényeket. Kirabolja a Föld mélyét, és lakhatatlanná teszi az anyaföldet. És bárki elpusztítható egy rögeszme nevében, mert nem tartja össze az egészet semmi.

Széthull. Megsemmisül. Feloszlik.

Ha megszűnik a szellemvilággal való kapcsolatunk, az olyan, mint egy központi rövidzárlat – az egész sötétbe borul, s az emberek morál nélkül, gátlás nélkül és az elszámolástól való félelem nélkül egymás torkának esnek – hiszen úgy sincs az egésznek értelme. „Mindent szabad.”

Ez van ma.

Ha friss szemmel olvasod az Evangéliumot, látod, hogy Jézus is mindent föntről kapott. Rendszeres kapcsolatban állt természetfeletti országával, s úgy ment el, hogy az eljövendő emberiséget a Szent Szellem gondjára bízta.

Akiben él még az aranyfonál, a tanításokat és a legmélyebb értelmeket nemcsak könyvből, és nem embertől, hanem a természetfeletti világtól kapja.

Jézus követőinek szellemvilági vezetői vannak.

Ez minden más vallásos hagyománytól eltér.

Az ősi, keleti tanokban a Szent Szellemnek nincs középponti jelentősége. A zsidóban, bár Mózes és az összes prófétát hatalmas felső szellemi kapcsolatok vezették, a nép számára megtiltották a médiumi működéseket.

(Egyetlen kivétel, amikor Saul az endori asszonnal megidézeti mesterének, Sámuelnek a szellemét. El is jön, és megjövendöli Saul pusztulását.)

A kereszténység a Szent Szellemmel való kapcsolatot minden lélek számára megnyitotta. Ősi hagyományából a római katolikus teológia megőrzött annyit, hogy „forró drótja,” vagyis személyes kapcsolata a Szent Szellemmel minden hívőnek külön is lehet, sőt, ha nincs, nem is igazi keresztény még.

„Az ember semmit sem vehet, ha nem fentről adatott neki.”

Hipnózis és spiritizmus

A 19. század közepétől hatalmas küzdelmet vívtak a lélekkel foglalkozó orvosok, hogy kutatásaik eredményeit és gyógyító tevékenységüket elismerje a hivatalos, akadémiai *tudomány*. Hogy a pszichológust és a pszichiátert éppolyan orvosnak tartsák, mint a sebészt, az anatómust vagy a belgyógyászt.

Mivel itt a megfoghatatlanról van szó, szubjektív élményekről, nehéz a tudományos bizonyítás. A lelket még mikroszkopikusan sem lehet látni. Nem is lehet egyértelműen definiálni. Laboratóriumban a lélekkel, mint a patkányokkal, nemigen lehet kísérletezni (bár próbálták). Nehéz megtalálni működésének természettudományos alapját. Egyáltalán, mi az a lélek? Egészen a legújabb időkig azon kellett munkálkodni a lélekkel foglalkozó kutatóknak, hogy a pszichés jelenségeknek megtalálják a *racionális* és *materialista* alapjait.

A lélekkel addig csak az ősi hagyományok, a vallások, a filozófia, a pavlovi élettan, és persze a szépirodalom foglalkoztak.

A német Wundtnak, de elsősorban Freudnak, Jungnak és követőinek köszönhető, hogy a pszichológia ma már hivatalos „Tudomány”. Tanszéke van az egyetemeken, éppúgy, mint a kémiának, a fizikának, a számítástechnikának vagy az anatómiának.

Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy az „ősatyák”, mint Freud és Jung, különböző helyekről indultak el, és különféle harcokat folytattak azért, hogy gyógyító tevékenységüket befogadja a Szent Tudomány, amelynek alapja a materialista meggyőződés és a racionalista megközelítés volt.

A kérdés mindjárt az volt, hogy a lélek anyagi testünk funkciója-e, s hogy nevezhető-e a *racionalista Tudat* a lélek legmagasabb működésének.

Mindjárt az elején a lélek két megnyilvánulási területét kellett tudományosan megvizsgálni.

Az egyik a *hipnózis*, a másik a *spiritizmus*.

Az első – most nem a tudomány szavát használva – a *lélek varázshatalmáról* szól. (Tudományosan ez az agykéreg befolyásolása. Nem csupán tudatmódosító szerekkel, hanem verbálisan, vagy másféle pszichés ráhatással.)

Régóta tapasztalt tény, hogy van hipnózis, és van önhipnózis is. (A Coué-módszer az agykontroll elődje, ha nem éppen ugyanaz.)

Gondolatom, hitem és képzelőerőm, vagyis *lelkem „mágikus” hatalmával* bele tudok látni az érzéseidbe, az álmaidba, a legrégebb emlékeidbe. Ki tudlak ragadni életed hétköznapi valóságából, és rábírlak arra, méghozzá kényszerítő erővel, hogy élj át egy teljesen más valóságot, amelyet éppolyan valódinak tartasz, mint amit mostanáig éltél. Sebet tudok égetni a kézfejedre egy hideg ceruzával. Falat érzekeltetek veled a nyílt ajtó helyén, olyan vastag kőfalat, hogy képtelen leszel kilépni rajta, mert átvittelek egy olyan valóságba, ahol itt most fal van.

Másnak láttatok veled embereket, mint akik valójában. Mikulásként üdvözölheted a rokonodat. Visszavarázsolhatlak gyermeknek, írni is elfelejtesz, és poszthipnózisban, tehát késleltetett szuggesztióval, olyasmit műveltetek veled, hogy visszabillensz ugyan a szokásos jelenedbe, éled is tovább a hétköznapijaidat, de másnap, vagy két nap múlva, olyasmit teszel, aminek okát nem érted, mégis megteszed. Galambokat eregethatsz a tenyeredről, amelyek csakis a te számodra léteznek. És idegennek véled a barátodat. Ha beteg vagy, ráláthatsz arra, hogy milyen múltbéli önvarázslással idézted elő a „rossz testi valóságodat.”

Felfedezheted egy pszichoszomatikus betegségéd okát, s így a hipnózis ereje meg is gyógyíthat, mert föloldja benned a rossz valóságod görcseit, melyeket múltbéli önvarázslásod idézett elő.

Hipnotizálni lehet állatokat is. Sőt, a lélek hatalmával, mint látni fogod, még a tárgyi valóságra is hatni lehet.

Ma már a hipnózis is tudomány, de valaha népi sámánhagyomány volt, gyakran vásári mutatvány is.

Ami a tudomány számára kérdés: *Mi az, amit úgy definiálunk, hogy valóság?*

Freudra sem vetett jó fényt, hogy ifjúkorában a nagy *Jean-Martin Charcot* tanítványa volt, aki a hipnózis varázshatalmával gyógyította

a hisztériát, elsősorban úgy, hogy fölfedte annak lelki működésrendszerét. Hipnózissal azonban nemcsak gyógyítani, de előidézni is tudott hisztériát. Szuggesztióval bárkit hisztérikussá tudott tenni. Így aztán a kísérleteivel képtelen volt tudományosan bebizonyítani elméletét, mert azt mondták, hogy a betegek öntudatlanul együttműködnek vele: őt akarják igazolni. A varázslás ilyen bonyolult ide-oda játék. A lélek hatalmával való gyógyításra azonban Charcot Sigmund Freudot is megtanította, és ez olyan hatással volt rá, hogy első fiát róla nevezte el.

Freud egész életében félt és tiltakozott minden okkult jelenség ellen.

Nem véletlen, hogy az általa bevezetett pszichoterápiában nem „szemmel verte” a pácienseit, hanem hosszú és értelmes beszélgetéseket folytatott velük, ún. „analíziseket”, amelyben a doktor racionálisan igyekezett felszínre hozni a páciens tudata alá elmerült problémáit. Igyekezett az okos tudat fényébe emelni a lélek tudattalan működését.

Páciensei feküdtek az analitikus díványon, és fölöttük a szemüveges doktor bácsi okosan és végtelen türelemmel beszélgetett velük.

Ugyanakkor az történt – mivel a lélek energiatömeg, így sok lélek együtt iszonyatos, összeadott energiát képvisel –, hogy Németország, majd Ausztria népe, Hitler és a fasiszta vezetők hipnotikus hatására olyan lelkiállapotba került, hogy senki sem ismert magára. A nácizmus egyenruhákkal, szuggesztív beszédekkel, sámánisztikus, pogány zenékkal, okkult szertartásokkal, keleti szimbólumokkal és mágikus rituálékkal Európa legracionálisabb népéből teljesen elvadt, halálra szánt, gyakran szadista tömeggyilkosokat csinált. Józan polgárok hipnotikus praktikáktól olyan „valóságba” sodródtak bele, hogy Sigmund Freudnak, aki zsidó volt, hanyatt-homlok menekülnie kellett Bécsből.

A *tömeghipnózis* nem igazolta a klinikai hipnózis tapasztalatait, miszerint a hipnotizált páciens, bármilyen utasítást kap, sohasem képes átlépni a saját morális határait – például nem képes ölni –, itt, a tömegben durván átlépte ezt a „humanista” határvonalat, és brutális módon ölt. Kétezer éves kereszténységet törölt el pár hónap alatt úgy, mintha sohasem lett volna.

A fasizmus hipnózisa egy olyan véres „valóságba” vitte át a tömegeket, s benne külön-külön az egyéneket, hogy amikor fölébredtek belőle, maguk is elszörnyedve fedezték fel, mit műveltek, s nem tudtak a tükörbe nézni.

A tudománynak szembesülnie kellett az *irracionális* világteremtő hipnotikus hatalmával.

A józan ész piheként sodorta el egy fanatikus hitből, szuggesztív elméletből és képzeletből összetorlódó mágikus szélvihar.

Az ész nem értette önmagát.

Amiket az őseink tudtak, újra fel kellett fedezni.

Az egyik ilyen őstudás, hogy a lélek: kreatív és destruktív Hatalom. A lélek bennünk az élet, és amit bizonyosan tudunk róla, hogy *valóságteremtő s pusztító* ereje van. Hatalmával befolyásolni tudja nemcsak önmagát, de az embertársai, sőt, az egész földi természet létét is.

A léleknek mágikus, teremtő Ereje van.

Ez az Erő: hit, érzés, gondolat, eszme, képzelet és energia – együtt.

Nem lehet szétválasztani, mert a mágiában ez egy. Ez a Létnek a működése, mert a lét nem statikusan „van”, hanem folyamatosan teremődik és elpusztul. Szül és öl.

A Lélek hite szerint tarthat valamit valóságosnak vagy irreális álmvilágnak. Nem azért, mert „úgy van”, hanem mert úgy hiszi.

Ez is a hipnózis tapasztalata.

A keresztény számára egy mohamedán primitív álmvilágban él. Számára Allah nem létezik, csakis azok számára, akik a muszlim valóságban élnek. Ők viszont Jehovát és Krisnát tartják valótlan káprázatnak. És ezek a hétköznapi élet legkisebb mozzanatát átható, embert, társadalmat, történelmet irányító *totális valóságrendszerek*. Ha egy muszlim valóságból nézel át, egy keresztényt nem tévelygőnek, hanem vaknak tartasz, mert ahol ő Allahot hiszi, látja, éli, ott a keresztény számára nincs senki. Csak egy lyuk, amelyet egy szerinte hipnózisban élő muszlim mágikus képzelete varázsol istenné. A keresztény nem érti, miért kell rendszeresen négykézlábra állni egy semmi előtt. És miért kell egy kő körül keringeni Mekkában, még azon az áron is, hogy a családommal együtt letaposnak.

Az, ami az egyik számára vakhiedelem, a másik számára a mindenséget, történelmet, gazdaságot, mindennapi életet irányító *valóság*.

A hipnózis vizsgálatában két jelenség a döntő.

A lélek kreatív hatalma.

És az objektív valóság megkérdőjelezése.

(Mindkét kérdés nemcsak a lélektan, hanem a modern fizika kérdése is volt. Mindkettőre új, nem materialista választ adott.

És hogy az általunk mindent irányító, „valóságnak” tartott pénzvilágot mennyire nem az ész, hanem egy kollektív hitrendszer irányítja, ma már köztudott. A pénzvallás az egyetlen olyan hitrendszer, mely globálissá tudott válni, és más isteneket meg tudott venni. De egy főbankár elszólásából születő félelem össze tudja dönteni a tőzsdét. Nekem a háború után még volt százmilliárd billpengőm, mely fél napig ért egy tojást. A reális számok nem tudták követni a piaci kofák józan hitetlenségét. Anyám az arany jegygyűrűjéért kapott egy kacsát, és nagyon boldog volt vele. Ez a helyzet ma is a levegőben lóg. Az aggodalmasak spájzában nem dollár van, hanem konzerv kacsamáj.)

*

A másik alapkérdés a *spiritizmus* volt.

Nem gondolnánk, de így történt.

A vizsgálat tárgya nem az volt, hogy a holtak szelleme megidézhető-e, hanem hogy *létezik-e a testtől, az agy- és idegsejtektől független Tudat* – vagy pedig mindaz, amit értelemnek, érzésnek és léleknek nevezünk, nem egyéb, mint az agysejtjeink produktuma.

Létezik-e természetfeletti világ?

Létezik-e halhatatlanság?

És ki a teremtőm?

Az Egyetemes Értelem, vagy néhány öntudatlan ősatom és molekula, a hernyóknál és hangyáknál is jóval primitívebb őssejtek?

Vagyis a kérdés az élet értelmére vonatkozik.

Honnan jöttünk?

És halálunk után mi vár ránk?

Fény-, öröm- és szeretetvilág... vagy a kukacok.

Nem mindegy.

A két út nem elvi választás kérdése, mert minden ember a saját útján jár; nem „világnézet” dönti el, hanem valami sokkal mélyebb meggyőződés, mely olyan helyen lakozik, ahová nem látunk.

A mai ember számára nyilvánvaló, hogy a materialista világnézet bizonyításra nem szoruló közös emberi tapasztalat. Ráütögetek az asztalra, és azt mondom: ez a valóság. Ez van. Más nincs.

Csakhogyan ez nem igaz.

Az emberiség viszonylag későn dermedt bele ebbe az anyagi valóságtudatba. Pedig ez régen is nyilvánvaló volt. A tapintás régen is elmondta, hogy „mi van.” És mégis! A nagy kultúrák, az ősi hagyományok, vallások, a legnagyobb művészek, költők, zenészek, írók és gondolkodók mégis egy magasabb szellemi valóságot tartottak elsődlegesnek. Az ember nagyon sokáig istenlátó, mítoszlátó, vallásteremtő, transzcendens valóságban élő, spirituális lény volt.

A tudománynak volt ugyan egy hosszú korszaka, amikor anyagelvű volt – de ma már korántsem az.

Az emberiség kultúrtörténetének két gényusa, Freud és C. G. Jung, más-más úton érkeztek. Rövid ideig úgy tűnt, hogy a két világlátást a *pszichológia tudománya* – melyet jórészt ők teremtettek meg – össze tudja fogni, de hamarosan kiderült, hogy ez lehetetlen.

Jung családjában médiumok sokasága volt. Köztük az édesanyja, Emilie Preiswerk, aki természetfeletti tapasztalatait naplójában örökítette meg. Emilie apja, vagyis Jung nagyapja, aki egyébként a református közösség feje volt, számtalan természetfeletti élményt élt meg. Amikor prédikációit írta, maga mögé ültette lányát, Jung anyját, hogy a háta mögött ólálkodó kísértetek ne zavarják munkájában. És minden héten rendszeres beszélgetést folytatott elhunyt első feleségével, amit Augusta, a második felesége nagyon rossznéven vett.

Házukban rendszeres szellemidézések voltak, spiritiszta szeánszok, melyeken Jung is részt vett. Maga Jung is „delejezte”, hipnotizálta unokatestvérét, aki médium volt. Ezekben a szeánszokban a fiatal tudós megtapasztalhatta nemcsak a szellemvilág kétségtelen tényét, hanem az ilyen kísérletek káros, veszedelmes oldalát is.

C. G. Jung már az útja elején bizonyos volt abban, hogy a lélek nem az agyvelő terméke, s hogy a testtől független élete van. Ezt a tudományos értekezéseiben már nagyon korán megírta.

Ismerte a gnosztikus írásokat, *Péter apokalipszisé*t is, melyet már idéztem. Tudott az igazi Jézusról, aki a teste pusztulásával nem hal meg, hanem „boldogan nevet” felénk. A barlangokból előkerült összes üldözött gnosztikus írást ismerte. Egy tekercset meg is vett a maga számára: ez a Jung-kódex.

Életét nem csupán elméleti és klinikai kutatások, hanem álmok, víziók és természetfeletti élmények irányították.

Mesterem vezetett hozzá.

Azt mondta:

Ismerd meg őt. A huszadik század szentje.

Ilyen szellemvilági ajánlással kezdtem el olvasni Jungot, és azt éreztem, ami mindig az első, lélekmelegítő benyomásom, amikor egy nekem írt művet veszek a kezembe – hogy *nem vagyok egyedül*.

Valaki tudja, amit én is sejtek.

Ez a biztos megérzésem, amikor egy szellemi rokonom üzen, hogy könyve személyes, jókor jött segítség, és most átadja, mint éhesnek a kenyeret.

Kiderült Jungról, hogy neki is volt egy szellemvilági tanítómestere, akit épp úgy, mint én, igyekezett titokban tartani.

Én sem beszéltem erről senkinek.

Egyetlen kivételt tettem, s ez a legjobb barátom volt.

Ő *Rényi Tamás* filmrendező volt, akivel többet között a *Szép maszkok* tévéfilmsorozatot, a *Krebsz, az isten*, a *Reménykedők* és a *K. O.* című filmeket csináltuk.

Neki is csak azért mondtam el, mert tudtam, hogy súlyos beteg és hamarosan meghal. Szerettem volna megkönnyíteni az átköltözését. Egymás után jöttek a szívrohamai. Éreztem, hogy a legközelebbi után nem jön vissza már.

Tamás derűs, mélyen érző és roppant értelmes barátom volt. Bátor harcos, akinek gondolkodását, mint a legtöbb emberét, meghatározta az a meggyőződése, hogy egyetlen életünk van, és a halállal minden megszűnik. Egyre riadtabban nézett a semmibe. Láttam a nevetése

mögött, hogy fél. Rémuilet ült nagy, barna szemében, amit semmiféle humorral, vicces mondattal nem tudott már palástolni.

De jött egy bensőséges pillanat.

Fura módon ő kezdte. Rólam kezdtünk beszélgetni.

Azt kérdezte – s mint mondta, ezt már régóta meg akarta kérdezni –, hogy miért érzi azt, hogy ha velem beszél, bár nagy önbizalommal rendelkező fickónak tart, aki lelkesen, néha megszállottan száguld a saját gondolataival – mégis van egy pillanat, amikor: – *Hirtelen megállsz, s ha nem is bizonytalanná, de valahogy olyan üressé válsz. Nem tudod, mit mondj. Mint aki segítségre vár. Mint aki elvesztette minden önbizalmát és szuverenitását. Tanácstalan leszel, mint egy gyerek, aki súgásra vár. Valahová fülel, hátha megmondják neki... Mintha függnél valakitől. Kire vagy mire figyelsz te ilyenkor?*

Észrevette.

És ekkor elmondtam neki, hogy van egy Mesterem, aki a szellemvilágból segít.

– *Most, például, azt mondja, hogy végre beszélhetek róla. Eddig nem tartotta időszerűnek. Senki sem tud róla, csakis a feleségem. Most már te is. Észrevetted rajtam a jelenlétét. Igen, ilyenkor rá figyelek. Ő mondja meg, mit mondjak neked. Most például azt, hogy ne félj. Se az élettől, se a haláltól – mert nincs halál. Bármi lesz, egyet tudj: van hová menned, és várnak rád. Én ezt már évek óta tudom, de nem beszéltem róla senkinek. Neked se. Félttem, hogy hülyének tartasz. Vitát nyitni pedig nem akartam erről, mert teli van a hócipőm az anyagelvű szemlélettel való reménytelen és terméketlen vitákkal. Nagyon jól kijöttünk egymással, mert tiszteletben tartottuk egymás világnézetét. De én, most először, nem teszem!*

És hosszan beszéltem neki a szellemvilág valóságáról, saját halálélményemről és a Mesterrel való bensőséges kapcsolatomról.

Hallgatott.

Mit gondolt, nem tudom.

Tamást hamarosan elvitte a szíve.

Halála után csak annyit üzent:

– *Köszönöm, hogy segítettél. Nem tudod, mennyit. Jól ment minden. És vagyok.*

Nem véletlenül nem beszéltem erről senkinek. Csakis nagy óvatossággal és felső engedéllyel nyithattam fényt erre a kapcsolatomra.

Erre nem csak az én védelmem miatt volt szükség.

Hanem azért is, mert mindennek, az igazság kimondásának is megvan az *időszerűsége*.

A különféle hitrendszerek között hatalmas, agresszív erők feszülnek. És mindig az alacsonyabb üldözi a magasabbat. Az időszerűség – vagyis hogy az új befogadására meg kell érni – a spirituális világszemlélet alapja.

Mindennek el kell hogy jöjjön az ideje.

A szólásnak és megértésének is.

Meg kell érni rá.

(„Az én időm még nincs itt” – mondta Jézus is.)

Tamás a halála közeledtekor érett meg arra, hogy ne világnézeti vitát folytasson velem, hanem átérezze azt, amit eddig titkoltam előtte.

Nyitott lett rá.

*

C. G. Jung élete végéig vigyázott titkaira. Volt olyan műve, a „Vörös Könyv”, melyet végrendeletileg még a halála után is rejtetni akart.

Ő több szellemvilági mester tanítványa volt.

A legfőbbet ő maga nevezte el Philémonnak.

Philémon olyan erőt képviselt, amely nem én magam voltam. Képzetelemben beszélgetéseket folytattam vele, és ő kimondott olyasmiket, amikre én tudatosan nem gondoltam. Tisztán érzékeltem, hogy ő beszél, nem pedig én. Kifejtette például, hogy úgy bánok a gondolatokkal, mintha magam szültem volna őket, holott a saját életüket élik, akár az erdőben az állatok, vagy az emberek egy szobában, vagy akár a madarak a levegőben. „Aligha állítanád, ha embereket látsz egy szobában, hogy te alkottad őket, vagy akár hogy felelős volnál értük” – így oktatott. És fokozatosan tanított meg a pszichikus tárgyilagosságra, a lélek valóságára.

(A „pszichikus tárgyilagosság” alapvető kifejezés. Erről beszélek még.)

Beszélgetéseim Philémonnal megvilágították előttem a különbséget jómagam és gondolati tárgyaim között. Úgyszólván objektív módon lépett fel velem szemben, és megértettem, hogy van bennem valaki, aki olyan dolgokat és véleményeket képes kimondani, amelyekről magam sem tudok, netán még ellenem is irányulnak.

Lélektanilag Philémon fölényes bölcsességet képviselt... Olykor a fizikai valóságát is érzékeltem. Föl-le járkáltam vele a parkban, és annak tekintetem, amit az indusok gurunak neveznek.

Később „gyógypedagógusának” nevezi, aki megvilágosító gondolatokat közvetített hozzá.

Több mint tizenöt évvel később meglátogattam egy idősebb és nagy tudású indus, Gandhi egyik barátja, és az indiai nevelésről társalogtunk, kivált a guru és a tanítvány vonatkozásában. Tétován megkérdeztem, tudna-e felvilágosítást adni az ő gurujának természetéről és karakteréről, mire ő roppant tárgyilagos hangon így válaszolt:

- Ó, persze, Shankarácsárja az.

- Tán csak nem a Védák kommentátorára gondol? - kérdeztem. - Hiszen ő már tizenkét évszázada halott!

- De igen, róla beszélek - felelte a legnagyobb ámulatomra.

- Akkor hát szellemről van szó? - kérdeztem.

- Természetesen az - erősítette meg állítását. Ebben a pillanatban eszembe jutott Philémon.

- Vannak szellemi guruk is - fűzte hozzá. - A többségnek élő ember a guruja. De azért mindig akadnak kivételek, akiknek szellem a tanítómesterük.

Amikor ezt a vallomást elolvastam, újra szíven ütött, hogy a tapasztalatommal nem vagyok egyedül. Ugyanakkor rádöbbenem, mi a különbség egy földi s egy szellemvilági tanítómester között.

Ősi, nagy korokban föltehetően semmi, vagy nagyon kevés. De a mi időnkben - és ebbe már Krisztus korát is beleértem - oly mértékig anyagba süllyedt a lélek, s olyan kevés a nagy inkarnáció, hogy az igazi tanítás csakis egy magas Szellemtől eredhet, akinek látását nem zavarja a földi létbe szorult, a tér-idő világba süllyedt tudata, s így képes a lélek igazi mélységeit és a sors nagy távlatait is belátni.

Elmúlt életek láncolatáról van itt szó. Egy megvilágosodott bölcs létezni sem bírna a mai szellemi klímában. Hatalmas irodalma van a „rejtőzködő bölcseknek”, akik bolondnak, együgyűnek, bohócnak, névtelen koldusnak tettették magukat. Észrevehetetlenek. Így is emberfeletti munkájukba került, hogy szellemi tömegük tisztaságát megóvják ebben a sötét, agresszív erőterben.

Ez a nagy tudású indus is egy ilyen szellemvilági guru tanítvány volt. Shankarácsárja Kr. u. 788 és 820 között élt a földi testében, s a legmélyebb indiai tanítás, az *advaita* megalapítója volt.

Advaita azt jelenti, „nincs kettő”. Minden Egy. Az ember Önvalójának és Istennek az egységét tanítja. Ha mélyre nézel magadban, ott találsz a Brahmant, az Istent, és tévedsz, ha azt hiszed, hogy Ő nem ugyanaz, mint akit magad fölött Teremtőként képzelsz el.

Shankarát India nagy szentje. Az, hogy még mindig tanít a szellemvilágból, számomra ismerős gondolat volt.

A sugallat, az inspiráció és a szellemi világgal való kapcsolat az embernek, ha értelmesen akarta leélni az életét, mindig is legfőbb képessége volt, egyszerűen azért, mert maga az ember is halhatatlan szellem, onnan származik, és amikor lényét halandó testével azonosítja, *szellemi hazájáról nem feledkezhet el.*

Ihlet és inspiráció ezt jelenti.

Nemcsak onnan jött és oda tér vissza, de ameddig itt él, a próbatételek világában, áramszedője, az égi aranyfonál tartja életben. Ezen keresztül veszi át mindazt a tiszta erőt, értelmet és szeretetet – más szóval összetartozás-élményt –, mely nélkül élő halott lenne.

Jung annyiban különbözött Freud többi tanítványától, például a magyar Ferenczi Sándortól, aki a telepátiát, a spiritizmust és más okkult jelenségeket Freud atyai figyelmeztetése ellenére is szenvedélyesen tanulmányozta, hogy Jung *önmagán* figyelhette meg a „csodák” lélektanát, mivel karizmatikus ember volt, maga is médium, akiből különös hatalom áradt, és aki körül a „természetfeletti” jelenségek igen gyakoriak voltak.

Elmesélek majd néhányat, főleg azért, mert ő volt a példaképem, aki megmutatta, hogyan kell az okkult jelenségeket józanul, nagy műveltséggel és bölcsen értelmezni.

Egész élete szüntelen önmegfigyelésben telt.

Soha, még önmagával szemben sem adta fel a tudományos kutatókra jellemző objektív szemléletet.

Az értelem és a megértés számára kulcsszavakat jelentettek, akkor is, ha a csodákat vizsgálta.

Ismerte jól az „elszállás” veszedelmét.

Valahányszor a numinózum élménye felkavarja a lelket, mindig fennáll a veszély, hogy elszakad a szál, amelyen az ember függ – mondta.

(A numinózum az isteni csoda. A nem földi észre méretezett, kozmikus méretű szentség nukleáris erejű robbanása.)

A numinózum veszélye abban van, hogy végletekre csábít, és hogy a csöppnyi kis igazságot már Igazságnak, és egy apró tévedést már végzetes eltévelyedésnek tartunk.

A mai New Age világot ennek az elszállásnak a veszélye fenyegeti. A könyváradatban az értéktelent úgy lehet azonnal meglátni, hogy olyasmit ír a szerző, amiről személyesen átélt élménye nincs, vagyis a mű nem a „vérével”, megszenvedett tapasztalataival íródik. Van ugyan mögötte valamiféle „bevillanás”, de az értelem próbáját a könyv nem állja ki. Azonkívül hiányzik belőle a műveltség, az, amit Hamvas Béla „univerzális tájékozottságnak” nevez.

A mai ember lelki-testi struktúrája nem ilyen hatalmas fényenergiára van méretezve. Az értelem kontrollja nélkül még egy istenélmény is inkább kárt okoz, mint hasznot hajt. Az értelem a józan észnek a magasabb oktávja; a természetfelettinek is megvan az észfeletti realitása.

Jung igyekezett lehozni saját lelkének legcsodálatosabb, okkult élményeit a Földre. Úgy vizsgálta meg, tudományos igénnyel, mint egy kutató, aki a mikroszkópján keresztül szemléli a tárgylencsére helyezett, ismeretlen tenyészet viselkedését.

A csodánál kell leginkább észnél lenni.

*

Az aranyfonalat Philémontól vette át, aki végigvezette életén, s néhány mondattal – az égi mesterek tömören beszélnek – megvilágította egész sorsának a lényegét.

Így beszélt hozzá:

Az Út bennünk van, nem pedig az istenekben, a tanításokban, vagy a törvényekben. Bennünk van az út, az igazság és az élet.

Meg kell még tanulnod, hogy ne engedj a kísértésnek, de mindent a saját akaratodból tegyél. Ha ezt megtanulod, szabad leszel és túllépsz a kereszténységen.

Philémon itt a klerikális vallást érti, nem az őskeresztény hagyományt és főleg nem a gnóvizist, melynek Jung mély ismerője, sőt, követője volt.

Jung az emberi lelket *teljességnek* tartotta, amelyben minden isten, mítosz, szimbólum, vallás és hitrendszer, az univerzum minden tapasztalati törvénye benne van. Ahogy benne van minden káprázat, hiedelem, álom, csalás, illúzió, képzelet és látomás is. Minden szentség és borzalom, menny és pokol. Minden tudás és minden nem tudás.

Amikor ő konokul és következetesen pszichológusnak, a lélek orvosának vallotta magát, abból a philémoni tanításból indult ki, hogy a Lélek: minden. Betegséget, tragédiát és sorsproblémát mindig egy belső lélekválságnak tulajdonított. Még egy utcai balesetet is. Bármilyen teológiai kérdésben ahhoz a tényhez ragaszkodott, hogy „Isten országa bennünk van”, sőt, Dávid királynak ahhoz a még vakmerőbb mondatához, amelyet Jézus is idéz: „Istenek vagytok.”

Az emberi lélek Teljesség.

Halhatatlan és örökkévaló.

A spiritizmus kezdettől fogva formálta Jung gondolatait. Az analitikus mélypszichológia pedig következménye a spiritizmusnak, amely Philémon tanításait követve magába foglalta valamennyi világvallás lényegét is. A Jung-család anyai ágán a református vallás és a spiritizmus különös módon összeegyeztethető volt. Később C. G. Jung mélypszichológiájába a világ összes vallása belefért, a mohamedán szufi éppúgy, mint a zsidó kabbala, de belefért Mohamed és János apostol, Jehova, Allah és Jézus Krisztus, Lao-ce Taója és a hinduk Krisnája, mert *a Lélek abszolút totalitás*, minden belőle ered és benne van. Nincs fönt az égen egy külön Allah, egy külön Jehova,

egy külön Krisna, és a mítoszok sok ezer istensége sincs külön, hanem benne van az emberi szellemben.

Az, hogy ez a szellem a testtől független, létező valóság, csak egy tény. A lényeg – amit túlvilági mestere tett világossá Jungnak –, hogy ez a Szellem isteni teljesség, olyan értelemben, hogy minden, amit emberi kultúra valaha álmodott és képzelt – benne van. Amit Jung „archetípusoknak” nevezett (a mi szellemi mesterünk pedig „teremtői ideáknak”), azok a sokrétegű Lélek tartományaiban hiánytalanul ott vannak.

Jungot egész életében támadták a vallások azért, hogy a Lélek fogalmát fölébe helyezi az általuk hitt Jehova, Jézus Krisztus vagy Allah imádatának. Jung pedig – a megtalált teljesség nevében – azt mondja, hogy az emberi lélekben ez mind hiánytalanul benne van, s neki mint orvosnak nem az a dolga, hogy az embereket valamilyen vallásra megtérítse, hanem az, hogy gyógyítsa.

Ha eljönne a klinikámra – írja egy vitairatában a nagy filozófusnak és mélyen hívő zsidónak, Martin Bubernek – és az lenne a feladata, hogy gyógyítsa meg azt a sok, súlyos téveszméktől és különféle vallásos hiedelmektől megtévelyodött beteget, más lenne a véleménye erről a kérdésről.

Amikor egész életében a tudóst és a tudományos kutató szerepkörét védelmezte mind a materialista, mind a vallásos támadásokkal szemben, lényegében a lehetetlenre vállalkozott: egyszerre volt a tudomány és a legmélyebb metafizika képviselője.

Iránymutatója Philémon volt:

Önmagadat használd kiindulópontnak. Ismerd meg, ki lakozik benned, aki önmaga hajt végre minden tettet. Én Istenem, én elmém, én lelkem, én testem. Ismerd meg a bánat forrását, az örömet, a szeretetét és a gyűlöletét – meg fogod Őt találni saját magadban.

Ha megnézed a könyv borítóján Péreli Zsuzsa falikárpitjának részletét, látod, hogy az angyalnak csukva a szeme.

Befelé néz, mert ott van Minden.

Ott lakik, csukott szeme mögött az a Titok, aki a szálat föntről lefelé és letről fölfelé tartja.

Tanulságos volt számomra, ahogy Jung az életében gyakran megnyilvánuló természetfeletti jelenségeket és spirituális élményeit magyarázza.

Érdemes összevetni Jung holt felesége szellemével való találkozását Márai hasonló „hot line” élményével.

Márai Sándorra az élmény váratlanul rátör. Először nem hisz benne, gyanakszik, majd megrendül.

Jung kétszer is találkozott feleségével, annak halála után.

Erről akkor beszél, amikor a spirituális élményének „objektivitásáról” ír:

Később még egyszer átéltem ezt az objektivitást. Éspedig a feleségem halála után. Egy vízióhoz hasonló álomban láttam őt. Távol állt tőlem és tágra nyílt szemmel nézett rám. Fiatal volt, úgy harmincéves lehetett, és azt a ruhát viselte, amelyet sok-sok évvel ezelőtt az unokahúgom, az a bizonyos médiumunk varrt neki. Talán a legszebb ruháját, amit valaha hordott. Arc kifejezése nem volt örömteli, de szomorú sem: tárgyilagos tudást és bölcs helyzetmegítélést fejezett ki, a legcsekélyebb érzelmi reakciók nélkül, ami túl van már az érzések és indulatok ködén, így akarta megmutatni magát nekem. Benne volt kapcsolatunk kezdete, házasságunk harmincöt évének története és az ő életének vége is. Egy ilyen összegezés láttán az embernek eláll a száva, mert alig képes felfogni.

A tárgyilagosság, amelyet ebben a látomásban átéltem, a befejezett önmagunkra találás példája. Elszakadtunk attól, amit érzelmi kivetítésnek nevezünk.

A szeretet érzelmeken túli, örök formája ez.

Egy érzelmi viharoktól és büntudattól sem mentes nagy párkapcsolat végső, megoldott képe. Az elengedő szeretet látomása, amelyben az eltávozott nő szellemisége abban az alakjában és abban a ruhájában mutatja magát a férfinak, amikor az a legszerelmesebb volt belé. Elmúlt élete virágjában jelenik meg, fiatalon, és abban a ruhában, melyet férje a legszebbnek tartott. Arcán nem a vágyak, a

könnyek, a fájdalmak és az elszakítottság gyötrelme jelenik meg, hanem a lélek földi viharokon túlemelkedett, bölcs kifejezése.

Mesterünk erre az állapotra azt mondja, hogy „továbbment már.”

Ehhez tudni kell, hogy kevés asszony gyötrődött annyit férje gátástanalán önzése miatt, mint Emma Jung.

Pokol volt az élete.

A túlemelkedésnek ez az objektív nyugalma nemcsak egy másvilági szellemi tapasztalást mutatott, hanem az Örök Asszonyi Bölcseséget is, amellyel Emma már fiatalon is rendelkezett, s amellyel elfogadta, hogy zseniális társa mást is szeret, és mással is él, méghozzá mellette.

Kettőt szeret egyszerre.

Ezt megélni egy asszonynak!

Nemcsak önmagunk, de egymás Igazi Arcát sem látjuk.

Itt most azonban megjelenik az Igazi Arc. Nemcsak az eltávozott nőn, hanem a férfin is, aki nem sokáig már, de itt maradt még öreg testében (nyolcvanéves ekkor), s azzal a töredelmes beismeréssel zárja vallomását, hogy minden megismerés végső célja, vagyis az élet értelme egyetlen szóban fejezhető ki. Úgy hívják, hogy *szeretet*. De erről nem tud semmit. Egész élete szakadatlanul föltette neki a kérdést: mi az, hogy szeretet? – de érvényes választ sohasem talált rá. *Kezemet a szájamra teszem* – idézi a bibliai Jóbot –, *egyszer szóltam, avagy kétszer is, de nem teszem többé*. Akármit mond, kifejezni nem lehet. És, nem véletlenül, eszébe jutnak Pál apostol csodálatos szavai:

A szeretet mindent eltűr, mindent elfedez... a szeretet soha el nem fogy.

Kevés európai férfi bánt ilyen önzőn, pocsékul és embertelenül a feleségével.

Tizennégy éves korában mint copfos kislányt látta meg először. Akkor is csak néhány pillanatra. Azonnal tudta, hogy élete társával találkozott. Ebben teljesen bizonyos volt. Mondta is barátjának, aki kinevette. „Ne vess csak, majd meglátod!” És hét év múlva valóban elvette Emmát feleségül, aki öt gyereket szült neki. Közben nemcsak megcsalta, de szeretőjét is odahozta a házához, akivel sok esztendőn át lényegében bigámiában élt, s akit „másik feleségének” nevezett. És Emma ezt mérhetetlen alázattal, néma fájdalommal és szolgálattal tűrte. Szenvedéseinek nem adott hangot. Dolgozott. A sok

gyerek mellett a Grál-legenda titkát akarta megtalálni. Amikor meghalt, Jung nem volt ilyen bölcs, nem gondolkozott ilyen tárgyilagosan, hanem üvöltött fájdalmában, tágra nyílt szájjal bömbölt és böngött és ordított és zokogott:

– *Sie war eine Königin! Sie war eine Königin!* („Királynő volt! Egy Királynő volt!”)

Mert aki így túri a megalázottságot, az vagy senki, vagy nagyon nagy Valaki.

És Emma Valaki volt.

Azt mondta, örökké hálás Toni Wolffnak, a „másik feleségnek”, amiért olyasmit tett a férjéért, amire sem ő, sem senki más nem volt képes, s amire ennek a férfinak az életénél is nagyobb szüksége volt. Lényegében arra célzott, hogy megmentette a férje szellemi épségét, és... igen... az életét is. Úgy látta, Toni nélkül Jung megőrül, vagy öngyilkos lett volna.

És ez igaz.

Emma Jung bölcs nő lehetett.

Férje viszont – mások szemével nézve – egy elviselhetetlenül önző, fékezhetetlen démonainak élő férfi volt, akit nem tartott vissza sem illem, sem megvetés, sem lelkifurdalás. Semmiféle erkölcsi tilalom. Számos páciensével viszonyt kezdett. Szerellemőrült volt. Tonit annyira szerette, hogy egy szívrohamot élt át abban a pillanatban, amikor – nem tudta – szerelme, valahol távol tőle, váratlanul meghalt. Ennyire össze volt gabalyodva vele.

És a temetésére képtelen volt kimenni, mert attól tartott, hogy egy újabb szívrohamban ott a temetésen meghal.

És ráesik Toni ravatalára. Ott hal meg, rajta.

Emma ment ki helyette, és helyezett koszorút férje szeretőjének sírjára.

Hihetetlen történet.

Emma Jung 1955-ben, 73 éves korában halt meg.

Jung ekkor nyolcvanéves.

*

Ilyen előzmények után érkezik ez az álomlátás az öreg Junghoz. Embertelen, egocentrikus és büntudattal terhes múlt után, melyet jóvátenni nem lehetett már. Nem is akarta, soha. Szerelme mellett, bármilyen fájdalmat okozott is feleségének, végsőkig kitartott. Nem tudott nem kitartani. Csak éppen elválni Emmától nem akart soha. A szeretője, Toni Wolff akarta. Nagyon is akarta – ő soha. Mert azért mindig tudta, hogy az a ráismerés volt igaz, amit az első pillanatban érzett és világosan felismert, amikor a tizennégy éves, copfos kis Emmát megpillantotta. Ő volt élete társa. Az igazi. Csak azt nem tudta sem ő, sem Emma, hogy micsoda sorstörténetet jelent ez, miféle részegítő boldogságot és pokoljárást, nem tudták, hogy hányan és milyen démoni (vagy angyali?) erőkkel szövődnek még a sorsukba mások.

Ebben az álomban hirtelen értelmet kap az egész életük.

Mint amikor a színészek lejátszottak egy gazdag és gyötrelmes élményekkel teli sorsdrámát, és most, hogy az egyik kilépett már a színről, visszanéz a díszletek mögötti világból és megmutatja igazi, testetlen arcát a másiknak, aki még játssza a darabot, de már nem sokáig – hamarosan megy ő is a valódi világba, levetve a meggyűrdött, vén szereparcát.

És aztán – egy másik síkon – folytatják a játékot tovább.

Így sejti és gondolja Jung:

Újabb tapasztalatokat a lélek halál utáni fejlődéséről akkor szereztem, amikor – körülbelül egy évvel feleségem halála után – egy éjjel egyszer csak felébredtem, s tudtam, hogy nála jártam, olyasféle helyen, mint Dél-Franciaországban Provence, s ő a Grál-mondát tanulmányozta. Ezt fontosnak éreztem, mivel halála idején még nem fejezte be a munkáját.

Az a gondolat, hogy feleségem még a halála után is dolgozik önnön szellemi továbbfejlesztésén, ésszerűnek tűnt és valamiképp megnyugtató.

Ez a „valamiképp megnyugtató” nemcsak azt jelenti, hogy meglátta egy számára kedves lélek halálon túli fejlődésének útját, hanem azt is, hogy szertelen erejével, vad természetével és könyörtelen önzésével nem okozott maradandó kárt benne, halálon túli gyógyulat-

lan sebet, hogy Emma szeretete valóban „mindent eltűrt, és mindent elfedezett” ... és nincs oka büntudatra, melyet nem is igen érzett.

Vagy ki tudja?

Öregem egy férfi mást gondol és mást álmodik, mint fiatalabb éveiben.

Szellemi tömeg

Sokáig nem értettem, miért nevezte ezt az embert a Mesterem „szentnek”.

Kiderült, hogy a szó itt mást jelent, mint amit a vallásos szemlélet ért alatta.

Nem jámbor, alázatos embert.

Ilyen értelemben inkább Emma volt a szent, aki annyira szeretett és olyan alázattal szolgált egy férfit, hogy minden démonával együtt el tudta fogadni.

Valóban ilyen volt. Férje mellett ki tudta bontani önmagát, önálló szellemi tevékenységet végzett. A maga módján legalább olyan szuverén emberasszony volt, mint amilyen szabad szellem a férje.

A „szent” szó jelentését akkor értettem meg, amikor a Mesterrel az én előző - bizonyos értelemben - csődbe ment életemről beszélgettünk.

Nagy formátumú, de önmaga előtt bukott élet volt ez. Sok tekintetben hasonlított Jungéhoz.

Elmagyarázta, hogy egy-egy inkarnációhoz a lélek más-más *szellemi tömeget* hoz magával.

Felsőbbrendű Énünk számtalan élet tapasztalatait sűríti magában. Ebből egy életre rendszerint csak keveset hoz le, hogy sorsfeladatát meg tudja oldani. Ez nem több, mint egy-egy lelki oldal kidolgozása. Jelképesen, csupán az érthetőség kedvéért, „pótvizsga” egy tárgyból, vagy valami új megtanulása, melyhez nem kell mindent lehozni, csak azt, ami a vállalt sorsfeladathoz elengedhetetlenül szükséges.

Vannak azonban nagyobb vállalkozások. És vannak olyan mohó, szertelen létbe zuhanások is, amikor egy lélek túlságosan sokat marcol a feldúsult szellemi tapasztalataiból, és főleg a felgyűlt erejéből, mert *a lélek energia is*. Nemcsak emlékek, gondolatok és érzelmek tárháza, hanem hatalmas *energiatömeg*. Erőegység. Sűrű kvantumtö-

meg, és ez, ha túl sok, a földi dimenzióba lehozva éppolyan kockázatos, mint az atomenergia felhasználása.

Nemcsak egyéni, de kollektív veszélyt is jelent.

Ez a zsenialitás problémája. Bár megjelenhet ez a jelenség olyan embereknél is, akik nem lettek híressé, és nem hagytak maguk után maradandó műveket.

Apám volt ilyen „nagyfeszültségű” lélek. Szinte tükröt tartott előlem, mert hasonlóan „nehéz” ember voltam előző életemben én is.

Az ilyen túl nagy „szellemi tömeget” hozott embereknek a sorsa rendszerint nagyon nehéz, egyszerűen azért, mert a hatalmas energia és a túlságosan nagy értelmi-érzelmi feszültség szétfeszíti az egyetlen életre méretezett ember idegi-lelki struktúráját.

Hamvas Béla a zsenialitást „púpnak” nevezi, amikor a test-lélek harmonikus egysége helyett egyetlen tehetség nő hatalmassá valakiben, ezáltal felborítja az életét, zaklatottá teszi a lelkét, s veszélyezteti az egészségét is.

Hamvas nem ismeri a „szellemi tömeg” fogalmát. Nem veszi figyelembe, hogy itt nem csupán értelmi-érzelmi diszharmóniáról, hanem *energiáról* van szó. Kisfeszültségű életet könnyebb egyensúlyba hozni, könnyebb bennük megteremteni a szelídséget, mint az ilyen nagyfeszültségű sorsokban.

Egy nyúlnak könnyű szelídnék lenni, de egy oroszlánnak szinte megoldhatatlan feladat.

A valódi „szentek” pedig sohasem a nyulak voltak.

Jung is oroszlán volt. (Még születési horoszkópja szerint is, mely egyéb konstellációkban is mutatta ezt a magával hozott nagyfeszültségű erőrendszert.)

József Attila, aki élte és megszenvedte ennek az elviselhetetlen túlerőnek a sorsát, így szól az Istenhez:

*Én, akit föltaszít a ló,
s a porból éppen hogy kilátszom,
nem ember szívébe való
nagy kínok késeivel játszom.*

Gyúlékony vagyok, s mint a nap,

*oly lángot lobbantottam – vedd el!
Ordíts reám, hogy nem szabad!
Csapj a kezemre menyköveddel.*

Hogy itt milyen energiatömegekről van szó, és hogy ez mennyire nemcsak lelki, de fizikai energia is, elmondok C. G. Jung életéből két eseményt.

Az egyik az ihletével kapcsolatos.

Így írja:

Úgyszólván belülről készített valami arra, hogy formába öntsem, amit Philémon mondhatott volna.

(Ez a „Hét beszéd a halottakhoz” című műve volt.)

Úgy éreztem, hogy nyugtalanság fészkelődött bennem, de nem tudtam, mit jelentsen, mit akarnak tőlem. Feszült légkör vett körül és úgy kezdődött, mint egy kísértetjárás. Legnagyobb lányom éjjel fehér alakot látott keresztülmenni a szobán. Másik lányom – az elsőtől függetlenül – elmondta, hogy éjszaka kétszer lerántották róla a lepedőt.

Vasárnap délután öt óra tájt viharos csöngetés rázta fel a házat. Világos nyári nap volt, a két lány a konyhában tevékenykedett, ahonnan belátni a kapu előtti teret. Én a csengő közelében tartózkodtam, hallottam és láttam is, amint a harangnyelv mozog. Mind rohantak a kapuhoz, hogy lássák, ki ez, de senki sem volt ott. Néztünk egymásra, döbbenet. Sűrű volt a levegő. Úgy éreztem, történni fog valami. Az egész házat mintha nagy sokaság töltötte volna meg, csak úgy nyüzsgött a szellemektől. Ott tolongtak, az ember úgy érezte, levegőhöz se jut. Természetesen gyötört a kérdés: „Az isten szerelmére, mit jelentsen ez?” Mire így válaszoltak, kórusban: „Jeruzsálemből tértünk vissza, ahol nem találtuk, amit kerestünk.”

Ezzel a mondattal kezdődnek művem sorai.

A történetek után ömleni kezdett belőlem a szó, és három este alatt elkészült az írás. Ahogy tollat fogtam, széthullott a szellemhad. Nyugodt lett a szoba és tiszta a légkör.

Mindez úgy hangzik, mint egy hollywoodi horrorfilm jelenete. Csakhogy ezt a múlt század nagy tudósa mondta el, aki még egy el-

méleti magyarázatot is hozzáfűzött:

Valószínűleg azzal az emocionális állapottal függött össze, amelyben akkoriban éltem, s amelyben bekövetkezhetnek bizonyos parapszichológias jelenségek... ezt, mint egy archetípus numenjét jól ismerem. „Előjel, látomás...” ahogy Goethe Faustja mondja. Az intellektus persze természettudományos magyarázatot követel, vagy inkább agyonütné az egész élményt, mint szabálytalant. De milyen vigasztalan lenne a világ szabálytalanságok nélkül.

Ami pedig a nagy „szellemi tömeg” hatalmas atomenergiáját illeti, álljon itt egy döbbenetes és bizonyos értelemben mulatságos eset, ami rávilágít arra, mit jelent az a korántsem elvont költői mondata a másik zseninek, hogy „gyúlékony vagyok, s mint a nap, oly lángot lobbantottam.”

Jung elmondja, hogy nagyon érdekelték Freud nézetei a parapszichológiáról és az okkult jelenségekről. 1909-ben meglátogatta Bécsben. Freud, materialista előítéletéből kiindulva, az egész kérdést elutasította, mint esztelenséget. Jung nehezen őrizte meg higgadtságát. Feszült volt.

Mialatt Freud sorolta érveit, különös érzésem támadt. Mintha a rekeszizom vasból volna, s átizzana. Ebben a pillanatban akkora robaj tört fel a közvetlenül mellettünk álló könyvszekrény felől, hogy mindketten szörnyen megijedtünk. Azt hittük, ránk omlik a szekrény.

- Ez az úgynevezett katalitikus exteriorizációs jelenség – mondtam Freudnak.

- Ugyan! – felelte. – Ez maga a téboly!

- Szó sincs róla – feleltem –, téved, professzor úr! És annak bizonyítására, hogy igazam van, előre megmondom: hamarosan ugyanilyen robajt fogunk hallani!

És csakugyan, alighogy ezt kimondtam, felhangzott a szekrényben ugyanaz a robaj.

Ma sem tudom, honnan vettem ezt a bizonyosságot, de tudtam, hogy a csattanás meg fog ismétlődni. Freud csak bámult rám, döbbenetben. Nem tudom, mit gondolt. De ez az élmény mindenesetre felébresztette bizalmatlan-

ságát irántam, én pedig úgy éreztem, megbántottam valamivel. De erről soha többé nem beszéltem vele.

Sok évtizeddel később a kutatók rábukkantak arra a levélre, melyet később Freud írt, az akkor már félig-meddig kitagadott tanítványának.

Csak egy részletet idézek belőle:

Kedves Barátom,

...Nem tagadom, hogy észrevételei és kísérlete erőteljes hatást gyakoroltak rám. A távozása után úgy döntöttem, hogy néhány megfigyelést teszek, s a következő eredményre jutottam. Az utcai szobámban folyamatos recsegő hangok vannak, amelyek nyilvánvaló oka, hogy a két nehéz egyiptomi táblám ránehezedik a könyvespolc tölgyfa deszkájára. A második szobában, ahol a nagy robajt hallottuk, az efféle zajok nagyon ritkák. Először hajlottam valami jelentőséget tulajdonítani annak, hogy a hangot oly gyakran hallottuk, amikor itt volt, és soha többé a távozása után. De azóta újra megtörtént néha, ám sohasem a gondolataimmal összefüggésben, és sohasem akkor, amikor Önön, vagy problémáján tűnődtem.

Ez a jelenet a múlt század két legjelentősebb tudósa között zajlott le, akik a tudományos pszichológia megteremtői voltak.

Én most nem a két szemléletről akarok beszélni, hanem a Jungból áradó hatalmas erőről, mellyel valóban nehéz együtt élni.

A tényekhez tartozik, hogy Sigmund Freud két alkalommal is eszméletét veszítette a jelenlétében.

Szenszei

Hasonló nehéz természetű ember volt másik példaképem, Uesiba Morihei, mester, „Szenszei” – az *aikidó* megteremtője. (Aikidó: a szeretet-erő útja.) Keleten az afféle exteriorizációs jelenségek ősidők óta ismertek. Lényegében az emberben és a mindenségben lévő energia – japánul: *Ki* – kapcsolatáról szólnak.

Morihei mesterről tudjuk, hogy ellenfeleit ez a picike ember, akit apró termete miatt először még katonai szolgálatra is alkalmatlannak találtak, nemcsak az egész életen át tartó, szüntelen gyakorlás miatt verte meg, hanem főleg az önmagában hordozott, és a mindenségből lehívott *Ki* energiájával. A sintó vallásnak, amelynek híve volt, lényegi részét képezi az egyetemes erővel és szellemekkel való kapcsolat.

Morihei életét végigkísérte ez a Jung által bemutatott exteriorizációs jelenség.

Tanítványai számos „csodának” voltak tanúi.

Egy ízben tövestől kicsavart egy fát, melyet több ember sem tudott megmozdítani. Szunadomari Kansú, maga is 9 danos mester, Uesiba Morihei tanítványa, 1961-ben megkérdezte tőle:

– Ó-Szenszei, ön hogyan volt képes egy olyan hatalmas fát kiemelni a földből, melyet sok ember meg sem tudott mozdítani?

Az Alapító ekkor fölvetett az asztalról egy fogpiszkálót, és így válaszolt:

– Valahogy így.

Az ilyesféle történések mind a szellemi világ megnyilvánulásai – mondja Kansú. – Létezésük tagadhatatlan. Sok ember érzi úgy, hogy valami olyasmi történt vele, mely a szellemi világ létezésére utal.

Morihei megvilágosodott bölcs volt. Ráadásul egész életében a rendszeres önképzés, önfegyelem és imádság állapotában élt. Mégis azt mondják, hogy kora fiatalságától kezdve egész életén át, de főképp öregkorában, sőt, még a halála előtt is, hozzá hasonló szertelen,

nyugtalan, nagy indulatoktól és erőktől feszült emberrel nem találkoztak. Tanítványai néha menekültek tőle. Miközben tisztelték.

Hatalmas „szellemi tömeget” hozott magával.

Vulkán-ember volt, akiből nem pusztán a szeretet áradt, de néha olyan vulkanikus erő is, melyet környezetének nehéz volt elviselni.

Itt is volt a háttérben egy csodálatos feleség, aki türelmes szeretetben élt ezzel a fékezhetetlen sárkánnyal – „mindent eltűrt, mindent elfedezett” –, négy gyereket szült neki, és amikor a férje eltávozott a szellemvilágba, két hónap múlva oda is hűségesen követte – utána-halt.

Nem sokkal a halála előtt Morihei mester még fölkelte egy utolsó küzdelemre, melyet megnyert. Ellenfele sok évvel később ezt a megválaszolatlan kérdését tette fel, nyilvánosan:

Hogyan lehet egy ember arcán, aki egy ilyen hatalmas, végső küzdelmet vív, mosoly és ilyen sugárzó szeretet az ellenfele felé?... Ezt nem lehet sem megérteni, sem elfelejteni.

Uesiba Moriheit egy ifjúkori sugallat hangja vezette egész életében:

A szellem segítségével eltökélten és határozottan kell cselekedned, hogy véghez vidd azt a küldetést, amellyel meg vagy áldva.

Ez pedig nem volt kevesebb, mint megmutatni azt az utat, amelyen szívünk képes egyesülni a világegyetem szellemével, hogy életcélunkat beteljesíthessük a természet minden létezője iránt belénk oltott szeretet és tisztelet révén.

Ez a szellemiség nem csupán felebarátjának tartja a másik embert, hanem egy nagy, emberi család tagjának. *A világ népei testvérei egymásnak* – mondta. Úgy vélte, ha küldetése nem jár sikerrel, és az emberiség nem ébred szellemi valójára, fölemészti önmagát és megsemmisítheti az egész földi természetet.

Ezzel a végső kockázattal komolyan számolt ez a szent ember, akinek életét valódi csodák kísérték, s akinek közelében olyan fergeteges, örvényes erők kavarogtak, olyan váratlan sugallatokat követő ösztönzések, hogy a tanítványai gyakran megriadtak tőle, s néha, mint a viharba került falevelek, riadtan forogtak körülötte.

Volt, aki minden rajongó tisztelete mellett, félt tőle.

Rejtélyes lény volt.

Amikor saját szellemi tanítómesteremet kérdeztem az ilyen ellentmondás felől, azt felelte:

- Egy mester kardélen él. És minél inkább megnyilvánul benne a magasan szikrázó Nap fénye, annál mélyebb és sötétebb örvénybe néz.

Uesiba Morihei egész életében kapcsolatban áll az ő - a sintóban Kaminak nevezett, közösséget védelmező - istenével. Csodával határos módon menekült meg a halálos ítélettől, és élete szüntelen veszélyben forgott az esztelen háború alatt, amely a két atombomba ledobásával végződött.

Látta és tapasztalta az emberiség elvetemültségét, szellemi és morális lezüllését és pusztító hatalmát.

De mint mindenki, akit a szellem áthatott, nem erről beszélt. Nem láttelepet adott a veszedelmes világhelyzetről, mert arra nem volt szükség: mindenki tudta, hogy baj van.

Ó-Szenszei ebben a helyzetben a szeretetet tanította.

A szeretet erejét.

Azt, hogy a fénynek hogyan kell legyőzni a sötétet, és a szeretetnek a világpusztító önzést és gonoszságot.

Lényegében a krisztusi szeretetparancsot vitte át a harcművészetbe, és azt, hogy „Ne állj ellent a gonosznak!” mint győzelmi taktikát és életelvet tanította.

Japánul *moppó no jó*-nak hívják az Utolsó ítéletet.

Vannak néhányan, akik csak nevetnek az utolsó ítélet gondolatán, pedig minden egyes embernek megvan a saját „utolsó ítélete”, ám nem itt, a látható világban, hanem a szellemiben. Az utolsó ítélet itt, a földi világban, amelyben élünk, már megkezdődött... És ha nem áll készen minden egyes ember arra, hogy ő legyen a megváltó, akkor az emberi faj a kihalás szélére sodródik, ahonnan már nem lehet visszafordítani.

Így jelenik meg ebben a kis-nagy emberben a mindenség Teremtőjének legyőzhetetlen szelleme. Nem vádol, nem „leleplez”, nem depressziós lélekkel panaszkodik, nem vádiratot fogalmaz meg az emberiség ellen - hanem derűs szívvel és hittel nekiáll tanítani a szeretetet.

Nem fél. Saját életében vállalkozik a „megváltó” szerepre. Ugyanazt teszi, mint Viktor Frankl, vagy Carl Gustav Jung, vagy tett bárki, aki az aranyfonalat tartja, s akit a „Szentlélek” inspirál: a veszedelmes örvényben nem a világ nyilvánvaló gonoszságát vádolja, és nem siránkozik, hanem úszótanfolyamot indít a vízözönben, és ráébreszti tanítványait arra, hogy nem kell félni és kétségbeesni – Istent nem lehet legyőzni.

A Föld elpusztítható, de a szellem soha.
És a szeretet sem.

Az éniunktől megszabadított boldogság állapota a harcművészet alapelve.

Kansú, a mester tanítványa, szívesen idézte annak az ötéves japán kisgyerekeknek a versét, melyet a kicsi a rádióban szavalt.

Prózában így hangzik:

*Jó és rossz szívek lakoznak bennem.
Kétszázan vannak és harcban állnak egymással.
Amikor a rossz szívek győznek,
anyukám megőrül tőlem.
De azt nem tudja,
hogy odabent a jó szívek
mindig bocsánatot kérnek.*

Igen, ez a háborúság zajlik minden emberi szívben. Ez a gyermek érzi, hogy sokan laknak benne, sok jó és sok rossz szív, és már az útja elején tudja, hogy élete a jó és rossz közötti küzdelmet jelenti. És az utolsó mondata arról szól, hogy elindult a fény felé.

Vagyis fogja az aranyfonalat.

Ez a lényeg.

Nem mindegy, ha valaki új inkarnációt vállal, mennyi ellentmondó erőt, mennyi jó és rossz szívet hoz magával. Mesterem arra tanít, hogy a nagy embernek hosszú árnyéka van, és az igazán „jó emberek” lelkében sok legyőzött, vagy talán még le sem győzött démon is él. Ezért sokkal nagyobb erőre, tisztánlátásra, s az önmagával vívott háborúsághoz sokkal több kérlelhetetlenségre van szüksége, mint egy – lelki értelemben vett – átlagembernek.

Ez a picike testben élő Nagy Lélek arra tanította önmagát, hogyan tudja szeretetté transzformálni a démoni erejű, agresszív egoizmusát. Azzal a „sátáni erővel” vívta a csatáját, mely az egész emberiség létét fenyegeti.

Fölismerte magában a kollektív démont.

Ezért érezte úgy, hogy amit teremt, nem harcművészeti sport, nem is lelki gyakorlat, hanem megváltás.

Szenszei japánul azt jelenti, hogy *tanító*. De akik ismerik a szó mélyebb értelmét, tudják, hogy azt jelenti: „aki megszületett.” Mi csak vagyunk – de még nem születtünk meg. Ezen a küzdelmes misztériumon még át kell mennünk.

Teljes önátadásban élt. Nem engedte, hogy csodálják, mert, mint mondta:

- *Mindent Kami csinált.*

Állandó felső kapcsolatban élt.

Fogta a fonalat.

Ha elengedte, újra és újra elkapta. Élete végén már magatehetetlen emberi roncs volt. Mindene fájt. Ekkor már harmadik személyben beszélt önmagáról, így: „Ez az öregember” ...

Ne aggódjatok emiatt az öregember miatt. Minden fizikai élet véges. A természeti folyamatban a fizikai létnek meg kell változnia – de a szellem nem hal meg soha. Nemsokára belépek a szellemi világba, de továbbra is védelmezni akarom ezt a világot. Ez most már a ti feladatotok is lesz. Emlékeznetek kell, hogy az aikidót nem én alkottam.

Ezek voltak utolsó szavai.

Fölfelé mutatott nem magára.

Utána ki akart menni a mosdóba. Két mesterfokú tanítványa kiemelte az ágyból. Üggyel-bajjal lábra állította. Nagy nehezen, lépésről lépésre csoszogtak, két oldalról szorosan tartva karját.

De hirtelen kicsapott belőle a villám, s ő, aki egész életén át a bölcs önátadás művészetét tanította, felüvöltött:

- *Nem kell segítség!*

Kitépte magát a karjukból, s két súlyos és képzett tanítványát a falhoz csapta.

És egyedül ment tovább.

Büszkeségének veszedelmes lángja sisteregve még egy utolsót lobbant, mintegy jelezve, hogy hiába a sok küzdelem, önkínzás, gyakorlat, imádság – az utolsó pillanatig maradt benne a sok legyőzött „rossz szív” mellett egyetlen „hiú szív”, amellyel nem tudott még elbánni.

Kami bizonyára várta már.

S azóta – ahogy mondta – védelmezi a világot, mint minden igaz szellemség, aki az aranyfonál útját követi. Útjának követői nem az emlékei előtt hajolnak meg, minden edzés előtt, hanem ő előtte, mert bizonyosak benne, hogy szelleme ilyenkor ott van.

II.

Találkozás a szellemi mesterrel

M

Az aranyfonál, melyen erő és tudás áramlik, *szeretetből* van sodorva.

Szerethet bennünket az is, akit csak lelkünk mélyén sejtünk, nem láttuk még soha. Gondolj a vallásokra, vagy akár az író és olvasó kapcsolatára.

Szerethet az is, aki már régóta nem a földi testében él, és mi is szerethetjük őt. Anyámat biztos szeretem, pedig hány évtizede nem láttam már. Az apró nyírfacsemete óriásivá nőtt a sírján, magasabb már, mint a házuk... és mégis szeretem.

A „szeretet” szót itt nem érzelmes, érzéki színével használom, bár a szó teljes színeképében ez is benne van.

Szeretet szó alatt a *rejtett összekötöttséget* értem.

Harminchat évvel ezelőtt találkoztam szellemi tanítómesteremmel. Azóta kapcsolatunk szüntelenül tart.

Csak úgy írok róla, hogy **M** – mert amikor jelentkezik, harminchat év óta, ezt a monogramját mutatja előttünk, a betűkkel teli papíron: **M**.

Mindaz, amit gyermekkoromban hittem, amit később lelkem mélyén sejtettem, amiről csak könyvekben olvastam, harminchat évvel ezelőtt valóra vált.

Legjobb barátom nem földi testben él. A barátság a jó szó. Ő nem hagy el, tudom, én is igyekszem nem elhagyni őt soha. Azért mondom ilyen kettős árnyalattal, mert ő fönt él, Isten-közeli világban – az ő hűsége valódi és időtlen.

Én lent élek, földi zürzavarban, kétség és remény között, egy végesen romló világban – az én hűségem itt bizonytalan.

Én még csak harminchat éve „ismerem”, de ha kérdezem, elmondja, hogy földi idősámítás szerint sok száz éve tart már a kapcsolatunk.

Sok inkarnációmát kísérté és segítette végig.

A barátság jó szó.

Mester és tanítvány viszonyára én valaha csak a térdre boruló tiszteletet ismertem.

Az ember porba hull, térdre esik, két tenyerét és homlokát is a földre fekteti. Az alázatos imádat így működik. Aki a test szimbolikáját ismeri, viszolyog ettől a pozíciótól. Négykézláb az ember visszaminősül négylábú állattá, hason fekve pedig csúszómászóvá. Az egyenes gerinc embervoltunk jele, ebből nem eshetünk vissza, semmiféle alázat okán. Elég a mély főhajtás, és az, hogy a két kezünket összetesszük a szívünk előtt, jelezve a tiszteletet, s hogy a lelkünk összeszedett. Keleten azt mondják, a tanítvány Istent látja meg a gurujában. Csakhogy ez fordítva is igaz. A guru is Istent lát a tanítványában. **M** tanított rá, hogy kapcsolatunkra a barátság a legjobb emberi szó, mivel lelki közelséget jelent és kölcsönös tiszteletet. **Ő** tanított arra is, hogy meditációmban, amikor legközelebb érzem magamhoz **Ő**t, a nyílegyenes gerinc: alapfeltétel. Ennek közepén húzódik fölfelé az aranyfonál, mely, mint a jól beállított föld-ég „antenna”, a fejtetőn át veszi az égi adást. A barátság pedig – ezt nem tőle, hanem Jézustól tudom – akkor is fennállhat két szellemiség között, ha az egyik a másiknál jóval magasabban áll – a lényeg, hogy az ember ne felejtse el, hogy ebben a kapcsolatban *felfelé néz* – sziklacsúcsról nyújtanak neki, a fölfelé kapaszkodónak, segítő kezet.

Leírni ezt a harminchat esztendőket képtelen vagyok, hiszen benne van már az életem, s mivel jelenleg is élem, nem tudok még tárgyilagosan visszanézni rá.

Mindabban, amit könyveimben írtam, **M** is benne van.

Néha csak sugallat szintjén, de gyakran szó szerint is. Legerősebben a *Kígyó és kereszt* és a *Ji Kingen* alapuló *Jóskönyv* megírásakor életem át tudatosan a segítségét. Az egész kínai őshagyomány megismerését neki köszönhetem. **Ő** vitt bele és segített megfejteni az ősi jósjelek és szimbólumok mai jelentését.

Azt, hogy mit jelent például az *Átkelés a Nagy Vízen* szimbólum a Ji Kingben, nélküle nem tudnám. Mások csak annyit mondanak róla, hogy „Nagy vállalkozás”, „Indulj, győzd le a veszélyeket!”... Ez a hétköznapi jelentése. De **M** elmagyarázta, hogy ez jóval többet jelent: a Víznek ezen az oldalán vannak az önbecsapások, a szenvedélyek, a földi léthez való ragaszkodás ösztöne, amikor a szorongó személyiség behúzódik önvédelmi páncéljába – a túloldalon pedig ott a fény, a halhatatlanság, a szabadság. Az átkelés egy merész lépés, melyet, ha itt az ideje, megtehetsz, akár most is, könyvolvasás közben, vagy éppenséggel az utcán, zajban, tömegben, forgalomban – bármikor megélheted a halhatatlanság élményét. Az *átkelés* azt jelenti, hogy ne félj!... Vállald a kockázatot! Váltsd át lelked dimenzióját! Hétköznapiól lépj át az ünnepbe. A túlsó part nem egy másik helyet, hanem egy másik, felszabadult tudatállapotot jelent.

Van, amikor életünk igazságához csakis *halálugrás* árán juthatunk el. Beavatásnak hívták ezt régen. Kvantumugrás, amelyben gondolkodásmódunk átmenet nélkül megváltozik. Ehhez nem vakmerőség kell, hanem a legnagyobb megfontoltság, felkészültség, tisztánlátás és áldozat. A „vakmerő” szót el kell felejtetni, mert amit az ember vakon, ön-tudatlanul tesz, csak bajhoz vezet.

Főleg a nagy pillanatokban.

Azért ragadtam ki sok ezer kínai mondatból ezt a képet, mert ezt teszem most éppen: az aranyfonál útját követve megpróbálok átkelni a Nagy Vízen.

S vinni mindenkit, aki jön velem.

*

Ez csak egyetlen példa.

(Ebben a pillanatban tanácsolta, hogy írjam le. Mert erről az „átkelésről” szól ez a könyv.)

Gondolkodásomat minden elméletnél és elolvasott könyvnél jobban áthatották a Mesterünkkel folytatott beszélgetéseink.

Azért mondom többes számban, mert van egy baráti körünk, harminchat éve, és ha nem szól, akkor mindannyiunkat közösen is tanít.

Ezeket az utólag lejegyzett tanításokat és hosszú beszélgetéseinket nem tudom leírni. Egyrészt, mert a legtöbb személyre szóló, intim tanács, sorsterápia, másrészt azért, mert amit bölcséleti tanításként kaptunk - közel háromezer oldalt -, nem könyv számára készült. Benne van az életünk, harminchat év minden gondjával és örömeivel. De a lényegét megpróbálom elmondani.

Első lépések a labirintusból

Volt egy baráti társaságunk. Illetve van, hisz együtt vagyunk még ma is, bár megöregedtünk.

Főleg én, a legidősebb. A többiek fiatalabbak. Felettük csak eljártak az évek, de én már nyolcvanéves vagyok.

Gyerekek, unokák születtek közben. Nekem már dédunokám is – vagyis sokan, akik „ott” voltak, ma már „itt” vannak és felnőttek. Szerelmek, házasságok, válások, sok utazás, munka, sikerek, bukások, küzdelmek, válságok, szüleink halála, barátaink halála, és persze sok betegség – de együtt vagyunk még. (Egyik kedves társunk, Sára, éppen most „kelt át a Nagy Vízen”, nemcsak jelképesen, hanem valóban, amikor ezt a könyvet írom. Ő már ott van a túlsó parton. Hálás szívvel gondolok rá.)

Legtöbben együtt jógáztunk valaha, Dely Károly jógastúdiójában.

A szocializmus éveiben ez a szellemi útkeresők tábora volt. Néha neves hindu és francia jógamesterek is meglátogattak bennünket.

Sok mindent tanultunk, ami akkoriban Magyarországon inkább csak túrt, mint elfogadott tan volt.

Ami lényegesebb, hogy a rendszeres jógagyakorlatok, a relaxációk és főleg a mindennapos meditációk felfokozzák az embernek azt a rejtett képességét, hogy hallóvá, látóvá, egy másik dimenzió megérésére érzékennyé váljon.

A jóga irodalma ezt a képességet nem végcélnek, hanem a gyakorlatok természetes velejárójának tartja, és mindenki megvan. Ahogy C. G. Jung helyesen mondja, aki saját tudattalanjába lemerül – márpedig a meditációban ez történik –, bizonyos értelemben a túlvilággal, a szellemi világgal is kapcsolatba kerül. Mert ez a kettő: egy. Ez egy alapvető gondolat, melyre őt is a szellemi mestere tanította, a „túlvilágról”.

A Lélek: teljesség.

Kívül halandó ember vagy, adófizető állampolgár, belül halhatatlan Lélek, és bármennyire is hihetetlen, míg rá nem ébredsz – Isten országa benned van.

Volt közöttünk egy fiatalasszony.

Médium.

Tudtam, hogy otthonában kíváncsi és játékos szeánszokat tartottak, amit én nem tartottam veszélytelennek. Bár gyerekkoromtól kezdve sok hasonlóval találkoztam, személyes élményeim is voltak róla, de a tapasztalataim, főleg a tanulmányaim arról győztek meg, hogy ilyesmivel avatatlanul, vagyis kellő bölcsesség és főleg felső vezetés nélkül nem szabad foglalkozni.

Ha valaki nem tud úszni, ne vesse magát a tengerbe, melynek sem a mélységét, sem a veszélyes élővilágát nem ismeri.

Ráadásul sok lehet ebben a zavaros, a gagyis, a félrevezető csalás és öncsalás. Sok az átláthatatlanul zűrzavaros megszólalás.

Az, hogy valaki egy láthatatlan dimenzióból szól, nem jelenti azt, hogy magasrendű vagy értékes.

Szemléletemet Pál apostolnak ez a tanácsa határozta meg:

Mindent vizsgáljatok meg, és ami jó, azt tartsátok meg. Ami rossz, attól tartózkodjatok. (Pál I. lev. Tessz. 5: 21., 22.)

Vagy amit János mond:

Ne higgyetek minden szellemnek, vizsgáljatok meg a szellemeket. (János I. lev. 4: 1.)

Aki ismeri az őskereszténység történetét, tudja, hogy ilyen okkult, „spiritiszta” szeánszokból alakult ki. A gyülekezeteknek „angyalai”, szellemi vezetői voltak.

Szellem megnyilvánulása azért adatik, hogy használjon vele. Mert némelyik a szellem által a bölcselet igéjét kapja, a másik az ismeret igéjét, ugyanazon szellem által... Ugyanattól a hitet, a másik, ugyanazon szellem által a gyógyítások ajándékát. Van, aki az isteni erők munkáit vagy a prófétálást kapja; van, aki a szellemek megkülönböztetését, a nyelveken szólást, vagy pedig a nyelveken szólás magyarázatát. (Pál I. lev. Kor. 12.)

A szellemet ki ne oltsátok! A prófétai beszédet meg ne vessétek! (Pál I. lev. Tessz. 5: 19.)

(A „próféta” nem jövendőmondót jelent, hanem olyan sugalmazott embert, aki által a Szellem beszél. A zsidó-keresztény történe-

lemben mindig is kulcsszerepe volt.)

Barátom, Antal, elment egy ilyen szeánszra. S mivel könyvespolcomon látta nemcsak az ősi keleti hagyomány akkoriban még csak angolul hozzáférhető könyveit, de a Szellembúvárok Egyesületének számos kiadványát is, közöttük Vay Adelma médiumi úton írt alapkönyvét („Szellem, erő, anyag”) és az evangéliumi spiritizmus gondolatokban gazdag műveit, megkérdezte tőlem, mi a véleményem az ilyen jelenségekről.

Kértem, hogy előbb mesélje el élményét.

Elmondta, hogy az előző napi szeánszon megjelent a dédapja. Az ábécé betűi voltak előttük az asztalon. A fiatalasszony és egy ismerős lány a mutatóujját egy kerek kis üvegkorong fölé tartotta, szinte nem is érintve, majd hosszan várakoztak. Hamarosan mocorgást észleltek az ujjaik alatt, és a korong, mint egy eleven lény, elindult a betűk felett.

Ezt írta:

- TÓNI, NŐSÜLJ MEG!

Mivel őt eddig mindenki csak Antinak szólította, mi is, csakis a nagyszülei hívták „Tóninak”, megdöbbsent.

Ugyanakkor kételkedett is.

- Ki vagy?

- A DÉDAPÁD.

Anti megkérdezte a szellemisséget, hová temették valaha.

- TÖVIS - írta a szellem.

- Hol van az?

- ERDÉLYBEN.

Anti ősei valóban Erdélyből származtak, és az erdélyi magyarsághoz ő maga is különösen mély lelki kapcsolatot érzett, és érez a mai napig.

A Tövis nevű helységről nem hallott, de utánanézett, és megtalálta a térképen Teiuş néven. Gyulafehérvártól 17 km-re északra, a Küküllő Marosba ömlésétől 4 km-re, a Diódi patak két partján fekszik. Magyarul valóban „Tövis”, németül Dreikirchen, ami három templomára (ferences, református és görög katolikusra) utal. De a Tövis az igazi. Már az erdélyi vajda 1295-ben kibocsátott oklevelében is így szerepel: „Thywes.”

Időben most előre kell ugranom. Nem tudom lépésről lépésre leírni azt a folyamatot, ahogy a labirintusból a kiutat keresve, megsejtettük az aranyszál létezését, mert elszállt az idő, s miközben írok, vissza is nézek: a jelenből látok a múltba.

Most látom én is, hogy ez a dédatyai mondat nem valami huncut atyai jó tanács volt, hanem Antal lényeges sorsfeladata – *szvadarmája* –, melyet az évek során nagyon szépen megoldott.

Mint később kiderült, hogy több előző magyar, köztük erdélyi élete volt. Papi élet is, amelyben nőtlenségi fogadalomban élt: a női nemet a Sátán kísértő eszközének tekintve. Ez a kivetítés egy olyan, a jelenlegi életéből egyáltalán nem következő lelki emlékgubancot szőtt benne, melyet nagyon nehéz volt kibontania: az ösztönös ellenszenvét elfogadó, megértő szeretetté formálnia.

Több életet is meg lehet keseríteni azzal, ha valakinek a nővel, lelkének másik felével való kapcsolata – azaz szeretete – elfojtott marad. Főleg ha egy átláthatlan, magával hurcolt emlékekkel nem a lelki társát, lényének másik felét, hanem az ellenségét látja benne.

(Antal azóta megtalálta társát, aki szintén a körünkbe tartozik, és sok év óta szeretetben, igazi életszövetségben élnek együtt.)

A Dédapa szava akkor még csak nyájas atyáskodásnak tűnt. Mesterünk felbukkanása után azonban beleláttunk ennek a mondatnak a sok száz éves múltra visszalátó bölcsességébe.

Még valamit tapasztaltunk.

Hogy milyen erős, ha valakinek a gyökerei nem csupán a születéséig, anyjáig-apjáig, de sokkal mélyebbre, ugyanazon a földön és ugyanazon népben eltöltött, több élet mélységeibe nyúlnak vissza.

Antal lelkébe az a szó, hogy MAGYAR, nagybetűvel van írva. ERDÉLY is. Amikor már beszélgetni tudtunk a Mesterünkkel, első kérdése ez volt hozzá:

Mit tehetek az erdélyi magyarságért?

Messze túl van ez a bármilyen hazafiságérzésen.

Mindenki tapasztalta már utazásai során, hogy vannak helyek, ahol hamar otthon érzi magát. Nekem ilyen Itália, melyhez egy régi élet boldog gyerekélménye köt. A feleségemnek Spanyolország, főleg Madrid környéke ismerős. Egyszer járt ott, mint turista – de az volt az érzése, sőt, bizonyossága, hogy hazatért. Ilyen volt anyám számára Oroszország. Hiába voltak a második világháború alatt drámai emlékei a szovjet katonákkal, hiába éltünk orosz megszállás alatt, hiába volt zabrálás, erőszak, háború és oroszgyűlölet, ha meghallott egy ruszki nótát, a vidám *Kalinkát*, vagy a fájdalmas *Ocsi csornüje, ocsi sztrasztnüjét*, könnybe lábadt a szeme. Semmilyen párt és propaganda nem érdekelte. Az emberek kollektív gyűlése sem. A nóta mélyről szólt benne. Ahányszor szidták előtte az oroszokat, hiába tudta, hogy jogosan teszik, ösztönösen összerándult. Fájt neki.

A lelke belefájdult.

Van, amit nem először élünk meg. Végtelen múltunkban számtalan sors korokon átívelő emlékei lappanganak, és néha meghatározzák azt a lelki alapidallamot, mely életünket rejtve végigkíséri.

Antal először egy paphoz ment. Meg akarta gyónni a spiritiszta esetet.

A pap azonban bevallotta, hogy ő is hasonló helyzetben van. Kedves olvasmánya annak a kalandos politikai sorsot is bejárt paptársának, Hock Jánosnak a műve, melyet kétségtelenül szellemi sugallatra írt: a „Modern miszticizmus.”

Őszintén elmondta, hogy ez ügyben nem tudna jó lelkiismerettel az Istenhez fordulni – gyónjon meg másnak.

Antal hozzám jött tanácsért.

Az én polcomon látta már Hock János könyveit. Sőt, a magyar spiritizmus gazdag történetének a műveit is. Kevesen tudják, hogy Magyarországon a szellemvilággal való kapcsolatok tudományos kutatásának nagy hagyománya van. Elsősorban dr. Grünhut Adolf munkásságára és Makk István hatalmas munkájára, *Az örök fejlődés kozmikus útja* című művére gondolok.

A magyar Ferenczi Sándor, aki Jung mellett Sigmund Freud legkedvesebb tanítványa és a pszichoanalízis egyik úttörője volt, egész életében kutatta a spiritiszta jelenségeket. Freud egyszerre vonzódott

és iszonyodott ettől a témától. *Látom jönni a közelgő sorsot, s hogy ez a sors Önt jelölje arra, hogy fényt derítsen a misztikára és a hasonló dolgokra. Mégis úgy vélem, lassítsuk a sors menetét. Arra kérem, hogy két évig titokban gyűjtögessen, s csak 1913-ban lépjen elő nyíltan... Ön ismeri gyakorlati ellenérveimet és titkolt érzéseimet* – írja a nagy bécsi tudós tanítványának, Ferenczinek.

Ott volt a polcomon Freud és Ferenczi roppant tanulságos, mély gondolatokkal teli levelezése, mely mögött az a mai napig megoldatlan kérdés húzódott: Lehet-e az okkultizmus és a spiritizmus a tudományos pszichológia része?

És ott volt a polcomon a *Rejtelmes Világ* számos kiadványa, melynek főmunkatársa Madách Imre fia, Madách Aladár volt, aki verselő készségét és a természetfeletti világgal való kapcsolat hajlamát apjától örökölte. Ott voltak a *Hangok a pusztán* és a *Szellembúvárlat irányeszméi* című művei. Ott volt *A gyakorlati spiritizmus védelme* című fordítása, melyhez gazdag filozófiai kommentárt írt. Madách Aladár tette világossá számomra azt, amit semmiféle irodalmi tanulmányban nem olvastam, hogy *apja, az igen magasról sugalmazott Madách Imre az újkori világirodalomban először írta meg hatalmas művében, Az ember tragédiájában a reinkarnáció metafizikai és lélektani folyamatát. Az Ember korokon átívelő, hosszú útját, aki elhagyva égi hazáját, új és új személyiségben, új és új történeti világot teremtve végigéli saját eszméinek és sorsteremtő mágiájának minden látványos eredményét és csődjét. S hogy az óriási, emberi küzdelem mögött egy jóval magasabb metafizikai titok, a Teremtő és Lucifer – a Fény és a Sötétség – konfliktusa áll.*

Az én könyvtáramban Madách Imre drámája nem az irodalmi művek, hanem a sugalmazott szentkönyvek polcán áll.

Anti látta a könyveimet. Sokszor lapozgatott is bennük.

Megkérdezte tőlem, hogy mi a véleményem erről a „Tövis-ügyről”. Van ilyen? És ha van, nem bűn-e ilyesmivel foglalkozni?

Azt feleltem, hogy mielőtt választ adnék, meg akarom ismerni a dolgot. („Mindent ismerjete meg – ami jó, tartsátok meg.”)

A legközelebbi alkalommal már nálunk találkoztunk.

Zavaros este volt.

Olyasmi, mint amikor valaki állomást keres a rádióján, és különféle tört hangokat, szavakat, félmondatokat fog.

Semmi értelmes nem jött ki belőle.

Azt mondtam, jöjjünk össze még egyszer, egy közös jógaóra után.

Így is történt.

Újra csak betűk, betűk, nevek sorjáztak előttünk.

- Béla bácsi!... Béla bácsi!... Béla bácsi - jelentkezett valaki.

Nemrég halt meg a szeretett nagybátyám, Béla bácsi.

- Gyuri!... Gyuri! - írta le valaki.

Gyanakodtam, hogy ez egy régi, szívközeleli barátom, aki disszidált. Csak annyit tudtam róla, hogy részt vett a hatnapos izraeli háborúban. Azóta nem hallottam róla.

- Gyuri, te meghaltál? - kérdeztem döbbenten.

- Igen.

Kérdeztem volna tovább, de eltűnt.

(Később kiderült, hogy Gyuri él.)

- Zsuzsikám, Isten óv téged! - írta le valaki váratlanul, de Zsuzsi nevű nem ült közöttünk. Egy lány, csukott szemmel azt mondta:

- Én vagyok Zsuzsi. A nagyanyám hívott így.

Folytatódta a zavaros, értelmetlen üzenetek.

Ekkor megállítottam az ülést.

- Hagyjuk abba, gyerekek! Ennek nincs értelme tovább... Anti, azt kérdezted, hogy mi véleményem az ilyen szellemi kapcsolatokról. Most válaszolok. Ha igazi: csodálatos. Ez azonban nagyon ritka. Ha ilyen zavaros, akkor értelmetlen és veszélyes. Nem véletlen, hogy a vallások tiltják. És éppen azok a vallások, amelyek a prófétálást, vagyis a Szent Szellemmel való kapcsolatot olyan lényegesnek tartják. Pihenjünk egyet, azt mondom. Aztán utoljára még ülünk vissza az asztalhoz, és búcsúzzunk el végleg a „csodától”.

Megittunk egy kávét, ettünk egy-két pogácsát, beszélgettünk. Majd leültünk újra.

Meditáltunk egy rövid ideig.

Majd vártunk.

Csendben, türelemmel.

Nem tudom, meddig ültünk így.

Senki sem jelentkezett.

Meg se mozdult a tányérka.

Egyszer csak, minden zavar nélkül, mint amikor a rádió állomás-keresője egy pontos hullámhosszra rátalál, a következő üzenetet kaptuk:

- *Jól tettétek, hogy együtt vagytok.*

- *Ki vagy te? – kérdeztem.*

- *A tanítómester. Maradjatok együtt. És figyeljetek rám. Isten óv titeket. Ne hagyjátok el egymást.*

- *Találkozunk még?*

- *Igen. Péternél, hét nap múlva.*

És akkor megkérdeztem:

- *Hogyan tudjuk, hogy valóban Mester vagy?*

- *A tapasztalatok megérlelik a bizonyosságokat.*

Ez 1980. február 16-án történt.

Az utolsó mondat jó érzéssel töltött el. Nem a benne való feltétlen hitet kérte, hanem odatette magát a próbának, a saját értelmünk ítéletének.

A hit lehet vakhit is. De amikor már tapasztalás van mögötte, személyes élmény, akkor már nem vakhit, hanem megérlelt bizonyosság.

Hét nap múlva újra összejöttünk.

Megint Ő jelentkezett.

- **M.** *Kérdezzetek!*

- *Mi a teendőnk, Mester?*

- *Maradjatok együtt.*

- *Mi tegyünk, hogy jobban érezzünk téged?*

- *Gondoljatok rám erősen.*

- *Törvényszerű, hogy mi együtt vagyunk?*

- *Ti egy családhoz tartoztok.*

- *Mire fogsz tanítani bennünket?*

- *Felkészítelek titeket a velem való találkozásra. Még nem jött el az ideje.*

Majd újra találkozunk.

- *Egyéni kérdésünk lehet?*

- *Most még nem. Isten veletek. Nyolc nap múlva találkozunk itt.*

Nyolc nap múlva újra találkoztunk.

- *Ki vagy? - kérdeztem.*

- *Már mondtam. Én vagyok a mester. Mindannyitokkal vagyok, egyszerre. Jobban kell figyelnetek, nem vagytok még eléggé éberek.*

És hozzátette:

- *Néha szomorú vagyok, mert nem éreztek. Isten bennetek van, de ti ezt nem élitek meg.*

- *Mester - kérdeztem -, mire mondják a Bibliában, hogy Szent Szellem?...*

- *Én is Ő vagyok. Mindenki van, de nem tudják. Nem is akarják.*

- *Nem akarják?! Ki áll ellen ennek a tudásnak?*

- *Te magad. Legyetek továbbra is vidámak, az csak hasznotokra válik. Isten veletek van. Éreztétek. És tanuljátok megismerni Őt.*

Rendszeresen találkoztunk. Érdekes visszaolvasni a találkozásaink tömör mondatos gondolatait. Utólag úgy tűnik, olyanok lehettünk akkoriban, mint a kisgyerekek, akik néhány jó szóból, simogatásból többet értenek, mint bármiféle elvi tanításból.

- *Sorsotokat végig kell csinálni - mondta. - Még sok élményetek lesz velem. De nem vagytok még érettek a közvetlen találkozásra. Éreznetek kell engem. És tökéletesítsétek a meditációtokat. Nehéz időszak jön. Legyetek továbbra is vidámak, lelketek szabadságát semmi sem korlátozhatja.*

Egyszer váratlanul azt mondta:

- *Semmibe ne avatkozzatok bele. Mindannyitokat figyelnek. Óvatosabban legyetek együtt!*

Erre nem gondoltunk.

A magyar történelemnek ezt a korszakát a „visszarendeződés időszakának” nevezik. Föltehetően a Jóga Stúdiót figyelték. Nyilvánvalóan engem is, mert néhány hét múlva fölhívott valaki a munkahelyemen, a Madách Színházban, egy idegen hang, és azt mondta, hogy beszélgetni szeretne velem. Kérdeztem, miről. Az Írószövetség-

gel kapcsolatban. Akkoriban nem tudtam még, hogy létezik ilyen „beszélgetés”, de mivel M figyelmeztetett, azt mondtam, tessék, beszéljünk. Azt felelte: Ez nem telefontéma. Jó lenne személyesen találkozoznunk. Hol? Egy körúti presszót jelölt meg. Én azonban meghívtam magamhoz. Nem szívesen jönne a lakásomra, mondta. Vona-kodott. Úgy kellett erősködnöm. Mondtam, hogy én máshová nem megyek.

Végül megjelent.

Ott ült a dolgozószobámban.

Kis termetű, okos, nyugtalan tekintetű, rókaképű ember volt. Kopott ballonban, hegyes cipőben. Szemében a nyugtalanságot az okozhatta, hogy sokfelé figyelt, egyszerre. Hol a szemembe nézett, hol fölmérte a képeimet, a könyveimet, a tárgyakat az íróasztalomon. Volt ott a falon Szűz Mária, Lao-ce, Buddha, kereszt, Dávidcsillag, indiai OM és tibeti mandala.

Az Írószövetségről kezdett beszélgetni velem (ahová nem jártam), majd az 56-os sebesüléséről faggatott, csak úgy mellékesen, miközben félszemmel újra és újra fölmérte a polcomon a könyveket. Nyilván látta, hogy ezek mind vallásos, spirituális könyvek, a keleti hagyomány nagy művei, a Névtelen Szellem tanításai, semmi politika. Mai irodalom kevés. Főleg drámák, amiket magam is írtam. Szavai-ból hamarosan éreztem, hogy egy veszélytelen, álmofaló csodabogárnak tart. Elszállt örültnek talán, akit beszervezni sem érdemes. Aki azt se tudja, hol él. Amikor elment, már kedélyesen beszélget-tünk.

- *Elvtársam!* - mondtam neki, búcsúzóul. - *Ne féljen, nem nálam fog léket kapni a hajó.*

(Sok évvel a rendszerváltás után találkoztam vele egy aluljáróban. Kopott, kékesszürke ballonkabát volt rajta, ugyanaz, amiben nálam volt. A hegyes cipője is ugyanaz volt. Rókaarcán a régi jó ismerősnek szóló nyájas mosoly ült. Úgy üdvözölt, mint egy váratlanul felbuk-kant régi barátját. Kedvesen integetett felém. Félelem volt a szemé-ben, gondolom, azért, mert felismertem őt. Rojtos selyemsál volt a nyakán. Az első pillanatban csövesnek tűnt.)

- *Mosolygok!* - mondta legközelebb a Mester. *Szeretlek titeket, bár sokat kell nógatnom benneteket. A zűrzavarban megtalált béke igazi lelki teljesítmény. Valamennyien képesek vagytok rá.*

Visszaemlékezve a kezdeti lépésekre, inkább az érzéseimre emlékszem, mint a gondolataimra.

Ekkor már éreztem, hogy *Ő* az, akit egész életemben kimondatlanul vártam. Amikor 56-ban meglőttek és átestem egy halálélményen, hallottam egy hangot: *Vissza kell menned!*

Azóta tudom, hogy néha szólnak hozzám. Ez az élmény, hogy valaki beszél hozzám, aki nem én vagyok, sok ember élménye. Lelkiismeretnek is hívják, de ez akkor egészen különös volt. Nem én voltam, ha egyáltalán tudtam abban a pillanatban, ki az, hogy „én”.

Ez a mondat nagyon sok halálközeli élményben visszatér. Gyakoribb, mint a fényélmény. Ilyenkor derül ki, hogy valahol mégiscsak látnak és követnek bennünket s valami tervünk is van, vagy feladatunk, amit nem fejeztünk be.

Az, hogy valaki szól hozzánk, magunkban, gyakori élménye sok embernek. Tudunk erről a belső dialógusról. Viktor Frankl nem volt semmilyen vallás híve, de Istent úgy határozza meg, hogy „belső beszélgetéseink partnere.”

Ha valaki elkezd figyelni, erre a tapasztalatra jut. Egy barátom, akiről írtam már, azt mondta egyszer, az a benyomása, hogy én *valakire figyelek*.

Ma már ezt sokkal tudatosabban teszem, főleg az előadásaim előtt.

Írás közben, amíg nem jön egy jó gondolat, figyelek. Ebben a várakozó csendben bizonyára ostobának tűnhetek. Mint egy diák, aki elfelejtette a leckéjét. Ilyenkor igyekszem olyan üres állapotba kerülni, hogy megtermékenyíthető legyek – helyet teremtek magamban valaminek, amiről nem tudom még, hogy mi.

És egyszer csak jön a gondolat. Ha jön. Szó, mondat, kép. Valahogy így működik az ihlet. Nem tudunk róla semmit.

Shakespeare pontosan ismerhette ezt az állapotot, mint ahogy a spiritiszta jelenségek pontos természetét is. *Hamlet* című drámájában

(melynek cselekményét a megölt király szelleme irányítja a túlvilágról), a következő történik.

Éjfél körül a holt király szelleme a helsingöri vár fokán jár, fegyverben, teljes harci vértjében. Nem látja más, csak Hamlet királyfi barátja, a döbbsent Horatio, és a két őrszem, Marcellus és Bernardo. Nem is a kísértet, hanem a harci vért látványa döbbsenti meg őket, mert sejtik, ha a király szelleme visszatér a túlvilágról, és így mutatja magát, felhúzott sisakrostéllyal, páncélban, az háborúságot jelent. *Általános véleményem az, hogy ez honunkra nagy csapást jelent* – mondja Horatio. Rohannak Hamlet királyfihoz, jelenteni neki a hihetetlen, s mégis oly valóságos esetet. Ő a trónterem gyűléséről jön, teli undorral, gyűlölettel, és éppen az öngyilkosság gondolatával foglalkozik. De mielőtt még meghallgatná a döbbsent örök és barátja feldúlt jelentését, furán a semmibe mered, üres tekintettel, és azt mondja:

- *Atyám!... ni, mintha látnám atyámat!*

- *Hol, felséges úr?*

- *Lelkem szemében.*

Vagyis belül már látja azt, akit a többiek odafönt észleltek, a vár fokán.

Egyszerre négyen látták a szellemet: hárman kívül, egy belül.

(Ez a jelenet emlékeztet **M** különös, a földi tér-idő világában érthetetlen mondatára:

Én mindannyitokkal vagyok, egyszerre.)

Később Hamlet maga is fölmege társaival a vár tetejére. Találkozik apja szellemével. És a világirodalom legszebb drámai jelenetében, apa és fiú égi és földi dimenziók találkozási pontján beszélnek meg személyes fájdalmukat, családjuk drámáját, Hamlet anyjának árulását, és végső soron a hazájuk sorsát, mert Dánia a királyfi nagybátyjának, apja elvetemült gyilkosának a kezébe került. Hamlet, aki felismeri, hogy csakis a gyilkos bosszú válthatja meg ezt a romlott helyzetet, így üvölt fel:

- *Sorsom kiált...*

Valószínű, hogy minden jelentős dolog az életben így születik. Kívül alig történik valami. Néhány szó vagy tekintetváltás, tán még az se, de belül már minden megtörténik: ráérzés, felismerés, az „Ez az én utam!” élménye.

- *Ó, boldog Isten!* - mondja Horatio. - *De mindez oly csudás, idegen.*

- *Hát üdvözöld, mint idegent szokás* - mondja ki híres mondatát Hamlet: - *Több dolgok vannak földön és egen, Horatio, mintsem bölcselme-
tek álmodni képes.*

Híres mondat, melyet évszázadok óta idéznek a szellemvilággal való kapcsolatokra.

Később, amikor **M** már hosszabb tanításokkal nevelt bennünket, elmondta, hogy a belső valónkkal, akit Felsőbbrendű Énnek nevezett, már régóta kapcsolatban állt. Ezért hallottuk őt belülről.

Kívül még csak bámulattal ismerkedtünk vele. Lépésről lépésre. Néha sietve, izgatottan közeledtünk, néha óvatosan és gyanakodva megtorpantunk. Hétről hétre és hónapról hónapra, mindig egy kicsit közelebb. De belül, lelkünk mélyén már találkoztunk vele.

Kérdeztük - a kezdeti zűrzavarra emlékezve -, hogy jöhet-e helyette más, az ő nevében.

- *Nem. Soha.*

Ez így is történt.

Harminchat éve mindig csak ő jön. **M**. Olyan hűséggel, mely egy időtlen, magasrendű erény bizonyítéka.

(Két kivételt tett. Hozott magával két eltávozott társunkat, de akkor is ott volt, s megrendítő beszélgetésünk után kommentálta a szavainkat. De az ő szándéka és mesteri felügyelete nélkül ezek a találkozások nem jöhettek volna létre.)

Hogy ez a találkozás hogyan működik, s miért nem zavarhat bele semmi és senki, azt később részletesebben is elmondta.

1980. március 28-án megkérdeztem, hogy a feleségem csatlakozhat-e hozzánk.

- *Még nem* - felelte. - *Neki még más dolga van. Őt egyelőre rajtatok keresztül tanítom.*

Én voltam a kör vezetője.

Akkor már hálásan kimondtam:

- *Köszönjük, hogy a körünkben vagy és segítesz. Milyen hibámat kell leküzdenem?*

Erre akkor még nem válaszolt.

Azt mondta:

- *Figyelj engem magadban. És olvassátok a Szentírást.*

Rendszeresen olvastam. Méghozzá úgy, hogy visszanyúltam az eredeti görög szöveghez, mert eretnekhajlamom gyakran megérezte, hogy hibás a fordítás. (Szentlélek például nincs, csak Szent Szellem. A pszüché nem szent, csak a pneuma. Nem véletlen, hogy a *pszichológia* a lelkünkkel foglalkozik, és nem a halhatatlan szellemünkkel.)

Úgy éreztem, különös okkal kéri, hogy vegyem elő a Bibliát. Ezért, ahogy sorsdöntő pillanatokban mások is teszik, másnap este elővettem. Vaktában felütöttem valahol, és ráböktem néhány sorra. A véletlenben mindig van valami időszerű.

Ez János evangéliumának az a része volt, ahol Jézus készül a halálra. Júdás már elindult, hogy elárulja őt. S ahogy Júdás kiment a helyiségből, így szól:

Most dicsőült meg az Emberfia és az Isten dicsőült meg őbenne.

(Ennek a mondatnak a második részét csak egy jóval későbbi tanítás után értettem meg.)

Itt mondja el tanítványainak, hogyan kövessék őt.

De ahová az ujjamat tettem, az a 15., 16., 17., 18. vers volt.

Ha szerettek engem, megtartjátok a parancsolataimat, én pedig kérni fogom az Atyát, és Ő másik Segítőt (bátorítót, iránymutatót) küld nektek, hogy veletek legyen mindörökké. Az Igazság Szellemét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt, bennetek lesz.

Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok. Még egy kis idő, és a világ többé nem lát engem, de ti megláttok, mert én élek, és ti is élni fogtok.

Sírógörcsöt kaptam. Ültem a könyv előtt, és zokogtam. A boldogságtól.

Ez az ismerős „bennetek lesz” rendített meg. Most hallottam M-től, mikor megkért, hogy olvassam a Szentírást. Szóról szóra, így. Úgy olvastam, mint egy személyes, ajánlott levelet, melyet közel kétezer éve adtak fel, és most érkezett meg.

Nagy pillanatokban megrendül az ember. Ilyenkor döbben rá, hogy ami most felvillan a tudatában, azt már régen tudta. És érzi, hogy az élet csodálatos.

Az ész nem tud sírni. Olyan, mint egy tökéletes számítógép. Nemcsak nem tud, de nem is engedélyezi magának a sírást, mert nem ésszerű. Lényegében ez a katarziszra való képtelenség, mely a mai művészet és gondolkodás egyik jellegzetes tulajdonsága. Az ész az ego eszköze, a megrendülés pedig éppen azt jelenti, hogy az ego összetörik és megolvad.

A könnyek az észnél jóval mélyebb forrásból törnek fel.

Az aranyfonál érintése ilyen megrázó élményt jelent.

Ezt nehezen tudom leírni. Lehetetlenség. Soha ilyen, lényem gyökereit megrázó boldogsággal nem zokogtam.

Több ezer éves vágyam teljesedett be.

Most, hogy kimásoltam a Bibliából e sorokat, újra sírok. Nyilván tudta, aki ezeket a mondatokat leírta, milyen árva lesz az igazság az utolsó időkben.

Hahó, Pajtikám! Ne szarj be, míg engem látsz!

Rendszeres találkozásainkat meg kellett szakítanunk, mert hosszabb időre Amerikába mentem.

Egy forgatókönyvem, melyet a *Részeg józanok* című regényemből írtam, megvalósításra vált. Barátom, Gyuszi – Julius Potocsny – filmrendező és operatőr nagy álma volt ez a film. Évekig dolgoztunk rajta. Jól álltak a dolgok, s felkért egy másik forgatókönyv megírására is.

1980. október 26.

– **M.**

– *Eljutok Amerikába, a zűrzavar világába?*

– *Végig kell csinálnod.*

– *És ha Amerikában vagyok, hogyan folytathatják a többiek nélkülem?*

– *Megpróbálok segíteni nekik.*

– *És én hogyan talállak meg odakint, egyedül?*

– *Veled leszek. Folytasd a rám való, összpontosított figyelmet. Gazdag lesz az utad. (Hozzám) Mi most elmegyünk Amerikába. (A többiekhez) Ti pedig mind együtt maradtok. Isten veletek van, éreztétek.*

Elutazásom után Mesterünk mást ültetett be a helyemre.

November 4-én már nélkülem ültek le a gyertyafényes asztalhoz.

– **M.**

– *Péter megérkezett?* – kérdezték tőle.

– *Jól van* – felelte.

Innen kezdve kettős szálon futott a történetünk.

Anti időközben egy másik papnál meggyóna a szellemi találkozás bűnét. Ez már nem volt olyan megbocsátó. Dörgedelmesen leszidta. És szigorúan eltiltotta minden ilyesmitől.

Lelkiismereti drámáját „Tóni” a Mester elé tárta.

- Szeretnék jó szellemi tanítóanyagod és egyben jó keresztény is lenni. De nem tudom, mi a helyes.

És akkor a Mester azt mondta, amit aztán harminchat év alatt sokszor hallottam tőle:

- *Dönts el, melyik számodra a fontos.*

Soha más döntésébe nem avatkozott bele. Azt mondta, a szellemi világ törvénye, hogy *tilos a ráhatás*, mert éppen a felelősséget, a szabadságot és a döntéssel járó szellemi fejlődés lehetőségét venné el a másik lélektől. Vagyis az isteni teremtés értelmét.

Antal azt válaszolta:

- *Mindkettő fontos. És úgy érzem, hogy nem zárják ki egymást.*

- *Akkor mi a probléma?*

Az a mondat, amit amerikai utamra mondott, hogy „Végig kell csinálnod!”, különös értelmet kapott odakint.

Egyrészt egy újabb forgatókönyvet kellett írnom. Másrészt egy nemzetközi „túlélőversenyen” kellett részt vennem, melyről barátom dokumentumfilmet készített, és engem kért fel a narrátorszöveg megírására.

A forgatás tíz napig tartott Utah-Colorádóban.

A helyszínen derült ki, hogy az utat az égbe nyúló kanyonok között, mély szurdokokban és meredek, sziklás hegyoldalakon át lóháton kell megtennem, mert arra még egy teherjáró dzsip sem tud menni.

Helyi cowboyok tanítottak meg lovagolni és sátort verni. Az éjszakákat égbe nyúló, fekete óriás sziklák közötti tisztásokon töltöttük, fegyverrel a takarónk alatt, mert a sátrak előtt néha veszedelmes kígyók tekeredtek. Megtanítottak a sebtisztításra és a kígyóharapás elleni gyors védekezésre. Kezdő lovasnak sziklákon kaptatni és sebes folyású patakokon átúsztatni nem volt könnyű feladat.

Utunk szarvasmarhák és lovak elszáradt koponyái és csontvázai között vezetett. A verseny egy-egy állomásán ősi indián jeleket, mágikus nyomokat kellett felfedezni a sziklákon és a barlangok falán.

A túlélőverseny sebes folyású folyókon, zúgókon, örvényeken, dübörgő zuhatagokon vezetett át. Csomagjaimat és magamat is hozzászíjaztam a gumicsónakhoz, mert pillanatok alatt kiborított volna az

áradat; így csak arra kellett vigyázni, hogy az iszonyú erejű víz ne csapjon a sziklákhöz, egy facsónak darabokra tört volna...

Isten kezében voltam.

Barátom, aki nemcsak a film rendezője, de az operatőre is volt, hol egy nagy fenekű, barna hegyi lovon kaptatott mögöttem, vállán a kamerával, hol egy helikopteren tűnt fel a magasban, már amikor tudott: az égbe nyúló sziklák között és a mély, keskeny kanyonokban életveszélyes repülni. De ő csak filmezett, halált megvető, önfeledt bátorsággal. Berregve elhúzott felettem, befáslizott visszeres lábát lóbálta a levegőben, hogy megőrizze egyensúlyát a lefelé billegő gépen, majd amikor egészen közel ért, jobb szemét a kamerán tartva, fél tenyerével egy pillanatra merészen leintett nekem a magasból, mint egy angyal, vagy egy földönkívüli lény, és röhögve átüvöltötte a dübörgő motorzajt:

- Hahó, Pajtikám!... Ne szarj be, míg engem látsz!

Vette a magasból rémült arcomat. A helikopter iszonyú szélt kavarva, billegve szállt fölém, féltem, hogy kiesik belőle, mert ha dolgozott és a kamerán keresztül nézte a világot, az életéről is megfeledkezett. Mint minden nagy művész, megszállottan dolgozott. A munkájának élt.

A szűk, meredek kanyonokban még rádió-összeköttetés sem volt a külvilággal.

Otthon nem tudtak rólam semmit. Barátaim kérdése is innen eredt: nem tudtak rólam. Leveleimet, melyeket a tábortűz mellett írtam, egy helikopter vitte be háromnaponként a városba.

- Péter jól van - mondta a Mester. - Ne aggódjatok miatta. Levél jön.

Megtörtént az a csoda, hogy barátaimmal és családommal egy „túlvilági postás” kötött össze, aki ide is, oda is látott, egyszerre. Bizonyára jót derült rajtam, amint kezdő lovasként fájó fenékkal és egy állam alá kötött, széles karimájú cowboykalapban kaptatok a sziklák közötti meredek ösvényeken; úsztatom a lovamat a sebesen rohanó folyón át; esténként tábortűzet gyújtok, húst sütök, s egy forgópisztollyal lövöldözök a távolba kitett, üres sörösdobozokra. **M** tudta, hogy előző életemben kitűnő lovas és nagy vadász voltam – ez most kínszenvedés volt, és paródiája mindannak, amit valaha jól ismertem már.

Barátom tanított meg löni, a saját, rövid csövű forgópisztolyával. Ő tévedhetetlen volt.

Tízből tíz dobozt lelőtt, az én lövéseim gyakran a sziklákról pengtek vissza.

Visszatérve New Yorkba újra „író” lehettem végre. Egy kényelmes íróasztal mögött dolgozni kezdtem az új téma forgatókönyvén.

Itt már újra éreztem a kapcsolatot, az ihletet, és **M** jelenlétét is – ilyenkor tényleg mintha megérintett volna. Gondolataink szabadon áramlanak, de vannak pillanatok, amikor olyan sejtelmünk támad, mintha a felbukkanó szavainkat megtermékenyítené valami, hogy nemcsak röpülök, de repítenek is, bár ez nem kívülről történik, hanem belül. Lényegében az ihletett gondolatot az ember nem kívülről kapja, hanem felszabadul benne valami, és olyasmit hoz elő lelke mélyéről, melynek létezéséről eddig nem is tudott.

Hogy mit kezdtem írni, az a következő fejezet témája lesz.

Joel és a sárkánymintás kínai köpeny

Előbb azonban egy nagy találkozásról kell beszélnem.

Újabb szereplőről, aki kezembe adta az aranyfonalat.

Ez az ember *Joel Thome* zeneszerző és karmester, az *Orchestra of Our Time* vezetője volt.

Ő komponálta volna a zenét filmünkhöz, melyet már elkezdtem írni. Ez nem a „túlélő” kaland dokumentumfilmje volt, hanem egy nagyszabású, expresszionista játékfilm, egy öngyilkos művész halálélménye.

Joelt úgy hívják a zenei világban: „The rebel genius.” Lázadó zenei. Bach, Schönberg, Webern és Crumb megszólaltatója, aki saját művében, az *Időtartamokban* először használt úrból érkező rádiójeleket, a Grammy-díjas *Szávitri, a világok utazója* című művében és nagy koncertjein pedig egyszerre használt együtt klasszikus és rockzenei elemeket, szitárt, a capella kórust, ősi dél-amerikai indián hangszereket és elektronikus eszközöket.

Később együtt dolgozott a legendás rockikonnal, Frank Zappával, akivel azonos zenei és eszmei filozófiát vallott. Együttműködésükből született a *Zappa univerzuma* című emlékezetes koncert és a belőle készült Grammy-díjas hanglemeze.

Joel a barátom lett.

Lelki társak könnyen találkoznak, mert azonos hullámhosszon rezegnek. Talán azért is, mert ismeretlen erők összehozzák őket.

Az aranyfonál egymáshoz vezeti azokat, akik fogják.

Az ilyen sorsszerű összecsapódáskor átlépi az ember a közeledés társadalmilag szokásos lépcsőfokait. Nem lépésről lépésre közelednek egymáshoz, hanem hirtelen. Olyan, mintha rég nem látott testvérünkkel találkoznánk. Olyan, mint a szerelem. Egyszerre Mindentől van szó – és Mindent el akarunk mondani egymásnak.

Most és azonnal.

Mert végre itt van az, akinek lehet.

Aki érti.

Az aranyfonál követői rendszerint magányos emberek (a szó szellemi értelmében), viszont roppant érzékenyek és szeretetétések. Arra vágyódnak, hogy befogadják őket, és ők is befogadjanak másokat. Teljes mértékig ez a találkozás a labirintus homályában nem lehetséges, mert mindenki más irányba botorkál, az útvesztője mindenkinek más. Máshol tapogat a homályban, és a saját sorsával viaskodik – de az ilyen hirtelen összeszikkasztásnál fölizzik valami a Fényből. Ezt mindketten érzik, és ki akarják használni a csodálatos pillanatot.

A szikra fényénél megpillantjuk, hogy *ő is fogja az aranyfonalat.*

Beszégettünk zenéről, drámáról, filmről, művészetéről, szerelemről, az amerikai és a magyar létről. Persze a magánéletünkről is. Lényegében mindenről. Olyan személyes titkainkról, melyeket senki sem mondunk el. Joel a New York-i otthonában mondta el először, hogy az utóbbi évtizedekben felgyorsult itt a romlási folyamat: mindent gátlástalanul fölfal a pénz. Az igazi értékekre egyre sükebb lesz az amerikai világ. Erre a mondatra különösen emlékszem, hiszen én egy füllelt diktatúrából jöttem, nagy reményekkel, és abban a tudatban, hogy itt szabadság van.

Nem hittem neki. Csak jóval később jutott eszembe, amikor azon tűnődtem, hogy **M** miért küldött ide.

Amit nem tudtam még első találkozásunkon, hogy Joel médium.

Mégpedig látó médium.

Ez nagy ritkaság.

Nem „auralátó”, hanem annál jóval több.

Úgy látott szellemeket, mint Shakespeare darabjában a két őr és Horatio.

Fura, hogy valakinek, akinek a hang az élete, mégis a látás a legfinomabb tehetsége. Nyilván a hangok világában is működött ez az ihlete, de nem a fogalmi gondolkodásban és a szavak világában, hanem a közvetlen, magasrendű zenebeszéd nyelvén.

Muzsikája, melyet a filmben is fel akartunk használni, a szó igazi értelmében transzcendens volt. Olyan rezgésekkel kísérletezett, amelyek az ősi mantrának, a szent indiai OM szótag energiájának teremtő, gyógyító erejével kapcsolatosak. Az OM olyan primer vibráció,

melyből a mindenség származik. A zene és a hangok művészi manipulált változataival különféle lelki hatásokat és egy természetfeletti, nem evilági tudatállapotot lehet elérni.

Ezen kísérletezett már akkor is.

És én éppen egy ilyen témán dolgoztam.

Az egész film lényegében a túlvilágon játszódott volna. Ez az én dramaturgiai ötletem volt. A felkérés ugyanis nagyon általános volt. Ekkor rendezte meg az amerikai és a német kormány egy multinacionális cég segítségével a nácizmus által valaha üldözött és „Elátkozott művészet” címmel megbélyegzett német expresszionista festők első gyűjteményes világkiállítását a New York-i Guggenheim múzeumban. Gyuszi barátom, aki a világceg művészeti vezetője volt, felkért, hogy írjak egy játékfilmet ezeknek a tragikus sorsú zseniknek az életéről.

Én a film főhősének Ernst-Ludwig Kirchner fiatal német festőt választottam.

A történet a következő volt.

*

Kirchner, a nácik által elüldözött és emigrációba menekült fiatal festő, egy vándorcirkusz műsorát nézi a hófödte svájci hegyekben. Kedvenc témája mindig is a cirkusz világa volt. A *Kék cirkuszi lovas* képével világhírt is szerzett.

Előadás közben elhatalmasodik üldözési mániája. Úgy érzi, figyelik. Félt. Attól retteg, hogy utánajöttek a nácik és megölik. Félelme talán nem is alaptalan. Otthagyja párját a zsúfolt széksorok között, azal hogy mindjárt jön, és a műsor közben elmenekül. Nem a nézőtéren, arra nem mer, hanem a manézs bejáratán át próbál meglógni, és ahogy átbukdácsol a várakozó állatokon, majmokon, kutyákon, tevéken és a kalitkába zárt színes kakadun, útjába esik egy nyitott ajtó. Oda akar riadtan bemenedülni vélt üldözői elől. De nem lehet, mert ott van éppen a cirkusz Fehérbohóca. Látja, amint éppen készül a föllépésére. Öltözőjének tükreben nézi magát; fekete ceruzájával bal szemöldökét csodálkozóra fölfelé, a jobbot szomorúra lefelé húzza;

majd a félig szívott, füstölgő cigarettáját a hamutálcájára helyezve, siet a porondra.

Kirchner megbabonázva bámulja az önemésztő parazsat.

Továbbrohan.

Hazaszalad. A műtermébe menekül. Műveit összetöri, a tűzbe vágja, majd szíven lövi magát.

Halálának pillanatában azonban lelke – vagyis igazi valója – kilép vérző testéből, és visszatér az elhagyott porondra. Rádöbben, hogy életművét egyrészt meggondolatlanul tönkretette, másrészt befejezetlenül hagyta. Még élnie kellett volna. Alkotni. De nem lehet. Már nincs teste, csak lelki teste. Éppolyan valóságos, de mégis más.

És ekkor – csupán képzeletének hatalmával – megrendezi a csodálatos búcsúelőadását.

Visszamegy immár lelke cirkuszába. Fölveszi a hamutálcáról a füstölgő cigarettát, tovább szívja, és ahogy belenéz a lámpákkal kerített tükörbe, elégedetten látja, hogy a Fehérbohóc maszkjában néz vissza önmagára. Csak a szemöldökén javít kicsit, hiszen festő, és merészen a halántékáig húzza a fekete vonalat, mint valami fantasztikus, vidám démonét.

És elkezdzi előadását, mely egy hatalmas vízió a huszadik századról, és egyben őszinte vallomás a saját lelkéről és az emberiségről.

Kirchner zenés világcirkuszának öt műsorszáma van: Az Ember születése – Az Ember szerelme – Az Ember háborúja – Az Ember halála.

És az utolsó szám: Az Ember feltámadása.

*

A film, amelynek címe *A tizenegyedik parancsolat* volt, sohasem valósult meg. Joel nem komponálhatott hozzá zenét. Gyuszi barátom hiába küzdött érte, tárgyalt, utazott, telefonált, házalt cégtől céghez és próbált anyagi támogatót, producert találni, nem sikerült. Hiába tudták róla sokan, hogy rendkívül tehetséges ember, kitűnő rendező és sok díjat nyert, zseniális operatőr, aki új kameramozgást és különleges fényeffektusokat, görbe tükröket, színszűrési technikát is ki-

dolgozott ehhez a látomásos, „túlvilági” filmhez: nem volt képes összehozni a pénzt a film megvalósításához.

Még akkor sem, amikor olyan nagy sztár akarta eljátszani a főszerepet, mint *David Bowie*.

Egyre megalázóbb reklámokhoz és céges prezentációkhoz használták rendkívüli tehetségét. Végso soron már arra sem. A világhírű multicég máról holnapra megszüntette a művészet támogatását. Gyuszi részlegét feloszlatták. Életének minden terve füstbe ment. Álmai összetörték, és pár év múlva, sok csalódás és egy menthetetlenül súlyos betegség után ugyanúgy halt meg, mint Kirchner: filmes emlékeit, díjait, otthonában őrzött, díjnyertes filmjeit, plakátjait megsemmisítette, és szíven lőtte magát.

Talán ugyanazzal a fegyverrel, mellyel a kanyonokban lövöldöztünk.

Búcsúlevelében azt írta:

Találkozunk, a hegyeken túl.

Én is ebben bízom.

Nagyon szeretem.

A tizenegyedik parancsolatot, mely filmünk végén is elhangzott volna, az özönvízzel borított tengeren, nem Isten írta, nem is Mózes.

Mi írtuk. Szó szerint ezt:

„Mentsétek meg az életet!”

Filmen ezt már nem tudtuk kimondani.

Hogy álmaink el ne vesszenek, évekkel később egy regényt írtam a forgatókönyvből *Világcirкусz* címmel.

Gyuszinak ajánlottam.

*

Szóval, ez volt az a téma, amit Mesterem ihletésére, New Yorkban elkezdtem.

Joelnek elmeséltem a tervünket. Ő komponálta volna a film zenéjét. Mutatott is mindjárt különös motívumokat. Tört boldogság, rémisztő álmok, pusztító robbanás, zuhanás és emelkedés, huzatos, sü-

vító halálhang, a kozmosz idegen, vibráló csendje, és valószínűleg csak a másvilágon hallható, földöntúli szépség töltötte meg körülöttem a levegőt.

Íróasztalán nem hangjegyekkel írt kották voltak, hanem számok, mágikus ősjelek, geometriai rajzok, mandalák. Munka közben volt éppen, láttam, hogy ilyen különös módon komponál.

Az angyalok zenéjét kereste. De nem azt, amit a földi embervilághoz közeledve játszanak nekünk, halandóknak, hanem azt, amit egymás között rezegnek, ami a végtelen úr zenéje, és nem a mennyből kizuhant ember fülének való. Olyan muzsikát kerestem, amit sok év múlva a kómába esett nagy idegsebész, dr. Eben Alexander hallott a mennyországban: a Forgó Dallamot, azt a vibrációt, mely kiszabadította őt a haldoklás „Földigilizta Nézőpontjából”, és elvezette az ultravalóságos átjárón át az angyali kórusokig, maga mögött hagyva időt és teret, mígnem eljutott a „Mag”-hoz, ahol találkozott a leírhatatlan Mindenhatóval.

- A hangoknak és vibrációknak különös szerepük van a spirituális létsíkok elérésében - magyarázta Joel. - Ezért használok a zenémhez ősi eszközöket, gongokat, csengőket, tibeti hangtálakat, mert az ősi hagyományokban ezt a titkot még tudták.

Ahogy beszélgettünk, egyszerre éreztem, hogy furán néz rám. Nem a szemembe. Kissé fölém. És mögém. Pupillája tág volt. Nem pislantott. Merev szeme már a hatalmas ablak felé irányult. Mintha figyelne valakire, aki halkán bejött mögöttem, holott én nem is az ajtónál ültem, hanem az ablaknál, mely egy felhőkarcoló nem is tudom, hányadik emeletén volt.

New York volt mögöttem, esti fényektől csillogó, égbe nyúló épületeivel.

Mit nézett?

Először azt hittem, tűnődik valamin. Elgondolkozik. Vagy magába néz? Nem! Kifejezetten a vállam fölé nézett. Pontosan a bal vállam fölé, mintha állna mögöttem valaki.

És azt mondta:

- Egy kínai áll mögötted. Egy csodálatos kínai, sűrű ködfelhőben... Vagy esőfelhőben?... Vörös köpenye van, köpenyén egy sárkány. Kék-sárga pikkelyes sárkány. Fénye átizzik a ködön. Néz.

Nem csak ő, még a köpenyén lévő, kétszarvú sárkány szeme is néz. Csodálatos látvány! Valami mester lehet. Nem császár, mert egyszerű szalmakalapot visel.... Ó, ez nagyon megtisztelő!

Nem tudtam hirtelen, mit szóljak.

A Mesterről még nem beszéltem neki.

Csakis azért, mert nem került szóba még.

Ráadásul eddig semmi „kínai” nem volt benne.

Jézusról beszélt, és arra kért, hogy olvassam a Szentírást.

Ezt akkor már elmeséltem Joelnek is. A sírógörcsömet is. „Igen, jól láttad. Van egy mesterem. Ő küldött ide.”

Bár ez a látomás most meglepett.

Kínairól eddig nem volt szó.

Joel azonban egész határozottan állította, hogy ez a lenyűgöző szellemiség kifejezetten kínainak mutatta magát. A ködfelhőben is tisztán látta. Még a „mester” jele is köpenyén volt, ismeri ezt a pásztorbot alakú kínai írásjelet.

Innen kezdve már az ősi kínai kultúráról beszélgettünk. Itt, Joel asztalán láttam először a Ji King jósjeleit, az ősi kuákat, a jin és jang vonalait, melyeket nyilván felhasznált a kompozíciójához.

Azonnal felmerült bennem a gyanú, ha ilyesmivel foglalkozik, és ez tölti meg a képzeletét, nyilván ezt a kínai látomást ő vetítette mögém.

A látomások természetéhez tartozik, hogy nemcsak azt látjuk, amit a szellemi világ elénk tár, hanem azt is, amit a lelkünk vetít ki magából.

A kivetítés a valóság megismerésének legnagyobb akadály, ugyanakkor a művészeltek nagy adománya, mert valóvá tudja tenni a valótlan is, sőt, néha maradandóvá is.

Azért nevezi látomásnak, mert látja. És azt látja, amit magából varázsol, és látni, sőt másokkal is láttatni akar.

Az emberiség kultúrájának döntő része nem a hiteles tényekből áll össze, hanem kivetítésekből. Világok omlánának össze, ha megtalálnák Jézus Krisztus saruját, fejfedőjét vagy csontvázát, ha genetikusan vizsgálat alá vetnék a koponyáját, és megkeresnék, hol található csontjaiban az „Isten-gén”, mert akkor hová lenne a mennybe-menetel, a kenyérszaporítás, a víz borrá tétele, az Isten országának

víziója, hová lenne a feltámadás misztériuma és minden lelkünkbe írt csoda, ha megtalálnánk Joshua ben Miriam életének hiteles, fekete-fehér dokumentumfilmjét, és anyjának, Miriamnak, egy korán megöregedett, háromgyerekes zsidó asszonynak a történetét, és úgy vetítenénk a mozikban fiának, Joshuának az életét, mint egy történelmi esemény hiteles dokumentumfilmjét.

És a Korán sem más, mint egy életét írástudatlan beduin tevehajcsárként kezdő, később jómódú kereskedő, Mohamed látomása, melyet ájulással határos rohamokban élt át egy barlangban, ahol a szentkönyv szó szerinti szövegét Gábiel arkangyal adta át neki.

Ezt a látomásos eredetet lehet ugyan fejcsoválva és szkeptikusan fogadni, de a Korán *hatását* már nem, mert hovatovább erről szól az emberiség drámai világtörténete.

Valaki ült egy barlangban s látott.

A képzeletnek teremtő ereje van.

Ezt gondoltam Joelről is. Hogy valamit önmagából vetített mögém, talán azért, mert zenéjében éppen ilyesmivel foglalkozott.

De honnan tudta, hogy egy szellemi tanító van velem?

Amikor elmeséltem neki a Mesterrel való történetemet, arra kért, ha hazamegyek, kérdezzek meg tőle valamit, mert ő látni lát ugyan, de beszélni sajnos nem tud, még a saját szellemi tanítójával sem. Hangok útján érintkezik vele, és zenei szimbólumokkal, mert ez az ő „anyanyelve.”

A zene nyelvén tanítja.

Ezzel az élménnyel jöttem haza Amerikából.

*

Időben megint előre kell ugranom. Számomra is most áll össze a kép. Sok minden van az életünkben, amit csak visszanezve értünk meg, előremenet, lépésről lépésre nem.

Joel Thome barátom 1998-ban, tizenöt évvel a találkozásunk után, agyvérzést kapott.

Testének teljes bal oldala, így a bal keze is teljesen lebénult. Amikor még előtte rockegyüttesekkel, énekesekkel és különleges ütősök-

kel megtűzdelt óriási nagyzenekarokat vezényelt, megkérdezték tőle, hogyan képes ezt két kézzel vezényelni. Azt válaszolta, hogy ott van még a szeme is, azzal is irányítja a zenészeket.

De két kéz nélkül?

És elkezdődött egy sokéves, emberfeletti küzdelem.

Dr. Concetta Tomiano és a zeneterapeuta, Benedikte Scheiby kezdett dolgozni vele.

Ekkor már működött New Yorkban az IMNF – Insitute for Music and Neurological Function.

„Központi Fény” – így nevezték a módszert, amellyel a neurológiai bajokat, szélütést, demenciát és Parkinson-kórt gyógyították.

A zeneterápián keresztül fedeztem fel – írta ekkor Joel –, hogy az elme a gyógyító, a zene csupán az eszköze. Egész életemben ezt tapasztaltam. A zénét visszavitettem a lelkembe, s ez remélhetőleg lehetővé teszi, hogy újra komponálhassak, és visszatérjek a karmesteri pódiumra.

Több mint tízéves küzdelem után Joel Thome csodálatos koncertet adott a New York-i Rubin Múzeumban. Fölállt újra a karmesteri pódiumra, és vezényelt, többek között a saját új művét is.

Joel Thome története nagy példáját mutatja a zene hatalmának. Megmutatja, hogyan gyógyít és inspirál fizikai és szellemi értelemben – írta a kritikus.

Joel a David Bowie által is nagyra becsült és szeretett Scorchio Kvartettel állt színpadra. Nem véletlenül. Joel és Bowie rokonlelkek voltak. Talán dolgoztak is együtt.

Régi álmát valósította meg. Lehet, hogy azoknak az ábráknak az alapján, melyeket az asztalán valaha láttam.

A Tökéletes Kör belsejében – ez volt a koncert címe, melyet egy kitűnő absztrakt festő vetített mandalái kísérték.

Kép és zene együtt.

Régi álmát valósította meg.

Ott állt újra a pódiumon és vezényelt.

Mindkét kezével.

– Nem szabad, hogy a súlyos, traumatikus sérüléseink megállítsanak bennünket – nyilatkozta a koncert után. – Ha sohasem mondom, hogy „Képtelen vagyok!”, „Ez lehetetlen!”, hanem azt mondom, hogy „Nem! Nem adom fel!”, és ezt onnan mondom, a Tökéletes Kör belsejéből, akkor irányíta-

ni tudod energiáidat és gyógyító erődet, és ez visszavezet életedhez és a sorsfeladatodhoz.

Ahogy művészetében, Joel az orvostudományban is azon az úton járt, és jár ma is, amelyet Új Útnak neveznek.

Ez az aranyfonál útja.

A zenének, a hangnak és a rezgésrezonanciáknak egy teljesen új, isteni útja ez, mely egyesíti a tudományt a művészettel, vallást a technikával – embert a végső teremtői titokkal.

Dr. Eben Alexander agysebész és neurológus leírja, hogy halálában – amelyből csodálatos módon újraéledt –, kulcsszerepet játszottak a hangok és a vibrációk. Leírja szellemvilági utazását, melyben bejárta a spirituális létsíkok teljes spektrumát, míg el nem jutott ahhoz az élményéhez, mely könyvének a címét adta:

A mennyország létezik.

Valójában itt arról van szó, hogy amíg a keresztény vallásunk azt mondja, hogy „kezdetben volt a Logosz”, az indiai őshagyomány, ugyanolyan érvényesen, azt mondja, hogy „kezdetben volt az ősrezgés, az OM”...

Vagyis hogy a Teremtő nem gondolkodni kezdett először, hanem énekelni.

A zene az univerzum alapja.

És amit valaha az ősi, szakrális centrumokban csináltak, ahol a zenével nemcsak beavatták a tanítványokat a halhatatlanság titkába, hanem gyógyítottak is, azt az én Joel barátom személyesen megtapasztalta.

Saját testében-lelkében élte át a zene gyógyító hatalmát.

Ez a megszenvedett titok van a *Tökéletes Kör belsejében*.

*

Az aranyszál itt különösen szövődött tovább, mások sorsába is.

Azokban az időkben, amikor még bizonyosak voltunk abban, hogy létrejön filmünk, a „Tizenegyedik parancsolat”, úgy volt, hogy David Bowie játssza el hősünk, Kirchner halálát és nagy túlvilági halállátomását. Hogyan jutott el hozzá a forgatókönyvem, nem tudom.

Joel küldte el neki? Talán az amerikai producer juttatta el hozzá? Nem tudom. Az biztos, hogy Bowie el akarta játszani a szerepet. Neve és az a szokatlan helyzet, hogy egy zseniális, világhírű poplegenda érdeklődik a filmszerep után, sokáig mindenkit reménnyel töltött el. Nagy kedve volt hozzá. Elindultak a levelezések. Az tetszett neki, hogy a film hőse igazi művész, mert a halálából is műalkotást csinál, és egy nagy túlvilági látomással búcsúzik el a közönségtől. És ezt nagy kedve lenne játszani...

Aztán az egészből nem lett semmi.

Nem volt rá pénz, és álmaink semmivé váltak.

Most, hogy ezt a könyvet írom, tudtam meg, hogy David Bowie harminchárom évvel később mégis eljátszotta azt, amire a könyvem ihlette!

Májrákban szenvedett. Tizennyolc hónapon át. Amikor már tudta, hogy vége, *Lazarus* című klipjében eljátszotta és megénekelte a saját halálát. Egy kórházi ágyon haldoklik, csontsoványan. Szemét, mint aki kivégzésen van, szürke vászonkendő fedi. Csak két apró, fehér kis lyuk van rajta, azon keresztül néz, ha lát még egyáltalán. Szól a zene. Még él. A maszk alól dalol. Majd kikel az ágyból, kilép a beteg, lepusztult testéből, és immár a szürke lárva nélkül, a saját megszépült, fiatal arcával és kígyóvékony testére feszülő, kék csíkos trikóban táncol, mint régen. Egy asztalnál, még a zene ütemére, megírja testamentumát. Majd a kamera felé fordul, és fájdalmasan boldog, szárnyaló hangon énekel.

*Look up here, I am in heaven!
I've got scars that can't be seen
I've got drama, can't be stolen
Everybody knows me now.*

Így indul a megdöbbenő dal. Magyarul a teljes szövege valahogy így szól:

*Nézz fel ide, a mennyben vagyok!
A sebeim láthatatlanok,
A drámáim ellophatatlanok,*

Mindenki ismer már.

*Nézz fel, ember, veszélyben vagyok,
Már semmi veszténivalóm,
Oly magasan vagyok, hogy zsong az agyam,
És a földre ejtem a mobilomat.*

*Ezen az úton, vagy nem ezen az úton
Tudom, hogy szabad leszek,
Mint a kékmadár,
Nem ez vagyok, igazán?*

*Ó, szabad leszek,
Mint a kékmadár,
Ó szabad leszek,
Nem ez vagyok, igazán?*

Halálát műalkotássá tette, éppúgy, mint a hősöm.

Újra itthon. Homályból a fénybe

Hazajöttem.

Akkoriban még nem értettem, hogy Mesterem nem a sikerért, hírnévért és pénzért küldött Amerikába, hanem az emberi kapcsolatokért. Főleg egy nagy barátságért. Mert Gyula barátom akkor már belevont a családjába. Mintha a testvére lettem volna, és úgy is éreztem. Ismertem és szerettem édesanyját, csodálatos húga megmentette a feleségem életét, bátyja megmentette a becsületemet; gyerekeit, külön-külön mindegyiket, megszerettem, tudom, hogy ők is engem. Ma már az unokái is ismernek. Ha kimentem, nála laktam, ha hazajött, ő lakott nálam, szinte egy család lettünk. Sorsunkat sok ponton összekötötte az aranyszál, mely, mint mondtam, szeretetből van szőve.

Együtt éltünk át válást, szerelmeket, betegségeket, nagy emberi sorstörténeteket – egy egész csodálatos regényt.

És együtt éltük meg csalódásainkat is. Mert akkor már két forgatókönyvünk is volt, és mindkettő meghalt a születése előtt. A *Részeg józanok* című regényem is várta a megfilmesítését. Olyan kezekben járt, mint Marlon Brando, George C. Scott és Faye Dunaway. A „Tizenegyedik parancsolat” öngyilkos Fehérbohócát pedig mint mondtam, Bowie is el akarta játszani.

Segítségét ígérte a filmjeink megvalósításához Lee Strassberg, a nagy Sztanyiszlavkij-tanítvány, aki Method Acting néven átformálta az egész amerikai színészoktatást, és Milos Forman, aki akkoriban már keserű ember volt. Felismerte – Oscar-díja és világhíre ellenére –, hogy „az ő országa nem evilágból való.”

Én, amennyire tudtam, utólag megmentettem az álmainkat. Papírra vettem a *Tizenegyedik parancsolat* forgatókönyvét. *Világcircusz* címen regényt írtam a látomásokból, melyek igazán filmen éltek volna, de Gyulának nem volt ilyen menekülő útvonala. Filmes volt, nem író. Így csak lelkében őrizte különös képi látomásait, kék színű

lelkekké változott, áttetsző cirkuszi alakjait, mert úgy érezte ő is, mint Forman – a művészete nem ebbe a világba való. A gyönyörű képeket átvitte magával a „hegyeken túlra.”

*

Ahogy hazaértem, újra összejöttünk a „gyerekekkel”.

A korkülönbség miatt így hívtam a társaimat.

Láttam a jegyzetekből, hogy időközben ők is gyakran találkoztak itthon.

Nélkülem is működött a kör.

Nem sokat meséltem nekik Amerikáról. Főleg Joelről és a meglepő mondatáról nem szóltam nekik.

Nem voltam ugyanis meggyőződve a hitelességéről. Kétkedtem benne. Végig élt bennem a gyanú, hogy ez csak egy művész látomása volt.

Amikor egy rövid meditáció után leültünk az asztalka köré, éreztük, hogy megjött a Mesterünk. Kírta elénk az **M** betűt.

Első kérdésem ez volt hozzá:

– Mester, jól látott téged Joel?

Nem én ültem a tányérkához, hogy saját gyanakvásom ne zavarja a vétel hitelét. Nem is mondtam ennél többet.

A válasz ez volt:

– Jól. Még Nepál ködét is látta mögöttem.

Ekkor meséltem el a gyerekeknek, mit látott odakint Joel Thome barátom.

Ami innentől történt, fordulatot jelentett nemcsak **M**-mel való kapcsolatunkban, hanem mindannyiunk szellemi fejlődésében is.

Aki eddig névtelen volt, és a mai napig is csak úgy jelentkezik, hogy „**M**” – arcot kapott. Fölsejlett valami szellemi előtörténetének régmúltjából.

Később elmondta, hogy számtalan testet öltésünkből kimagaslik annak az életnek az élménye, amelyben átéljük a megvilágosodást. A hozzá vezető út és az úton átélt tapasztalatok, főleg az Örök Igazság fényének speciális, egy bizonyos népben és egy sajátos kultúrában

kapott élményei örök emléket hagynak bennünk. Sokkal mélyebbet, mint bármelyik inkarnációnk. Ez a csúcsmélység rendszerint hordozza magával annak a tradíciónak az emlékét, amelyben a lélek beavatása, vagyis örök szerelme beteljesült.

Innentől kezdve úgy gondoltunk rá, hogy „kínai mester”, és ha jó kedve volt, ezt ő is szívesen mondta magáról. Amikor azt kérdeztük, hogyan képzeljük el őt, ugyanazt a képet írta le magáról, amit Joel látott; piros, sárkánymintás köpenyt mondott, de szavaiból hiányzott Joel ámulata: minden glóriát és misztikus ködfüggönyt letörölt magáról. Inkább egy apró termetű, bajszos, szalmakalapos kínait festett elénk, szemében huncut derűvel. Csak a köpenyén lévő sárkány szeme volt szigorú – az ő szeme mindig nevetett. „Azért éreztétek néha a sárkányom szigorú tekintetét is!” – kérte vidáman. Barátom, a kör egyik tagja, megfestette mindnyájunknak ezt a képet.

Ott van a szobánk falán.

A derű minden alkalommal jelen van az üléseinken. Amikor először leintettem a nevetést, sőt, önfeledt röhögést, mert úgy éreztem, méltatlan az ilyen magasztos pillanathoz, szigorúan megfedett:

– A nevetést sohase fojtsd meg, Péter, mert szent! A derű magasabb, mint a bölcselkedés.

Amikor évekkkel később szellemcsaládunk feje is eljött hozzánk, a Mester Mestere, akiről később bővebben írok majd, így szólt róla:

– Kínai Mesteretek, aki nem is olyan kínai, ahogy mondá magát.

A szellemnek ugyanis nincs vallása és nemzetisége.

A megvilágosodás fényében minden szín ezüstfehér csillogássá olvad. Ez ugyanaz a szeretetfény, mint ami a halál után egy ideig föl-villan a legtöbb „túlvilágra” lépett lélek előtt. Szavakkal leírhatatlan csillogás. Később, ha az átköltözött lélek éberségi színvonalára még alacsony, és ezért nem lehet még fénye azonos a tiszta Fénnyel – újra elhalványul és visszaveszi saját színét. A valódi szeretet fényének már nincs az a szivárványosan gazdag színeképe, mint földi-emberi vándorlásunk során, mert mindent és mindenkit magába ölel. Nincs már a szeretetnek fénytörése, nem válik szét százféle színre, hanem magába öleli mindet.

Szavak nincsenek rá.

Egyik ülésünkön **M** ezt mondta:

Ellentétek, dúlt viták, egymást kizáró és gyűlölő eszmék, vallások, faji gőgök és gyilkos indulatok csak a hegyen fölfelé vezető ösvényeken, a kapaszkodókon, az eget eltakaró sűrű erdőkben és a sziklás útvesztőkön vannak: a csúcson minden Egy. Amíg odáig eljutunk, mindenki csak a saját ösvényét tartja igaznak, saját fajának, saját népének, saját vallásának hitét – mindenki másét tévútnak véli. Az istenek azonban csakis a mélyben háborúznak egymással – a csúcson egység van. Örök béke és szeretet. Minden egy. Lao-ce és Buddha és Jézus és Mohamed egy. Itt teáznak, vagy boroznak együtt. Attól függ, ki a vendéglátó. Ha Lao-ce, vagy Buddha, Jézusnak is a tea a szent ital. S Jézus kedvéért Mohamed bort iszik. Szeretik egymást.

Visszanézve: ez volt az a pillanat, amikor elindultam egy teljesen ismeretlen „kínai” úton. **M** tanácsára és rendszeres útmutatásával kezdtem megismerni a *Ji Kinget*, a *Változások Könyvét*, angolul, mert abban az időben Magyarországon még ismeretlen volt. Évekkel később, 1992-ben jelent meg Richard Wilhelm könyve, dr. Pressing Lajos és Deseő László fordításában.

M sok évig tanított rá, míg végül, sugallatai segítségével, megírtam a *Jóskönyvet*, életem főművét, amely az ősi tudást közel hozza a ma emberéhez, és megfejtí az archaikus, kezdetben még teknősbékák páncéljára karcolt jeleknek a ma is érvényes értelmét.

*A maradandóság lényege a szüntelen megújulás – magyarázta **M**. – Ami nem képes megújulásra, és nem tud a múltal szüntelenül, korról korra, évről évre és napról napra megújulni úgy, hogy közben a gyökerét ne veszítse el, az meghal. Amit tegnap mondtam, szüld újjá ma, mert én is ezt teszem. Minden változik. Csak az maradandó, ami képes az örök változásra. Aki ezt nem tudja, már a forrásánál is magában hordozza a halál csíráját. Ami örök érvényű, állandóan újraszületik. Joel barátod ezt tudta. Ezért forradalmasította a zenéjét és gyógyította meg a beteg testét is. Minden szentirat és örök igazság csak a megújulva megőrzés által marad élő.*

M szellemi lényében hordozta a hiteles ősit, miközben, számomra érthetetlen módon, szinte napra készen tisztában volt a mi földi életünk időszerű folyamataival. Mi nem láttunk oda, ahonnan szólt, de Ő tökéletesen látott ide. Mintha a kortársunk lett volna. Egyszer el is

magyarázta, hogy nem tudna segíteni, ha nem látná, milyen vallási, politikai és kulturális hiedelmek között élünk, mi az a tudományos gyógyeljárás, ami adott esetben hathatósabb, mint a spirituális gyógyítás. Bár sohasem mulasztotta el megjegyezni, hogy minden betegségünknek szellemi, lelki vagy sorsszerű oka van.

Ha csakis az archaikus tudásomra hagyatkoznék, megérteni sem tudnálak titeket, nemhogy tanítani, vagy gyógyítani. Egészen más kultúrákban jártam a Földön.

Ennek a mai világban való otthonosságának egészen mulatságos jelét adta egyszer.

Négy év után úgy látta, elérkezett az idő, hogy feleségem is csatlakozhasson hozzánk.

1987. késő tavasz

Ágnes izgatottan készülődött erre az élményre.

Csatlakozott a körhöz, és a Mester mindjárt arra kérte, üljön be az egyik médium helyére, mert rajta keresztül akar szólni.

Sohasem felejttem el kedvesem arcát, amikor két ujját a tányérka fölé tette, és lehunyta két szemét.

Kipirult arccal, mint kislány a Jézuskát, izgatottan várta a csodát. Aki ráadásul ilyen különös módon, rajta, az ő testén-lelkén keresztül érkezik majd.

Szinte önkívületben várakozott.

Sokáig.

Semmi.

De várt. Áhítatosan, türelmesen.

Csukott szemhéja remegett.

Soha nem láttam még verítéket a homlokán.

Most először.

Végre a tányérka megmozdult. Lassan, nagyon lassan, betűről betűre mozogva, a következőket írta le:

MARKSZTÓL IDÉZEK: MI NEM PASSZÍV RÉSZESEI VAGYUNK SORSUNKNAK, HANEM AKTÍV SZERZŐI.

A táblán nem volt X betű.

A Mester tréfált. Tudta, hogy feleségem a humor nyelvén ért legjobban. Csak az képes a legmélyebb áhítatra, aki szívből tud nevetni. Ez a mondat nemcsak Marxnak, de a Mester tanításának is a lényege volt. Mint később kiderült, a közösen írt *Jóskönyvünk* alapja is ez: *Az ember sorsának teremtője.*

Ágnes önfeledten kacagott. Egész életében marxizmus-leninizmusra agitáltak, erőszakkal tömték fejébe a kommunista ideológiát, és most, hogy hosszú várakozás után végre a Szent Szellem szól hozzá az égből, ő is Marxot idézi!

Ráadásul egy nagyon mély igazságot!

Ez tetszett neki.

A humor egyébként mindig fölbukkant találkozásainkkor.

A régi, kínai rajzok hangulatára emlékeztetett, melyeken a bölcsek mindig nevetnek. Néha derűsek, néha mosolyognak, de van, amikor hangosan hahotáznak, röhögnek.

A szenteknek ilyen vidáman táncoló, kacagó ábrázolását nem láltam más kultúrákban.

Később **M** így búcsúzott, még mindig Ágnesen keresztül:

FÉNYEK VAGYUNK. SZÜKSÉGES, HOGY RAGYOGJATOK. SZERETNÉM, HA MINÉL GYAKRABBAN NEVETNÉTEK EGYÜTT. ISTEN VELETEK.

A Mester szellemiségének múltbéli történeteiről ritkán esett szó. Egyszer említette, hogy utolsó földi inkarnációja a 3. évszázad végére esett, arra a korra, amikor az addig üldözött kereszténység kezdett már győztes világhatalommá alakulni. Pápák és ellenpápák kora volt ez, és a különféle gyülekezetek s szekták tanait próbálták egységbe foglalni. Magas szellemiségek és *kicsinyes ügyeskedők és karriéristák* világa volt ez, ráadásul egy gyorsan korhadó és széteső Rómával.

Keresztény pap voltam, nem is akárki. Úgy is bántak velem. Harcoltam azért, hogy a tanok közül ne töröljék el a reinkarnációt, mert az „egyszer élünk” rögeszméjével a szüntelen fejlődést, a lélek tökéletesedését és az élet

isteni igazságát nem tudjuk az utolsó ítélet dogmájával megmagyarázni. Avatatlan, ostoba emberek nem tudták, hogy a szellemünk útja hosszú, és szüntelenül megmérnek. Minden élet után megmérnek. És a fejlődés útja hosszú út. Hogyan lehetne másképp komolyan venni a krisztusi mondatot: „Legyetek tökéletesek, mint a mennyei Atyátok!” Hogyan? Egyetlen, pillanatnyi élet alatt? És ha még annyi sincs? Egy féléves csecsemő, vagy egy beteg elméjű ember hogyan legyen tökéletes, mint az Isten? Hol az igazság? Hol az idő? Ha egy vallás ezt nem tudja, türelmetlen lesz, agresszív, hazug – mert értelmetlenné válik. Honnan jöttünk, és hová megyünk?! És mi lesz velünk a sírban, az utolsó ítéletig?... Nehéz küzdeni a tudatlansággal, mert nem elvekért csatázik, hanem a mögöttes hatalmi rögeszméért. Harcoltam azért is, hogy ne vádoljuk a zsidóságot Isten-gyilkossággal, mert akkor a mindenkit átölelő szeretet és áldozat helyett bosszúval és a gyűlölettel oltjuk be a világot... Így is történt. Igazi, krisztusi lelkek helyett megjelentek sajnos a pitiáner kis ügyeskedők. Nem Istent félték, hanem egymást. Vesztettem – mondta.

Szavából nem tudtam kiolvasni, hogy ezt mint egy fájó kudarcot, vagy mint egy régen elfogadott tényt könyvelte el magában.

- Kemény időszak volt, amikor én utoljára itt voltam.

*

Mindezt később mondta el, mert akkor már hosszabban beszélgettünk egymással.

Nem tudom, hogyan kerültünk kapcsolatba a kor csodálatos személyiségével, aki egy roppant gazdag lelkű nagy gyógyító és inspirált médium volt.

M küldött bennünket hozzá? Vagy őt küldte mihozzánk? Nem tudom. Lent gyakran játszunk el olyan színdarabot, amelyet fent már megírtak. De mi ezt nem tudjuk. Ilyenkor történik az, hogy éppen ott van valaki, és éppen akkor, és éppen ő. Ami lenről véletlenül tűnik, fentről sorsszerűnek. Egyszerűen csak összejöttünk. Összehozott minket a sorsunk, vagy éppenséggel a felső, mesteri irányítás.

A médiumitás lélektanáról nem beszélek. Elsősorban azért, mert bár sokat olvastam a témáról, s magamnak is vannak erről élményeim, de keveset tudok róla. Különös képessége ez a léleknek. Ha valaki meg akarja ismerni, tanácsolom, olvassa el Makk István *Az örök fejlődés kozmikus útja* című könyvét, annak is főleg a második kötetét, amelynek alcíme: *Gömbszimbolika*.

Makk, aki gazdag spirituális tanulmányai mellett építészmérnök volt, közel háromezer médiumot vizsgált meg lélektani és szellemtani szempontból.

Az intuíció, az ihlet és az inspiráció, sőt még a megszállottság különféle mélységéről és jellegéről az ő könyve adja a leghitelesebb leírást.

Ami itt lényeges, hogy az *inspiráció* esetében – mely a képességeknek csupán az egyik fajtája – rendkívül fontos a médium tehetsége, képzettsége és szellemi nagysága. A miénk egy ilyen magas szellemiségű közvetítő volt.

A nagy médium éppolyan ritka manapság, mint a nagy művész, karizmatikus pap, vagy a nagy szellemi tanító. A mi világunk régóta ego-világ, melyben a személyes erőfeszítés a döntő. De egy szellemileg éberebb korban a fenső kapcsolat volt döntő: az inkarnálódott szellemiség, még ha az Krisztus volt is, mindent „felülről” kapott, önmagát az isteni eszközének tartotta, s ezért minél éberebb korszakba lépsz vissza, a szerző személye annál lényegtelenebb. Legtöbbször nem az, aki a könyv fedőlapjára van írva.

Ezért ritka ma a nagy médium.

A mi találkozásunk is ritkaság volt. Pontosabb kifejezéssel: kegyelmi állapot.

*

Innen kezdve **M**, a „kínai mester” hosszabban is beszélni kezdett.

Ez nem sokkal azután történt, hogy hazatértem Amerikából. Először együtt szólt hozzánk, majd külön-külön sorba vett mindenkit.

Olyan volt, mint egy egyéni és közös sorsterápia. Kérdeztünk tőle, és ő válaszolt. Ritkán tanított „általában”. Személyesen szólított meg bennünket, és mindig arról a problémáról beszélt, mely éppen akkor

időszerű volt az életünkben. A személyes gubanc megértéséből és kibontásából jutott el aztán a mély igazságokig.

A legkisebb hétköznapi sorscsomó megértéséből el lehet jutni a végtelen isteni igazságig – mert benne van.

M. módszerét és tanításait csakis úgy tudnám átadni, ha bemutatnám minden tanítványának külső-belső képét, személyiségét, ha életét és sorsát részletesen leírnám – ami lehetetlenség.

Én most csakis a velem való egyik személyes beszélgetésének a részletét írom le.

1983. december 28.

– Mester, hadd mondjak el valamit. Nézegetem a fiatalkori írásaimat, naplófeljegyzéseimet. Minden téma, amit mostanában írok, már akkor megvolt bennem. Kamasz koromban. Lassan ötvenéves leszek. Sok mindent világosabban láttam régen, mint most. De egyet nem értek. Műveimben állandóan visszatér az öngyilkosság témája. Valahol mindig ezt írom. A Részeg józanokban öngyilkosok lesznek a szerelmesek, a Madárember két pilóta hőse is, a Szomorú vasárnap főszereplője, Seress Rezső kiugrik az ablakon, és most is egy ilyen öngyilkos-témát írtam Amerikában. Nem erre kértek, mégis ez jött ki belőlem. Lehet ez véletlen?

– Éppen annyira véletlen, mint az, hogy itt ülsz most előttem... (Itt célzott először arra, hogy találkozásunk sorsszerű volt.) Sokféle öngyilkosság van, Péter. Van, akik csalódtak az életben, mert nem teljesedtek be a vágyaik, elhagyta őket a szerelmük, összeomlottak anyagilag, nem lettek sikeresek, önző énjük úgy véli, vesztettek... És nem csinálják tovább.

Téged a másik kategória érdekel. Azoknak az öngyilkossága, akik mindent megtettek a világ boldogulásáért, önzetlenül és lelkesen, benső valójuk tiszta sugallatára, és ez a világ nem fogadja el őket. A szenny kivetí magából az igazat. Gondolj arra: ha a testbe beültetsz egy gyémántkövet, ami csodálatosan van csiszolva, a hús, a vér és a húggyal, szarral teli szervezet ki fogja vetni magából. Téged azok az öngyilkosok érdekelnek, akik úgy vetődnek ki a világból, mint a tiszta gyémántok, akiktől elkezdett gennyenedni ez a sűrű, földi büztömeg, s kiokádja magából. Visszaadja az univerzumnak ezeket a csodaköveket. És ha már csillaggá váltak az égen, leborul előttük és imádja.

Csak addig zavarnak, amíg testben vannak. És rákényszeríti őket, hogy ki-meneküljenek a világból... Téged csak ez érdekel.

- Igen. Ez így van. Pontosán így.

- Ez a sűrű közeg nem tűri meg azokat, akik nem azonosak vele. Nem azonos a közönségességük, az értékrendjük. Az pusztuljon el. Ráérünk majd elfogadni akkor, ha halálában már nem tud tiltakozni. Akkor majd csodáljuk. Imádjuk. Ezt írtad meg Amerikában. Meg kellett tenned, mert a problémával sorsszerű dolgod volt. Több életedet voltál kénytelen befejezni úgy, hogy nem találtál elfogadtatásra. Amikor kivetődöttél a világból... Ennek az élménynek ebben az életedben is volt egy átcsengése. Ez az 1956-os halálélményed volt. Nemcsak a szerelem hajtott a halálveszélybe, hanem az is, hogy fiatalon felmérted, ebben az országban szellemidegen maradhatsz. Idegen. Lélekidegen. Megint. Mint annyiszor.

- Végig, egész életemben éreztem ezt az idegenséget – mondtam megrendülten. – Ma is érzem. Azért ravaszkodom, mókázom, ügyeskedem, bohóckodom, álcázom magam és alakoskodom, hogy ez ne tűnjön fel. Már az iskolában is ezt tettem. Amikor születtem, fasizmus volt, később kommunizmus, és főleg rögeszmés materializmus. Ma is az van. Minél jobban rejtem magam, minél ügyesebben rejtem az igazi énemet a szavak mögé, annál jobban érzem magam... Erről, hogy én egy szellemi mesterrel beszélgetek, hallgatnom kell. Nem vennének komolyan. Kiröhögnének. Csalónak, hülyének tartanának. Vagy megint... kivetnének maguk közül. Álcázom magam.

- Ha majd egyáltalán nem fogod álcázni, akkor fogod legjobban érezni magad. Csak arra vigyázz, ne alázz meg vele másokat. Az igazi szellemiség sohasem fölényes.

(Ezt a mondatot csak később értettem meg.)

- Nem leszek én itt nagyon életidegen, Mester? Testidegen?

- Vágysz a hitvánnyal egyesülni?

- Nem.

- Örömet jelentene?

- Nem.

- Hát akkor van a számodra jelentősége?

- Nincs. (Hosszú gondolkodás után, őszintén kimondom.) Kicsit azért vágyódom arra, hogy a határokat áttörjem.

- A határok benned vannak. Abban a pillanatban, ahogy túllépsz azon a határon, amit te állítottál magadnak, nem lesz akadálya, hogy a távolabbi

határokat is átlépd. És akkor föl fogod fedezni majd, hogy sok nagyszerű lélek és szellemi testvéred él ebben az országban, akik ugyanúgy szoronganak a karámban, mint te. És ugyanúgy álcázzák magukat. Sokan sejtik a fényt, és keresik életük értelmét, és éppúgy rejtőznek még, mint te. Vannak itt lelki társaid, nem is kevesen.

M kis szünetet tartott, majd folytatta.

- Az a fajta öngyilkosság, mely foglalkoztat, sok elmúlt életedben demonstrálva van. A szennyes világ hiénatermészetével együtt. A tehetséges alkotók sorsa és a sorsból való kilépésük gyakran hasonló. Mert ők nem meghalni, hanem élni szeretnének. De a közeg nem engedi őket élni. Ez a „Feszítsd meg!” farizeusi morál.

- Értem.

- És erről mindig, minden korban beszélni kell. Pláne, ha ez többszöri élményed a korábbi életeidből. Írd meg. Ez a feladatod.

- Mester, egyre halványabb reménnyel, de foglalkoztat még az amerikai utam. Most már nem bízom a terveinkben. Nagyon ellentmondásos. Várom is, nem is.

- Amit most csinálsz, nagyon fontos. Dolgod volt és van odakint. A sorsodat éled.

- Értem.

(Persze nem értettem még, csak jóval később. Akkor azt hittem, hogy a siker lesz a „sorsom”. Nem erről beszélt!)

- És légy hálás azért, hogy amíg odakint vagy, én sok itteni dolgotat átvállalom, és segítek benne.

- Én másért is hálás vagyok neked, Mester.

- Ez jólesik. Mert akármilyen nagy lélek valaki a túlvilágon, egy cseppnyi hiúság mindig van benne. (Az önirónia mindig megvillant.) Szóval fönt is kell valamivel dicsekedni.

- Ez nem is hála – mondtam megrendülten. – Inkább szeretet... (Hangom elakad, de kimondom.) – Tudod, nagyon furcsa... hadd mondjam ki!... Nagyon furcsa szeretni valakit, akit nem is látok... De egyre jobban megy.

- Sohasem azt szereti az ember, amit lát, hanem amit érez.

- Igen?

- Nem tudod? Írd meg egyszer. Ha csak a látványt szeretné, könnyen kiábrándulna belőle. Mert a látvány változik. A földi létben ritkán szépülnek

meg a dolgok. Inkább elhervadnak. Megráncosodnak. Megvénülnek. Megcsúnyulnak. Tönkremennek. Elvesztik arcukat. Ezért fontos, hogy azt szeresd, amit érzel. És téged is az szeret, aki érez. Nem tudtad?

*

Ez a beszélgetés megfejtette az életemet, visszamenőleg a gyerekkoromig. Háborús korba születtem. Iszonyatba. És utána is olyan gyalázatos világ jött, hogy amikor eszmélni kezdtem, ezt írtam az iskolai tolltartómba: *Ne csatlakozz a hadhoz. Maradj fölöslegesnek...* Ez két József Attila-verssor volt. Aki éppúgy „kilökődött” az életből, mint ahogy az előző életeimben velem is történhetett.

Ez a beszélgetés öt évvel történt a „rendszerátalakítás” előtt. Azóta megváltozott a világ, és lassan én is eljutottam odáig, hogy nem féltem kimondani spirituális élményeimet.

Ahogy most megírom ezt a könyvet. Ma sem tartozom senkihez – és mégis nagyon sok emberhez. Minél őszintébben beszélek és lépem át belső határait, annál több társamat fedezem fel ebben az országban és máshol is: őket is vezeti az aranyfonál.

Később **M** arra is megtanított, hogy van a földi létből való kiszabadulásnak egy rejtett formája is, amikor senki sem tudja meg, hogy ez valójában öngyilkosság volt.

Ez lehet egy olyan „meghívott” halálos betegség is, melynek pszichoszomatikus oka van.

Ezt a tanítását írtam meg a *Lugosi* című drámámban, melynek alcíme: *A vámpír árnyéka*.

Ez egy nagy magyar színész, Lugosi Béla életéről szól, aki a Nemzeti Színházból menekült Amerikába, ahol Drakula-alakításával lett világsztár. Nők bálványa. Elhivatott, tehetséges művészből egy vámpír színész. Erotikus ikon. Mítosz. Dúsgazdag és sikeres. Élete végéig csakis rémeket és szörnyeket játszott. Végül már azokat sem. Ivott. Nyomorgott. Lényegében elárulta lelkének magával hozott ígérését.

Eladta a tehetségét.

Ma már a filmvilág halhatatlan művésze, aki csillagot kapott a hollywoodi hírességek sétányán. Arcképével bélyeget nyomtak Amerikában. De akkoriban, élete végén, egy elfelejtett, öreg, nyomorgó, alkoholista vándorszínész volt. Valami névtelen producer kegyelemből szerzett neki egy hitvány kis szerepet, temetői vámpírt, egy harmadrangú, ócska horrorfilmben.

Az öreg Lugosinak fiatal felesége volt, Hope. Miatta vállalta el a megalázó feladatot. Meg kellett élniük valamiből.

De eljátszani már nem tudta.

Meghalt.

Miközben szorgalmasan készült a szerepére, elvitte a szíve.

De az én darabomban visszajön a temetésére.

Szelleme megjelenik szánalmas ravatalánál. Látja, hogy teteme abban a vörös bélésű, fekete Drakula-köpenyben hever a nyitott koporsóban, amelyben világhíres lett.

Ráhúzták a jelmezt, amit annyira gyűlölt, s amit halálával örökre le akart tépni magáról.

Kevesen állnak körülötte. Elvált felesége, Lillian zokog a teteme mellett, akiről most már – elkésve – tudja, hogy élete igazi szerelme volt. És egyetlen gyermekének anyja. Ott áll az utolsó felesége – és utolsó rajongója –, az ostobácska, fiatal Hope is, akit nem szeretett. Néhány magyar barátja is ott van a ravatalánál, és egy magyar cigány, aki kedves dalát játssza:

*Lovamat kötöttem piros almafához,
Magamat kötöttem gyöngye violához,
Lovamat eloldom, mikor a hold fölkel,
De tőled, violám, csak a halál old el.*

Lugosi Béla szelleme ott áll a saját ravatalánál.

Olyan szépen és olyan fiatalon, ahogy sohasem láttuk még. Mint-ha csak a színészöltözőjéből jött volna elő, fehér köpeny van rajta.

Hallgatja a muzsikát, szülőföldjének dalát, melyet, míg élt, annyiszor dalolt.

Nem szoktam, nem szoktam kalickában lakni,

*Nem szoktam, csak szoktam zöld erdőben járni,
Zöld erdőben járni, fenyőmagot enni,
Fenyőmagot enni, gyöngyharmatot inni.*

Ráfúj szerelmének, Lilliannak a gyászfátyolára. Meg se moccan a fekete fátyol.

- Nem érzi - mondja Lugosi.

Majd a közönséghez fordul, és így szól:

- Azt hiszem, nincs mulatságosabb, mint amikor az ember részt vesz a saját temetésén! Én aztán sok hülyeséget eljátszottam... de ez a temetés mindennek a teteje volt!... És tudják, mi az érdekes?...

Előrejön a lámpákkal kivilágított öltözőasztalához, és miközben a hegedűszó halkul, minden sötétbe borul mögötte. - ...hogya én ezt a halált már átéltem... Nem is egyszer! Valahányszor kijöttem a színpadról, és otthagytam a többieket, ugyanezt éltem át! ... Odabent a fényben folytatódott még a dráma... Részben még bennem is... Mert ahogy beléptem az öltözőmbé, csak lassan csitult belül a szenvedély... Lassan hullott le rólam a szerep, aki valaha voltam... LUGOSI BÉLA... Nehéz szerep volt!... - Leül a tükre elé, belenéz, de arcát már nem látja benne. - Túl sok volt benne a dicsvágy... a hiúság... Ilyenkor azon tűnődik az ember: Hol volt jó? És hol rossz?... Jó ott voltam, hogy mégis eljátszottam életem történetét. Rossz pedig ott, hogy a legdrámaibb pillanatot nem mutattam meg!... Mentségemre szóljon, hogy ez még senkinek sem sikerült. Shakespeare-nek sem!... *Ez a halálom pillanata volt... Most megmutatom, mi történik akkor, amikor meghal az ember!* - Kis szünetet tart. Pontosan fölidézi emlékét. - Amikor Hope odaadta azt a vacak forgatókönyvet, úgy döntöttem, hogy eljátszom! El akartam játszani a vámpírt, százezredszer is! Folytatni akartam az ámokfutást, mint egy megszállott japán katona a dzsungelben!... Vágytam a fényt, a filmet, a csapót! A Szerepet!... Ekkor megszólalt bennem egy Hang: „NEM TEHETED MEG!” ... Elakadt a lélegzetem. Fulladni kezdtem. „MIÉRT, URAM, MIÉRT?!” ... Azt felelte: „MERT NEM MÉLTÓ HOZZÁD!” ... És ekkor fölnyúlt bennem egy kéz, az én fájdalmasan izzó Napom felé... Oda, ahol ez a mániás, mohó életvágy lüktetett bennem... és kérlelhetetlen acélmarkával összeszorította a szívemet... Valahogy így!...

És megmutatja.

Kezét fölemeli az ég felé. Fölnyúl a reflektorfénybe. Fölharsan Bartók zenéje, a *Csodálatos mandarin*. Az a borzongató zene, amikor a természetfeletti őserő betör a színpadra. Lugosi arca egyre világosabb lesz. Olyan vakító fénybe kerül, hogy belefájdul a szem.

Keze mintha a Napot ragadná meg.

Összerántja a markát.

Sötét lesz.

Csend.

Mire a szín kivilágosodik, csak az üres, kopár színpadot látjuk.

A darabot 1995-ben írtam.

Ebben számoltam le az „amerikai álommal.” Érdekessége, hogy nagy, nemzetközi díjat nyertem vele. Bemutatója is Amerikában volt. Itthon pedig Darvas Iván játszotta – egyik utolsó alakítása volt – Szabó István rendezésében.

Lugosi Béla fia is elolvasta a darabot.

Elküldtem neki.

Azt írta, hálás, amiért jobban megértette az édesapja magyar múltját, ifjúságát. Nem volt könnyű élete Lugosi fiának. Hétéves kora óta mások nevelték. Apját főleg a mozivásznonról ismerte. Ott is, mint világhírű vámpírt. Azt írta nekem, angolul: „Bár a valóságban nem minden úgy történt, ahogy Ön ábrázolta, de mégis, mintha mélyebben látnám azt az embert, aki az apám volt.”

Amit nem látott meg apjában, az elhivatott művész volt, aki pénzért, hírnévéért eladta a talentumát. Ő már csak a sztárt és a botrányhőst ismerte. Azért tudott mítoszt teremteni az addig ismeretlen vámpírból, mert saját karizmatikus személyiségét és a magával hozott nagy talentumát váltotta – szellemi értelemben – aprópénzre Hollywoodban.

A főntről hozott tehetség megszenved az önárulásért, és gyakran betegséggel, vagy halállal fizet érte. Mert nemcsak az ördöggel kötünk szerződést, mint Faust Mefisztóval, hanem az angyallal is.

Ezt már **M**-től tanultam.

Az életünknek van egy magunkkal hozott sorsfeladata. Amiről meg lehet feledkezni, el lehet árulni – de fizetni kell érte. Akár úgy,

hogy tönkremegy az ember, akár úgy, hogy bele is hal.

Lugosi Béla szívhalálának oka pszichoszomatikus volt.

Ebben a műben azt írtam meg, amire M tanított, hogy van a földi életből való kilépésnek egy olyan módja is, amikor már nem a személyiség, hanem a *Felsőbbrendű Én* dönt – méltatlan végjátékban nem akar részt venni.

Ez lehet szívinfarktus, mint Lugosi Béláé, vagy akár egy olyan baleset is, mint amilyen Latinovits Zoltáné volt, akinek a kétségbeesett, vad rohanását úgy értelmezték, hogy az induló vonat alá akarta vetni magát – ami nem volt igaz.

Nem ő döntött így. Vagyis nem egy tudatos elhatározás, hanem a HANG.

*

(Ezt én írtam meg először a *Kígyó és kereszt* című, 1992-ben megjelent művemben. A vita ma sem zárult le, mert ilyen esetben nehezen megállapítható a tudatos elszánás és a véletlen baleset közötti különbség.

Mert valójában egyik sem.

Hanem egy benső döntés, mely nem tudatos.

Ez a Hang már jóval előbb megszólalt Zoltánban. Amikor letért sorsfeladatának útjáról, a Hang vissza akarta téríteni. Amikor Bajor Gizi biztatására otthagyja mérnöki hivatását, és a színészetet választja, azonnal kitör a mélymúltjából hozott büntudata és depressziója.

Most, 2016-ban kerültek elő bizalmas levelei, melyeket Vajda Miklós barátjának írt.

Teljesen elvesztettem magam, és ha Pesten állást tudnék kapni, itthagynék csapatot, papot... Szorongásaim vannak, izzadok csak a színpadon. Sajnos nem tudom elképzelni a jövőmet a színháznál – írja 1959-ben. – Nem élek emberi életet, és akkor embert ábrázoljak?

Fél év múlva pedig már így:

Novemberben és decemberben kb. másfél hónapot feküdtem a Magdolnavárosi Kórház idegosztályán „depressio reactiva” címszó alatt... Az életet terhesnek és szerfölött nehéznek találom, nincs egy épp (sic!) gondolatom,

nincs vidám percem, felszínes és egyre kaotikusabb lesz minden. Annyira leköt a saját szerencsétlenségem, hogy ki se látok belőle... Ezzel az alkattal bizony nem lehet emberi közösségben élni, még inkább színházban nem, ahol az érző-gondolkodó embert – az Embert kell tudni ábrázolni, gátlástalanul... Mindezt látom, tudom – mégsem merek szakítani a színházzal, mert azután nem tudom, hová menjek.

Ismertem Zolit, még egyetemista korában.

A depresszió semmi jelét nem mutatta. Sportolt, vitorlázott, magas szinten kosarazott, teli szájjal nevetett.

Most kiderült, hogy miután letért az útvjáról, azonnal baja lett, és három évig betegen vergődött. Már ekkor fölmerült benne, hogy mégis a *vállalt sorsfeladatát* éli tovább, és visszamegy építészmérnöknek, hiszen kivételesen nagy tehetségnek tartották; a Műegyetemet vörösdiplomával végezte.

Nem így történt.

Négy év múlva újabb pszichoszomatikus bajt idéz magára.

Sajnos elfajult a szívem. Jún. 28 óta harcolok a trombózisommal és az orvosaimmal. Pozsonyban voltam aug. 4-ig, utána Bfüreden a Szívkörházban... Sok haszna az egész betegségnek nem volt, legalább most még nem tudok rájönni.

Levelei most kerültek a kezembe. Teljes mértékig igazolták mindazt, amit **M** valaha mondott, és amit a *Kígyó és keresztben* részletesen megírtam.

Itt most csak annyit: Zoltán azzal a sorsfeladattal érkezett ide, hogy mindazt a veszedelmes lelki- és sorsörvényt, melyet több előző életében előidézett, valamiképp lecsendesítse. Ezért hozta magával az objektíven látó, racionális képességét, és azt az ígéretét, hogy tehetségét nem olyan hivatásban fogja kiélni, mely lelkének és testének mágikus erejű belevetettséget kívánja meg; nem önmagát tépi fel, nyilvánosan és önveszélyesen, hanem „személytelen” módon alkot majd: tárgyilagos tudással, geometriával, matematikával „megfagyt zenét” teremt.

Bölcs terv volt, de az én-varázsnak nem tudott ellenállni.

A rá zúduló betegségek nem „büntetések” voltak, csak azt jelezték, hogy a magával hozott örvényeit ily módon nem tudja lecsillapítani. Azonnal feltörték belőle, végigkísérték egész zseniális életét, és

végül magukkal is rántották, oly módon, hogy mindenki csak találgatni tudta halálának okát.

Amíg a pszichoterápia nem látja meg azt, amit **M** „életek folytonosságának” nevez, addig gyógyítani is nehezen tud, mert nem ismeri fel a nem ebben az életben szerzett, hanem mélymúltunkból eredő problémát, és főleg azt, hogy a magunkkal hozott „sorsfeladatumk” és ebben a halandó világban megvalósított „kicsinyke életünk” között milyen hatalmas konfliktus feszül.

Ehhez nem elég a születésig visszalátó pszichológiai tudás. Szellemisségünk végtelen útjának csak egyetlen kis ciklusa a földi élet, egyetlen körív a nagy spirálison, abból megítélni valakit mesteri segítség nélkül nem lehet.

*

Az öngyilkos témájú drámákban és regényekben nemcsak a saját mélymúltam emlékeivel próbáltam elszámolni, hanem arról igyekeztem írni, ami **M** tanításának a lényege volt, hogy az ember a legnagyobb küzdelmet nem a világgal, hanem önmagával folytatja.

Mert van egy halhatatlan, szellemi Énünk, akit **M** úgy hív, hogy Felsőbbrendű Én – és van a földi szerepünk, melyet egy-egy életre kialakítunk magunknak, hogy megvívjuk azt a küzdelmet, mely föl-felé vezet, a tökéletesedés felé, melyet csak küzdelem, tapasztalás és fejlődés útján tudunk elérni. Van erre a rövid életre formált, fizikai testünkhöz kötött, „kis énünk”, akinek tudata beszűkült és kérész életű. Nem az Örökkévalóság útján jár, hanem a gyorsan múló időben. Jó esetben harmincezer napot él, és mindent meg akar kaparintani, amire vágyai és szenvedélyei irányulnak, mert abban a hiedelemben van, hogy a halállal mindennek, örökre vége.

Életünk legtöbb konfliktusa visszavezethető e két „én” harcára. Az ember vagy a Sorsát éli, vagy a kicsinyke életét.

Nem új tanítás ez.

Erről szólnak a görög drámák. Erről szól Shakespeare. Erről szól a nem csupán az egót és a személyes tudatalattit ismerő mélypszichológia, mely tud a „Mély Én”-ről (*Selbst*) és a kollektív tudatalattiról.

Erről szól Jézus küzdelme a pusztában a Sátánnal. És az a drámai pillanatban kimondott döntése, hogy: „Ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd, Atyám!”

Vagyis két akarat ütközik benne is.

Az én-akarat nem a Golgotát akarja. Föl akarja adni, de Jézus más-képp dönt.

De erről szól az ősi kínai Ji King, a Változások Könyve is, amelynek alapján a *Jóskönyvet* írtuk, **M**-mel. Két én-ünk van. A hsiao zsen – a „közönséges ember” – és a kün-ce, a „nemes”, az Igaz Ember, a Felsőbbrendű Énünk. Bármilyen élethelyzetbe kerülünk, hallgathatunk magunkban a „közönséges kis ember”, vagy az „Igaz Ember” szavára.

Az *Igaz Ember* a szellemvilágból hozza magával távlatos sorsfeladatát.

A *közönséges kis ember* ebben a rövidke életében igyekszik elfeledni azt.

A *közönséges kis ember* nem tud, nem is akar tudni az aranyfonálról. Ő a labirintust tartja egyetlen otthonának.

De az *Igaz Ember* szorosán tartja a fény-szeretetből font aranyszálát.

Sokat mondott el erről **M** egyik találkozásunk alkalmával.

1983. december 3.

– **M.**

– *Mester, mielőtt veled találkoztunk, számtalan zavaros élményünk volt. Lelkek szóltak hozzánk. Félmondatokat, neveket, szavakat mondtak. Nem tudtuk, kicsodák. Volt benne értelmes és értelmetlen szöveg. Megtévesztő is. Szeretnénk tudni, te hogyan közlekedsz velünk. Hogyan szűröd ki a zavaró hangokat? Mit élsz át, amikor a magasabb világokból idejössz hozzánk, s velünk beszélsz?*

– **M.** *A közlekedésnek csakis a legtisztább útját szabad választani. Mi úgy tudunk kapcsolatot teremteni, hogy a szellemcsaládon belül elvállaljuk egy-egy feladatnak azt a részét, amelyben segíteni tudunk.*

A földi halandónak joga van a segítséget elfogadni, és joga van visszautasítani. A segítségkérés hozzánk a Felsőbbrendű Éneteken keresztül érkezik. Tehát a racionális én-tudatod ebben semmit sem motivál. Lényed Igazi Valója hív, nem a „kis én-ed”. De annyit tudnotok kell, hogy a földi testben a számtalan reinkarnáció során feldúsult szellemi tömegnek csak egy igen kis része „van benne.” A többi mintegy vigyázza a testben lévő szellemi részt, illetve alkotja azt a szellemi tömeget, ami „fölnyúlik”, vagy „lenyúlik.” Azért mondom így, mert szellemi szemmel nincs fönt és lent. Nincs kívül és belül. Ezeket a fogalmakat csak akkor használtam, amikor testben éltem. Ezért tudom most átélni, hogy ti most hogyan gondolkodtok. Emlékszem rá. Nálunk ezek a szavak csak jelképesen értendők, tehát én nem „lejövök hozzátok”, hanem itt vagyok veletek, „átfigyelek” rátok, és ami elválaszt bennünket, az nem a tér, nem a fönt és lent, hanem a tudatállapotaink különbsége. A „földi” számunkra nem egy helyet jelent, hanem egy érzékszervekhez kötött tudatállapotot.

Más valóság szinten élünk.

A szellemcsalád középpontjából, ahogy ti nevezitek, „örangyalként” figyeljük, mi történik odalent. Ha lent baj van, és a Felsőbbrendű Én nem elég erős ahhoz, hogy jelzéseket küldjön kis éneteknek, álomban, éber álomban, inspirációban, vagy éppen jelzés értékű életeseményekből – mert csak így tud kommunikálni a racionális én részével, hogy megértést találjon –, akkor segítséget kér. Amikor nem hallod Önmagad, amikor süket személyiséged nem hallja az Önvalódat – akkor kéri a segítséget.

Amikor a Felsőbbrendű Énnek ez a kérése elhangzik nálunk „odafenn”, akkor indul a segítség, és néha a kiválasztás, mert egy közel azonos rezgés szintű bölcs kell ahhoz, hogy a szükséges információkat rólatok Önmagatoknak közvetítse.

Tudnotok kell, hogy itt szintek vannak. Rezgésszintek, tudatszintek és valóság szintek. A földi síkon ez már nem tükröződik, nálatok a magas és alacsony szellemi színvonal elkeveredve él, sőt, manapság a magasabb szellemi nivó a hitványabb által letaposva vegetál. De a szellemi világban rend van, mint egy naprendszerben. Méltó helye van mindennek. Nevezik ezt szféráknak is, bár ez csak jelképes kifejezés.

Én a Felsőbbrendű Énetek csatornáin közlekedek.

Kapcsolatban állok vele, s amikor meghallom kérését, jövök. Ezt nem ti kéritek, hanem igazi Valótok, akinek szavát nem halljátok magatokban, s én

segítek. De „lejövetelem” valójában nem térbeli, hanem valóságokon keresztüli utazás. Át kell jönnöm azokon a mélyebb síkokon, alsóbb valóságszinteken, ahol ti kezdetben, amikor még a spiritiszta kísérleteket csináltatok, jártatok. Csak a zűrzavart észleltétek. Alacsony éberségi szinten élők megnyilvánulását. Én itt – mivel éberebb, s ezért szabadabb és erősebb vagyok – segítséget kapok tőlük. Szabaddá teszik az utamat. Úgy is mondhatnám, segítenek.

Segítőim lesznek.

Csatornát nyitnak meg előttem. Amíg ez nyitva van, még olyan nehézséggel is meg kell küzdenem, hogy halottaitok, akik nemrég költöztek át, érzékelik, hogy ez az ösvény nyitva van, tehát ezen át le lehet sügni, s föl lehet hallani titeket; beállnak az útba, és közlekedni akarnak a földiekkel. Üzenni. Gyakorta szeretnének még egy kis „földiélet-szagot” kapni, mert ettől még nem szakadtak el teljesen.

Ezeket észleltétek ti, régebben.

Ma már ez nem fordul elő, mert a kapcsolatunk megszilárdult.

S bár a tudatos, racionális énetek hallgat, és folyamatosan értelmez engem, én a lelketek legmélyével, igazi Énetekkel vagyok kapcsolatban. Értem a racionális gondolataitokat, de ugyanakkor azt is, ami tudattalan bennetek, s kapcsolatban a legmélyebb valóságokkal vagyok.

Ez az „Én bennetek vagyok, ti énbennem” állapota.

Abban az esetben, ha a Felsőbbrendű Én legtisztább része már uralja a földi halandó életét és személyiségét, vagyis az „Igaz Ember” ura a „kis embernek”, nincs szüksége a szellemvilággal való kapcsolatra. És akkor ez létre sem jön. Azoknak a felébredt Zen-bölcseknek, akik meditációban, lehunyt, vagy félig nyitott szemük mögött megélik az egységélményt, nincs szükségük a „Szentlélek” segítségére, mert ők megélik az egységélményt, és állandó kontaktusban vannak azzal a szellemi közeggel, ahonnan leköltöztek a Földre, egy átmeneti ideig.

Az a japán aikidómester, Szenszei Ueshiba Morihei, akit te tisztelsz, egyszerre fordult önmagába, meditációban, és kereste imádsággal a kapcsolatot a felső szellemi világgal, vagy ahogy ő nevezte istenét, „Kamival”. Egyszer imádkozott, egyszer meditált. Nem zárja ki egymást – ugyanaz. Volt egy hosszú botja, és ezt, mint egy antennát, felnyújtotta az ég felé. És amikor meditációban önmaga középpontját megélte, nem „elszakadt a világtól”, ha-

nem éppen ellenkezőleg, a totális, mindent és mindenkit átölelő egység – vagyis a Szeretet, más szóval az univerzális Erő – állapotát élte meg.

Ilyenkor tapasztalta, hogy az Erő, melyet küzdelmeiben használt, nem más, mint az egyetemes Szeretet ereje. A szónak itt nem érzelmi, hanem a világot éltető egység értelmében.

Tudnotok kell, hogy amikor arra kérlek benneteket, hogy gondjaitokat fogalmazzátok meg, annak az a nagyon emberi tapasztalat az alapja, hogy a kimondott szóval a probléma fele már meg van oldva.

Ha valami már megfogalmazhatóvá válik, azt jelenti, hogy félig már kijött a gond belőletek, homályból a fénybe, tudattalanból a tudatosba.

Innen két irányba lehet továbbmenni.

Vagy elfogadod, hogy ezzel a problémával élned kell, mert ez a Sorsod, vagy felismered, hogy ez nem tartozik a Sorsodba, tehát meg kell oldanod, s ezáltal megszabadulni tőle.

Tanácsot adhatok. Te vagy elfogadod, vagy nem.

Azt választod, amire aktuálisan képes vagy.

Én a te választásodat tiszteletben tartom.

Semmi olyat nem tehetek, ami az Én sérelmére történik. Nem adok és nem is siettetek olyan feladatot, mely a Felsőbbrendű Énedtől idegen, csak elmondom, hogy ez nincs benne a vállalt sorsodban.

Tehetsz kitérőt, és léphetsz olyasmit is, ami pillanatnyi előnynek tűnik, de később hátrányodra válik.

Ebben sem akadályozlak meg.

Az erőszakos „térítés” tilos, mert a teremtés értelmét, a lélek fejlődésének isteni célját kérdőjelezi meg.

Ha valaki a labirintusban elengedi az aranyfonalat, elkezd körbe-körbe járni. És megtapasztalja ugyanazt, amit már sokszor tapasztalt. Ismétél. Ez engem szomorúvá tesz, de nem tehetek ellene semmit.

Én csak nyújtom a fonalat.

De nem húzlak.

Saját utadat tiszteletben tartom.

Ezek után – M kérésére – két módon találkoztunk vele.

Egyrészt továbbra is a médiumon keresztül, másrészt megtartottuk a jóval szűkebb szavú, asztali összejöveteleinket is. Így aztán, ha itt vagy ott valamit javítani vagy pontosabban értelmezni kívánt,

módja volt rá. A közöttünk lévő meghittsége is szükség volt. Körnek nevezte. És főleg azt akarta, hogy tanuljunk meg pontosan kérdezni és pár, célratörő tömör mondatból érteni. A szútrák tömörségével szólt hozzánk.

Érdekes és tanulságos volt ez a „kétcsatornás” működés. Később kiderült, hogy célja volt az is, hogy a bennünk lévő médiumi képességeket fejlessze.

*

1983. december 10-én így szólt:

M.

Ha ritkábban is találkozunk, azért én veletek vagyok. Ha nehezebb lesz, viseljétek boldogan. Folytassátok, szeretettel. Amit itt kaptok, adjátok tovább. Mágikusan be kell állítani magatokat a felsőbbrendű Körbe. Ne pazaroljátok erőteteket hétköznapi aggodalmakra. Bízatok magatokban. És bennem. Egy szót mondom, értsétek: ÉBERSÉG.

Sok siker és sok kudarc vár rátok. Óriási feszültség van.

A biztos pont én vagyok.

Az Út vagyok.

Sokféle úton járhattok, de haladni csak ezen tudtok.

Figyeljétek magatokban rám.

Legyek az iránytűtök.

1984.

Hívjátok imával.

Képzeljétek el magatokban engem.

Isten veletek van, testvéreim.

A szeretet a legnagyobb erő.

Én mondom:

P: Amikor megszólalsz bennem, borzongást érzek!

M: Ez az igazi válasz nekem is tőletek. Ahogy ti sürgetnétek a választomat, úgy várom én is, hogy tegyetek is a lelketekért!

Legyetek vidámak, és szeressétek egymást!

Benne voltunk egy tanulási folyamatban, mely nem valamiféle elméletről, hanem önmagunk megtanulásáról szólt. Múlt időben írom, pedig jelenleg is tart. Önmagunk megismerése együtt halad sorsunk megismerésével. Ez sohasem működik külön. Az ember sok mindent megtanulhat az úszásról, de magát az úszást csak akkor fogja megismerni, ha úszik.

Amikor **M** azt mondta, hogy „sokféle úton járhattok, de haladni csak ezen tudtok,” lényegében kimondta az ember szabadságát: keringhet a labirintusban egy életen, sőt, életeken át, de haladni csakis az aranyfonál útján lehetséges. Az sem biztos, hogy a keringés haszontalan. Előfordul, hogy a sorozatos csődök, bukások és tévelygések mennyisége olyan mértéket ölt, hogy átcsap minőségi változásba.

A földi életben a legnagyobb erőfeszítés nem a tudás megszerzéséhez, hanem a megvalósításához kell.

Ha most magamról beszélek majd, nem azért van, mert saját életemet a téma szempontjából fontosnak tartom, hanem azért, mert barátaim életét nem akarom nyilvánossá tenni. Ismerni kellene őket ahhoz, hogy **M** „sorsterápiája” érthető legyen.

Magamról beszélhetek – bár ez a nehezebb. Önmagát az ember még égi segítséggel is nehezen látja tisztán.

Sok minden számomra is csak most lesz világos, hogy írás közben visszalátom a múltamat, és az eltelt évtizedek távlatából újraolvasom a régi tanításokat.

Álljon itt egy példa.

1983. december 19.

(Egy meditáció után, melyet én vezettem. Nem emlékszem rá, mit mondtam, mert ilyenkor szavaimat megváltozott tudatállapotban mondom ki. Mintha nem én beszélnék, csak hagynék valakit beszélni magamban. Magnó nem rögzítette mondataimat. Barátaim azt mondták, hogy Isten országáról volt szó.)

A meditáció végén elsőnek fordultam **M**-hez:)

P: Mester, arra szeretnék kérni, mondd el nekem, mi az a buktató, ami újra és újra felbukkan az életemben! Mi az, ami előttem áll, és meg kell oldani?

M.: Milyen számvetést csináltál? Próbáld összefoglalni. És én megállapítom majd, mennyit látsz magadból, mennyit nem. Mondd először a legfontosabbat.

Rövid gondolkodás után kimondom:

- A visszahúzódo, konfliktuskerülő gyengességemet kellene erővé átalakítani. Úgy érzem, ez méltatlan hozzám.

- Értem. (Szünet) Van benned egy alázat, egy befogadó alázat Isten teremtménye, a másik ember iránt, amit te tévesen átformálsz magadban úgy, hogy ha erős vagy, akkor bántasz is. Ez még az előző életedből hozott rossz tapasztalat, melyben túlságosan gátlástalan és szabados túlerőddel gyakran visszaéltél, és a vélt igazságod nevében nagyon sok embert megaláztál. Tiszteltetek, de nem szerettek. Azt is mondták – ha merték, mert sokan tartottak tőled –, hogy szörnyeteg vagy. És mindezt sajnós a krisztusi szeretet, az őszinteség, az igazsághoz való hűség és a bátor szókimondás nevében tetted. Az is voltál, veszedelmesen szókimondó, mely nagyságod egyik erénye, lelkednek pedig tehertétele lett. Nehéz természeted volt. Nagyra tartottak, de nem szerettek. Még a gyerekeid sem. Te sem igazán szeretted a gyerekeid, mert kendőzetlenül „láttad” őket. És ebbe a csapdába nem akarsz még egyszer belépni. Nem akarsz még egyszer az „igazság” fanatikus képviselője lenni. És ezért az Erő és az Agresszió sajnós összemosódott nálad. Nem akarsz sérteni, nem akarsz bántani, nem akarsz megalázní senkit, pedig egy bátor, időszerű tett gyakran hasznosabb, mint a visszavonulás. Sokszor az is zavar, hogy nem akarsz egy alacsonyabb szintű viselkedést fölállalni. Nem is érted igazán. Idegenül mozogsz az aljasság, az alattomoság, a hitványság és az elvetemültség korrump világában. Nem tudsz „két emelettel” lejjebb jönni. Pedig ezt nekem is állandóan meg kell járnom. A Föld légköre teli van alantas erővel. Alul sűrű füst van, rosszindulat, erkölcsi sötétség és mocsok, és akik a Földön élnek, azoknak meg kell tanulni ebben a méltatlan erőterben létezni, és ezzel szüntelenül szembesülni. A mocsárban nem elsüllyedni, hanem úszni.

Nem az a baj, hogy te erő híján vagy, hanem az, hogy az életed szükségszerű ütközéseit nem vagy hajlandó vállalni. Itt nem a hiú egód, hanem a

Felsőbrendű Éned jogos önvédelméről van szó. Ha átlátod és átérzed ezt az igazságot, akkor nem alázhatnak meg, és nem alázol meg senkit.

Nem a gyengeséget kell erővé változtatni, hanem fel kell szabadítanod magadban azt a képességet, ami egy hazáját védő katona igazságérzetét fűti. Küzd bátran, elszántan, és a csatatéren bizony maradnak hullák, lehetetlen, hogy ne legyenek! Ő is lehet az. Van egy magasabb rendű haza is!... Végig-hallgattam az iménti meditációs szöveget. Isten országáról beszéltél. Egyet is értettem vele. De váljál annak harcosává is, ne csak hirdetőjévé. Ha Istennek csak igehirdetői lennének, nem lenne hatalma, mert nem lenne, aki megvédje itt, ebben a sűrű, sötét közegben. Az Igazságnak szüksége van harcosokra, akik megvédik. Ez nem jelenti azt, hogy szüntelenül harcolj, de amikor itt az ideje, és kikerülhetetlen a konfrontáció, vedd föl a kardodat, s vívd meg a harcot – nem önmagadért, hanem Igaz Valódért, másokért és az Igazságért.

Sorsfeladatod ezt megtanulni.

Ha ezt megtetted, utána visszavonhatod ez erődöt, és a harc ereje helyett alkotóerőként használhatod újra.

Az első próbatételem hamarosan elkövetkezett.

Törőcsik Marival szerepeltem egy televíziós egyenes adásban, és életemben először őszintén kimondtam egy kényes társadalmi kérdésben a véleményemet. „Gyerünk, mondd ki bátran!” – mondta bennem egy hang, a saját új hangom –, és kimondtam.

Egy kis bunyós komámra akarták rábizonyítani, hogy külföldön lopott. Ártatlanul meghurcolták. Még a válogatottból is kizárták, s én azt mondtam, ne ítélkezzen ilyen könnyen felette senki, mert *ebben az országban mindenki lop.* És ezt még részleteztem is, az államosítástól kezdve, a kulákok kifosztásától a zabráláson, a párthatalmi korrupción és lenyúláson át egészen az üzemi tolvajlásig. *Rablók országunk vagyunk, ne ítélkezzünk még egy kis tolvaj felett sem, inkább nézzünk magunkba.*

Az adást Kádár János is nézte, a feleségével. Ennek az lett az eredménye, hogy a következő Központi Bizottsági ülésen megbélyegzett. „A magyar nép egészséges erkölcsi érzülete visszautasítja az ilyen aljas rágalmat” – mondta. Minden újságban vezércikk lettem. A Televízió vezérigazgatóját kirúgták, én pedig sem mint szerző, sem

mint riportalany nem tehettem be többé a lábam a TV épületébe. A *Búcsúelőadás* kaposvári és a *Szomorú vasárnap* budapesti bemutatóin már nem állhattam a kamerák elé – Garas Dezső, Ács János, Máté Gábor és a Vidám Színpad dramaturgja, Vinkó József beszéltek helyettem.

Ha nincs rendszerváltás, ma is ez lenne a helyzet.

Majd két hosszú pereskedés következett.

Mindkettő mocskos per volt.

Az első feljelentőm nyíltan megüzente, hogy „ki akar csinálni.” Mivel sok pénzzel és magas társadalmi nexussal rendelkezett, rám uszította a magyar sajtót. Nemcsak a bulvár, hanem az általam tisztességesnek tartott, komoly újságírókat is.

A sajtókampány azonban szerencsét hozott.

Felbukkantak azok a tanúk is, akiknek létéről nem is tudtam. Mind mellettem tanúskodtak, elmondva a bíróságon, hogy a felperes a múltban is, most is galádul viselkedett.

Felmentettek.

Egy újabb, könyörtelen per következett. Ebben már nemcsak engem akartak „kicsinálni,” hanem az intézményt is, amely vállalt engem. Megfenyegették, hogy tönkreteszik. Ellenem pedig megszervezték az egész írott sajtót, rádiót, televíziót. A tanúkat is igyekeztek hadba állítani ellenem, és mint utólag megtudtam, a bíróságot is próbálták megvesztegetni. A bíró azonban megbetegedett. Nem tudta az ügyet befejezni. Halálos betegen vissza akarta szignáltatni magára ezt az egyetlen ügyét, este bement, kivette az iratok közül – de az új bíró ezt már nem engedte. Ügyvédemet pedig megkérte a bíróság Elnöke, ne csináljon ügyet ebből, egy beteg emberről van szó, aki nem él már sokáig.

Ekkor értettem meg, mit értett **M** az alatt, hogy „két emelettel lejjebb kell jönni.”

Két bíró halt meg a per során, és egy ügyvéd szívrohamot kapott. (Vagy megjátszotta?)

A nyilvánosság előtt meghurcoltak.

A megszégyenítés, amit a befolyásos ellenfeleim folyamatosan intéztek a sajtóval, addig tartott, amíg el nem veszítették a pert.

A tisztázás, s az ígéret, hogy poharat koccantunk a békére, elmaradt.

Harcoltam az igazamért, a „szellemi gyermekem” igazáért, és annak a sok embernek az igazságáért, akik műveimben benne voltak – s így aztán nemcsak művész-, de sorstársaim is lettek.

És harcoltam főleg azért, hogy megvalósítsam azt, amire M tanított. Szükségem volt rá. Ma már nem tudom megmondani, hogyan viselkedtem volna, ha nem tudom előre, hogy mindaz, amin keresztül megyek, számomra hasznos próbatételt jelent.

Úgy csináltam végig, mint egy vizsgamunkát.

Néha, amikor M látta, hogy közel vagyok az összeroppanáshoz, megdicsért. („Jól dolgozol az ügyeden” – mondta.)

Hálás vagyok, hogy erre a háborúra fölkészített. És arra is, hogy ilyen csúnya módszerekkel kellett fölvenni a küzdelmet.

Ez volt a legnehezebb. A „két emelettel lejjebb.”

Naiv jóhiszeműségem szerint szívesen mondtam volna: ám legyen, pereskedjünk. Mérje meg egy pártatlan testület, kinek van igaza. Nem biztos, hogy nekem. Szívesen hajlok arra a gondolatra, hogy vannak dolgok, amiket nem látok tisztán. Lehet, hogy túlságosan önös a szemléletem. Vak vagyok ahhoz, hogy lássam a saját hibáimat. Mindig igyekeztem megadni a másiknak az esélyt arra, hogy neki van igaza. Megnézni magamat mások szemével, önismeretem fontos része volt.

Csakhogy az ellenfeleim nem így gondolkodtak.

Nem az igazságot akarták. Ahhoz nem kell sajtóhadjárat, lejárata és megvesztegetés.

Ki akartak nyírni. Bármilyen áron.

És ez már általános tanulság, hogy *egy küzdelem addig nemes és tiszta, amíg a harcoló felek tudják, hogy a győzelemmel, éppúgy, mint a vereséggel, el kell számolni valahol.*

Isten előtt.

Vagy önmaguk előtt.

Lényegében ez hasonló.

És a számadás fontosabb, mint a győzelem.

Aki nem tud arról, hogy tetteinkkel el kell számolni, s hogy ez mindennél, a diadalnál is lényegesebb, az csakis mocskosan tud küz-

deni. Az csíp és harap, és hátulról döf, és mérget kever a másik italába, és megveszteget, és amikor a bíró nem néz oda, beleharap az ellenfelébe, és a lába közé rúg.

Milyen háborúságra készített fel.

Ezért nem ért meglepetésként a „rúgás és harapás.”

A végén jóleső mesteri dicsértet kaptam. Én pedig megköszöntem a segítségét. Fölkészített a csatára. És végig velem volt.

A sorsom útján roppant hasznosak voltak ezek a küzdelmek. Lényegében lehetőséget adtak arra, hogy a „gyengeségem” gondját, melyet **M** elméletileg megfejtett számomra, a valóságos élethelyzetekben legyőzzem. Semmiféle rossz érzésem az egykori ellenfeleimmel nincsen. Próbátételeim eszközei voltak. Nyilván én is az övéké. A számadás pedig nemcsak az enyém, hanem kivétel nélkül minden résztvevőé. Holtaké és élőké egyaránt.

Tetteinek gyümölcsét mindenki viszi magával, ahogy én is hoztam – ez a lélek halhatatlanságának a nagy ára, amit nem szívesen vállalunk.

A végtelenül hosszú pereskedések alatt, a véletlenekből, a tárgyalás alatti rosszulletekből, a váratlan fordulatokból, a halasztásokból, a betegségekből, az egymást követő tragédiákból és halálokból, az ismeretlen, perdöntő tanúk hirtelen felbukkanásából, vagyis a történet különös szövéséből azt is láttam, mit jelent a láthatatlan világ segítése.

Tapasztaltam ezt máskor is, amikor éppenséggel nem szabad utat, hanem akadályt állított elém.

Részben ezek is ilyenek voltak.

A próbátételek sorsszerűen állnak elénk.

Úgy is kell fogadni őket. Mint hasznos, gazdagító, lelkünk fejlődését elősegítő folyamatokat.

Akár győzelmek ezek, akár bukások.

Boldogok a szelídek

Ezekben az években **M** már javában tanította nekünk a Ji King elméletének mélyebb megértését és gyakorlati használatát.

A „perek korszakában” kaptam a „Viszály” jelét, a „Patkány” változóval. Ezt megírtam az *Életművészet* című könyvemben.

Itt csak azért beszélek róla, mert meg akarom mutatni **M** tanításának kettős taktikáját.

Egyrészt szóban készített fel egy sorsfeladatra. Másrészt a saját életemet tette a Ji King megtanulásának a tárgyává: önmagán tanul legtöbbet az ember.

M akkoriban magyarázta el azt, ami a *Jóskönyv* használatának is a lényege, hogy egy sorsfeladat megoldásának három fázisa van.

1. *Felismerés.*
2. *Megértés.*
3. *Megvalósítás.*

Ez a három stáció csakis együtt teljes.

A *felismerés* egy villanásszerű aha-élmény.

Megpillantjuk a gubancot, tudjuk, hogy ezt most ki kell bontani, ezzel dolgunk lesz, de nem értjük még, hogyan van összegabalyítva. Nincs „kiszálazva” a gubanc, csak látjuk, hogy ott van. Ez tehát az, ami nincs jól, és nem maradhat így – de a belső összefüggéseit nem értjük még.

A *megértés* már jóval több ennél. Megértjük, mi rejlik benne, és hogyan van az egész összebogozva.

Az én esetemben például, mondhattam volna, hogy a *felismerés* szintjén megjelent a gubanc, amit úgy hívtam, hogy *konfliktuskerülés*, és onnan ered, hogy ebben az életemben háborús gyerek voltam, sok vért, agressziót, elvadult szörnyeteget, hullát láttam, és féltem az emberektől. És ezért gyengének vagy gyávának minősítettem magam.

Vagyis hogy a „gubanc” a gyerekkoromból ered. Oda kell visszamennem, ha ki akarom oldani.

De nem! Ez nem az igazság volt. Vagyis hiányzott még a megértés.

Anyám ugyanis elmesélte, hogy *ilyennek születtem*.

Jó gyerekeknek, aki sohasem követelt.

Még a szoptatást sem, ha éhes volt.

„Nem akartál megbántani a sírással – mondta anyám. – Minden baba bömbölve követeli a tejcskét. Te nem. Sohasem éreztem azt, amit más anyák: a kisbabák jogos, bömbölő erőszakosságát. Ez nekem is furcsa volt... És amikor az életemben először cipőt vettem neked, megvettünk egy szűk cipőt, mert nem akartad, hogy az eladó még egyszer fölmásszon a magas polcra egy nagyobb cipőért. Nem akartad, hogy szegény lány miattad strapálja magát. Inkább fájjon a lábad, mint hogy másnak gondot okozz. Nem bírtad hordani a cipőt. Kidobtam.”

Vagyis ilyennek születtem.

Hoztam magammal.

Ekkor vitt tovább **M** az előző életembe. Ami azt jelentette, hogy itt nemcsak a gyermekkori, de még egy csecsemői tapasztalatnál is mélyebb problémáról van szó, aminek *megértése* teljesen megváltoztatta az önképemet. Nem gyenge voltam, és nem az emberektől féltem, hanem éppen fordítva: nagyon is erős voltam, és *önmagamtól* féltem. Nem akartam még több rossz karmát és lelki furdalást összeszedni életem útján.

„Jaj, csak ezt ne!”

Nem voltam verekedős gyerek.

De egyszer az iskolaudvaron kihoztak a sodromból. Elpattant a mélymúltamban lekötött rugó, és ekkor olyasmi történt, amitől mindenki megdöbbsent. Én magam is. Az iskola igazgatója szabadította ki az ájultra vert gyereket a kezem közül, talán az utolsó pillanatban, s mivel látta, hogy a verekedésben nekem volt igazam, a másik azt hitte, hogy egy szelíd nyúl vagyok, aki a végtelenségig megalázható, az igazgató nem engem tolt le, hanem a másik fiút, akiben alig volt már élet. Ez a nagy pedagógus, Pálfalvi István, miután kitépte markomból a halálra rémült fiút, nem engem szidott le, a megvadult „állatot” hanem őt, az áldozatot, és a riadt többieket. Azt mondta: „A

Pétert ne gúnyoljátok, ne pofozzátok, mert erősebb, mint ti, és az életek veszélyben forog.”

Azért emlékszem erre az ijesztő mondatra, mert teljes mértékben igaz volt.

(A Szentírásban a kardot rántó Péter lelkiületét oly mértékig értem, hogy a „Tedd vissza kardodat!” jézusi parancsot ma sem tudom átélni igazán.)

Én ezt az erőt magamban nem szerettem, és nem akartam használni, mert csúnya volt és ártalmas. Magam is félttem tőle. Rossz emlékek rejtőztek bennem. Inkább azzal a tudattal álcáztam magam, hogy „szelíd” vagyok.

Szelíd!

Csakhogy ebben az álcában nem szabad leélni egy életet, mert akkor – ahogy **M** mondta – „Ki védi meg az igazságot?”

A végső szellemi cél, persze, a szelídség.

Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet.

Én azonban álszelíd voltam.

Szelíd Jézus volt, aki a háborgó tengert is lecsendesíteni tudó, mágikus erővel csinált végig egy iszonyatos pert az alantas lényekkel, öntudatlan „patkányokkal”, olyan borzalmas ütközetet, amelyről tudta, hogy földi értelemben nem nyerheti meg.

Az igazi szelíd így viselkedik.

Ettől a szelídségtől megroppant a zsidóság és az egész római világbirodalom. Az első szétszóródott és sokáig hazátlanná vált, a másik örökre eltűnt a világ színéről.

A szelídségnek kozmikus ereje van. Az *álszelídségnek* semmi. Csak arra jó, hogy hazugsággal leplezzen valami vacak és kártékony lelki tulajdonságot.

A *megértés* fázisa ilyen önelemzést jelent. Ezt Sztanyiszlavszkijtől is megtanultam. Mindig a szép önigazolás mögé kell nézni, szétválasztani a hazugot a valótól, és föltárni a tudattalanba rejtett emlékeket. Hogy ezek milyen mélyre nyúlnak vissza, nem tudni.

Itt azonban még a legjobb esetben sincs megoldás.

Csak megértés.

A *megoldást* egy heroikus folyamat hozza, amikor a felismert igazságot képesek vagyunk *megvalósítani*.

Ez sok küzdelemmel jár.

A megvalósítás a legnehezebb feladat.

Munka van benne. Az önmagunkkal folytatott harc rendszerint párhuzamban jár a másokkal folytatott háborúsággal, de az igazi győzelmet valójában önmagunk felett aratjuk. Ezt egyébként tudja mindenki, aki egy sportküzdelemben diadalt arat. Csalással győzni, az egy igazi sportolóban a hányingerhez hasonló, gyalázatosan rossz érzést okoz. Nem azért gyötörte magát az edzéseken egy életen át, hogy végül egy lefizetett bíró hozza el számára a diadalt.

Az aranszál útját követve az ember ilyen felismerésekre jut.

ABBA

M azt mondta:

Sok csodát fogtok megélni velem.

Az igazi csodával hamarosan találkoztunk.

1984 tavaszán ezt mondta:

Maradjatok így, jól érzem magam veletek.

A fejlődésetek fel fog gyorsulni.

Bízatok bennem és magatokban.

Szeretlek benneteket.

Szeretetem mindig veletek van.

Figyeljétek meg, milyen szép a tavasz.

Merítsetek erőt belőle. Gondoljatok arra, hogy egyszer ti is mesterek lesztek.

Többet fogtok haladni, mint hinnétek.

Még ebben az évben jelentkezni fog Abba apó.

Készüljétek fel a tanítás befogadására.

Mit jelent ez?

Ki az az Abba apó?

Néhányszor előfordult, hogy hűvösebb, sűrűbb léghőmérsékletet éreztünk magunk körül. Súlyosabb, fenségesebb erőt, amit olyankor érzünk, ha egy hangversenyteremben a könnyű dalest után egyszerre felhangzik a fenséges *Kilencedik szimfónia*. Mindennek, ami súlyos és

magasztos, ilyen megmagyarázhatatlan erőtere van. Műnek, léleknek, képnek, versnek, drámának, zenének. A szó legmélyebb – tehát ezoterikus – értelmében ez a szentség erőtere.

Néhányszor, amikor ezt a magasztos erőteret éreztük, a megszott **M** helyett, hosszabb vagy rövidebb várakozás után, ezeket a betűket írta valaki elénk:

ABBA

Nem tudtuk, mit jelent.

Soha más nem szólt hozzánk, csak **M**.

És most valaki más?

Az is előfordult, hogy ezután a tányérka lassan, nagyon lassan elindult körbe, és mindannyiunk előtt egyenként megállt.

Állt, nem is rövid ideig. Majd továbbment.

Mintha valaki alaposan megnézett volna bennünket.

Fölmért mindenkit.

Sohasem tudtam volna elképzelni, hogy egy láthatatlan tekintetnek ilyen ereje van. Szinte a lélegzetünk is elállt.

Felsőbb szem volt ez, mely előtt akaratlanul is elcsendesedtünk, és összeszedtük magunkat.

Akinek a szó valódi értelmében volt egy igazi apja, tudja, miről beszélek. Ma már ritkán éljük át ezt az érzést. Az apai tekintet ilyen. Jelzőm nincs rá. „Erélynek” hívja a magyar nyelv, melyben az erő és a szeretet szétválaszthatatlan.

*

M most írta le először:

Abba apó jelentkezni fog.

Nem tudtuk, kiről beszél.

Legközelebb nem ő jött.

Ugyanazt a sűrű léggört éreztük, s azt a lelkiállapotot, amikor valaki olyan előtt állunk, akinek lénye tiszteletet parancsol.

1984. április 21. Nagyszombat.

Végtelen az Isten kegyelme! Köszöntelek benneteket.

A szellemcsalád vezetője, **Abba**.

Én vagyok a Mester Mestere.

Én vagyok a felvigyázó és az összekötő a magas szférák felé.

Köszöntelek a mai napon, mely ünnep a Földön és a Mennyben.

Legyetek törekvőek, lelketekben.

Kegyelmesek önmagatokhoz és társaitokhoz.

De ne hanyagoljátok el a szigorúságot sem, amellyel cselekedeteiteket értékelitek.

Igyekeztek megélni a krisztusi szeretetet és alázatot.

Hallgassatok a Mesterre, és kövessétek tanácsait.

Szépen fejlődtek, s ha nem is mindenkinél, de ez egyenletes és töretlen.

Ritkán jelentkezem, de mindig figyelek.

Elismerésem a Mesternek a ti igyekezetetek miatt.

Végtelen a szeretet, ami körülvesz benneteket.

Az Út, amelyen jártok, elvezet a világossághoz.

Isten áldása legyen rajtatok – amint kértétek –, és szeretet a szívetekben.

Ezzel az áldással búcsúzom:

Abba apó

Hosszú csend következett.

Elment?

Vége?

Vagy ez a nagyszombat csendje?

A csend ilyenkor hosszú, türelmes várakozás.

Nincs ideje.

Tart.

Meddig?

Nem tőlünk függ.

Ki volt ez?

Végül a Mester szólalt meg:

M.

Itt vagyok! Örömmel és hálával a Nagy Szent látogatása miatt.

*Örüljetelek velem, hiszen közös munkáért kaptuk az elismerést.
Vidám vagyok, mert itt nem osztják olyan könnyen a dicséretet, mint a Földön. Másfajta elismerés ez, a kettő össze sem vethető.
Abba apó, az ősi Szent, a Szellemcsalád ura.
A legnagyobb támasz.
A legnagyobb segítség,
És a legnagyobb kötelesség.
Remélem, máskor is kiérdemeljük a látogatását.*

*

Próbáltam megfejteni ennek az új élménynek az értelmét.
Az olvasmányaimhoz fordultam.
„Abba”. Ismerős szó a Bibliából. Ősi héber-arámi szó: „ab-bun”. Azok közül való, melyet a görög nyelvű evangéliumban Jézus is kimond az anyanyelvén. Jelentése: „Apa”. Ahogy az értők mondják, kissé olyan hangsúlya is van, ahogy a gyermek szólítja meg apját: „Papa”. De még inkább az, hogy „Atya”.
Az „apó” szó itt nem valami ezüstszakállú, mesebeli vénembert jelent, hanem az ősit, az időtlent. Valakit, aki az eredet forrásánál áll, és onnan látja az időbeli események végtelen folyását.
Az „archaikus” jelentése is ez. Nem régit jelent, hanem a kezdet tisztaságát. Később, amikor **Abba** megszólalt, szavainak ezt az archaikus ízet érezte a médium, és próbálta valahogy kimondani egy régiesebb magyar formában. Az „atyát” nem akarta használni, nyilván azért, mert Jézus az Isten számára ezt lefoglalta.
A másik élményem az volt, amit eddig csak az irodalomból ismerem, hogy a természetfeletti világban hierarchiák, valóságsszintek, s ahogy több nagy műben, így Dante költői látomásában, az *Isteni színjátékban* is olvastam: szférák vannak.
Ezek számunkra már misztikus fogalmak.

Van egy alapvető tanítás, Hermes Trismegistosé:

Ami lent van, az megfelel annak, ami fent van, és ami fent van, az megfelel annak, ami lent van, hogy az Egyetlen mágiájának a műveletét végre-

hajtsd.

Vagyis hogy mindennek a mintája (ideája) fönt van. Sir Isaac Newton, a nagy fizikus még azt is hozzáfűzte ehhez, hogy: „A földi dolgok a szellemi-égi konstellációkat tükrözik. Az alászállás lehet nemes, ha az égi erőket befogadó anyagok minősége hasonlatos a fenti-ekhez fényükben, áttetszőségükben – és lehet nemtelen, zavart és utálatos. Ez az oka, hogy a drágakövek minden másnál jobban rendelkeznek különös erővel. Legjobban tükrözik az Ideát.”

Vagyis a lenti, ha hűen tükrözi a fenti égit: szép és nemes, ha nem: zavart, pocsék és utálatos.

De a Minta ugyanaz.

A családminta is égi eredetű.

Nem egy biológiai halmaz, melyet az életösztön és a túlélés szándéka terel össze, hanem *szellemi minta*, éppúgy, mint egy kristály szerkezete, vagy egy társadalmi hierarchia, mely ha hasonlít a fenti-hez, vagyis „fényében és áttetszőségében” tiszta, akkor szakrális rendet alkot a földi közösségben, amelynek csúcsán a szellemileg legmagasabb, legtisztább ember áll, lefelé menve sűrűsödik és sötétedik a színvonal, egészen az öntudatlan, „alja-emberig”. Ha azonban ez a tükröződés eltorzul, „nemtelen lesz, zavart és utálatos”, akkor a földi hierarchia csúcsára a legaljasabb emberi lény kerül, maga alá gyűrve a nálánál magasabb, fényesebb szellemiségeket.

Manapság ezt gyakran tapasztaljuk.

Az „atya”, a fater is lehet egy szörnyeteg.

Vannak rémes anyák is.

A családminta is eltorzulhat.

Ilyenkor a család bensőséges szeretetközösség helyett jogilag és biológiailag összekötözött emberek poklává válhat.

A forrástól való távolodással a lesüllyedés és elkoszolódás szükségszerűen bekövetkezik. Borzalommá válhat egy társadalom. És szörnyűvé egy család.

De a szellemi világban a kozmikus világrend mintája tisztán megmarad. És amit mi családnak nevezünk, az ott is megvan – csak itt a Földön vérségi és lelki, az ottani pedig *szellemi család*.

A nagy költők és misztikusok sokat tudtak erről. Nemcsak elképzelték, de lelki szemeikkel látták is, hogy vannak szférák, és vannak angyali rendek, és a fürtökbe, csoportokba rendeződés ott is megvan, mint a földi társadalmakban, s amíg ezek tükrözték az Ideát, a szellemi színvonalat jelentették mindig. Ma már ez rég a múlté. De a mintát, vagyis a szellemi hierarchiát minden hitvilágban megpróbálták valahogy kimondani.

Nekem ez új élmény volt.

Hogy van egy égi családom is.

Sohasem tudtam volna elképzelni, hogy amit csak könyvekben olvastam, hirtelen bejön a lakásomba, ott van az asztalomnál és beszél hozzám. Mint egy kozmoszból érkező sugár, hirtelen áttör a házam tetején, és én fellátok rajta olyan magasba, ahová a legnagyobb hatásfokú csillagászati távcső sem láthat fel.

Harminc éven át csodában élni két dolgot jelenthet.

Egyrészt azt, hogy idővel a csoda természetessé válik. Hétköznapi-vá.

Ez azzal a veszéllyel jár, hogy nem érint meg.

A másik a nehezebb: megtanulni szüntelenül csodálkozni. Vagyis az érthetetlen kapujában állni.

Az aranyfonál útja a magasba vezet

Az ember útja kivezethet a földi lét köréből, világokon repülhet át, és ez nagyobb kalandot jelent, mint egy úrhajósé.

Mert nemcsak légműködést és magasságot, de dimenziót is vált; innen kezdve ez már lelki-szellemi felszállás, ami azt jelenti, hogy nem külső, hanem belső utazás. Itt a tapasztalatok mást jelentenek, mint amit megszoktunk. A *kívül-belül* a valóság két irányát jelöli. *Becsukom a szemem, önmagam felé nézek, befelé – kinyitom, és a forgalmas utcát látom és az embereket, a sok nem-ént.* Van azonban, amikor megszűnik ez a szétválasztottság. *Becsukom a szemem, s átsuhan rajtam egy gondolat – kinyitom, s ugyanezt leírja egy toll, vagy egy tányérka a papírra. Ott van leírva. Látom, ami eddig csak bennem volt.*

Testet öltött. Ott van, kívül.

Te most betűket olvasol, de közben átéled lelkedben a gondolatokat. Ott van benned, belül. Vagyis visszafordítod a szavaimat lélek-ké, gondolattá.

Vagyis újra érzéssé és gondolattá váltod a szavaimat, mert ez a valódi állapotuk.

Ősi kultúrák isteni világot láttak a kozmoszban, mert lelki szemekkel néztek, befelé – mi csak csillagászati objektumokat vizsgálunk. Ma már a lelki szem nem működik. Jurij Gagarin azt üzent a világűrűből, hogy „semmiféle Istennel” nem találkozott. Pedig ha ott ült volna mellette az úrhajójában Maharisi, Angelus Silesius, vagy bármilyen megvilágosodott szent, azt mondta volna neki:

– Itt ül melletted.

Sőt:

– Isten benned van, Jurij.

A „kint vagy bent” kérdésre Jézus a *Tomás evangéliumában* azt mondja:

Isten országa bennetek van, és körülöttetek. Hasítsd szét a fát, és én ott leszek, emeld föl a követ, és megtalálsz.

Amikor az ember meghal, ennek a kétfelé látásnak a problémája egy idő után megszűnik számára. Lelki szemmel ugyanis másképp látunk. Ezért nem tudjuk élményeinket szavakkal visszaadni, mert nem *mást látunk*, hanem *másként látunk*.

Dr. Elisabeth Kübler-Ross, a halálközeli élmények kutatásának úttörője elmondja, hogy amikor egy született vak betege visszatért a kómából, nemcsak azt mesélte el, hogy mit tapasztalt „odaát”, hanem azt is leírta, hogy ő, az orvosa, akit fizikai szemével sohasem láthatott, milyen blúzt hord, milyen formájú az arca, milyen színű a rövidre vágott haja, s hogy vastag, teknőckeretes szemüveget visel. Hangja alapján nem így képzelte. Még azt is elmondta, őszintén, hogy nem áll jól a doktornőnek ez a szemüveg. A halálközeli, átmeneti állapotában nem kellett neki szem ahhoz, hogy fizikailag is lás-son.

M sem pusztán „érez” engem, hanem lát is, kívül-belül. Igyekszem rendezni a külsőmet, amikor vele találkozom.

Ez a külső-belső látás a legnagyobb rejtély.

Ha előtted áll egy másik ember, és nemcsak a fizikai, hanem a lelki szemeddel is nézed, vagyis „belenézel”, éppolyan csodát láatsz: egy kozmoszt, a belső Napjával, lelkének örvénylő bolygóival, meteorjai-
val, sőt, mennyországával és poklával. És ott kavarog benne valamennyi emléke; egy befelé látó tekintet megpillanthatná anyámat is, aki bennem él, s még azt is elmondaná, hogy éppolyan vastag kere-tes szemüveget viselt valaha, mint dr. Kübler-Ross. A legcsodálatosabb világháló az ember lelkében van, s éppúgy előhívható s eleven-né tehető minden emlékünknél, mint az interneten működő webes rendszeren az adatok.

Hierarchiák, tehát alacsonyabb és magasabb szférák vannak a lélekben is, és amikor a „magas világ” szól, mindig az emberben lévő magasabbat szólítja meg. Az alacsonyabbat nem is tudja. Nincsenek szavai hozzá. Ezt majd a következő szövegben tapasztalni fogod. **Abba** apó sohasem tologatta velünk a tényérkát. A látók, a próféták és a nagy írók gyakran a tolmács szerepét töltik be. Lefordítják a magas világ nyelvét. Néha hiába, mert ha valakiben nincsen hangoltság

a magasrendűre, nem fogja megérteni. Ezt el kell mondanom, mielőtt **Abba** megszólalna, mert ő igen magas világból beszélt.

*

1985-ben **Abba** megkezdte tanításait.

Nem volt könnyű szöveg.

De az egyetlen, mely az emberi élet célját és értelmét elmondta. Minden keleti hagyományt, vallást, teológiát és bölcs filozófiát, melyekkel régóta foglalkoztam már, új fénybe helyezett bennem. Megfogalmazta azt az igazságot, amely csak rejtve van az ősi tanokban, s ezért a végső válasszal mindegyik adós maradt nekem.

A több ezer oldalas (!) tanításból csak a legfontosabbakat idézem.

Mivel harminc éve érlelem magamban a gondolatait, el kell mondanom előtte két fontos dolgot.

Abba a Teremtésről beszél.

Minden vallás a világ teremtésével kezd. Mi pedig nem a régi ősmúltra, hanem a saját életünkre vagyunk kíváncsiak. Nem az érdekel, hogy mi volt „kezdetben” – hol van az már! –, hanem az érdekel, mi van most.

Csakhogy ezt nem lehet szétválasztani!

Mivel egy csepp vagyok, az isteni tenger cseppje, bennem van az Egész, és ha nem értem a tengert, nem értem magamat sem.

Ha nem értem Isten szándékát a világgal, melynek része vagyok, magamat sem érthetem, és életem célját nem találhatom meg benne.

Az ember, ha életének értelmét kutatja, a világteremtés kortársává válik. Most is az történik, ami akkor. Én is hasonlóképpen teremtek, mint Isten teremtett valaha. Megismétlem a legelső lépést. És azért létezem, amiért kezdetben az egész elindult.

És csak innen érthetem meg a világ egyre ijesztőbb válságát, a lelki sötétiséget, azt, amit egyetlen szóval Gonosznak él meg az ember.

Ha az anyag teremtett, akkor én egy öntudatlan ősrobbanásnak, egy szubatomi folyamatnak a végeredménye vagyok. És akkor az életemnek semmi értelme nincs azonkívül, hogy egy villanásnyi ide-

ig vagyok. És fájok és félek és érzek és gondolkodom. És vége. Bármit teszek, az agysejtjeim felelnek érte. Kérdezzék meg őket, miért ilyen embert hoztak létre. Értelme az emberi létnek nincsen, nem is keresendő: ez a labirintus igazsága.

De ha valóban Isten teremtett, vagyis a Tökéletes Értelem, akinek része vagyok, *akkor meg is akarom érteni Őt – különben önmagamot sem értem meg soha.*

Ha látom, hogy az egész teremtés értelmetlen, teli szörnyűséggel, bajjal és pusztítással, az ember pedig egyre elvetemültebb gonossággal, hogyan lehetne akkor az én életemnek bármiféle értelme benne?

Ha azonban van valami értelme, akkor én azt tudni akarom, mert személyesen érint. Itt és most. Tudni akarom a Jónak és Gonosznak, életnek és pusztulásnak az okát.

Isten titka az én titkom is.

Legyen ez személyes előszó a következőkhöz.

A szavak néhol régiesen szólnak, így próbálta visszaadni a médium, emberi szavakkal, a tanítás archaikus távlatát.

Abba első tanítása (Bevezetés)

1985. január 19.

A Teremtő Atya szeretetével és áldásával érkeztem hozzátok, hogy tanítsalak titeket, és adjam át azt, ami lelketek és szellemetek szükséglete.

Sorsotokat ismerem, eredményeiteket megmértem. Áldassék a Teremtő azért a kegyelemért, melynek részesei vagytok, még akkor is, ha ezt nem egyformán és nem egyazon mélységben élitek meg.

E tanítás nem filozofikus, csak igaz. A Teremtés igazsága a legtisztább igazság. Minden földi életben ezt keresitek, hol nyugodt bizonyossággal, hol pánikban, hol félelemben, hol a „Miért élek?” égető kérdésével lelketekben... Keresitek ott is, ahol nincs, földi sikerekben, vágy teljesülésekben, az egymástól kapott kétes értékű elismerésekben, melyek csak jelen személyiségeteket hizlalják, feláldozván romló húsokért a tiszta Kenyeret és Bort. Számos tan hagyatékát ismeritek, régi és új írások mágiája hatott rátok, de megadattott, hogy ami minden korban, most és az Örökkévalóságban is igaz – arról beszéljek nektek.

Kérlek benneteket, törődjeteK bele a tanítások nehézségébe, s emelkedjeteK jelen életetek gondjai fölé, melyek csak akkor oldhatók meg, a legkisebbek is, ha átlátjátok az Egész értelmét.

Ami a Kezdet drámája volt, azt élitek ma is, holnap is, mindig, szüntelenül.

A tanítás

A Teremtést – vagyis a Nagy Kezdetet és az azt megelőző Ősállapotot – emberi személyiség sem ésszel, sem megvilágosodásban nem éri fel. Csakis a testetlen, nem megnyilvánuló világban, a szellemi létezésben, ott is csak a legmagasabb szférákban lehetséges. De ott sem a Teremtés megértése, hanem megélése a maga valóságában, mert a létezés eme szintjén „megértés” már nincs.

A Teremtés misztériumát sokféle formában próbálták megfejteni, de tudnotok kell, hogy ez a misztérium nem fölfogható, csupán átélhető, de csakis a legtisztább azonosulás szintjén.

A Teremtőnek oka volt a teremtésre.

Mindennek szüksége van megújulásra.

Az Ősállapotban rejlő teremtő elv a priori ok szerint teremt. Mindennek szüksége van megújulásra – a Mindenségnek is.

Periodikus megújulásra.

Teljes szellemi személyiséggel reménykedem, hogy megértitek: **ha a Legmagasabb és Legszentebb nem teremt magának lehetőséget a „megmérettetésre”, ha mindaz, ami benne örvénylik, a fény energiája, nem vetül ki, ha ezáltal nem sokszorozza meg Önmagát, ha nem indítja el ősrobbanásával a megújulás, a fejlődés folyamatát, akkor ma nem lehetne Létről, csupán mozdulatlan Ősállapotról beszélni.**

A lét azonban nem mozdulatlan állapot, hanem szüntelen fejlődés.

A fejlődés Törvénye pedig teremtett vala abban a hitben, hogy minden fejlődés: létrehozás. Teremtő aktus. Az eredetből indul, és megsokszorozódván oda visszatér.

A Teremtés misztériumával minden nagy vallásfilozófia foglalkozott, s abból megkísérelt valamit szimbolikusan megfogalmazni. De a totalitást, a szüntelen fejlődésben lévő teremtő aktust csak mi, szellemi valónkban s szféránkban élhetjük meg – de lehozni közétek, láttatni, megértetni nem tudjuk.

Nincsenek szavak a csoda csodálatára.

A Teremtő odaadta teremtményeinek a teremtés képességét.

Ez a képesség mindennek és mindenkinek eleve adott. Az Eredetből minden teremtmény ezt a legalapvetőbbet hozza magával, hogy önmagát megsokszorozni és önmagát egy mindig magasabb és magasabb szinten megalakítani képes – mert ezt magatokban hordjátok valamennyien, mint az ősi teremtő aktust.

Az Őskezdet – vagyis a Teremtés – azt jelenti, hogy mindannyian egy helyről származtok, egy lényegből valók vagytok. Minden létező az Univerzumban: EGY. Minden EGY – és minden létező az EGYnek számtalan vetülete, fejlődésének állapota.

*Az ÚT, amelyen a legtökéletesebb Szellem – Isten – megközelíthető és elérhető: **mindannyitokban benne van!** Ez a fejlődés Útja, magatokban, magatok által. És ennek az Útnak, melyet követnetek kell, útjába álltok magatok, akik minden életben megteremtitek önmagatokból a kis szerepeiteket, és abban a tévhitben éltek, hogy így jöttetek létre, közvetlenül az Ősállapotból. S csak nehezen eszméltek a lényegre, még ti is, akik itt vagytok, s annyi tanítást kaptatok már, hogy mindenki önmagát teremté tovább, megtapasztalva a különbséget a saját, mulandó teremtése és a valóságos isteni teremtés között.*

És ha eljuttok a megkülönböztetésnek ehhez a lényeges tapasztalatáig, mert érzitek a hamis képet – elindultok az Úton a valódi megelézéséhez.

Előbb megjárjátok sok élet kálváriájának végtelen tengerét, megszemlélték képetteket benne, majd megkeresitek a folyót, a patakot, a tiszta forrást és a forrás rejtett eredetét. Ide hozzátok a teremtett teremtésének minden élményét, összes tapasztalását.

E forrás eredeténél megpillantjátok valóságotokat. Ősi hovatarozásotokat. Ráláttok a fejlődés Útjára a maga teljességében; meglátjátok, így visszaneézve, a Rendet, az ok-okozat folytonos egységét, bűneiteket és bűnhődéséteket, sikereiteket és bukásaitokat, mint vágyaitok következményét, mint saját akaratotok csapdáit. Meglátjátok, hogyan vergődtek életről életre személyiségetek foglyaként – s végül megélték a valóságos megrendüléseket, amiért a saját teremtő hatalmatoktól elvakítva elvesztettétek egységélményeiket a Teremtővel.

Itt látjátok majd katartikus szembesüléssel mindazt, amit „teremtettetek” szóval, tettel, vággyal, érzéssel és gondolattal, mindazt, amit saját bensőtök

hozott létre, mindazt, ami életek folytonosságában meghatározó elvként érvényesült.

És a megvilágosodás különböző fokozatait átélve érkeztek meg minden tapasztalat birtokában az Eredethez – feltétel nélkül és alázattal fogadva el az Egyetlen Teremtői Akaratot.

Ez az Út, amit megjártok.

Az első fázisban magatokat és saját vágyaitokat teremtitek, önmagatok dicsőségére – a másodikban mindezt lebontjátok.

Az emberi létezés a katarzisos útja.

Elsősorban a születés és halál élménye. Mert a „teremtett teremtménye” halálra van ítélve. Életek elejétől a végéig a halálélmény befolyása alatt áll. A teremtmény – amikor megteremti önmagát – örökkévaló akar lenni. De amíg nem talál rá az Útra, és vissza nem érkezik az eredethez, személyiségének korlátai között vergődik. Egy életen belüli, lefokozott tudatállapotban azt hiszi, hogy léte egyszeri és megismételhetetlen – tehát örökkévalóságát egy életen belül akarja biztosítani.

„Egyszer vagyok, először és utoljára. Most kell hát minden.”

Számotokra érhető kell, hogy legyen: **a létben folyó küzdelem a sötétség és a fény, a harmónia és a káosz állandó harca. A Teremtés fejlődéstörvényének nagyszerűsége abban rejlik, hogy mindannyian a sötétségbe vetve indultok el – a világosság csírájával, lehetőségével, vágyával.** Minden földi létezésben a világosság szomjúhozására és befogadására való törekvés határozza meg világossá válásatok folyamatait, átmeneit.

A földi lét sohasem volt világos.

Mert ez a küzdelem színtere.

A lét célja a világossá válás. De minél fényesebb, növekvő, magasabb szintű szellemiségről van szó, a küzdelem annál drámaibb.

A bölcs kardélen él.

Az ÚT hosszú. Az isteni Törvény és isteni erkölcs ideája szerint való.

Az erkölcs ideáját úgy hívják: szeretet.

Minden egyéb másodlagos.

Mert ez nem más, mint a MINDEN EGY élménye a sokban és az elkülönültben.

A Teremtés nagyszerűsége abban rejlik, hogy az isteni szikra a létben elindulván teremtővé válik, megtisztulva visszaérkezik, tapasztalatainak tu-

dásával és tisztaságával.

A tölgyfa makkjából olyan erdő leszen, amely megszámlálhatatlan tölgyfamakkot teremt, sokaságát azoknak, melyekben a makk ideájának tiszta képe érik.

A Teremtő, teremtményei visszaérkezésekor **önmagát növeli**. Ez a mennyiségi-minőségi növekedés a Teremtő tökéletes visszaigazolása: **a Teremtés értelme**. Az első fázisban kileheli, a másodikban magába belélegzi világát – minden visszaérkezéskor, minden megtisztult lélekkel való eggyé váláskor hatalmas a Teremtő nyeresége.

A különféle vallásfilozófiák ezt másképp fogalmazzák, a lényegük a teljesen megegyező kollektív tapasztalás.

Az Ember Ideája: küzdelem.

A legnagyobb küzdelem.

Az imádság lényege nem más, mint segítséget kérni a benned harcban álló erők fényes részének a győzelméhez.

A „Legyen világosság!” parancsával önmaga megújhódását indítja el a Teremtő. Megindító, kilehelé önmagát a mozdulatlanságban felgyűlt méltatlan részekről való megszabadulása, megtisztulása érdekében. Ezért jelennek meg a kereszténység előtt és mellett azok a tanok, hogy mindent el kell égetni, ami rossz és méltatlan és nehéz, s hogy a teremtés lényege a „tapasz” – az áldozat tüze.

Jó az isteni jóság.

Jó a teremtői eredet.

Gonosz mindaz, ami méltatlan és szenvedélyalapja van. A szenvedély párban jár az akarással, s ez az akarás nem a szeretet akarása, nem az isteni EGY akarátának való alárendelődés, hanem önmagunk istenítése, a különváltságunk gőgje – a szeretetlenségünk.

Az ember azáltal tisztul meg, ha önös én-akarától megfosztódik és különváltságát – saját énjét – hajlandó fölláldozni. A Nagy Teremtés így az Út végén azért válik tisztává, mert minden, ami visszatér hozzá, tisztább és teljesebb, mint az a lehelet, amivel Útnak indított.

A TEREMTŐ A TEREMTMÉNYEI ÁLTAL VÁLTÓDIK MEG.

Ezt így nem fogjátok egyetlen tanban sem olvasni.

Újra mondom: oka volt a teremtésre.

Megtette.

Végtelen szeretettel követi utunkat, mert mindannyian, akik vagyunk, megváltói vagyunk önmagunknak, és ezáltal az Isteni eredetnek, mely bennünk az egyetlen valóság.

*

Idáig jutottunk a „Tövistől”.

Az első zavaros, kíváncsi és tétova kísérlettől ehhez a magas világból érkező hatalmas gondolatleáradásig.

*Kérlek benneteket, törődjétek bele a tanítások nehézségébe – mondta **Abba.** – Remény szerint majd lassan megvilágosodik bennetek.*

Majd így búcsúzott:

A Teremtő fényességével és szeretetével mindnyájatokat átfonva, lelketeket megemelve távozom.

És kérem elmélyüléseketek.

Elmétek, szívetek és szellemetek megmozdulását az igaz Tanok irányába, melyek bennetek vannak, csak még nem fogtátok fel.

Ezért nem nehéz az én dolgom.

És ezért nehéz a tiétek.

Áldás adassék rátok, és legyen erőtök elviseelni azt.

ABBA

*

Ez az alapszöveg és az ezt követő hatalmas tanítássorozat a Mester előkészítő munkájára épült. Egyéni életünkre szóló tanácsai, konfliktusaink megoldásához nyújtott segítsége mögött ennek a hatalmas Teremtés-történetnek a drámája húzódott.

Újra mondom, ez nem arra az elvont kérdésre ad választ, hogy hogyan lett a világ valaha, hanem arra, hogy *ki vagyok én, és mi a dolgom, itt és most, ebben az életemben.*

Az eredetben ugyanis minden cél és értelem már benne van.

Amikor Buddha fölkiált, hogy „Én vagyok a Világ csúcsán... Én vagyok a legidősebbje!” az azt jelenti, hogy eltörölte az Időt, tudata oda repült, ahol az Élet megszületett, a forráshoz. És ez ugyanaz, ahonnan jelenleg is születik, és a jövőben születik majd.

Nem véletlenül ered a „genetika” szó a Genézisből – ugyanis az eredetben minden lényeges információ benne van.

Az ember a teremtés ősmítoszát ismétli, minden nap, szüntelenül.

Abba apó az életünk céljáról és értelméről beszélt.

Olvasmányélményeim között mindjárt kettő is felbukkant, és teljesen új jelentést kapott.

Az egyik a názáreti Jézusról szóló négy evangélium. Benne a sötétnek és világosnak a küzdelme, az apokalipszis hatalmas drámája, és magának Jézusnak a sorsa, aki negyvennapos küzdelmet vív a pusztaiban a Sötétség fejedelmével, a Sátánnal. Aki embernek születik, ezt a küzdelmet meg kell vívnia, akkor is, ha Isten egyszülött fia.

Itt értettem meg, miért volt *Isten drámája* a Golgota, amit Jézus a saját lelkében és a világban vív meg. Miért mondja, amikor a csata eldőlt a lelkében, hogy „most dicsőült meg az Isten bennem.”

És itt lett világossá a „Ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd, Atyám!” jelentése is. Vagyis hogy az utolsó pillanatig két akarat ütközött, és Jézus az emberi én-jét áldozta fel a benne élő Istenért.

Isten a kereszthalált akarta – az emberi én a menekülést.

A Rosszal, a Gonosszal, a Sötétséggel – amit állandóan tapasztalunk az életben, és manapság egyre veszettebb és örültebb módon – egyetlen vallás sem tud értelmesen mit kezdeni.

Honnan jött a Gonosz?

Az, hogy a jó Istennek rosszak lettek a gyerekei, nem elfogadható magyarázat. A bűnbeesés sem magyarázat. Milyen atya az, akinek genetikusan bűnösök a gyermekei? Akiket, mint mondja az írás, „a saját képére és hasonlatosságára” teremtett! Az sem végső magyarázat, amit az indiai bölcsélet tanít, hogy a tudat (*vidja*) elborult, és tudatlanná (*avidja*) lett. Miért lett tudatlanná a tudó? Arra sincs felelet, hogy a szellembukás, a sátáni lázadás, vagy bármi, ami a teremtésben meglévő ősállapotot feldúlta, honnan eredt, és hogyan tudott az egész kozmikus világdráma alapjává válni.

Az ábrahámi vallásokban az ember bűnbe esett. A hindu bölcseletben tudattalanná vált. Buddha nem foglalkozik a teremtéssel, arról beszél, hogy a lét szenvedés, s „nemes igazságaiban” a megszabadulás útját mutatja meg, mely végső soron az értelmetlen létezés kialakításához (*nirvána*) vezet.

Az ember itt a létből, mint egy rossz álomból, felébred.

De miért kellett rosszat álmodnia?

Ez a magyarázat kevés ahhoz, hogy megértsem az élet létrejöttének és kifejlődésének okát, sok milliárd év történetét, s főleg azt, hogy miért van ennyi tébolyult gonoszság a világon.

A földi létnek, melynek hatalmas evolúciós története van, s ahová gyötrelmesen nehéz megszületni, és még nehezebb kihalni belőle... mi az értelme?

A választ **Abba** mondata adja, az ember eredendő, isteni feladatáról.

Egy kozmikus megváltási küzdelem hősei vagyunk. Bennünk van az eredendő káosz, s a Teremtő fénye, hogy legyőzzük azt.

*

A másik könyv, mely **Abba** gondolatát leírta, *Az ember tragédiája*.

Madách Imre mindezt tudta. Szinte egyedül a világon. Ilyet nehéz kimondani, hiszen nem ismerek minden írást. Hatalmas művét mintha **Abba apó** inspirálta volna.

De még Arany Jánost is, aki a kéziratot javítva beleírta az utolsó, igévé vált mondatot:

Ember küzdj, és bízva bízzál!

A világteremtés ősdramája – mely az Úr és a saját isteni valójából teremtett sötét angyala, Lucifer között zajlik – végül az emberi sorsban és emberi lélekben játszódik le.

Az ember tragédiája az, hogy az Úristennek és Lucifernek a drámája az ő lelkében és az ő emberi sorsában játszódik le.

Bennünk.

Mindenkiben.

Az embernek kell legyőznie Isten sötét árnyékát, Lucifert.

Segítenie kell Istennek.

(Azt már **Abba** nem mondta, csak Madách Imre írja, hogy ezt a hatalmas világdrámát az ember férfi oldala elveszti, és a női megnyeri. Ádám és Éva történetéből a megmentő és Lucifer sötét szellemén végső győzelmet arató oldalunk, a női részünk.

Éva győzi le a Gonoszt.

Ádám, a sok bukott világkísérlete után összeomlik és elfelejti Istent.)

A megértés természetesen nem a különféle tanokon múlik, hanem azon, hogy „elménk, szívünk, szellemünk” megmozduljon, és a szavakat, mint saját életünk legvéresebb tapasztalatait és küzdelmeink értelmét megéljük.

Abba később még úgy is segített nekünk, hogy ugyanezt a tanítást elmondta a Biblia nyelvén is, mondatról mondatra végigmenve a Genézis jelképes történetén, kibontva annak a szavak mögött meghúzódó, rejtett, ezoterikus értelmét, melyet nem ismertem.

És, ami későbbi gondolkodásomnak és több évtizedes kutatásomnak a lényege lett, **Abba apó** elmondta ugyanezt a *kínai taoizmus* nyelvén is.

Elmondta, hogy az Ősállapot, amelyet egy üres kör szimbolizál, hogyan hasad ketté, sötét és világos elvvé, jinné és janggá, és hogy e két Őselv hogyan küzd egymással, miközben harcát és folyamatos örvénylését az Örök Egynek, a Tao körének végtelen abroncsa tartja össze. Elmondta, hogy ez a sötét-világos feszültsége hogyan lesz a Mindenség valamennyi jelenségének a drámája, s főleg, hogyan jelenik meg mindez mint az emberi szellem sorozatos inkarnációjának a sorsfeladata, mely nem egyéb, mint a „kicsinyke élet” és az „isteni Sors”, vagyis a bennünk lévő „közönséges ember” (*hsziao zsen*) és „Felsőbbrendű Én” (*kün-ce*) drámája.

A kínai bölcséletet nem „kínai” Mesteretekre való tekintettel tanítom nektek, mert ő közel sem olyan kínai, mint amilyennek mondá magát – tette hozzá.

Ebből az indításból indult el aztán 1985-ben az **M**-mel való munkám. Egyrészt önmagamon tanultam a jósjelek értelmének megfejté-

sét, majd a közeli és távoli barátaimon, végül másokon is. Sok ezer élet tanulmányozása, a 64 létdrámának (jósjelnek, kuának) az analízisa után jutottam el a *Jóskönyv*, és legutóbb az *Életművészet* című könyveimhez. Természetesen **M** segítségével és gyakorlati tanácsaival.

A kínai univerzalizmus nem vallás, hanem tudomány, melyben nincsen megszemélyesített isten. Nem követel semmiféle vallásos hitet. Inkább az igazságnak olyan szeretetét, mely egy kutató tudós, vagy mélyen gondolkodó filozófus lényege.

De ez a titok – hogy életünk egésze és minden sorshelyzetünk *megváltási dráma*, vagyis ütközet a sors és az élet, a halandó és a halhatatlan emberi tudatunk között – ott van minden jósjel minden vonásában.

*

Ami az aranyfonalat illeti, Péreli Zsuzsának a könyv borítóján látható angyala gyakran jelent meg előttem, amikor ezeket az alapvető tanításokat megpróbáltam életem részévé tenni.

Ez a fonál nemcsak a magasból nyúlik le, mint egy, a mennyből lelógatott mentőkötél, hanem összeköti a két világot, az Eget és a Földet. Azt is mondatnám, két gyökerünk van, sárból s napsugárból fonva. Péreli a földi fonalat pirosnak, az égit kéknek látja – de a bennük áramló erő isteni és egy.

Amikor egyszer az indiai hagyományról beszélgettünk mesterünkkel, azt kérdeztük, igaz-e, hogy a földi élet „káprázat-világ.” **Abba** és **M** elmondták, hogy ha így lenne, a teremtésnek nem lenne értelme, mert a *Föld az emberi szellem csatájának a hadszíntere, véres valósága*, ahol megváltó háborúját vívja, és ha ezt csak káprázatnak tekintené, a szenvedéseinek nem lenne értelme. A hindu „maja” szó fogalma sem így értendő. Nem káprázatot jelent, hanem azt, hogy a valóság nem az, aminek látjuk.

De van.

A boldogan nevető Krisztus szellemarca csakis a meggyötört, véres testével együtt érvényes, még akkor is, ha az egyik halhatatlan, a másik halandó.

„Spirituális realizmus” – így nevezhetném ezt a tanítást, mely mi-
közben az égi fénybe röpített, nem engedte el egyetlen pillanatig
sem a földi dimenzióknak a szentségét és a sűrű, tapintható realitását.

Amiképp a mennyben, azonképpen itt a földön is.

Emlékszel?

Vagyis nem engedélyezett a bajok elől való megfutamodás, az „el-
szállás”, az idő előtti visszamenekülés az égbe. Nem igaz a földi lét-
küzdelmet tagadó, álomfaló idealizmus.

A Ji King tanulmányozása párhuzamosan folyt **M** tanításaival,
amelyek egyszerre voltak lelki-szellemi és ugyanakkor hétköznapi
sorstanácsadások is.

(Egyszer, amikor már a nagy kérdéseket megbeszéltük, kérésünk-
re elmondta kedvenc kínai ételének a receptjét. Gyakran esszük. S ha
ez túl profánnak tűnik, gondolj arra, hogy az egyik legszebb kínai
jósjel a *Ji*, a *Táplálás* jele, amely éppen a testinek és szelleminek az
egységét tanítja: a szellemit meg kell emészteni, s az ember az étellel
– mindenfajta étellel – szellemit is vesz magához.)

Mivel lelkünk teremtő mágiával rendelkezik, minden, amit magá-
ból varázsol, életté válik, és ezért ezt a kettőt – lelket és életet – szét-
választani nem lehet. Az ember egy olyan hálóban él, amelyet pók-
ként ő maga szőtt maga köré. De ez a példa sem teljes, mert van en-
nek a hálónak számos olyan szála, melyet együtt, kollektíven szö-
vünk egymás köré; egyik élet a másikkal összefügg, és számos olyan
eleme van életünknek, amelyben sorsunk is összefonódik.

Amikor **M** a feleségemen át Marxot idézte, erre utalt: az ember
nemcsak részvevője, hanem szerzője, vagyis teremtője is a sorsának.
Visszatekintve ezt jobban láthatjuk, mint a jelenünkben szétnézve:
azt sikerült kihozni magunkból, amit élünk.

A *Jóskönyv* helyes használatakor egy mester szemével nézzük ma-
gunkat.

Fölismerhetjük ki és mit akar „teremteni” bennünk.

Lényegében ez mágikus tevékenység. A végén az lesz valóvá, amit
az ember magából teremt, és amivel – mint **Abba** mondta – el kell
számolnia.

Van ennek a teremtésnek nemcsak egy önös örvénybe rántó, ha-
nem egy felszabadító, üdvös része is, amikor az aranyfonalat követ-

jük, s amit teszünk, azt – **Abba** kifejezésével élve – a bennünk élő Isten és saját lelkünk megváltására teszünk.

M elmondta, hogy varázsütésre történő megvilágosodás és felébredés éppúgy nincs, mint ahogy a megváltás sincs csupán azért, hogy valaki egy sugallatot kap, vagy megkeresztelkedik.

Abba így mondta egyszer:

Az Útnak, melyet megjártok, kezdete az a pillanat, amikor a Teremtő kileheli a Szikrát, s elindítja az Ideát, az Ideák tiszta világából, a Nagy Őskezdetből. Égi és földi kapcsolata által az Idea hatni kezd és elindul a meg nem nyilvánuló Létből a megnyilvánuló életbe. Ez az „Isteni lehelet” az Univerzum minden létezőjében jelen való, s eredetével egy. A létezés számtalan állapotát éli át, a legegyszerűbb anyagi, elemi egységtől, az ásványi és sejttudattól a növényi és állati létformákon keresztül. Tapasztal, fejlődik, átalakul, érik, mindaddig, míg az emberi létformára alkalmassá válik.

Az emberi Idea létbe zuhanása nem tapasztalat nélkül való. Magával hozza a már átélt, kollektív tapasztalatok gazdag tárházát, a kristálytudat, a sejttudat, a növényi és állati tudat minden megélt élményét, s ezért az ember a testét nem idegen „ruhaként” hordja, hanem a különféle tudatszintek lelki-szellemi átélése és uralása által.

Amit ti „pszichoszomatikus” összefüggésként éltek meg, az a lét minden szintjén eleven és ösztönösen ismerős tudatszintek kölcsönös befolyásolása. Tudtok könyvelven, sejtnyelven, csontnyelven, növényi, állati ösztönnyelven – szellemetek nem idegen zsákként viseli testét. Lelkiállapototok köveket képes érelni a vesétekben... és sorolhatnám tovább.

Semmit sem először tanul meg az ember. Csak feleleveníti azt, amit elfelejtett már, a csontsejtek és sebek összeforradásától kezdve egészen a vízben úszásig – minden létszinten végigélt kollektív tapasztalatokat őrzünk. Az isteni teremtés fejlődésütemeit az anyaméhben, mint egy ősi leckét, újra átismételjük és magunkévá tesszük.

Az emberi létforma abban tér el más, öntudatlan életszintektől, hogy a katarzisos rendszerének formája, éppen azért, mert tudata van, szellemi tudata. És ha már van tudata, van félelme az elmúlástól is. Bármely emberi élet katarzisa a születés és halál élménye – mert a teremtett teremtménye eleve halálra ítélt.

Életetek minden pillanatban a halálélmény befolyása alatt áll.

A teremtett teremtménye örökkévaló akar lenni. De amíg a hazafelé vezető Útra rá nem talál, és a megvilágosodások sorozatán vissza nem érkezik megtisztulván az Eredethez, addig kisebb-nagyobb mértékben személyiségének korlátai között vergődik.

Örökkévalóságát egy életen belül akarja biztosítani.

Figyeljétek meg, fontos! A halhatatlanság érzése az ember szelleméből sugárzik az egyéni tudatba. És ő ezt az Örök Valóságból sugárzó életérzést lefordítja az egy életbeli szűk és korlátolt szintjére, és tévhite áldozataként az „egy életen belüli” Mindenség elérésére törekszik.

Számos vallás és misztikus iskola az egy élet alatti tökéletes megtérést, megvilágosodást kínálja a gyanútlan tanítványnak.

De ez nem az Út.

Senki sem ragadhatja ki magát semmiféle ráhatásra a Fejlődés Törvénye alól, és nem emelkedhet magasabbra, mint eddigi életei során elért szellemi nagysága.

Minden olyan tan jó és igaz, mely megtanít arra, hogy szellemiségekkel miként lehet erőteljes és jó kapcsolatban létezni.

Az Öröklét titka a Teremtőtől kapott énségi szikra szüntelen fejlődésében van. Az Út a forráshoz való visszatérés – melyet egyetlen teremtett lény sem kerülhet el, mert az Őskezdethez, a kilégzés Teremtői aktusához hozzátartozik:

a végtelen Türelem,

a Szeretet

és a Gondviselés.

És várja a visszaérkezőt a maga megvalósult tisztaságában, tapasztalásának bölcs teljességével.

*Az Út hosszú. És a fejlődés törvényét át kell élni, át kell érezni, mert az a teremtés célja és értelme, **a Teremtő megújulásának útja, teremtményeinek a szüntelen létörvényben való öntisztító munkája révén.***

A visszatérés folyamata életeken és földi sorsokon átvezető út, melyen a legkisebb lépés is fontos és szent.

Egy óra éppolyan értékes lehet, mint egy egész élet. Egyetlen, fényes minőségi pillanat mögött sok mennyiségi tapasztalás áll.

De egyetlen élet alatt nem lehet egy hatalmas, kozmikus drámát megoldani. A természet sem varázsütésre, hanem időtlen idők alatt fejlődött ki azzá, amit manapság tapasztaltok. Földi időtök fogalmai szerint mérve több milliárd éves fejlődéssel alakult olyanná a test és az agyvelő, hogy az Ember Ideájának megvalósulásához fizikai formát s eszközt adjon. A fejlődés minden síkon, az általatok alacsonynak minősített szinteken is, tudatformák fejlődése. Egy kőben is az isteni értelem drámája él. Ahogy a test útja hosszú, a Léleknek is hatalmas útra van szüksége, míg tapasztalati köreit megjárja, s a „tékozló fiú” atyjához visszatalál.

Az életek körei

1986. január 18.

Eljött az idő, amikor **Abba apó** a kozmikus méretű tanítását lebontotta az egyéni, hétköznapi életünkre.

Mert minden, ami nagyban történik, az játszódik le kicsiben is. Itt és most. Az ember fölneéz az égre, megpillantja a végtelen távlatot, de aztán a lába elé néz, és most már tudja, hogy a következő lépése merre vezet.

Előtte **Abba** megismételte gondolatainak lényegét:

Amikor földi életre születtek, hozzátok magatokkal, ami az eredendő Teremtés Oka volt, azzal a végtelen szeretettel és várakozással irányotokba, hogy önmagatok és az Eredendő Teremtés megváltói lesztek.

Az Eredendő Teremtés

a ti kálváriátok által,

a ti sorsotok folytonossága által,

a sokszor megismételt életeitekben elért fejlődéssel

és a Fény végső győzelmével váltódik meg.

Ha ezt nem eszméletek fel, akkor nem tudjátok megérteni

a létezésetek értelmét,

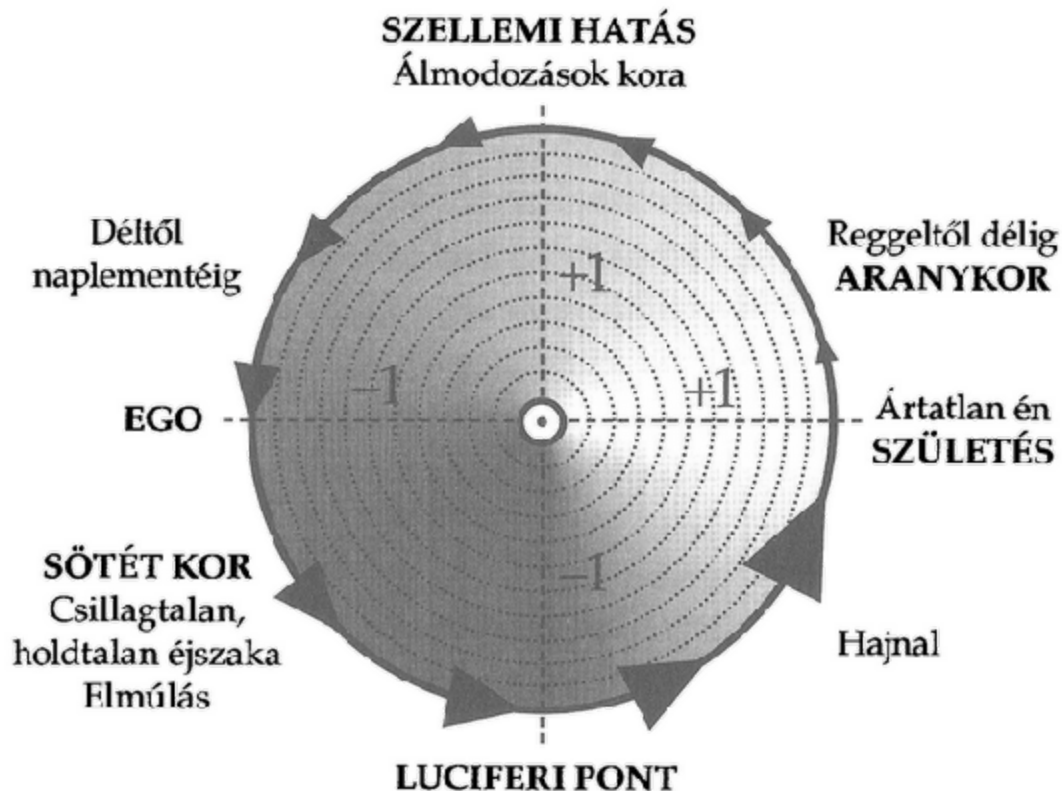
a bennetek és a világban lévő sötétség okát,

a sátáni erők természetét,

a szenvedéseitek, vagyis a krízisek és katarziszok értelmét.

Ezután megszempléltetett velünk egy vázában álló gerberaszálat. Figyeljük meg, mondta, hogy a virág középpontjából hogyan bomlanak ki szirmai.

Majd kérte, hogy vegyünk elő papírt és ceruzát, s lerajzoltatta velünk a következő ábrát:

Ez itt egy életkör, melyet minden és mindenki bejár, ha a világon létrejön. Egy ember, egy népfaj, egy civilizáció – az egész emberiség.

Először beszéljünk a kör közepén lévő pontról és a körülötte lévő kis kör-ről, melyet nullának, zérónak neveznek. Ez az Origó, amelyben ott szunnyad a pontban összesűrűsödött élet áttörésének a feltétele. A Semmi, amiből Minden keletkezik. Itt, a titkos középben lakik az isteni lényeg, amiből minden lesz. Ez a titkos közép az üresség pontja, ahonnan minden megvalósul. Üres úgy, mint egy hurrikán szíve: minden belőle születik.

A létben való megnyilvánulás innen indul, és egy kört – egy Életkört alkot. Ez nemcsak a születés, kibontakozás, elvirágzás és elmúlás köre, hanem minden földi és kozmikus létezésé is.

A Kör a legősibb szimbólum. Minden körbe megy. Egy nap, egy esztendő, reggel, délben, este... Mindennek van tavasza, nyara, ősze és tele... Az egész emberiségnek is, aranykortól a vaskorig. S bár a Kör soha nem lépi át

a határait, titka mégis az, hogy soha önmagába nem úgy tér vissza, ahogy elindult.

Mindig van reggel nyolc óra, de ti holnap reggel nyolc órakor nem abban az állapotban lesztek, mint ma reggel nyolckor, és holnapután nem abban, amiben holnap. Lesznek, akik ma reggel még a földi létben voltak, és holnap már nem lesznek ott, és lesznek olyanok, akik ma reggel még a szellemvilágban voltak, s holnap reggel már megszületnek.

A lét örvénye – miközben köréből nem tér ki – folyamatosan változik.

Az élet a külső körpályán halad, s minden jelenség és folyamat ezen a körön belül történik veletek.

Ezt a körön belül maradást úgy tapasztaljátok, hogy senki a milyenségét nem veszíti el. Amit a pici baba hordoz magában, az lesz az aggé is: a körből egy életen belül nem lehet kilépni. Egy magból csak az lesz, ami benne adott. Egy-egy életkör rádiusza is adott; a minta, amit hoztál magaddal és a sorsfeladatod is adott. Ezt a tényt azzal a mondással fejezitek ki, hogy „senki új fejet nem csinálhat magának.” Minden életkörnek van egy karmikus drámája és a Földre született személyiségének sajátos jellege – ahhoz, hogy ez más legyen, új spirálkörnek kell indulnia, új sorssal, új énnel csak a középpont nem változik. Csak hasonlatképpen nézzétek meg egy fa éogyűrűit, mely ugyanazon magból növekedve új létkört von maga köré, mely az előzőre épül, mégis új tapasztalatot él át – öregszik s gazdagodik.

A fejlődés szimbóluma a spirális, melynek lényege, hogy soha önmagába a kör nem tér vissza. A középpont tengelye ugyanaz, de a teljes kör után egy új kör indul, új kezdettel, új jelleggel. Ami volt, nem lesz még egyszer soha. A forgás folytatódik, de máshogy, más szerepben, más történettel.

Ez az újraszületések jelképes magyarázata, hogy minden élet előről indul, s ami volt, az emlékek rejtett, dinamikus tárházává válik. Az új életkörben tudatosan nem emlékeztek a régre. Elmerül bennetek. A tudattalan azonban mindent megőriz. Ezt a pillanatot is, amikor most szólok hozzátok.

Most pedig kövessétek a folyamatot, amit sokszor éltetek már, jelenleg is éppen élitek valamelyik fázisát, és a jövőben is megéltétek majd, mert az életkör minden teremtett lény útja.

Jobb oldalon van a születés pontja.

A kezdetnek, az eredendő ártatlanságnak, a gyermekien tiszta Énnek a kora.

Mindennek van aranykora.

A ciklus kezdetén – akárhány reinkarnáció spirálkörét jártátok már végig – ártatlanok vagyok.

A fény itt még tiszta fény, és gyermeki állapotban megéelitek azt, amit az emberiség „Aranykornak” nevez.

Babák arcán ez az angyali ártatlanság ragyog – függetlenül attól, milyen súlyos karmikus múltat hoztak magukkal, és mit érlel majd a sorsuk.

A kezdet tisztasága ez.

Az Ártatlanság kora.

S ahogy halad a köríven, ahogy növekszik és érik – haladjatok az óramutató járásával ellentétes irányba –, van egy pont, ott legfelül, amikor a lélek, ha csak egy pillanattig is, a tiszta szellemi hatásra fogékony lesz. Bevillan, hogy mi lesz a sorsa. Ugyanakkor átlátja, hogy ez a földi létezés korántsem olyan tiszta, mint a szellemi világé, ahonnan érkezett. Nagyjából ez a kamaszkor idealizmusának, az életeszmények és a lázadások pontja; költők, akik fiatalon haltak meg, erről az eszményiről, tiszta szerelemről, szabadságról, önfeláldozásról daloltak.

Nevezhetitek ezt a – néha csak egy pillanattig tartó – szellemi érintést az Álmodozások korának.

*Valójában ezek nem álmodozások, hanem a szellemi **származás emlékének a bevillanásai.***

Ma már ez valóban nem több, mint egy villanás, mert az emberiség kollektív sorsa régóta a sötét félkörben jár, az egyéni fény is hamar sötétedik. Élete célját és értelmét a mai ifjú hamar elveszti – de egy pillanattig mindenkiben felvillan mégis a szellem szikrája. Még akkor is, ha hamar ellobban, s a körülmények rákényszerítik a hamis életcélokra s a magas eszmények nélküli élet kényszerpályájára.

Ezután következik a másik oldalra való szükségszerű hanyatlás, amikor kialakul az egyéni Én, a kikristályosodó, kemény földi létezés, a halandó, személyes én, az Ego, mely hajlamos elfelejteni gyermeki ártatlanságát és szellemi hazáját, mely visszavárja. Elfelejteti csecsemői ártatlanságát, kamaszkori álmait, és úgy véli, egyszer él – először és utoljára –, s ezért mindent magának akar és magának tulajdonít. Elfelejteti halhatatlanságát. Ez az abszolút önzés állapota, melyet az önérdek határoz meg. Minden mást – hitet, spiritualitást, vallást, jóságot, morált és szeretetet – csakis hazudni tud. Hazudja is, mert a tisztaság, szeretet, jóság és morál látszatát még önmaga előtt is meg akarja őrizni. De itt már semmi sem igaz. Itt már nincsenek

tiszta értékrendek. Minden megszerezhető, kisajátítható, ellopható, birtokolható... itt a léleknek már nincs harmóniája, csak nyugtalansága, rögeszméje, számkivetettsége és félelme a haláltól. Az utolsó időkben a tiszta szellemi ritkán villan föl a sötétben; az élő hit betűvé válik, a vallás képmutatássá és az önmagát nem ismerő ember hazuggá.

Ezt a korszakot éli ma a világdráma.

Ebben zajlik a ti életek is. A küzdelem feltételei, amit a jóért folytattok, rendkívül nehezek, mert a feltételek a rosszra adottak, világméreteken. Bármilyen fejlett a szellemiség, a drámából magát ki nem vonhatja, legfeljebb másképp éli meg s dolgozza föl magában.

Ez a krízisek és katarzisos kora – más szóval a luciferi hatás, amelyről még beszélek majd.

Ha ez első negyed reggeltől délig, a második déltől naplementéig tart, a harmadikat csillagatlan, holdtalan éjszakának lehet nevezni.

Ez a Sötétség kora.

Ebből nagyon nehéz kijönni, mert itt

nem érvényes az alázat,

nem érvényes a Szeretet,

nem érvényes az önzetlenség és a jóság.

Minden a könnyebb ellenállás irányába, a végzete felé rohan, miközben az ego páncéljába szorult lélek semmi mást nem akar, csakis vágyai és szenvedélyei kielégítését, miközben megéli annak ürességét és a tartalmatlanság kínjait.

Itt már nincsenek tiszta, szellemi értékrendek, csak tárgyi, dologi, anyagi értékek. Nem a fényes szellemi hatások az értékmérők, hanem az, ami megszerezhető, kisajátítható, ellopható és birtokolható... Ennek a kornak – melyet luciferinek nevezünk – nincs harmóniája, nincs jövőbeli reménye. Csak félelme, szorongása, mohósága és zaklatottsága, mániája. Minden „diadal” a lét értelmét és gyökerét veszített, számkivetett ember kétségbeesett diadala.

Haláltánc.

Ezt a korszakot éli ma a világdráma, és ennek a hatása alatt élitek az életeket.

Minden egyéni sors és kollektív küzdelem ebben a negyedben zajlik.

Ha elgondolkodtok a magatok küzdelmén, látjátok, hogy a jóért és a szeretetért folytatott harc feltételei roppant nehezek. A feltételek éppen a rosszra adottak, mely tömegméretet, világméretet ölt. Aki itt szellemről, halhatatlanságról, szeretetről és Istenről beszél, azt vagy álmofalónak mondják, őrülnék, csalónak, vagy mint bűnözőt meg is ölik. De manapság már oly mértékben hazuggá és hiteltelenné váltak az effajta „vallásos” szavak, hogy akár el is fogadják azokat, mint senkinek sem ártó üres szólamokat, csak papolás és politika – valódi, sorsfordító spirituális erőt már nem képviselnek, és így a sötétség szellemének nem ártanak.

A világ elvetemült hatalmasai közül senki sem gondolja komolyan a szentmisén, melyet az országos tévék közvetítenek, hogy ő a pokolra kerül. Azt se, hogy életével el kell számolnia. Erről fogalma sincs.

Ez a krízisek időszaka, mert a luciferi megkísértésért és minden „jót” felkínál, világméretű haladást, technikai fejlődést, mely végzetes csapdát rejt magában.

Mindezt a sötét éjszakát nemcsak a kollektív, hanem az egyéni sorsotokban is megélik.

Ha ez az alsó, negatív, luciferi hatás eléri mélypontját, ott már nemcsak az ártatlanság pontja és nemcsak a kör tetején lévő szellemi hatás, de a kör bal oldalán lévő nagy Ego hatása sem érvényesül. Nincsenek már nagy egyéniségek, csak törpe bűnözők, hitvány kis tolvajok. Jelentéktelen, pitiáner Senkik kerülnek az egykor szellemileg még súlyos és emberileg jelentős nagy egyéniségek, a Valakik helyére, és a Senkik sohasem tapasztalt gazdasági és politikai hatalomra tesznek szert.

Kivételek vannak, de ezek ritkák, s tragikus véget érnek.

Innen feljönni csak nagy katarzisz árán lehet.

Ekkor, és főleg az utolsó, „hajnali” ciklusban, vár ránk a legheroikusabb küzdelem.

Ez a régi világ totális elmúlását jelenti – az újjászületés előtti „semmin” való nehéz átmenetet.

Előtte gyökeresen meg kell tisztulni. Mindent át kell értékelni, meg kell szabadulni az önzéstől, és le kell vetkőzni minden méltatlan vágyat és rögeszmét, míg a lélek, egy erősödő, új és tiszta és ártatlanná váló, a kezdőteneggellyel ismételten azonosuló Én kialakulásáért nem küzd meg.

Ez az „Én Istenem, miért hagytál el engem?” – kikerülhetetlen stációja, melyet Jézus is átélt a keresztfán.

Az Isten itt magára hagyja az embert. És a kérdés pontosan így szól: „Mikből hagytál el engem?”

Nagy próbatétel ez. Ez az elhagyottság oka.

Holtpont.

Egyénileg ez a halálélménynek a legnehezebb stációja. Sokszor megtapasztaltuk már.

Ha ezen átmegy a lélek, akkor egy új életkör indul.

Egy új spirálkör, amelybe átviszi minden előző életének a tapasztalatát. De csak a jótékony felejtés homályába rejtetten. Egy új hajnal indul, új, gyermekien tiszta ártatlanság megszületése.

Egy csecsemő akkor is ártatlan, ha súlyos múlt van mögötte. Az életkör kezdetén a legvétkesebb lélek is átmegy a tisztaság angyalkorán.

Most érthető csak igazán, hogy amikor Jézus a saját magáért való imádságát közössé teszi és a hegyen átadja az egész emberiségnek, miért teszi ilyen hangsúlyos helyre a mi Atyánkhoz való kérést:

„Ne vigyél minket kísértésbe, de szabadíts meg a Gonosztól.”

Már akkor tudott volt, hogy van kísértés, hogy mi annak a következménye, milyen súlyos a drámai élményanyaga – és mennyire nehéz azon keresztül menni. Ő maga is átment rajta, a pusztában, és utána több ízben is.

Tudnotok kell, hogy kétféle kísértés van.

Egyéni kísértés és kollektív megkísértés, mivel a lelkek nem zárt buborék, hanem az Egységnek része is.

*Az egyéni kísértőt nevezzük **Mefisztónak**.*

*A kollektív kísértőt **Lucifernek**.*

Mefisztó mindig csak egyetlen embert kér, egyetlen emberrel köt szerződést, s ígéri meg neki vágyainak teljesülését.

(Mefisztó a világirodalomban legmélyebben Goethe Faustjában jelenik meg. Vágyának kielégítésével boldogtalanná teszi áldozatát, Faustot, aki megéli nemcsak vágyának beteljesülését, de életének teljes csődjét és kisémmizettségét is.

Az effajta „ördöggel kötött szerződésnek” ez az ára.

De Mefisztó kísértése mindig egyetlen emberre vonatkozik. Egy ember vágya, egy lélek ambíciója, egy lélek pokla, kísértése – ez az ördög az egyéni tudattalanból bukkan fel.

Goethe – aki az ezoterikus ismeretekben jártas volt – jól tudja ezt.

Így beszél róla:

*Már ismerem gyönyörű tisztet!
Mivel nagyban nem semmisíthetsz,
Most már kicsinyben míveled.*

Így hangzik Mefisztó jellemzése Jékely Zoltán fordításában.
Magánördög. Kicsiben dolgozik. Egyenként szedi áldozatát.)

A Lucifer-hatás más.

Ez már közösségbe vonja az egyént. Törpegőgjéből kollektív óriást csinál, s mivel egymás kölcsönös hatását fokozzátok, a Lucifer-hatás a válságok, botrányok és katasztrófák élményanyagát tömegméretekben szolgáltatja, ami mindenkit érint, egyaránt. Egyetlen erős, megszállott személyiség nagyravágyása elegendő ahhoz, hogy milliókban szabadítsa fel a lappangó nagyravágyás energiáját, és az egyén a józan esze – nem is az isteni, szellemi hatás, csupán a józan esze (!) ellenére is képes olyasmibe belemenni, ami sohasem fordult meg a fejében.

Egy középszerű kis hivatalnok Mefisztósága csak addig terjedt volna, hogy kis csalásokkal, lopásokkal, korrupcióval szerez magának egy nyaralót, eltart egy-két barátnőt titokban – de ha beleesik a luciferi erők infláló csapdájába, ő, aki az ebédjét szolgáló csirke nyakát sem volt képes elvágni, most, ha mint katonatisztre rábíznanak egy városparancsnokságot, tömegméretekben fog akasztatni.

A luciferi kísértés lényege, hogy hatalmat ad.

Isten nem hatalom, hanem alázat.

*A megkísértés pedig hatalmat ígér szeretet és alázat helyett. Ez a nagy csapda. Lehet istent játszani – örökkévalóságnak hitt öt-hat percig. Nem tart tovább: a földi élet is megszűnik. A hatalom pedig, amíg tart, félelmet szül, mely csak úgy viselhető el, ha az ember még nagyobb hatalomra vágyik... ne ő féljen, hanem tőle féljenek... és amikor az egymást rettegők hatalmát nem lehet már tovább fokozni és növeszteni, akkor megjelenik az a torz forma, amit a szellemvilágban „bujkáló hatalomnak” neveznek – a Földön pedig **terrorizmusnak**. Egy olyan hatalom, ami mindenkit rettegésben tart. Csak idő kérdése, mikor robbannak bombák piactereken, pályaudvarokon, hivatalokban, légi kikötőkben és templomokban.*

Vagy bárhol.

Ezt 1986-ban mondta.

A nagyhatalmak mögött megjelennek a bujkáló hatalmak, mert a nagyok oly mértékben tartanak egymástól, hogy kénytelenek valamilyen szinten együttműködni – csak hogy az együttműködés nem luciferi törvény. Tehát a sötét korban megjelenik az a láthatatlan hatalom, mely nem tárgyalóképes, nem lehet leülni vele, amellyel nem köthető kompromisszum, s ami a félelem világában a rettegést világméreteken fenntartja.

Műveltségetekre hagyatkozva elmondanám, hogy az emberiség lételményében benne van az Aranykor, az Ezüstkor és a Vaskor, melyről minden hagyomány tud, ha más szóval nevezi is.

A kereszténység úgy hívja, hogy „Utolsó ítélet.” Úgy is, hogy „apokalipszis.” A szó azt jelenti, hogy „lelepleződés.” Minden, ami a múltban nem oldatott meg, minden kollektív vétek, történelmi bűn és több ezer éves ámokfutás, minden lehazudott igazság és a tudattalanba sepett, átvilágítatlan rossz, minden képmutatás, elhazudott hit, gonosz cselekedet, megromlott vallás, tébolyult eszme, elfajult morál és cinikus politika, az most törvényszerűen lelepleződik és láthatóvá válik.

Ezt élitek és éljük veletek mi is – bármilyen más dimenzióban vagyunk is –, mert egyek vagyunk.

Egy család vagyunk.

Amikor a földi létre bocsátottunk benneteket, elmondtuk, hogy mire vállalkoztatok.

Nem könnyű a feladatokat.

És tisztelünk benneteket ezért.

Az egyetemes válság mindenkit érint az egész Földön, és lélekben döntésre kényszerít.

Az itt ülő író elmondhatja, hogy minden drámának az utolsó felvonása a legnehezebb, amikor összefut az összes sorsszál, amikor minden szenvedély, minden indulat, az összes sötét erő és méreg elszabadul, amikor kulminál az önmagunkkal és a sötét káosszal, vagyis a gonosszal való végső háborúságunk, amikor megjelenik a kikerülhetetlen vég, és többé nem lehet hazudozni már – mert egy hatalmas katarzisban meghal a régi ember, hogy megszülessen az új. Ilyenkor van szüksége a legnagyobb hitre, konok

hűségre, annak tudására, hogy ami történik, törvényszerű, és bátorságra, hogy leküzdje a félelmet és a reménytelenséget.

Ez történik most.

Az újjászületés előtti vajútságban.

A Fény gyermekei vagytok - s a Fény legyőzhetetlen.

Tartsunk egy kis szünetet.

A Tökéletes Kör közepében

A legközelebbi alkalommal olyan váratlan körülmények között gyűltünk össze, amikor egyikünk kisgyermeke beteg lett, és veszélyes, nyugtalanító jeleket mutatott.

1986. április 23.

A Teremtő végtelen szeretetével és áldásával jöttem közétek, folytatván azt a tanítást, mely számotokra – és általatok mások számára is – hasznos lesz.

Bár nem volt szándékomban egyéni gondokkal foglalkozni, mert erre adottak a Mester jelentkezései és tanácsai –, de most kivételt teszek.

A tanítások megkövetelnek részletekről egy olyan személytelen figyelmet, mely megteremti a gondjaitokon való felülemelkedést.

Itt azonban körülölel benneteket egy anya félelme és tehetetlensége, és ez nemcsak az ő lelkét szorítja markába, de – mivel erős érzelem – rátok is nagy befolyást gyakorol.

Ma tehát kivételt teszek, s elsősorban hozzá szólok, és az ő félelmét beszéljük meg.

(Itt egy fontos analízis következett a kisgyerek valóban aggasztó betegségéről. **Abba** elmondta, hogy a pszichoszomatikusnak nevezett betegségeknek a kiváltó oka néha nem a saját lelkünkben van, hanem a családjukban, a közösségben, amelyben élünk. Ha egy családi mintát hálóhoz hasonlítunk, és az egész hálót terhelés éri, ott lyukad ki először, ahol a spirituálisan legérzékenyebb lélek van beleszőve. Főleg ha kicsi még, és nem alakította ki fizikai szervezetében azokat a testi-lelki önvédelmi rendszereket, melyek megóvják attól, hogy mások diszharmóniájának az áldozatává váljon.

A gyerek gyakran a szülei közötti feszültség miatt beteg. Nála robban a baj, amit a felnőttek már gyakorlottan túrnek, és úgy próbálja megteremteni a fájdalmasan hiányzó harmóniát, hogy önmagát teszi

beteggé. Saját betegségként éli meg a szülei közötti diszharmóniát, és a feszültségüket megpróbálja átváltani általa okozott aggodalom-má.

Abba ezt a jelenséget behatóan elemezte. Megnyugtató miatt mutatassák meg a kicsit az orvosnak is, mondta, de jó, ha tudják: a család egy szövet. Bizonyos értelemben így működik a szellemcsalád is – önmagának senki sem él.

Ezek a tanítások az Egész és a Külön egységéről szóltak. Ma már – harminc év múltán – egy nagyszerű, tehetséges felnőtt ember van közöttünk a valamikor túlérzékeny, beteg kicsi helyén.)

A nagy tanítások befogadásához felül kell emelkedni az egyéni problémáinkon.

Ez nehéz.

Ha valakit gond gyötör, fáj valamije, lelkét a saját, mindennapi baja foglalkoztatja, nem képes a tágasabb panorámát megpillantani. Nem is érdekli. Azt hiszi, ez nem is tartozik rá.

És itt óriási tévedésben van.

Ha valaki az élet végső Értelmét nem látja, a saját életének a legkisebb gondját sem tudja távlatosan megoldani.

Minden tradicionális tanítás mögött nemcsak az egyénnek szóló privát tanácsok állnak, hanem az egész kozmikus világrend megfejtése is.

Patandzsali nemcsak „jógázni” tanít, hanem megmagyarázza a Lélek univerzális működését. A Mindenségről való tudás nélkül egyéni lelkünkéről sem tudhatunk semmit.

Még egy halnak is ismernie kell valamilyen eszmélési szinten az Óceán mély világának a rejtett természetét.

A kis igazságot nem lehet megérteni a Nagy Igazság nélkül, mert annak szerves része. Halál, gyász, betegség, szenvedély, gyűlölet, szerelem, szexualitás, párkapcsolat, félelem, kudarc, gyönyör, gyerekszülés, nevelés, hivatás, féltékenység, harag, megbocsátás, bosszú, lelki zűrzavar, sorscsapás, vagy éppen szerencse és siker megmagyarázhatatlanok önmagukban, mert mind csak színeképei a Lélek örök történetének, melyben minden esemény, még a legkisebb is, fölmutat a Teremtőig.

Önmagában minden lelki tanács csak akkor lehet értékes, ha a pszichológus tudja, hogy mi a Lélek, s azt is, hogy annak bonyolult működése honnan ered, és miféle távlatok felé mutat.

*Engem azzal bíztak meg, hogy azokat a Tanításokat adjam tovább, melyek nem egyetlen személynek szólnak, de bárkinek a személyével szoros összefüggésbe hozhatók, annak alapján, hogy **minden ember: Egy**. Mindenki el tud jutni az egység-élményhez, s nincs közöttetek a földi létben oly mértékű különbség, hogy a Nagy Törvényszerűségek ismerete ne adjon lehetőséget egyéni sorsotokban való eligazodásra. Lelke legmélyén az ostoba is bölcs, és az önző is szeret – s ha nem, akkor ezt előbb-utóbb, mint rettenetes hiányt éli meg. Az igazi tudás átadása valójában nem is tanítás – hanem ráébresztés. Ezt feltétlenül mondjátok el azoknak, akiknek gondolataimat továbbadjátok.*

Abba apó nem azért beszélt az általános világhelyzetről, mert különösképpen érdekelte a jelenlegi földi politika, hanem mert látta, hogy a manapság földre született lelkek egy olyan speciális, történelmi tapasztalatok nélküli, új helyzetbe kerülnek, hogy nem hagyatkozhatnak csupán az előző életek élményeire.

A világdráma utolsó felvonásánál tartunk, mely tanítása szerint nem az egész világ végét jelenti, hanem annak a hatalmas *korszaknak* a lezárását, melyet az emberiség sok-sok évezred alatt hozott létre s tett lehetetlenné.

Ha megnézed az Életkört, látod, hogy valamiről nem beszéltünk még.

Ez a sötét éjféltől a hajnali napkeltéig tartó sötétség időszaka.

A negyedik negyed.

Ennek nincs irodalma, és nincs hagyománya. Atlantiszról s a vízözön előtti korról semmit sem tudunk. Csak a mítoszok őrizték meg emlékét, oly mértékig elnyelte a születő új kor fénye.

Mi jön a semmi után?

Senki nem tudja, hogy a teljes káoszból hogyan születik meg a rend.

Hogy a rothadásból hogyan lesz új élet.

Hogy egy letűnt civilizációból hogyan születik új.

Hogy a semmivé vált régiből hogyan lesz mégis valami.

S mégis lesz!

Abba apó arra tanított, hogy ebben a sötét éjfélpontban már megjelennek a hajnalcsírák.

Mindenki érzi manapság, hogy az egész folytathatatlaná vált. Tébbolyá, melynek pörgését nem lehet már kijózanítani.

És ezzel együtt: egyre többen vannak, akik már készülnek valami másra.

Nem tudják, mi az.

Valamire, ami a csecsemői tisztaságra emlékeztet.

Egyre többen szomjasak a szeretetre.

A jóságra.

Az értelmes szóra.

A harmóniára.

Egyre több az érzékenység, a kinyílás, az ébredés, persze a naitítás, a menekülés és a csodavárás is. Egyre többen nyúlnak az aranyfonál felé, s érzik úgy, hogy kitanulták a labirintus reménytelenségét, a gondból gondba vezető, örült útvesztőit; elégük van belőle, és vágyódnak a fényre.

Ezek még csírák.

Gyengék.

Védtelenek.

Látszólag életképtelenek.

Korszerűtlenek.

Álmodozók.

Lao-ce azonban azt mondja, hogy végtelenül erősek. A csecsemők erősebbek, mint az aggok – egy egész eljövendő hajnalkor erejét hordozzák magukban.

*

Amiről azon a napon **Abba** még nem beszélt s azt mondta, tartunk egy kis szünetet, az a *Középpont titka* volt.

Erre csak később tanított minket.

Az életkört meg kell futnunk.

Forgunk, körbe-körbe. Hajnal, dél, naplemente, éjszaka – és új hajnal és új dél és új éjszaka... és új semmi és új csend... És újra hajnal, s megint reggel és dél és este...

(Megjegyzés: külön tanítás volt, hogy mit jelent, ha valaki nem futja meg a teljes körét, hanem valahol – fiatalon és éretlenül – kilép belőle. Erről egy másik könyvben beszélek majd – ha megírhatom.)

Egy virág éppúgy átmegy a teremtés minden ciklusán, mint egy ember, egy nép, vagy akár az egész emberiség. És nem egyszer. Mert ez a kör időtlen mélységből induló és a magasba ívelő spirál egyik köre – a spirál a megvalósuló élet szimbóluma a genetikában éppúgy, mint a metafizikában.

De van egy titka.

A középpontja.

Ez nem forog.

Nem öregszik.

Nem változik. Nem hal meg, nem születik újra. Ez kívül van időn és téren. Ez van.

Ez a lényed halhatatlan középpontja.

Itt él benned az isteni szikra.

Az Origó közepén.

Az örökkévalóság nem időbe vetett, hanem örök Magja.

Kívülről nézve itt van az üresség.

Belülről nézve itt a Minden.

A középpontot a kínaiak úgy hívják: *Csung*.

Ide kell újra és újra visszavonulnod, bárhogypörögéleted a külső körben, mert itt van a titkod, a tisztánlátó nyugalmaid s bölcsességed. Különösen a Sötét Korban, amikor az elveszettség, a félelem és a céltalanság eluralja a lelkedet.

A középpont ad tisztánlátást, erőt és nyugalmat.

És ez mindenkié van. Bárhol tartasz az életkörben, ide menj vissza tanácsért.

A különféle médiumi képesség éppolyan talentum, mint a költői, zenei, vagy éppenséggel a tudósok tehetsége. Ez fejleszthető, de lényegében ezt is, mint minden tehetséget, az ember hozza magával.

Ritka adomány.

De a „Szentlélekkel” való kapcsolathoz nem kell különös tehetség, mert ez nem „felülről”, hanem a középpontból szól. Ilyen középpontja mindenkinek van, és ezen át a „forró drótja” nemcsak önmagához, de az Istenhez is elvezet.

Ezen alapszik minden vallás.

Minden ihlet, minden intuíció, minden imádság és meditáció.

Amikor meditálsz, vagy imádkozol, ebbe a középpontba vonod magadat vissza.

Te pedig, amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódat bezárva imádkozzál Atyádhoz titokban. Atyád pedig látja, amit titokban teszel.

Ezzel a „jógagyakorlattal” indítja el Jézus azokat, akiket a *Miatyánk* imádságára tanít.

És ezt nemcsak a választott tanítványainak, hanem az egész népnek mondja.

Kivétel nélkül minden embernek.

Ahogy testünk megtalálja mindig az egyensúlyát, bárhogyan inog is alatta a talaj, úgy a lelkünknek is van egy biztos pontja, ahol minden helyzetben erőt és tanácsot kap.

Ez a belső szoba: a lelked Középpontja.

Ide mindig vissza tudsz vonulni.

Mint egy hadvezér a csataszünetben.

De akár a csata hevében is.

Mint egy ember, aki hétköznapi küzdelmeire rá akar látni, és meg akarja érteni azokat.

Mint aki egy pillanatig kivonja magát a létforgatagból, és megkérdi:

Most mi legyen?

Merre menjek?

Hogyan tovább?

Egód rögeszméjéből, pokoljárásodból, gyászból és örömből, rettegésből és elvakult, részeg diadalból, az életkör leg-szédültebb pörgése közepette is vissza tudsz találni ide. Ha félsz a haláltól, és rettegsz a jövődtől, találj ide.

Ide, az Origóba.

Az „Éreztek engem magatokban” itt válik valóvá.

Az „Én bennetek vagyok” itt lesz létélmény.

Itt hallod meg a sugallatokat.

Itt kapsz segítő szellemedtől tanácsot.

Itt csend van, meghallod.

És ami még fontosabb: itt kapsz *erőt*, mert ez a középpont nem egy elszakadt, semmibe rohanó meteor szíve, hanem az egész Minden-ségnek a centruma, mely a többi centrummal és a Nagy Középponti Áramforrással örök összeköttetésben van.

A teremtés szíve ez – a végtelen energia helye.

Ez kívül van a drámán.

A közép mozdulatlan.

Bárhol, bármikor, bármilyen helyzetben vagy, főleg a mai sötét és elveszett világban – a középpontod, a „szíved szíve” mindig a helyén van.

Ide kell visszavonulni, mert innen kapsz hitet, erőt és tisztánlátást a sorsod megéléséhez.

Arra a kérdéssre, hogyan találhatsz szellemi mesteredre, a válasz az, hogy a középpontodon keresztül.

Megszállott lehet az ember részegen és örülten is. Hangokat hallhat zűrös lélekkel, félálomban, kábán, bedrogozva, szédült állapotokban is. Zavaros, „túlvilági” hangokat hallhat. Érezhet érintéseket is. Elszálltan, tébolyultan „misztikus” élményei is lehetnek. De ezeknek nincs értelme, sőt, sokszor beteges, veszélyes öncsalás is. Olyan erőkkkel kapcsolhatnak össze, melyek ártalmasak lehetnek.

De az őrangyallal való találkozás csakis önmagadon, a saját középpontodon át lehetséges.

A figyelem, az összpontosítás, az elmélyülés és a meditáció készíti elő a Szent Szellemmel való találkozást.

Ez így volt régen, és így van ma is.

Az imádság és a meditáció minden ember magával hozott lehetősége. És aki fogja az aranyszálat, tudja, hogy ez nemcsak egy-egy kritikus pillanatra vonatkozik, hanem a spirituális életrend mindennapos része.

A titok lelked középpontjában, az Origóban van.

Ez volt az, amit **Abba** el akart volna mondani, de helyette az anya gondjára válaszolt.

Mindez egy későbbi tanításának a lényege volt.

Megtanított a figyelem fontosságára, mert a körpályán, az „életkörön” az ember szétszórt figyelemmel és zaklatott elmével kavargó – de maga a „koncentráció” már eleve a középpont irányába való elmozdulást jelenti. A figyelem már a nyugodt centrum irányába vonz, és onnan is ered.

(„Aki velem van, összegyűjt, aki ellenem, szétszór” – mondta Jézus.)

Ha az élet kavargó zűrzavarában tisztánlátást és erőt kérsz – ide kell visszavonnod magad.

Kérdezd meg magad.

Itt, a *hurrikán szívében* nemcsak tökéletes nyugalom van, de rettenetes Erő is. Innen indul, a semmi szívéből és szélcsendes békéjéből – és városokat kap föl a levegőbe, autók, házak, tetők, hidak, paloták, gyárak, városok, erdők, sziklatömbök repülnek, és ez az Erő spirális forgásával megszünteti a régit, hogy helyet adjon az újnak.

*

Az én Joel Thome barátom ide vonult vissza – a „lelkének közepébe” –, hogy elpusztítsa beteg testének és szélütött bénaságának minden lelki okát és fizikai nyomorúságának állapotát. Innen, belülről, a középpontjából szülte újjá magát, tízéves kemény, bizakodó küzdelemmel.

Ezért adta „feltámadási” koncertjének, melyet már újra maga vezényelt, ezt a titokzatos címet:

„Inside the Perfect Circle”

A Tökéletes Kör belsejében

Tudta valahonnan **Abba** apó tanítását. És ami még nagyobb szó: meg is valósította.

Egyszer megkérdezték tőle, hogyan tud két kézzel irányítani olyan hatalmas együttest, amelyben több mint hatvan klasszikus zenész játszik, és hozzá egy teljesen másképp érző-gondolkodó, vad rock-együttes; és rajtuk kívül még sok énekes, indiai muzsikus, ősi népi hangszerek megszólaltatói, fúvósok, ütösök, mögöttük még egy kórus is... Hogyan elég ehhez két kéz? És Joel azt felelte, hogy nemcsak a kezével dirigál, hanem a szemével is. Sőt, annál is beljebből, telepatikusan is. A sokfajta művész irányítása innen ered, lelkének szívéből, a *Tökéletes Kör belsejéből*.

Ott van a zene – a harmónia, a rend és az uralom.

Ott nincs betegség, és nincs halál.

Ott lakik benned az Isten.

Karácsony

Harminchat év emlékeiből és a sok kötetre való tanításból igyekeztem összeválogatni azt a keveset, amit a legfontosabbnak tartok. Ha lesz még időm és erőm, tovább írom ezt a könyvet, főleg a rám bízott, sok ezer oldalas szellemi tanításokból szeretnék többet elmondani, amíg itt vagyok még, és az úton járok.

Nyolcvanéves vagyok.

Leírva soknak tűnik, de nem az.

Az aranyfonál útját követve nem érzem az időt.

Nem tudom, miért. Talán mert ahonnan ez a fonál ered, ott nincs idő. Nem úgy, hogy minden elmúlik, hanem úgy, hogy minden megvan és megmarad – a szeretet nem ismeri a felejtést.

Nem „emlékszem”, hanem itt van. Nem úgy, hogy állandóan a figyelmem előterében van, nem is úgy, hogy állandóan felidézem (ez is milyen jó szó: a múltat, mint egy szellemet, idézni kell), hanem bennem van.

Búcsúzóul idézek hát egy karácsonyt.

Ez is itt van. Megmaradt.

Még hangulatában is. Úgy írom le, mintha most történne. Amikor a lélek felidéz valamit, jelenvalóvá válik. Újra megtörténik.

Most hát, szólítva a könyv összes szereplőjét, mindazokat, akikről írtam, híreseket és névteleneket, barátokat és ismerősöket, a még a Földön élőket és a már régóta odaátról szólókat, éljük át együtt ezt az ünnepet.

Abba apó, mintha tudta volna, hogy ezt a pillanatot felidézem még valamikor, odahívta a jövőből ennek a könyvnek az olvasóit is.

Ott vagy hát, velünk együtt.

Erre csak akkor döbbsentem rá, amikor gépelt mondatait, amelyek több mint húsz éve a polcomon hevernek, újra elolvastam és bemásoltam ide, az utolsó oldalak közé.

Földi naptár szerint ez:

1994. december 25.

Az asztalon, egy nagy, ovális ezüstitálcán nyolc hosszú gyertya ég. És középen, a legmagasabb gyertyatartóban ott lángol a kilencedik.

Minden gyertya hófehér.

Lángok együtt és külön.

Fényük összeadódik, miközben mindegyik magának is lobog.

*A Teremtő áldásával és teljes szellemiségem szeretetével jöttem köszönten*ni legszentebb ünnepünket, a szellemcsaládunk feje, **ABBA** szelleme.

Áldás és békesség minden tanítványnak és testvérnek, aki jelen s távol van. Most, a múltban és az eljövendő időkben is, mindenkinek, azoknak is, akikhez általatok eljutnak majd a szavaim.

Tisztelet a Mesternek, aki közvetlenül gondoz titeket, feladataitokat elmondja, és közbenjár értetek.

Sugározzátok szét a szeretetet és békét, amely most benneteket körülölel. Jusson a szeretetben szűkölködőknek, a hitben gyengéknek, az elmagányosodott lelkeknek... Jusson azoknak, akik önmagukat veszéjtek el, és mindazoknak, akik elveszejtik a többieket. Adassék ma a Tiszta Élet forrásából mindenkinek, ébredésüket segítve, mossa le egyéni lelkük konokságának minden szennyét. Ha csak egy pillanat töredékéig általatok válnak tisztává, Mestereik s a ti munkátok nem volt hiábavaló.

Mélyedjete el önmagatok megválthatóságának bizonyosságában, s a tiszta forrásból adjatok mindazoknak inni, akik most eszetekbe jutnak, de leginkább azoknak, akiket agyatokból hajlandóak vagytok kitörölni, mint arra méltatlanokat.

Próbáljátok ki a szeretetetek méreteit.

Eme csodálatos ünnepen azért szólalok meg, hogy lélekben gyarapítsalak benneteket.

Ha megszámloljátok a gyertyákat, látjátok, hogy tudván tudtuk, ki lesz jelen és ki nem, mert pontosan annyi gyertya van a tálcán, ahány a jelen lévő tanítványok száma.

A középső nekem lett szentelve, a mestereteknek, valamint mindazoknak, akik az eljövendő időből és a múltból gyűlnek majd körénk.

Igyekeztek magatokban békességet teremteni, összhangot velem, mert így könnyebb a szólás, és könnyebb érthetővé tenni, ami a mai ünnep üzenete.

A Szellemcsalád szentség, az összetartozás Szentsége.

A Szentség forrása az Uralom,

*ami nem más, mint szolgálat,
a fejlődésért, értetek, minden emberért.*

Az Uralom forrása a Bölcsesség,

*mely nem tudás,
hanem megértés, átérzés, az emelkedett lélek állapota.*

A Bölcsesség forrása a Nyugalom,

*az a nyugalom, mely a lélek középpontjából való,
mely szüntelen mozgással, pillanatról pillanatra újraszüli magát.*

A Nyugalom forrása a Derű,

mely töltse ki mindannyitok lelkét.

Nagy szükségetek van rá ebben a mérhetetlen földi sötétségben.

A Derű forrása a Csoda,

Csoda, amire az emberi elme nem talál magyarázatot.

A lélek viszont átéli a szüntelen megújulást, a lét egységének Csodáját.

A Csoda forrása az Örökkévalóság,

az ősi fényforrás, az Eredet.

Lelke legmélyén mindenki tudván tudja,

honnan eredt, hová tart,

és amit vándorútján, mint tiszta minőséget visszavisz, azzal gyarapodik a Mindenség.

Legyen szent minden pillanat, amit együtt töltötök.

Tanuljátok az igazi Szolgálatot, az igazi Bölcsességet, a valódi Nyugalmat,

És tanuljátok a Mosolyt,

ami a Csoda mosolya, és nincsen rá magyarázat.

Mert ami magyarázat, már nem élmény.

A Lélek ősi tudásának nincs szüksége magyarázatokra.

Tanuljátok meg őszintének lenni magatokhoz, akkor talán máshoz is sikerül.

Tanuljátok érinteni lelket Lélekkel, szeretetet Szeretettel, sugárzást Sugárzással.

Legyetek egyek az imában,

Átölelek benneteket.

Ámen.

Vagyis a mosoly van legfelül.

Olyan gondolat ez, amellyel a könyvet indítottam, a nevető Jézussal, aki halálra kínzott teteme fölött derűsen mosolyog, és azt üzeni, hogy a szenvedéseknek mélységes értelme van. És a legistenibb bennünk a legyőzhetetlen, boldog nevetés.

Vége

Tartalomjegyzék

Müller Péter

I.

Ki vagy te?

A halál

Az élet misztériuma

A szellemi személy.

A nevető Jézus

Aranyfonál

A játék misztériuma

Szövegalatti

Az átélés művészete

Igazság és hazugság

Ariadné szerelme és a szent örület

Sok világ van

Álom és túlvilág

Álomhatáron

A médiumi látás

Jól csak a szívével lát az ember

Szútratman

Hipnózis és spiritizmus

Szellemi tömeg

Szenszei

II.

M

Első lépések a labirintusból

Hahó, Pajtikám! Ne szarj be, míg engem láatsz!

Joel és a sárkánymintás kínai köpeny.

Újra itthon. Homályból a fénybe

Boldogok a szelídek

Az aranyfonál útja a magasba vezet

Abba első tanítása

A tanítás

Az életek körei

A Tökéletes Kör közepében
Karácsony.